

Monitor Sociale Kracht Houten 2021

foto: gemeente Houten

...over sociale kracht,
leefbaarheid en veiligheid en de
relatie tussen gemeente en burgers

• <u>De Monitor Sociale Kracht</u>	3
• <u>De zeven componenten van sociale kracht</u>	4
• <u>De meting van 2021</u>	5
• <u>Inzoomen op inwonersgroepen</u>	7
• <u>De wijken, buurten en kernen</u>	8
• <u>Samenvatting en conclusies</u>	9
• <u>Sociale Kracht in Houten</u>	12
• <u>Zelfredzaamheid</u>	16
• <u>Participatie</u>	26
• <u>Mate van eenzaamheid</u>	43
• <u>Financiële zelfredzaamheid</u>	49
• <u>Sociale samenhang in de buurt</u>	54
• <u>Leefbaarheidsbeleving</u>	66
• <u>Veiligheidsbeleving</u>	74
• <u>De gemeente en haar inwoners</u>	80
• <u>Resumé: sociale kracht in Houten</u>	89
• <u>Achtergrondkenmerken</u>	93
• <u>Onderzoekverantwoording</u>	94

Sociale kracht

Gemeenten hebben de taak een goede sociale infrastructuur neer te zetten voor de inwoners die hulp of ondersteuning nodig hebben. Het is relevant om te meten of gemeenten op het goede spoor zitten. Registratiecijfers geven hier enig inzicht in, maar het is naast objectieve cijfers ook van belang dat vanuit het perspectief van de inwoners wordt gekeken naar de mogelijkheden en kansen in wijken en buurten en bij de burgers zelf. Daarom staat de beleving van de burgers in deze rapportage centraal: redden ze zichzelf, hoe gaan ze om met buurtbewoners, in hoeverre nemen ze deel aan het maatschappelijk leven, wat kunnen ze (zelf en met anderen) doen en belangrijk ook: wat willen ze doen? Deze aspecten komen in de rapportage aan de orde. Daarnaast wordt gekeken naar de relatie tussen de gemeente en haar inwoners.

Corona

2021 was wederom een bijzonder jaar. De epidemie COVID-19 die in 2020 uitbrak heeft ook in 2021 de nodige gevolgen op de samenleving. In deze rapportage wordt hieraan dan ook in het bijzonder aandacht besteed.

Rapportage: de zeven indicatoren van sociale kracht (te herkennen aan de verschillende kleuren) vormen de componenten van dit rapport. Per indicator wordt inzicht gegeven in de vragen die bij de berekening van de scores zijn meegenomen. In de grafieken hebben deze aspecten (bij de cijfers van 2021) een contour met de kleur van de indicator. Daarnaast worden vragen beantwoord die aan het onderwerp zijn gerelateerd, maar niet zijn meegenomen in de berekening van de score; deze hebben geen contourlijnen.

Tabellenboek: Naast deze rapportage is een tabellenboek beschikbaar met daarin de resultaten per vraag en de scores per sociale kracht-indicator. De scores worden op twee manieren met elkaar vergeleken: een vergelijking in de tijd met de resultaten van eerdere metingen en een vergelijking tussen de wijken ten opzichte van het gemiddelde van de gemeente Houten. In het tabellenboek zijn ook de cijfers van voorgaande metingen opgenomen.

De Monitor Sociale Kracht

De Monitor Sociale Kracht is opgezet door Dimensus, samen met (voorheen) Lokaal Centraal en de gemeente Houten. Voor de monitor wordt uitgegaan van de veronderstelling dat de sociale kracht van het collectief van inwoners (i.c. een groep of een buurt) wordt bepaald door zeven componenten c.q. pijlers die enerzijds betrekking hebben op persoonlijke kenmerken en de deelname aan de samenleving (zelfredzaamheid, participatie, mate van eenzaamheid en financiële zelfredzaamheid) en anderzijds op de leefomgeving van burgers (beleving van leefbaarheid en veiligheid, sociale samenhang in de buurt).

Voor elke component wordt een indicatorscore berekend. Deze indicatorscores zijn samengestelde waarden op een schaal van 0 tot 10. Het zijn géén rapportcijfers. De scores hebben vooral een relatieve waarde: door de uitkomsten van de enquête om te rekenen naar scores worden ijkpunten vastgelegd en zijn benchmarks mogelijk tussen gemeenten, kernen, wijken of buurten, maar ook in de tijd. De scores lopen van 'slecht' naar 'goed': hoe hoger de waarde, hoe beter.

Samen bepalen de scores de sociale kracht van een gemeente, wijk of buurt. Beproefde en gevalideerde vragen vormen de basis voor het berekenen van de scores. Met deze achterliggende informatie kunnen de scores worden geduid en verklaard. Soms worden met de vragen ook nog sub-indicatoren berekend. Op de volgende pagina is aangegeven welke informatie uit de enquête wordt gebruikt om de zeven scores te berekenen.

De zeven componenten van sociale kracht

Zelfredzaamheid

Participatie

Mate van
eenzaamheid

Financiële
zelfredzaamheid

Sociale samenhang
in de buurt

Leefbaarheid

Veiligheid

Persoonlijke kenmerken:

- **Zelfredzaamheid** is het vermogen van mensen om zichzelf te redden in geval van voortdurende veranderingen en gevolgen van een (chronische) ziekte, beperking of tegenslag, op alle levensterreinen. Zelfredzaamheid valt uiteen in het zich kunnen redden in het dagelijks leven (bijv. bij algemene dagelijkse levensverrichtingen zoals aankleden, opvoeding, bewegen en sociale contacten), het zelforganiserend vermogen (zelf hulp inschakelen, zelfregie) en de weerbaarheid (aanpassingsvermogen en veerkracht).
- **Participatie** heeft betrekking op de mate waarin iemand deelneemt aan de samenleving en aan het maatschappelijk leven. In kaart wordt gebracht hoe het sociale leven er uit ziet en wat de maatschappelijke betrokkenheid en inzet is van burgers. Bij participatie gaat het om wel of geen werk hebben, re-integratie en opleiding, doen van mantelzorg (i.c. aan vrienden of burens) of vrijwilligerswerk en de betrokkenheid bij het verenigingsleven (actief of als lid) en deelname aan activiteiten.
- **Mate van eenzaamheid** wordt bepaald door een aantal uitspraken over het gevoel van eenzaamheid en het hebben van een al dan niet beperkt sociaal netwerk.
- **Financiële zelfredzaamheid** zegt iets over de financiële draagkracht en -last van mensen. Dit is een belangrijke indicator voor de mogelijkheden of capaciteiten van een individu of van buurtbewoners samen. Aspecten die een rol spelen zijn inkomen, opleidingsniveau en type woning, maar uiteindelijk wordt de financiële zelfredzaamheid bepaald door de vraag of men wel of niet kan rondkomen van het huishoudinkomen.

Wijkgerichte indicatoren:

- **Sociale samenhang in de buurt** gaat over de samenhang of cohesie in de buurt en de bereidheid om zich in te zetten voor de buurt. Sociale samenhang in de buurt is van belang voor het aanpakken en tegengaan van buurtverval. Het vormt een aanknopingspunt voor de ontwikkeling van buurten. Bij sociale samenhang in de buurt kan een onderscheid worden gemaakt in sociale cohesie en informele sociale controle. Met het laatste wordt de bereidheid tot ingrijpen als er iets gebeurt en de feitelijke inzet van mensen voor hun buurt bedoeld.
- **Leefbaarheidsbeleving** heeft betrekking op de kwaliteit van wijken in termen van fijn leven in de wijk en een prettige buurt om in te wonen. Het gaat vooral om de leef- en woonomgeving van mensen, inclusief de voorzieningen in de buurt. Aspecten van leefbaarheid zijn: de aanwezigheid van voorzieningen, het onderhoud (en verloedering) van de openbare ruimte en de beleving van de woonomgeving.
- **Veiligheidsbeleving** is ook een indicator die iets zegt over de kwaliteit van wijken. In relatie tot sociale kracht gaat het hierbij vooral om de beleving van veiligheid. De score voor de veiligheidsbeleving wordt bepaald door de veiligheidsbeleving en de mate waarin sociale overlast wordt ervaren.

Steekproef en respons

In het vierde kwartaal van 2021 is in de gemeente Houten de zevende meting van de Monitor Sociale Kracht uitgevoerd, dit keer weer op wijkniveau. Voor het onderzoek is een steekproef getrokken van 4.321 inwoners van 18 jaar en ouder. Hiervan hebben er uiteindelijk 1.077 meegedaan, een respons van 25% ten opzichte van de bruto steekproef. De respons is daarmee veel lager dan in voorgaande jaren. In 2020 en 2021 bedroeg deze nog respectievelijk 31% en 30%. Coronamoeheid, een toenemende enquêtedruk (inwoners worden steeds vaker benaderd voor deelname aan onderzoek, bijvoorbeeld voor corona gerelateerd onderzoek door GGD) en een teruglopend vertrouwen in de overheid zouden hiervoor deels een verklaring kunnen zijn. Inwoners konden naar keuze online, op papier (na opvragen schriftelijke versie) of telefonisch meewerken aan het onderzoek. De meeste enquêtes zijn online ingevuld (84%), 15% is telefonisch afgenomen en 1% is op papier ingevuld. De uitkomsten zijn gewogen naar sekse, leeftijdsgroep en de vijf deelgebieden.

Coronapandemie en moment van meten

Dit onderzoek is gehouden van 5 november t/m 14 december 2021. In deze periode zijn de coronamaatregelen opnieuw stap na stap verder aangescherpt na een herstelperiode vanaf de zomer waarin Nederland steeds meer terugkeerde naar het 'normaal' van voor de coronaepidemie. Het aanscherpen van maatregelen gebeurde eerst onder invloed van de gevolgen van de Delta-variant met relatief veel ziekenhuisopnamen en vervolgens onder invloed van de zeer besmettelijke Omikron variant. Op 6 november wordt de mondkapjesplicht heringevoerd. 3G-beleid (Gevaccineerd, Genezen, Getest) wordt verplicht bij bioscopen, theater en horeca. De horeca moet om 20.00 sluiten. De openingstijden van niet-essentiële winkels worden beperkt tot 18.00 uur. Vanaf 28 november geldt er een algemene sluitingstijd voor niet-essentiële winkels en dienstverleners, ook wel avond-lockdown genoemd. Deze bedrijven moeten dicht tussen 17.00 uur en 05.00. Op 14 december 2021 besluit het kabinet om basisscholen en scholen voor speciaal basisonderwijs, alsmede de buitenschoolse kinderopvang, vanaf 20 december 2021 te sluiten tot na de kerstvakantie. Op 19 december - enkele dagen na afsluiting van het veldwerk van de Monitor Sociale Kracht - bevindt Nederland zich weer in een harde lockdown, waarin de horeca is gesloten evenals de niet-essentiële winkels. Ook mag men niet meer dan twee personen vanaf 13 jaar thuis ontvangen. Voor de Kerst en de jaarwisseling geldt een maximum van 4 personen. De invloed van de laatste harde lockdown zit dus niet in de cijfers verdisconteerd. De vragenlijst stelt vragen over het heden, de afgelopen periode of kijkt expliciet 12 maanden terug. Aangenomen mag worden dat de invloed van corona op onder meer sociale interactie en het welbevinden in het begin van het veldwerk lager lag dan later toen er steeds meer maatregelen golden.

De rapportage

- ✓ In de rapportage worden de uitkomsten voor zover mogelijk en relevant vergeleken met die van de vorige metingen (2019, 2017 en 2014 op wijkniveau en 2020 en 2018 op gemeenteniveau). De cijfers van 2014 komen uit de pilotmeting. Deze week op punten af van de latere metingen. Voor zover mogelijk zijn de uitkomsten van 2014 gesynchroniseerd met de latere cijfers. Dat maakt een betere vergelijking in de tijd mogelijk, maar daardoor kunnen de cijfers in deze rapportage afwijken van die in met name de eerste edities van de Monitor Sociale Kracht. Niet overal is echter een goede vergelijking mogelijk met 2014, bijvoorbeeld omdat vragen toen niet, of op een andere manier gesteld zijn. Als dit aan de orde is, wordt de vergelijking dan ook niet gemaakt of wordt er tenminste gewezen op de niet volledige vergelijkbaarheid. Om alles overzichtelijk te houden zijn de cijfers van de meting van 2016 achterwege gelaten.
- ✓ Bij de analyse is ook gekeken naar persoonskenmerken zoals leeftijd, huishoudensamenstelling en opleidingsniveau alsmede naar kwetsbare doelgroepen als inwoners die op niemand kunnen terugvallen, zeer moeilijk kunnen rondkomen, die enkele of veel problemen ervaren in het dagelijkse leven of zeer eenzaam zijn. Wat betreft de invloed van corona wordt ook specifiek naar de jongvolwassenen gekeken. Daar waar significante verschillen te zien zijn, zijn deze benoemd.
- ✓ In de rapportage is de categorie 'n.v.t./ geen mening/ weet ik niet' meestal buiten beschouwing gelaten omdat deze werkwijze wordt gebruikt voor de VNG-website Waar Staat Je Gemeente? Wanneer de categorie 'n.v.t./ geen mening/ weet ik niet' een groot aandeel betreft, is dit apart vermeld in de tekst.
- ✓ In het tabellenboek zijn alle antwoorden op alle vragen opgenomen. Hier is het aantal respondenten per antwoordcategorie weergegeven, zowel inclusief als exclusief de categorieën 'weet ik niet' en 'n.v.t.'. Ook zijn de scores per sociale kracht indicator opgenomen voor alle beschikbare jaren (2021, 2020, 2019, 2018, 2017 en 2016).
- ✓ De percentages in de rapportage kunnen soms iets afwijken van die in het tabellenboek. Dit komt door afrondingen.
- ✓ Als wordt ingezoomd op een bepaalde doelgroep, wordt bij de grafieken het aantal respondenten (n) vermeld waarop de uitkomsten betrekking hebben. Voor de andere grafieken geldt dat de uitkomsten betrekking hebben op (ongeveer) alle respondenten.

Inzoomen op inwonersgroepen

De gemeente Houten voert jaarlijks afwisselend de Monitor Sociale Kracht uit op gemeenteniveau en op wijkniveau. De huidige monitor over 2021 is op wijkniveau uitgevoerd. Tijdens deze meting is gekeken naar verschillen tussen de volgende inwonersgroepen (ongewogen aantallen):

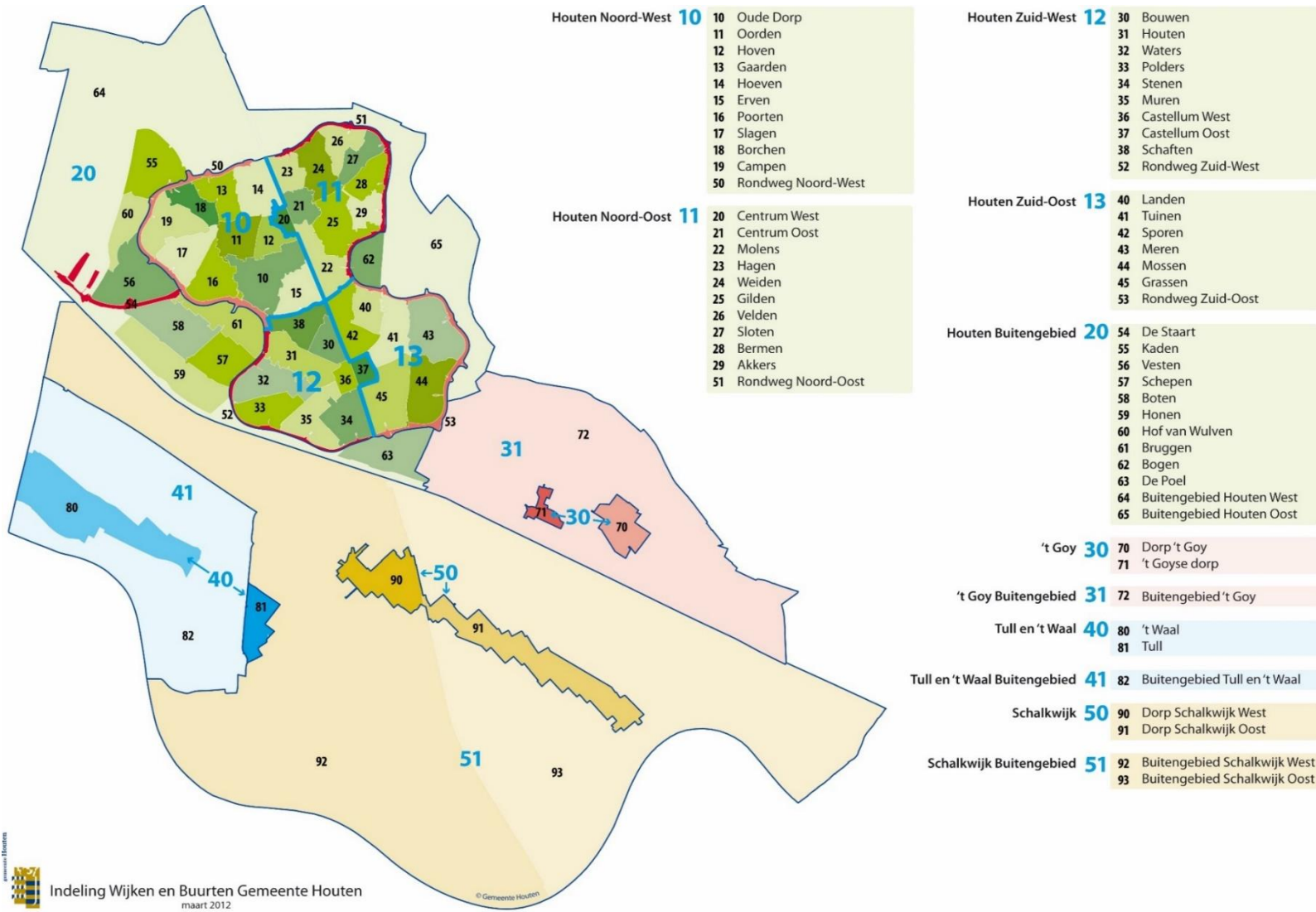
- ✓ Mannen (n=514) en vrouwen (n=560)
- ✓ Leeftijdsgroepen: jongvolwassenen (i.c. tot 30 jaar, n=50), midden-leeftijdsgroepen (30-49 jaar, n=258, 50-65 jaar, n=381) en ouderen (65-74 jaar, n=272) en 75-plussers (dubbele vergrijzing) (75-plus: n=116)
- ✓ Huishoudenstypen: alleenstaanden (n=194), tweepersoonshuishoudens (n=481), paren met thuiswonende kinderen (n=347) en eenoudergezinnen (n=33)
- ✓ Inwoners naar opleidingsniveau: hoger (hbo/wo) (n=575), middelbaar (mbo, vwo/havo) (n=301) en lager opgeleiden (overig) (n=201)

Soms overlappen de groepen: bijv. paren met thuiswonende kinderen zitten veelal in de leeftijdsgroep tussen 30 en 65 jaar. Gezien de geringe grootte van de netto respons bij jongvolwassenen en eenoudergezinnen zijn (verschillen in) uitkomsten in voorkomende gevallen vooral indicatief.

Daarnaast kunnen uit de inwonersenquête de volgende relevante inwonersgroepen worden afgeleid:

- ✓ Economisch actieve inwoners: mensen die betaald werk hebben, in een re-integratietraject zitten en/of een studie of opleiding volgen (vraag 38) (N=608)
- ✓ Inwoners die niet (meer) economisch actief zijn maar wel maatschappelijk actief (door vrijwilligerswerk (vraag 32), inzet voor de buurt (vraag 20/22), hulp aan of zorg voor burens (vraag 27), of actief in een vereniging (vraag 34)) (N=407)
- ✓ Inwoners die helemaal niet (meer) maatschappelijk betrokken zijn (niet werkend of studierend en ook niet (meer) maatschappelijk actief (N=62)
- ✓ Inwoners die zeer eenzaam zijn (respondenten die op minimaal vijf op de zes uitspraken aangeven zich (tenminste min of meer) eenzaam te voelen (vraag 39) (N=66)
- ✓ Inwoners die bij één of meer aspecten in het dagelijks leven problemen ondervinden (N=459) en inwoners die bij een of meer aspecten van het dagelijks leven hebben aangegeven veel problemen te ondervinden (vraag 41) (N=83)
- ✓ Inwoners die niet kunnen terugvallen op familie, vrienden en/of burens als men hulp of zorg nodig heeft (vraag 42) (N=31)
- ✓ Inwoners die (zeer) moeilijk kunnen rondkomen met het huishoudinkomen (vraag 44) (N=33)

De wijken, buurten en kernen van de gemeente Houten

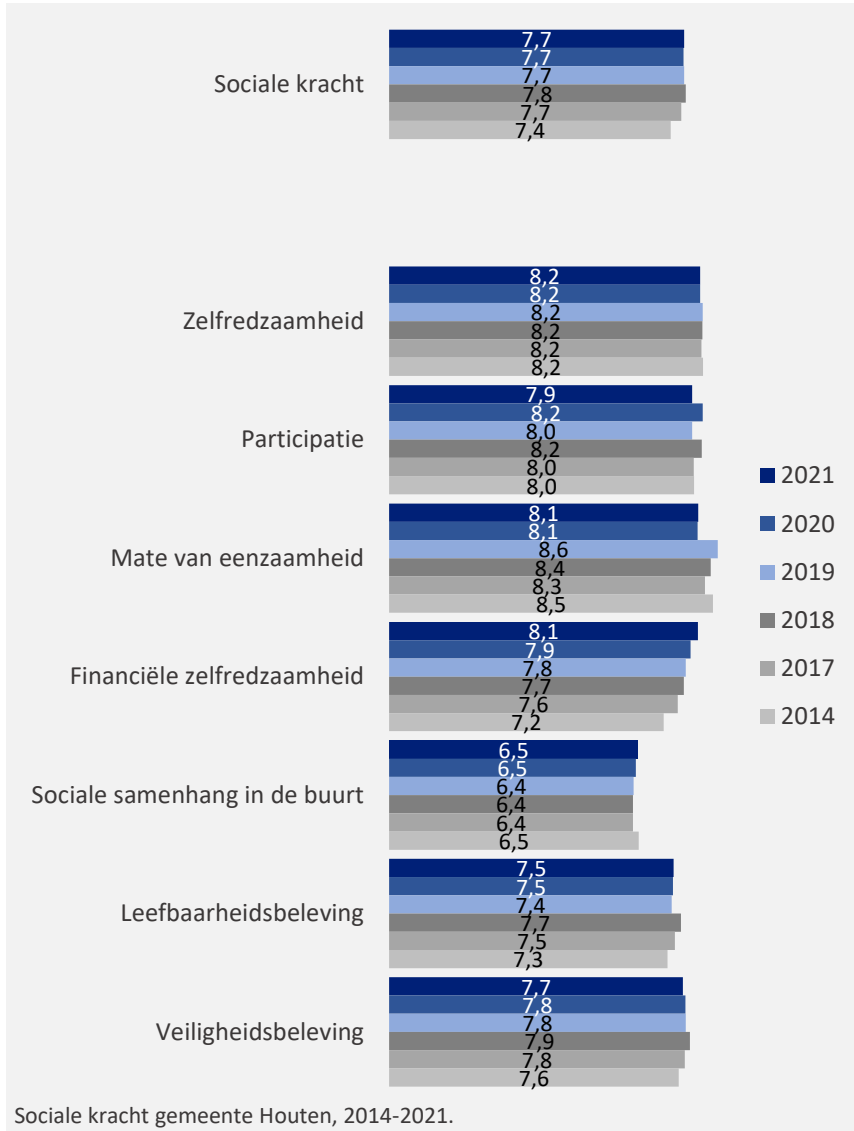
Hiernaast zijn de wijken en buurten van de gemeente Houten weergegeven.

In de rapportage worden de volgende wijken onderscheiden: Houten Noord-West, Noord-Oost, Zuid-West, Zuid-Oost en de kleine kernen en het buitengebied (inclusief 't Goy, Tull en 't Waal en Schalkwijk). Daarnaast wordt ingezoomd op het Centrum, als onderdeel van de wijk Noord-Oost.

Samenvatting en conclusies (I)

Sociale Kracht

Op basis van zeven pijlers (zelfredzaamheid, participatie, mate van eenzaamheid, financiële zelfredzaamheid, sociale samenhang in de buurt, leefbaarheids- en veiligheidsbeleving) is de indicator voor de sociale kracht berekend. Van betekenis zijn daarbij ook de cijfers achter de scores van de thematische zeven domeinen, die laten zien welke concrete ontwikkelingen zich voordoen, waar de kracht van inwoners zit en waar de pijnpunten zitten. Door te monitoren kan een vinger aan de pols worden gehouden en kunnen trends worden gesignaleerd. Dit kan vanaf de start van de decentralisaties in het sociaal domein. De laatste twee jaar hebben de effecten van de coronapandemie daarbij speciale aandacht.

Context van de meting 2021: COVID-19

De meting is verricht van 5 november t/m 14 december 2021. De coronapandemie speelde ook in 2021 een belangrijke rol. Tot de zomer lagen heel veel activiteiten stil. In de zomer en het najaar was weer meer mogelijk. Vanaf november worden er vanwege de oploeiende besmettingscijfers echter opnieuw steeds meer restricties ingevoerd. Half december - net na de afsluiting van het veldwerk - zit Nederland weer op slot. De invloed van deze laatste harde lockdown zit dus niet in de cijfers van 2021 verdisconteerd. Aangenomen mag worden dat de invloed van corona op de cijfers in het begin van het veldwerk lager lag dan later toen er steeds meer maatregelen golden.

Ontwikkeling op hoofdlijnen

Per saldo is de score voor sociale kracht vanaf 2017 stabiel. De laatste drie jaren bedraagt deze 7,7. Vergeleken met 2014 (aan de vooravond van de decentralisaties) is wel sprake van een duidelijke vooruitgang (van een 7,4 naar een 7,7). De verschillen tussen 2019 (pre-corona) en 2020 en 2021 (de jaren van de pandemie) zijn op het niveau van de zeven pijlers beperkt. De score voor eenzaamheid is vergeleken met vorig jaar niet veranderd, maar deze is wel veel lager dan in 2019. De coronacrisis lijkt hier duidelijk impact te hebben gehad. De score voor participatie is afgelopen jaar iets gedaald. Na twee jaar corona, neemt het aantal vrijwilligers af onder invloed van beperkende maatregelen en lockdowns. Ook zijn minder Houtenaren actief in het verenigingsleven (met name bij sportverenigingen neemt dit af). Deze effecten zagen we nog niet in het eerste corona jaar (2020). Ook loopt het aantal studerende iets terug.

Samenvatting en conclusies (II)

De financiële zelfredzaamheid van Houtenaren is de afgelopen twee jaren - ondanks corona - verder toegenomen. Mede dankzij verschillende steunmaatregelen van het Rijk en het lokaal bestuur waren er weinig faillissementen en nam door een aantrekkende economie de druk op de arbeidsmarkt in 2021 zelfs toe. Lager opgeleiden hebben echter de afgelopen twee jaar niet geprofiteerd van een grotere financiële zelfstandigheid. Niet of nauwelijks veranderd zijn de afgelopen jaren de zelfredzaamheid, de sociale samenhang in de buurt en de leefbaarheids- en veiligheidsbeleving.

Grote veerkracht maar ook toegenomen tweedeling

Houten sprak een paar jaar geleden de uitdaging uit om de over het algemeen positieve scores waar mogelijk te behouden en zo mogelijk hier en daar de ingezette verbetering door te zetten. In het licht van de voortslepende coronacrisis zijn de resultaten die er nu liggen bemoedigend. De inwoners en in het bijzonder ook de ouderen van Houten blijken uiteindelijk (gemiddeld) over een grote veerkracht te beschikken. Ook landelijk is dit een herkenbaar beeld. De oversterfte onder ouderen was hoog en eenzaamheid lag op de loer. Desalniettemin hebben veel ouderen zich kranig door de crisis heen geslagen. Op jongeren en jongvolwassenen lijkt de coronacrisis daarentegen uiteindelijk meer impact te hebben gehad als het gaat om welbevinden. Zo is de eenzaamheid onder jongvolwassenen groter dan onder andere leeftijdsgroepen, inclusief de senioren. De grote impact onder jongeren blijkt onder meer ook uit de jongerenpeiling (2020) en GGD onderzoek (GGD-Midden Nederland). Relatief veel jongeren hebben te kampen met problemen als gevolg van de beperkingen die hen werden opgelegd in een leeftijdsfase waarin zij zichzelf ontwikkelen en de wereld ontdekken en school, een eerste baan, sociale contacten en relaties van groot belang zijn. Hoe veerkrachtig jongeren op termijn zullen zijn moet nog blijken. Veel zekerheden en vanzelfsprekendheden waar voorgaande generaties op konden bouwen, lijken niet meer vanzelf voor iedere jongvolwassene weggelegd.

Uit het onderzoek van 2021 blijkt bovenal dat de kloof tussen de meest kwetsbaren en de rest van Houten de afgelopen twee jaar verder is toegenomen. Het betreft de mensen die weinig te besteden hebben, die niet economische of sociaal actief zijn, die minder zelfredzaam of weerbaar zijn en die geen of een zeer beperkt netwerk hebben om op terug te vallen. Regelmatig zal sprake zijn van een stapeling van dergelijke problemen. We zien in de meting van 2021 dat het met deze Houtenaren minder goed gaat dan voor corona. En juist deze mensen stonden al op achterstand. In die zin is ook in Houten de kloof groter geworden in coronatijd tussen de mensen die het goed gaat en de mensen bij wie het leven minder meezit. Vergeleken met 2020 is bovendien het aandeel inwoners dat meer saamhorigheid ervaart gedaald, en het aandeel dat minder saamhorigheid ervaart juist gestegen.

Opvallend is tenslotte de (lichte) terugval van de wijk Zuid-West in dit tweede coronajaar. De sociale kracht is hier afgenomen. Met name de eenzaamheid is in deze wijk sterk toegenomen en de zelfredzaamheid en participatie zijn gedaald. Ook in Noord-Oost blijkt de eenzaamheid buiten het Centrum aanzienlijk te zijn toegenomen. In Zuid-West en Noord-Oost betreft dit meer dan gemiddeld inwoners tot 30 jaar die lager scoren op eenzaamheid, participatie en zelfredzaamheid dan in de periode voor corona (2019).

Houten vergeleken met landelijk

Landelijk scoort Houten bovengemiddeld als het gaat om de staat van de openbare ruimte, voorzieningen en veiligheid. Ook de waardering voor de gemeentelijke dienstverlening en de gemeentelijke ambtenaren is op tal van aspecten beter dan gemiddeld. Het cijfer voor hostmanship van de gemeente Houten is 6,7 (Nederland 6,4). Deze indicator is sinds 2016 in Houten sterk verbeterd. Toen bedroeg deze nog 6,3. Wel zien we vanaf 2019 een daling van de tevredenheid in zowel Houten als de rest van Nederland.

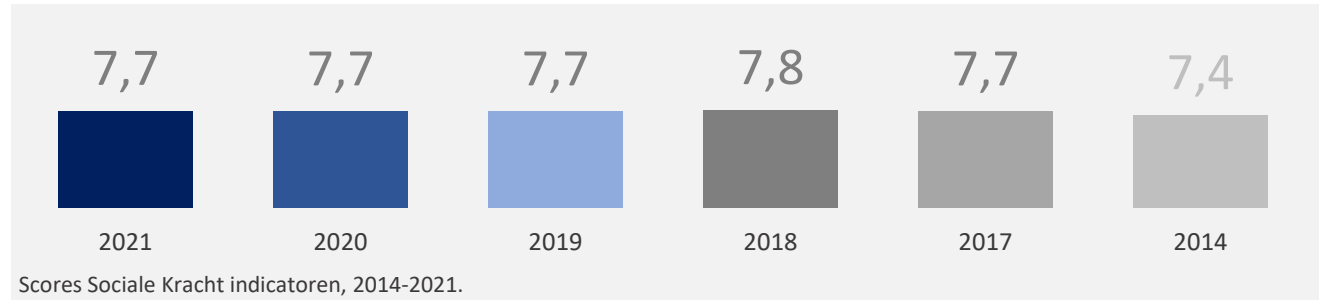
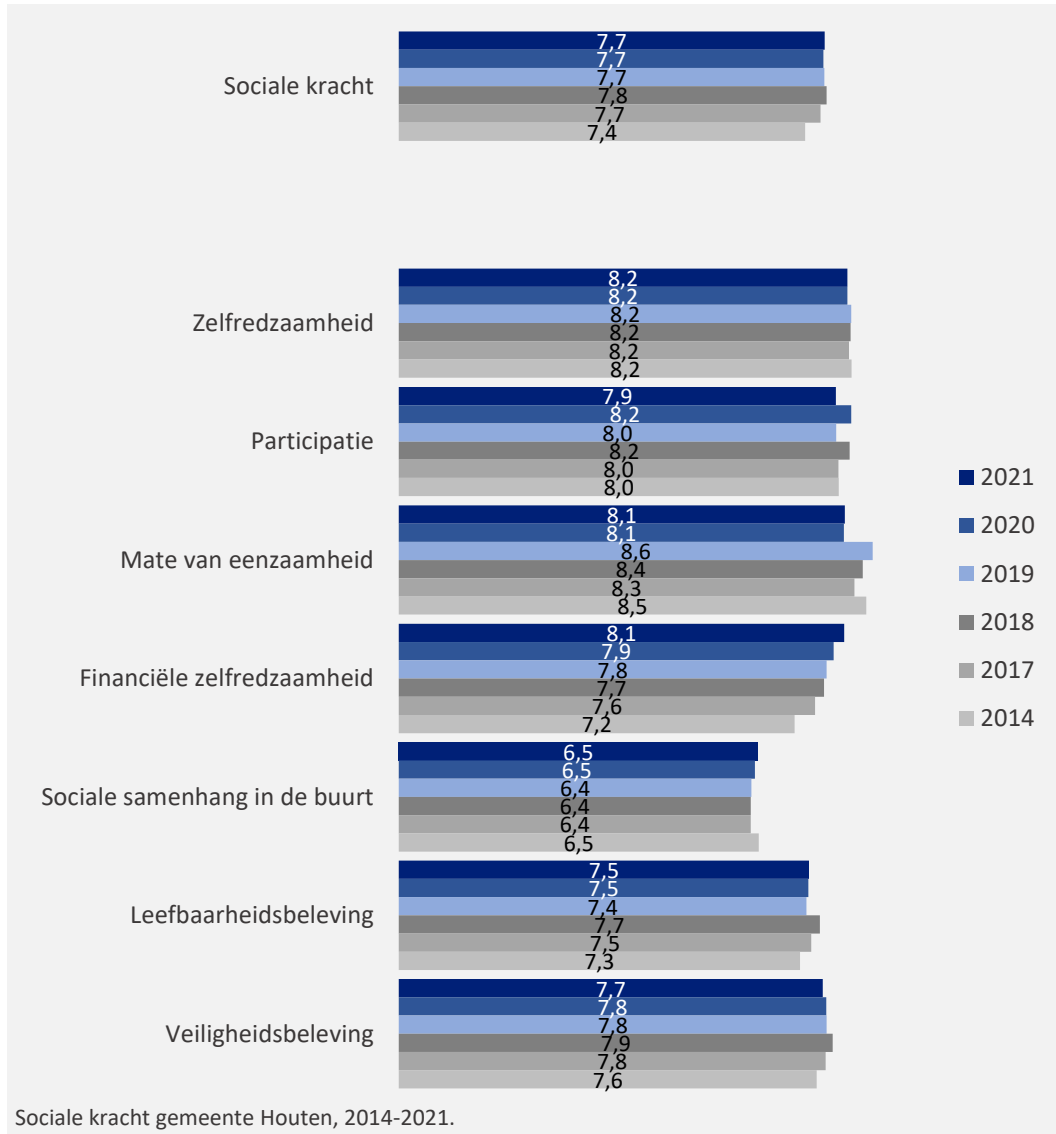
Relatie gemeente en haar inwoners

Ook de relatie tussen de gemeente en haar inwoners is beter dan gemiddeld. De samenwerking met inwoners scoort een rapportcijfer 6,5 (Nederland 6,1). Vergeleken met andere Nederlandse gemeenten betreft de gemeente Houten de inwoners meer bij haar plannen, activiteiten en voorzieningen, wordt er beter naar de mening van inwoners geluisterd en wordt er veel meer een beroep op hen gedaan om zelf een bijdrage te leveren aan de leefbaarheid en veiligheid in de buurt. Ook is de gemeente volgens de inwoners meer dan gemiddeld bereid om initiatieven te ondersteunen. Ten slotte vinden de inwoners ook meer dan gemiddeld in Nederland dat de gemeente doet wat ze zegt. De cijfers zijn sinds corona (2019) echter minder goed geworden in Houten, daar waar landelijk veelal sprake is van een stabilisatie of lichte verbetering. Dit geldt met name voor de stellingen 'de gemeente betreft inwoners voldoende bij haar plannen, activiteiten en voorzieningen', 'de gemeente luistert naar de mening van haar burgers' en 'de gemeente doet wat ze zegt'. Het positieve verschil ten opzichte van andere gemeenten is dan ook afgenomen in de afgelopen twee jaar. Wel zijn Houtenaren in het afgelopen jaar weer wat positiever geworden over het luisteren door de gemeente (stijging van 29% naar 36%).

Belangrijkste aandachtspunten voor de komende jaren

Voor nu is het belangrijk oog te blijven hebben voor de naweën van de coronacrisis onder jongeren en de meest kwetsbaren in de Houtense samenleving. Onder invloed van de hoge energieprijzen, toenemende woonlasten (huur en koop) en inflatie en afbouw van steunmaatregelen, staat de financiële zelfredzaamheid mogelijk onder druk. Ook nu geldt dat dit tot een toenemende tweedeling in de samenleving kan leiden. We zien in het tweede coronajaar dat nu ook het verenigingsleven en het vrijwilligerswerk onder corona te lijden hebben. Iets wat zich in het eerste coronajaar nog niet zo openbaarde. Tenslotte zullen de toenemende vergrijzing en zorgvraag in de nabije toekomst een uitdaging zijn om de sociale kracht op het huidige niveau te houden. Saamhorigheid, solidariteit en inclusiviteit in de Houtense samenleving zijn een groot goed maar geen vanzelfsprekendheid. De samenleving zoals we die kennen verandert, al is het alleen al vanuit demografisch oogpunt (vergrijzing). De gemeente moet samen met haar inwoners de belangen blijven afwegen tussen jongere en oudere generaties, kwetsbare inwoners en Houtenaren die het goed gaat. Uit diverse onderzoeken blijkt dat zowel het vertrouwen in de Rijksoverheid als de lokale overheid daalt. Ook in Houten staat de relatie met inwoners onder druk. De belemmeringen die de coronapandemie met zich meebracht, hebben daarbij niet geholpen. De wijze waarop de gemeente inwoners en organisaties betreft en de samenwerking zoekt, scoort bijvoorbeeld in de ogen van inwoners minder goed dan voorheen: van 6,8 in 2019 naar 6,5 in 2021. Belangrijk is dat inwoners serieus worden genomen en dat er naar hen wordt geluisterd. Voor de gemeente is het belangrijk dat zij geen verwachtingen wekt die zij niet waar kan maken en dat zij duidelijk is over haar rol. Zij staat voor het algemeen belang, hetgeen niet altijd hetzelfde is als het belang van het individu of de meerderheid. Voor de gemeente is het verder belangrijk zich te realiseren dat er onder de Houtense bevolking veel ervaringsdeskundigen en (hoog opgeleide) professionals bevinden. Een kracht die mogelijk nog beter kan worden ingezet bij participatie en samenwerking.

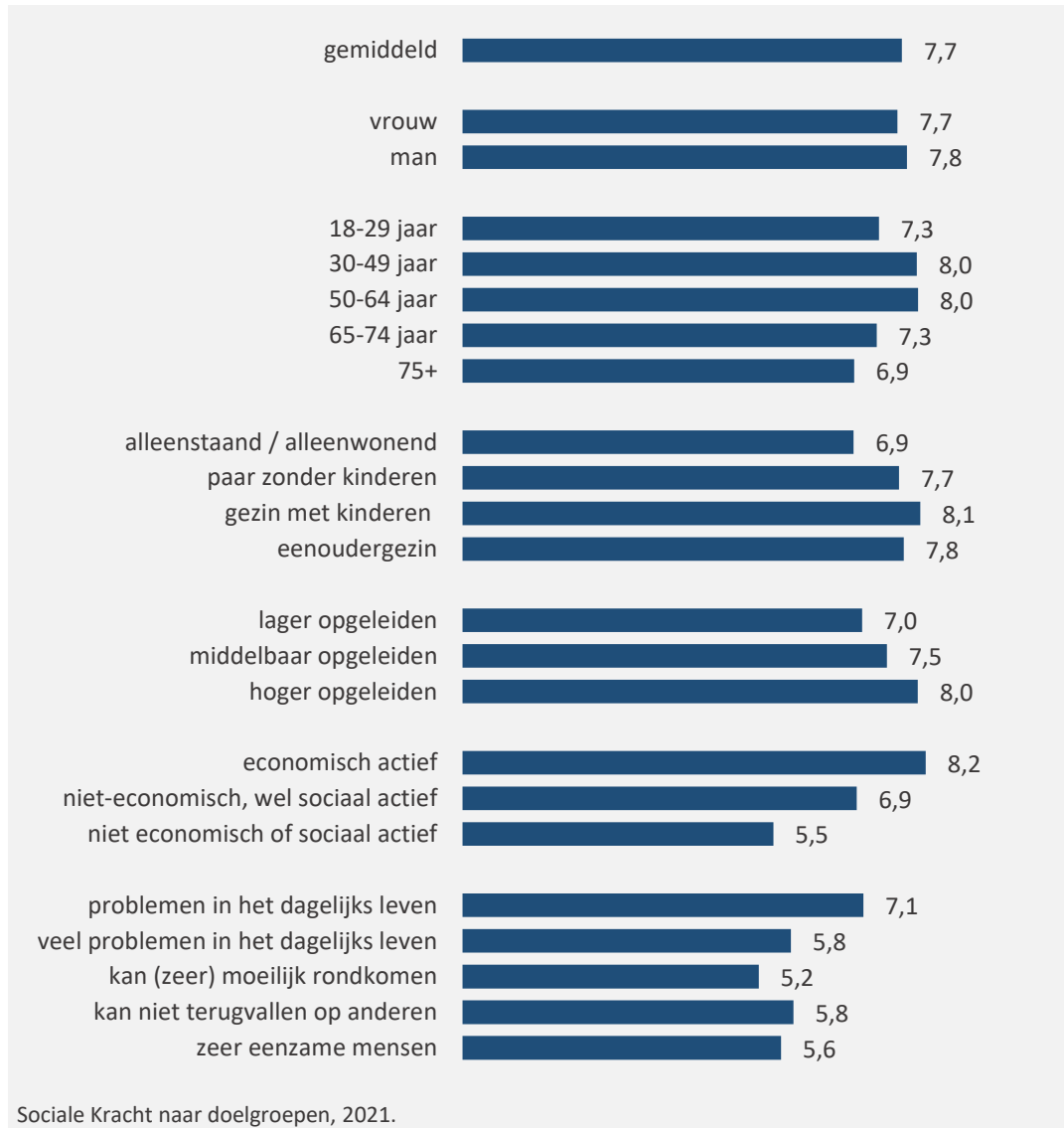
Sociale kracht in Houten

De score voor de sociale kracht bedraagt in 2021, evenals in de twee daaraan voorafgaande jaren, een 7,7. Ondanks de coronacrisis blijkt dat de veerkracht in de Houtense samenleving groot is. Het is echter niet zo dat alle inwoners op eenzelfde manier worden getroffen door de gevolgen van de coronapandemie. Dit geldt meer dan gemiddeld voor kwetsbare groepen zoals 75-plussers, alleenstaanden en lager opgeleiden, maar ook jonge Houtenaren worden meer dan andere inwoners geraakt door de coronapandemie. In het licht van corona blijken ook zij een kwetsbare groep.

Vergeleken met de vorige meting(en) zijn de verschuivingen bij de meeste scores beperkt. Zo zijn de scores voor zelfredzaamheid, mate van eenzaamheid, sociale samenhang in de buurt en leefbaarheid niet veranderd vergeleken met vorig jaar. De score voor eenzaamheid ligt de laatste twee jaren tijdens de coronapandemie duidelijk onder de scores van de jaren daarvoor (8,6 in 2019 en 8,4 in 2018). De participatie is gedaald vergeleken met de voorgaande meting. Wellicht dat inwoners vanwege corona minder mogelijkheden hadden om deel te nemen aan het maatschappelijke leven. Daarnaast lijken inwoners zich iets minder veilig te voelen gezien de lichte daling die is te zien bij de score voor de veiligheidsbeleving. De financiële zelfredzaamheid laat sinds de meting in 2014 ieder jaar een hogere score zien. Al met al is deze gestegen van een 7,2 in 2014 naar een 8,1 in 2021.

Sociale kracht van doelgroepen

Als wordt ingezoomd op verschillende groepen inwoners dan varieert het beeld nogal. Naar leeftijdsgroep laten de 30 tot 65-jarigen met een 8,0 de hoogste scores zien. De 75-plussers scoren met een 6,9 duidelijk onder gemiddeld. De jongvolwassenen (inwoners tot 30 jaar) en de 65 tot 75-jaren laten een score zien die met een 7,3 net iets onder gemiddeld is. Daarnaast laten alleenstaanden ook een lagere sociale krachtscore zien (6,9). Zij scoren voor alle indicatoren van de Monitor Sociale Kracht lager dan gemiddeld. Dit geldt met name voor participatie, eenzaamheid, financiële zelfredzaamheid en sociale samenhang. Gezinnen met kinderen kennen de hoogste sociale kracht score (8,1). De paren zonder kinderen (7,7) en de eenoudergezinnen (7,8) scoren vrijwel gemiddeld.

Ook is er een duidelijke relatie te zien tussen opleidingsniveau en sociale kracht: lager opgeleiden scoren met een 7,0 het laagst, gevolgd door middelbaar opgeleiden die net iets onder gemiddeld scoren (7,5). Hoger opgeleiden laten met een 8,0 de hoogste score zien.

Onder mensen die economisch of sociaal niet actief zijn is de sociale kracht score met een 5,5 fors lager dan gemiddeld. Dit komt vooral door lagere scores voor participatie, financiële zelfredzaamheid en sociale samenhang. Mensen die niet werken of studeren maar wel sociaal actief zijn scoren met een 6,9 lager dan gemiddeld, maar wel beduidend hoger dan inwoners die helemaal niet participeren.

Inwoners die (zeer) moeilijk kunnen rondkomen laten de laagste sociale kracht score zien (5,2), gevolgd door (zeer) eenzame inwoners (5,6) en inwoners die in de enquête hebben aangegeven op één of meer vlakken veel problemen te ondervinden in het dagelijks leven (5,8) of niet kunnen terugvallen op anderen (eveneens 5,8). In al deze groepen is de sociale kracht score (fors) lager dan gemiddeld. Inwoners die problemen ervaren in het dagelijks leven scoren met een 7,1 veel hoger, maar nog steeds onder gemiddeld (7,7). Vergeleken met 2019 is de sociale kracht score voor inwoners die niet kunnen terugvallen op anderen gedaald (van 6,6 in 2019 naar 5,8 in 2021). Ook voor mensen die (zeer) moeilijk kunnen rondkomen ligt de sociale kracht score dit jaar lager dan in 2019 (toen was dit een 5,5).

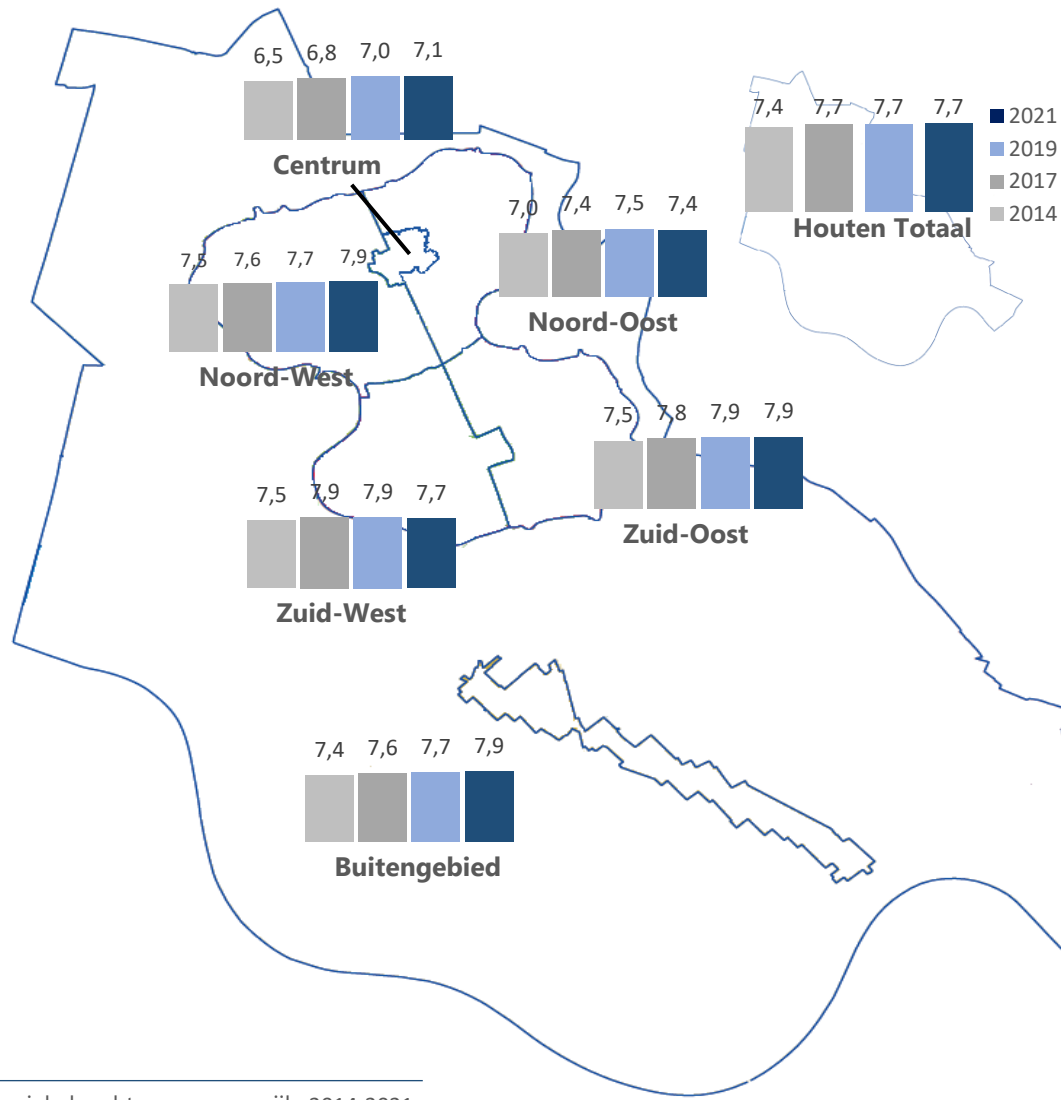

Voor en tijdens corona

Alhoewel de omvang van de steekproef onder doelgroepen veelal te klein is om een goede vergelijking in de tijd te kunnen maken, willen we toch niet onvermeld laten dat vooral bij de leeftijdsgroep 18-29 jaar de cijfers een grote afname laten zien (van 7,9 in 2019 naar 7,3 in 2021). De negatieve invloed van corona op het welzijn laat zich hier waarschijnlijk gelden. Ook de volgende drie kwetsbare doelgroepen: (1) 'niet economische of sociaal actief', (2) degenen die 'niet kunnen terugvallen op anderen en (3) degenen die 'moeilijk kunnen rondkomen', lijken het meest kwetsbaar voor de gevolgen van corona. Bij hen laten de cijfers de grootste terugval zien tussen 2019 en 2021 (respectievelijk van 5,9 naar 5,5, van 6,6 naar 5,8 en van 5,5 naar 5,2). Bij 65-plussers zien we een dergelijke afname op dit moment niet, daar is zelfs gemiddeld sprake van wat verbetering. Deze cijfers zijn echter zoals gezegd slechts indicatief.

Sociale kracht naar wijk

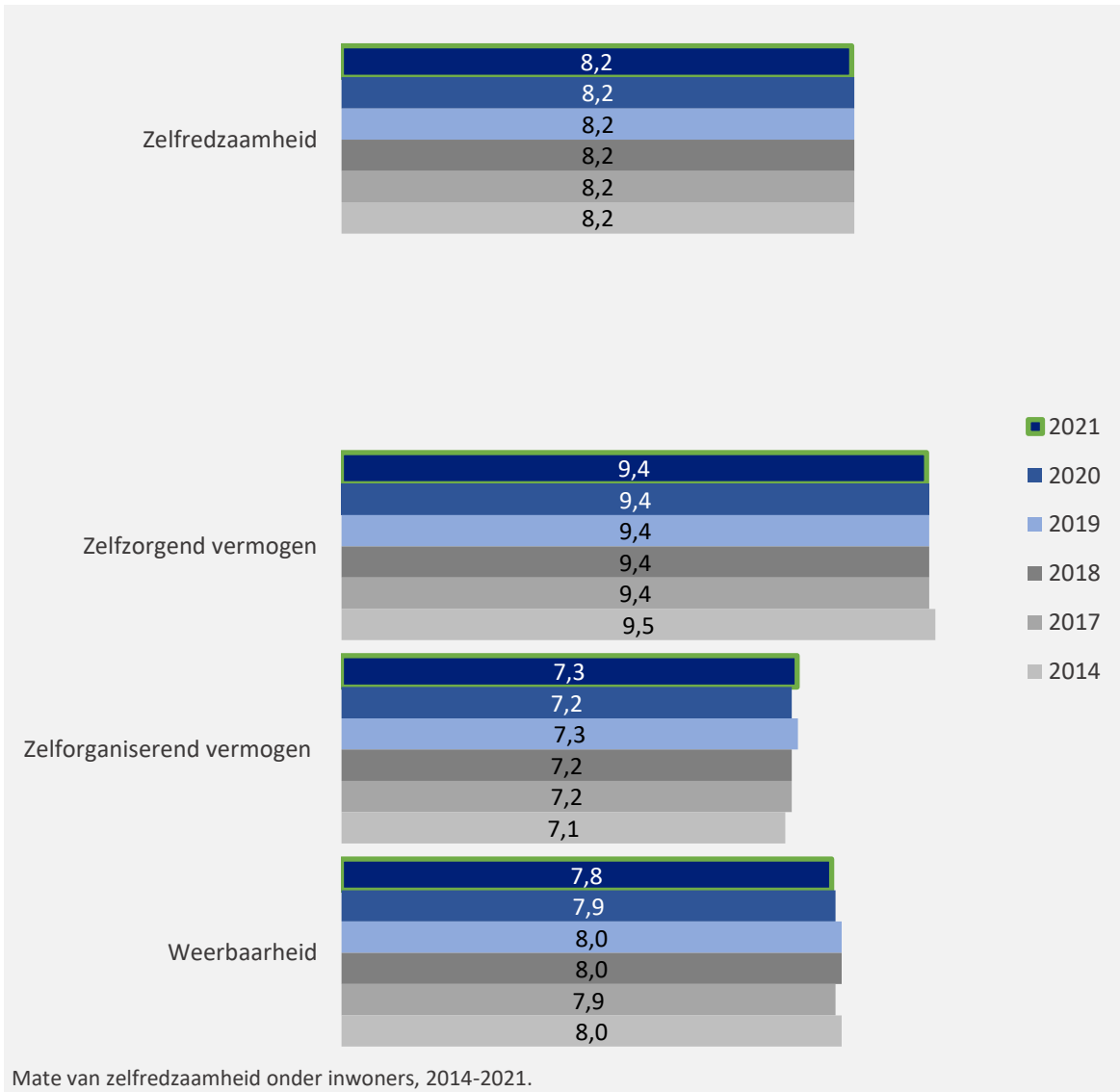
Sociale krachtscore, naar wijk, 2014-2021

De uitkomsten en verschillen naar wijk worden in de rapportage gepresenteerd aan de hand van kaartjes met staafdiagrammen, waarin de uitkomsten voor 2014, 2017, 2019 en 2021 zijn opgenomen. In de tussentijd is de meting alleen op gemeenteniveau uitgevoerd. De cijfers voor 2014 zijn zoveel mogelijk gesynchroniseerd met de huidige berekeningswijzen en kunnen daarom afwijken van de cijfers uit met name de oudere edities van de Monitor Sociale Kracht.

Naast de cijfers voor de (vijf) wijken van de gemeente Houten worden de uitkomsten voor het Centrum apart getoond. Vanwege de vergrijzing en de Centrumfunctie wordt deze wijk meer dan gemiddeld geconfronteerd met problemen en druk op de leefbaarheid.

Het Centrum heeft dan ook met een 7,1 een lagere sociale krachtscore dan gemiddeld in de gemeente (7,7) en in de andere wijken. Dat leidt ook tot een iets lagere score in Houten Noord-Oost (7,4). Dat was in 2019, 2017 en in 2014 niet anders. Als gekeken wordt naar Houten Noord-Oost exclusief Centrum, dan scoort de wijk een 7,5. De wijken Noord-West, Zuid-Oost en het Buitengebied laten de hoogste scores zien (7,9). Zuid-West scoort gemiddeld.

In de meeste wijken is over een langere periode bezien sprake van een verbetering. Dit geldt het sterkst voor het Centrum waar de score is gestegen van een 6,5 in 2014 naar een 7,1 in 2021. In Noord-West, Zuid-Oost en het Buitengebied is de score gestegen van resp. 7,5, 7,5 en 7,4 in 2014 naar 7,9 in 2021. Zuid-West liet vanaf 2014 ook een toename zien van 7,5 in 2014 naar 7,9 in 2017 en 2019, maar vervolgens is de score gedaald naar een 7,7 in 2021. Een enigszins vergelijkbaar beeld is te zien in Noord-Oost: eerst een toename van 7,0 in 2014 naar een 7,4 in 2017 en een 7,5 in 2019 om weer iets te dalen naar een 7,4 in 2021.

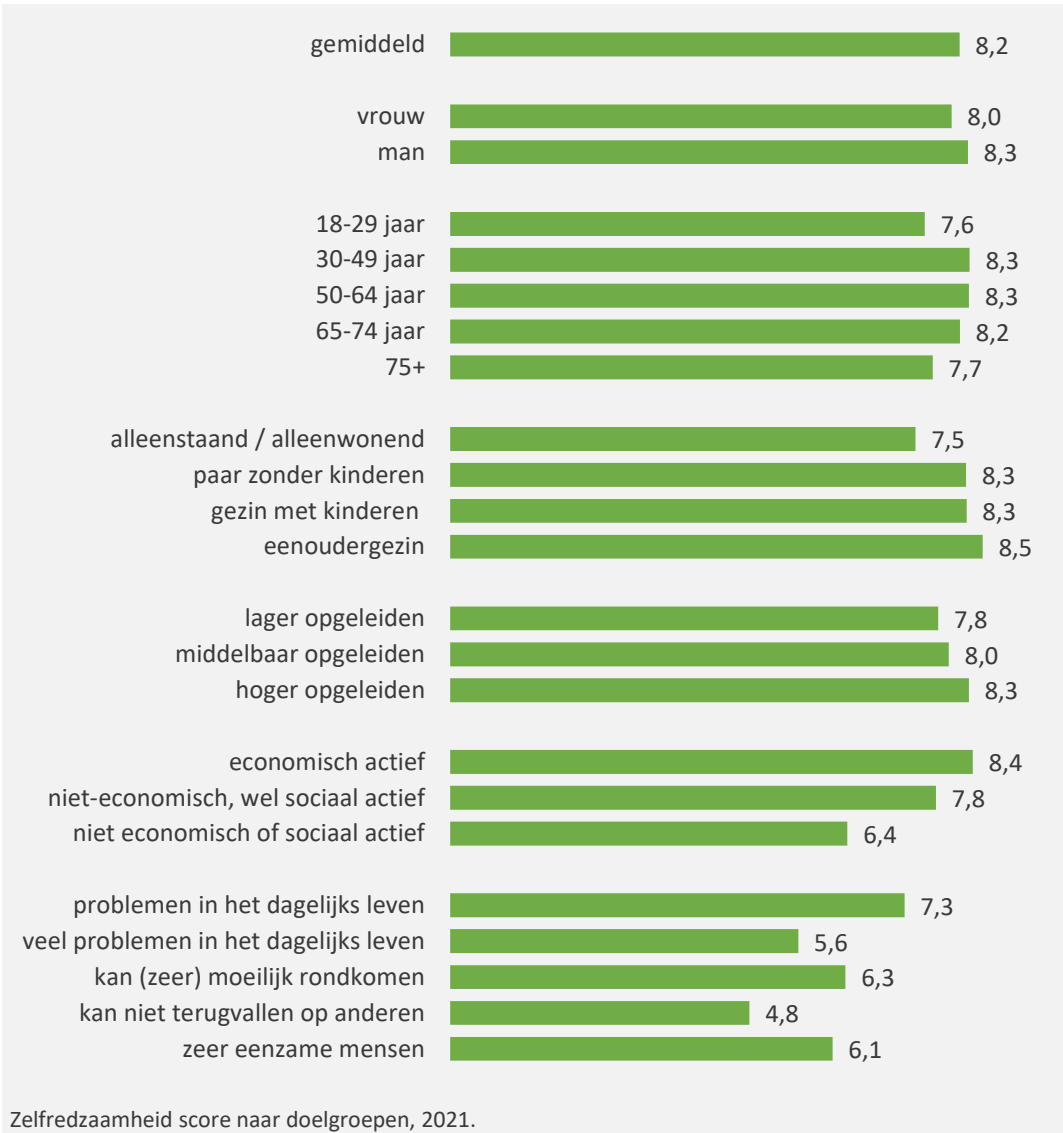
Zelfredzaamheid is het vermogen van mensen om zichzelf te redden in geval van voortdurende veranderingen en gevolgen van een ziekte, beperking of tegenslag. Zelfredzaamheid valt uiteen in:

- *Zelfzorgend vermogen*: het zichzelf kunnen redden in het dagelijkse leven (boodschappen doen, bewegen e.d.)
- *Zelforganiserend vermogen*: het terug kunnen vallen op anderen
- *Weerbaarheid*: om kunnen gaan met veranderingen

Hiervoor zijn op basis van vragen scores berekend die samen de score voor de pijler 'zelfredzaamheid' vormen.

De totaalscore voor zelfredzaamheid is sinds 2014 niet veranderd. Het zelfzorgend vermogen scoort het hoogst (9,4), gevolgd door weerbaarheid (7,8) en het zelforganiserend vermogen (7,3). Ook bij deze onderliggende scores zijn de verschuivingen in de tijd beperkt. Dat in aanmerking nemende, scoort de weerbaarheid lager dan bij eerdere metingen, terwijl het zelforganiserend vermogen op hetzelfde maximum ligt als in 2019.

Wie zijn zelfredzaam?

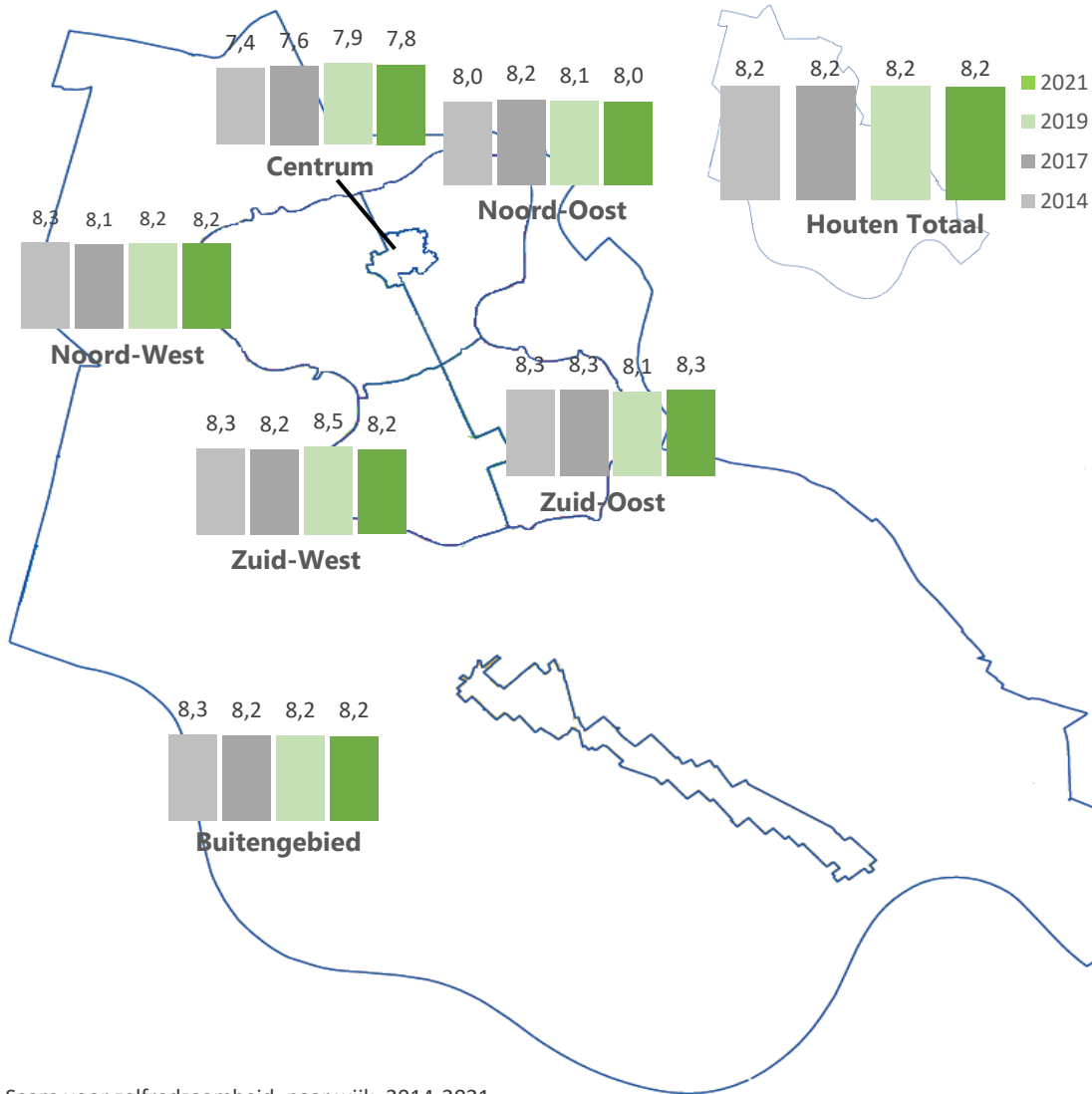
Een paar zaken vallen op als we kijken naar zelfredzaamheid onder doelgroepen. De scores wisselen naar doelgroep zoals ook in de lijn der verwachting ligt.

Wat in 2021 opvalt is dat de zelfredzaamheid onder zowel 75-plussers als jongvolwassenen lager ligt dan gemiddeld (resp. 7,7 en 7,6). De laatste groep kende in 2019 echter nog een zelfredzaamheid van 8,3. De zelfredzaamheid onder ouderen is daarentegen toegenomen ten opzichten van 2019. Onder 75-plussers van 7,3 naar 7,7.

De kwetsbaarste twee doelgroepen als het gaat om zelfredzaamheid zijn (1) degenen die te kampen hebben met veel problemen in het dagelijks leven en (2) degenen die niet kunnen terugvallen op anderen. In vergelijking met 2019 laat de laatste groep ook nog een grote terugval zien: van 5,4 naar 4,8. Ook de doelgroep 'niet economische of sociaal actief' valt in dit opzicht op met een terugval van 7,1 naar 6,4. Gezien de omvang van deze doelgroepen in het onderzoek zijn dit echter indicatieve gegevens.

Zelfredzaamheid naar wijk

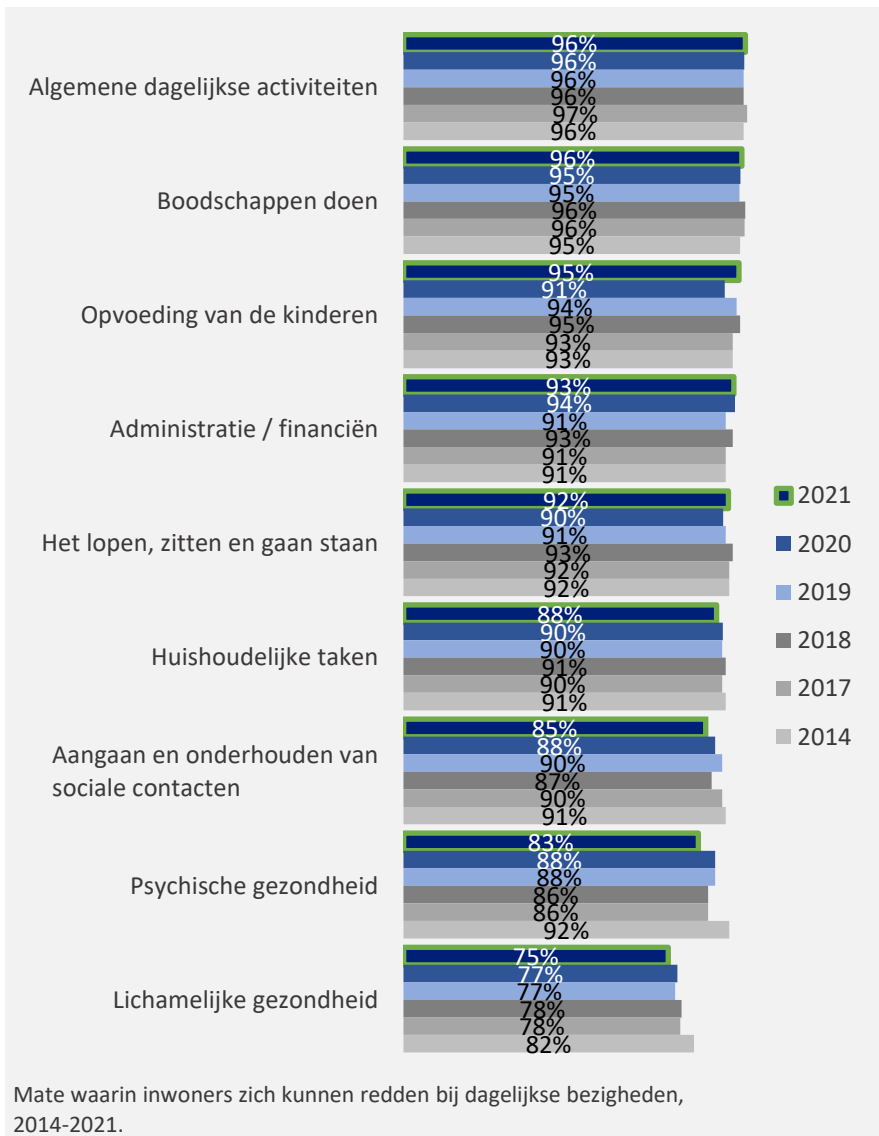
Score voor zelfredzaamheid, naar wijk, 2014-2021

De score voor zelfredzaamheid is het hoogst in Zuid-Oost (8,3), op de voet gevolgd door Zuid-West, Noord-West en het Buitengebied (allemaal 8,2). Het Centrum laat met een 7,8 de laagste score zien. Hierdoor laat ook Noord-Oost met een 8,0 een iets onder gemiddelde score zien. De verschillen tussen de wijken naar zelfredzaamheid zijn dus niet heel groot.

De verschuivingen vergeleken met de vorige meting zijn bij de meeste wijken beperkt (max 0,1). In Zuid-Oost is de score hoger dan de vorige meting, wat vooral is toe te schrijven aan een hogere score voor weerbaarheid. Daarmee is de score weer gelijk aan die van 2017 en 2014. In Zuid-West is de score voor zelfredzaamheid, na een stijging in 2019, dit jaar juist weer gedaald en is daarmee weer gelijk aan de score van 2017 en 2014.

Ook de scores op de onderliggende indicatoren verschillen weinig tussen de wijken. Alleen Houten Centrum kent iets lagere scores, met een 8,9 voor zelfzorgend vermogen (gemiddeld 9,4), een 7,0 voor zelforganiserend vermogen (gemiddeld 7,3) en een 7,8 voor weerbaarheid (gemiddeld 8,2). De overige wijken scoren vrijwel gemiddeld op de onderliggende indicatoren.

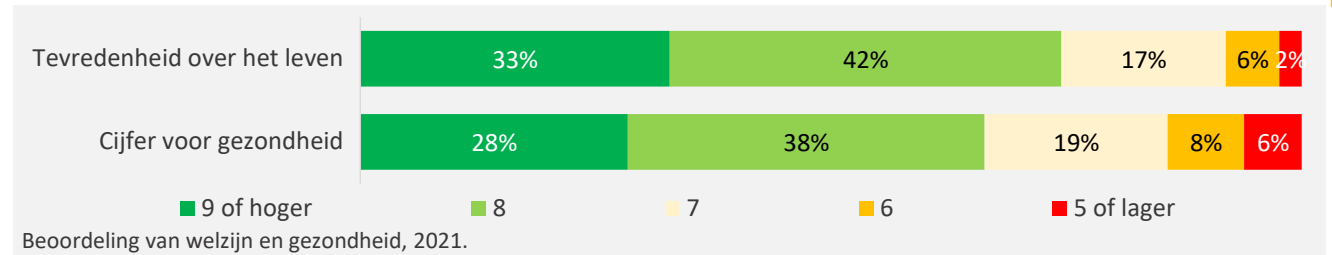
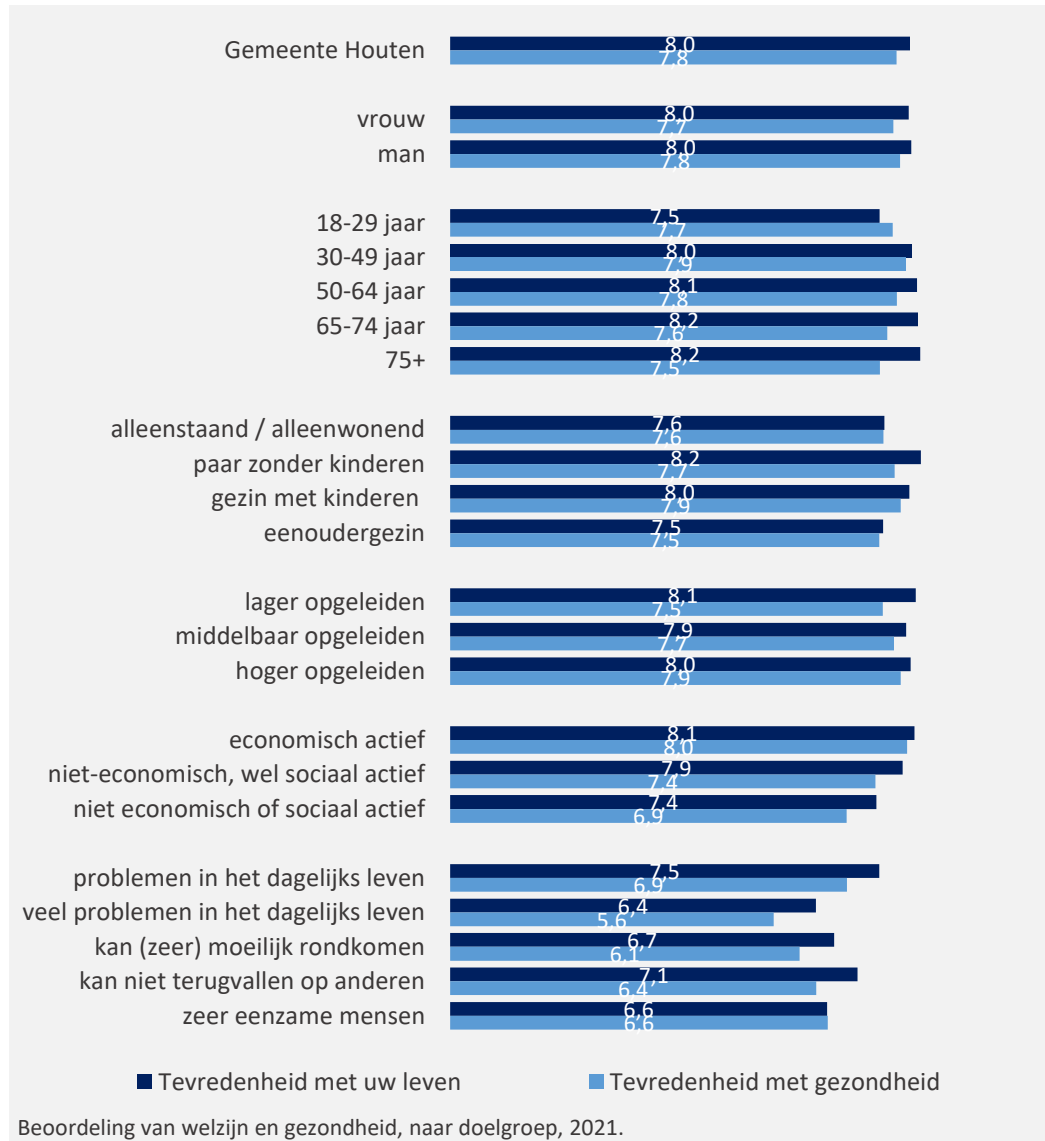

Om inzicht te krijgen in de zelfredzaamheid van burgers is gevraagd in hoeverre inwoners zich kunnen redden in het dagelijks leven. Veel inwoners geven aan niet of nauwelijks problemen te hebben bij: algemene dagelijkse activiteiten (96%), het doen van boodschappen (96%) en de opvoeding van de kinderen (95%). Dat geldt in iets mindere mate ook voor: de administratie/financiën (93%), het bewegen (lopen, gaan zitten of staan) (92%) en huishoudelijke taken (88%). De zelfredzaamheid met betrekking tot het aangaan en onderhouden van contacten en de psychische gezondheid en liggen wat lager (resp. 85% en 83%). De lichamelijke gezondheid levert in verhouding de meeste problemen op: een kwart (25%) van de inwoners geeft aan hiermee wel eens problemen te ervaren, waarbij 2% te kampen heeft met veel problemen.

Ouderen van 65-74 jaar en 75 jaar en ouder ondervinden in hun dagelijks leven meer dan gemiddeld problemen met vrijwel alle genoemde bezigheden en aspecten, met name als het gaat om de lichamelijke gezondheid (resp. 40% en 51% heeft hier enkele of veel problemen mee) en het bewegen (lopen, gaan zitten of staan) (resp. 14% en 33% heeft hier enkele of veel problemen mee). Dit geldt echter niet voor de psychische gezondheid en sociale contacten. Met deze laatste categorieën hebben jongvolwassenen juist meer problemen (resp. 43% en 31% van de jongvolwassenen t/m 29 jaar), net als alleenstaanden (resp. 31% en 27% van de alleenstaanden). Ook lager opgeleiden geven vaker dan gemiddeld aan moeite te hebben met dagelijkse bezigheden. Deels zal dit ook komen door een relatief groter aandeel lager opgeleiden die redelijk tot veel problemen ervaren met hun lichamelijke gezondheid (39%).

Uiteindelijk hebben bijna vier op de tien inwoners (39%) aangegeven op één of meer aspecten wel eens problemen te ervaren, waarvan 6% op één of meer aspecten zelfs veel problemen. Dit verschilt nauwelijks met vorig jaar (38% en 7%). Het gaat meer dan gemiddeld om jongvolwassenen (50%) ouderen (65-74: 49%, 75+: 67%), alleenstaanden (56%), lager opgeleiden (50%) en inwoners die zowel sociaal- als economisch niet actief zijn (72%) die vaker één of meer problemen in het dagelijks leven ervaren. Ook als wordt gekeken naar het aandeel inwoners dat veel problemen ervaart op één of meer aspecten komen deze groepen inwoners als het meest kwetsbaar naar voren. In 2019 ervoeren de jongvolwassenen minder vaak problemen (23%) dan in 2021 (50%). Vooral op het gebied van psychische gezondheid (43% t.o.v. 10% in 2019) en sociale contacten (31% t.o.v. 10% in 2019) ervaren zij vaker problemen. De beperkende maatregelen in reactie op de COVID-19 pandemie zijn hier debet aan.

Zelfzorgend vermogen

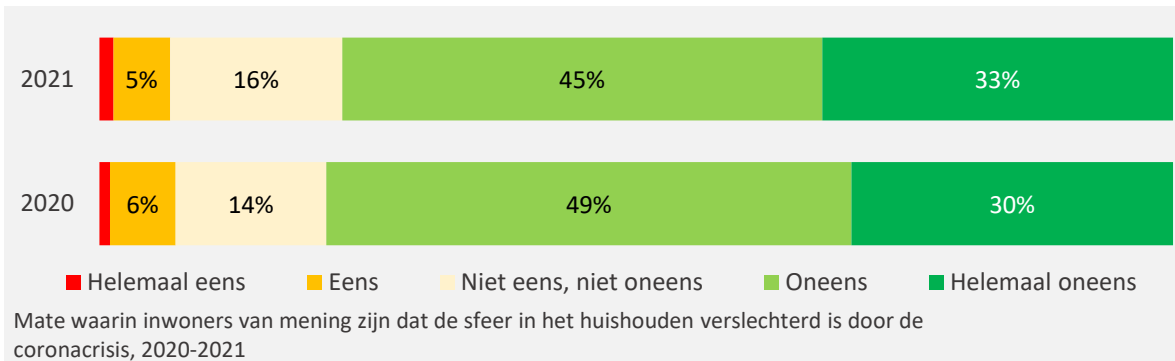
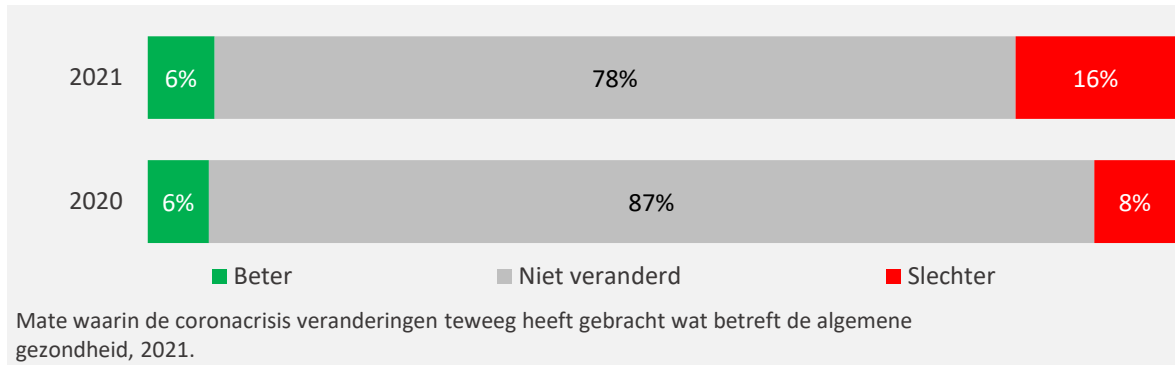
Wanneer inwoners een rapportcijfer moeten geven voor hun leven dan geeft drie kwart een 8 of hoger (75%) en 2% een onvoldoende (5 of lager). De gezondheid scoort iets lager. Hiervoor geeft twee derde een 8 of hoger (66%) en 6% een onvoldoende. Het gemiddelde rapportcijfer komt neer op een 8,0 voor het leven en een 7,8 voor de gezondheid. Jongvolwassenen laten zich met een 7,5 negatiever uit over hun leven. Inwoners van 30 jaar of ouder scoren gemiddeld allemaal tussen een 8,0 en 8,2. Daarnaast geven alleenstaanden en alleenwonenden (7,6) en eenoudergezinnen (7,5) gemiddeld een lager cijfer voor hun leven.

Qua gezondheid geven de 30 tot 49-jarigen het hoogste cijfer (7,9) en 75-plussers het laagste (7,5). De 65 tot 75-jarigen geven met een 7,6 een net iets hoger cijfer. Ook jongeren geven met een 7,7 een iets lager cijfer dan gemiddeld. Lager opgeleiden zijn met een 7,5 duidelijk minder tevreden over hun gezondheid dan hoger opgeleiden die hiervoor een 7,9 geven. Het minst tevreden zijn Houtenaren die economische en sociaal niet actief zijn (6,9).

Daarnaast scoren verschillende kwetsbare groepen lager dan gemiddeld voor zowel de tevredenheid over hun leven in het algemeen, als over hun gezondheid. Zo geven inwoners die veel problemen ervaren in het dagelijks leven de laagste cijfers zowel voor hun leven (6,4) als voor hun gezondheid (5,8), gevolgd door inwoners die (zeer) moeilijk kunnen rondkomen (6,7 voor hun leven, 6,1 voor de gezondheid). Zeer eenzame mensen geven voor zowel hun leven als hun gezondheid een 6,6.

Zelfzorgend vermogen

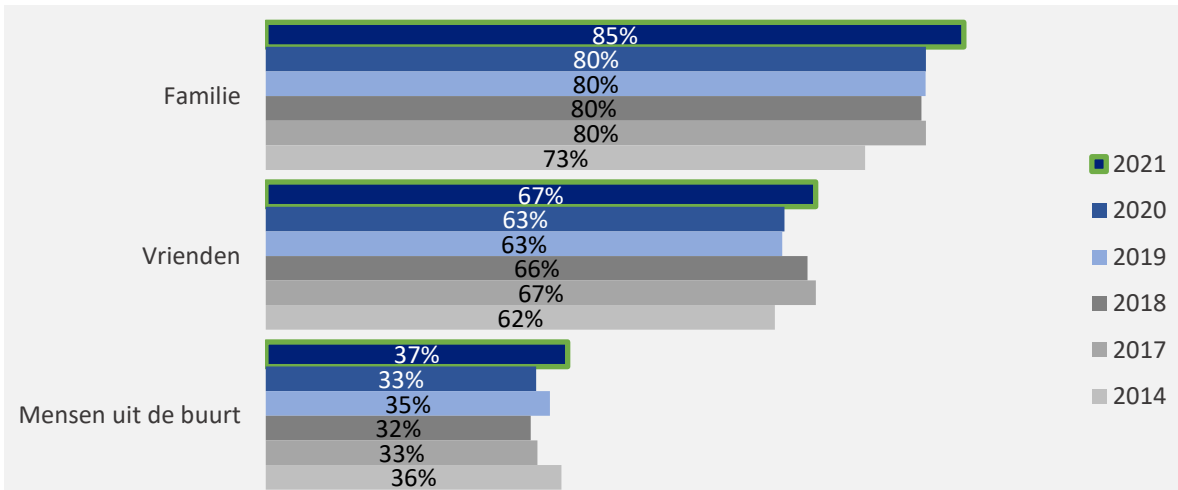
Voor drie kwart van de inwoners heeft de coronacrisis geen veranderingen teweeg gebracht (78%) in de algemene gezondheid. Voor inwoners waarbij dit wel het geval is, is de gezondheidssituatie vaker verslechterd (16%) dan verbeterd (6%). Daarbij is het aandeel inwoners dat aangeeft dat de algemene gezondheid verslechterd is gestegen van 8% in 2020 naar 16% in 2021, het aandeel waarbij de gezondheid beter is geworden is gelijk gebleven.

Naar leeftijd verschilt het beeld nogal. Zo geven jongvolwassenen vaker aan dat hun algemene gezondheid is verslechterd (19%), maar ook dat het is verbeterd (14%). Inwoners vanaf 30 jaar zien vaker een verslechtering dan een verbetering: van 30 tot 49-jarigen heeft 21% een verslechtering ervaren tegenover 7% een verbetering, van 50 tot 65-jarigen heeft 15% een verslechtering ervaren tegenover 3% een verbetering, onder de 65 tot 75-jarigen heeft 14% een verslechtering ervaren tegenover 4% een verbetering. Het beeld bij 75-plussers lijkt op dat van 65-plussers: 13% heeft een verslechtering ervaren en 4% een verbetering. Daarnaast hebben vooral inwoners die (zeer) moeilijk rond kunnen komen (50%), eenzaam zijn (40%), die problemen of zelfs veel problemen ervaren (resp. 23% en 30%) en/of die niet kunnen terugvallen op anderen (28%) aanzienlijk vaker een verslechtering van hun gezondheid ervaren.

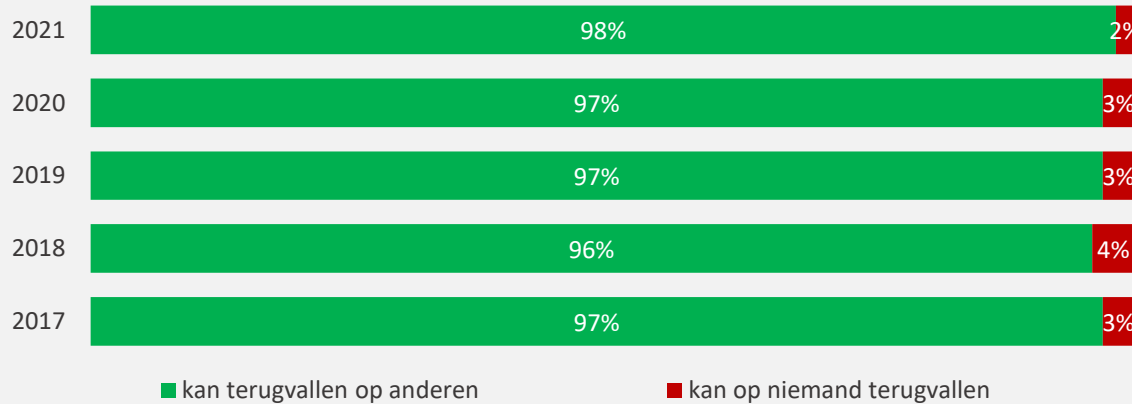
De sfeer in het huishouden is volgens 7% van de Houtenaren slechter geworden door de coronacrisis, 79% is het hier (helemaal) niet mee eens. Deze cijfers zijn nagenoeg gelijk aan vorig jaar. Eenoudergezinnen (18%) en jongvolwassenen (11%) ervaren dit meer dan gemiddeld.

Zelforganiserend vermogen

Percentage inwoners dat zeker kan terugvallen op familie, vrienden en buurtgenoten, 2014-2021.

Mate waarin inwoners terug kunnen vallen op anderen, 2017-2021.

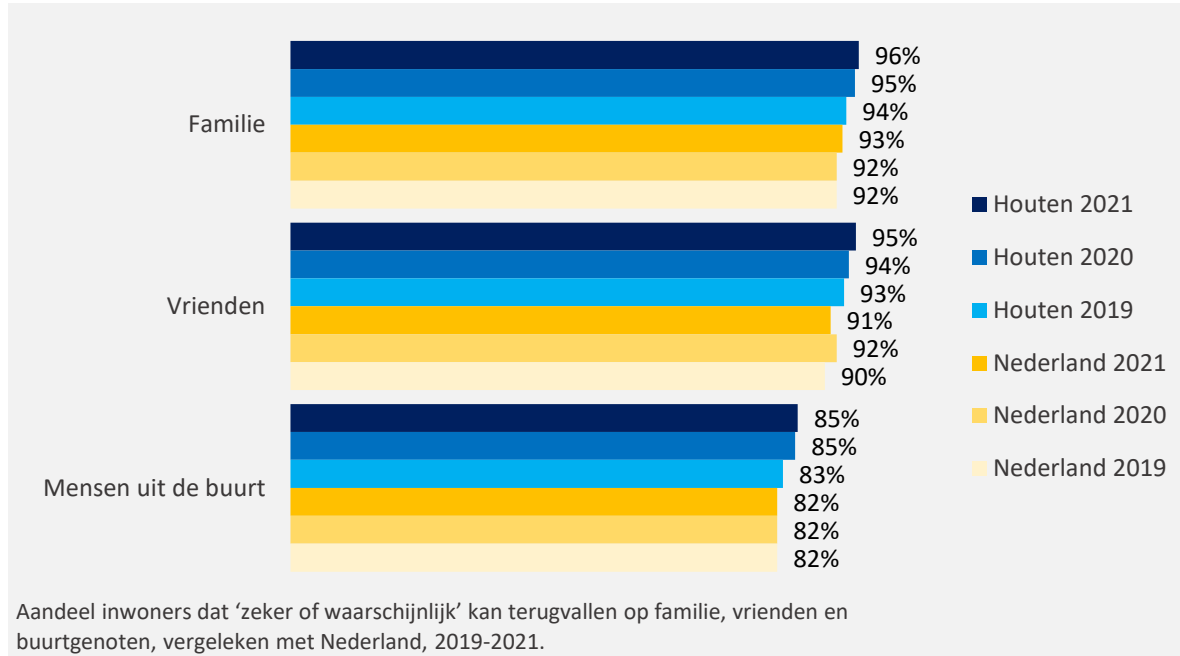
Als men zorg of ondersteuning nodig heeft dan is familie het eerste aanspreekpunt: 85% van de inwoners geeft aan *zeker* te kunnen terugvallen op familie (en nog eens 11% waarschijnlijk). Ook vrienden zijn hierin belangrijk. Zo geeft twee derde van de inwoners (67%) aan dat ze zeker op vrienden kunnen terugvallen (en 28% waarschijnlijk). Buurtgenoten spelen een kleinere rol, maar toch kunnen bijna vier op de tien inwoners (37%) *zeker* terugvallen op mensen in de buurt (49% waarschijnlijk wel, 15% denkt van niet).

Het aandeel inwoners dat zeker op familie kan terugvallen is ten opzichte van voorgaande jaren met 5% toegenomen (van 80% in 2020 naar 85% in 2021). Ook het aandeel dat zeker kan terugvallen op vrienden is gestegen ten opzichte van vorig jaar (van 63% in 2020 naar 67%) en is daarmee weer terug op het niveau van 2017-2018. Het aandeel inwoners dat aangeeft zeker te kunnen terugvallen op mensen uit de buurt is eveneens gestegen ten opzichte van 2020 (van 33% in 2020 naar 37% in 2021) en is daarmee hoger dan de afgelopen jaren.

Ongeveer 2% van alle inwoners heeft niemand om op terug te vallen. Dit cijfer is door de jaren heen redelijk constant. Tegelijkertijd suggereren de cijfers dat mensen die zeker kunnen terugvallen op anderen, uit een iets breder netwerk kunnen putten dan voorheen. Inwoners die (zeer) moeilijk kunnen rondkomen, hebben veel vaker dan gemiddeld niemand om op terug te vallen (19%). Dit geldt eveneens voor inwoners die veel problemen in het dagelijks leven ervaren en voor inwoners die niet actief zijn in de samenleving (beide 11%).

Inwoners die als antwoord “n.v.t. / weet niet” hebben gegeven op de vraag of zij kunnen terugvallen op familie (1%), vrienden (3%) of buurtgenoten (10%), zijn bij deze cijfers buiten beschouwing gelaten.

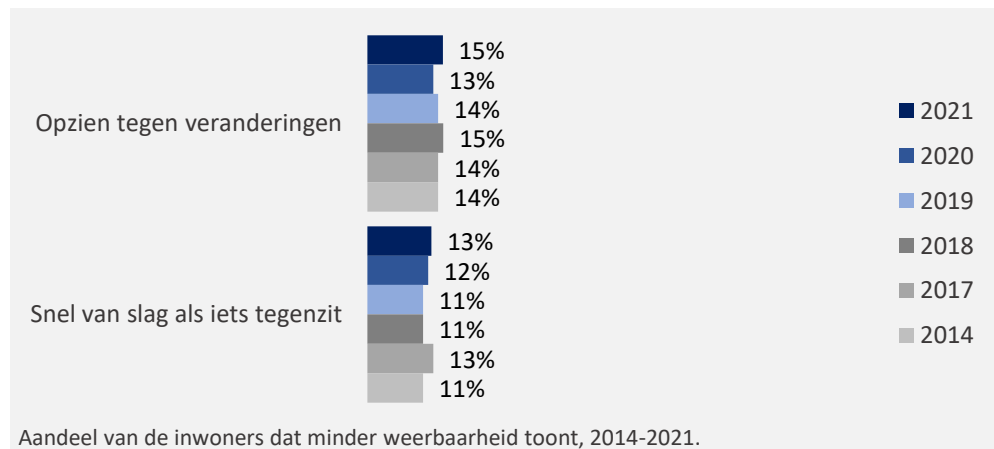
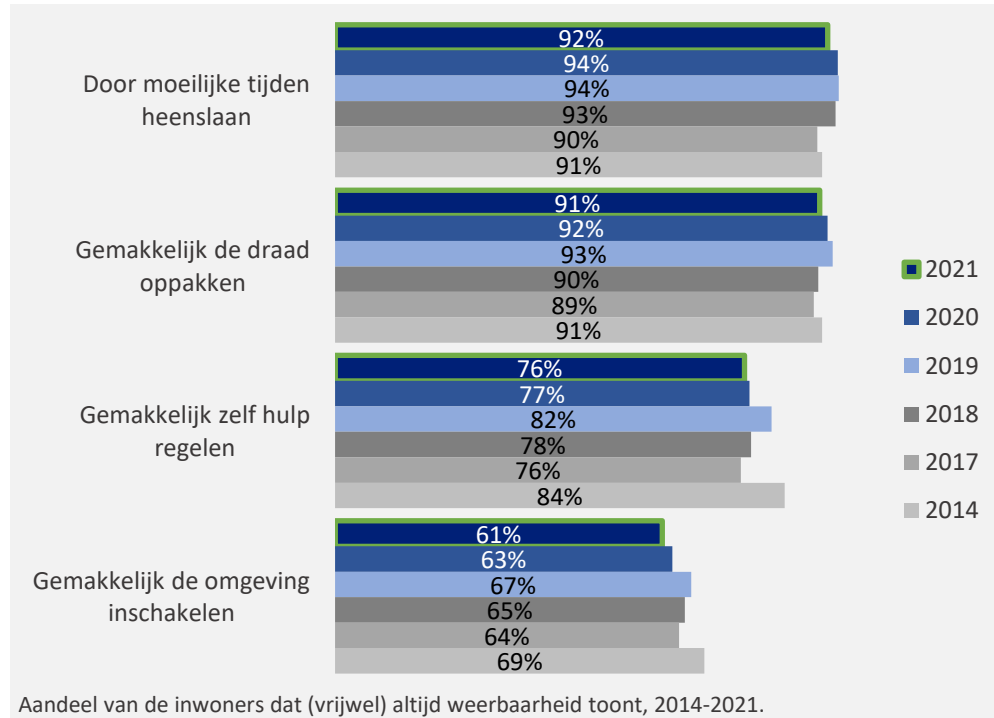
Zelforganiserend vermogen – gemeente Houten ten opzichte van Nederland

Voor de vergelijking met Nederland (WSJG 2021) wordt uitgegaan van het aandeel mensen dat zeker of waarschijnlijk kan terugvallen op anderen. Inwoners van Houten kunnen iets vaker terugvallen op zowel familie (96% tegenover 93% gemiddeld in Nederland), vrienden (95% tegenover 91%) als buurtgenoten (85% tegenover 82%). Dit was ook te zien bij de vorige meting.

Ten opzichte van de periode voor corona (2019) doen zich geen opvallende verschuivingen voor. De cijfers voor Houten zijn ten opzichte van deze periode iets verbeterd, waar de cijfers in andere gemeenten meer stabiel zijn gebleven.

Als gekeken wordt naar de vragen die iets zeggen over de weerbaarheid van inwoners dan komt naar voren dat iets meer dan negen op de tien inwoners zich over het algemeen gemakkelijk door moeilijke tijden weten heen te slaan (92%) en de draad gemakkelijk weer oppakken als het even tegen zit (91%). Dit is vergelijkbaar met de voorgaande metingen.

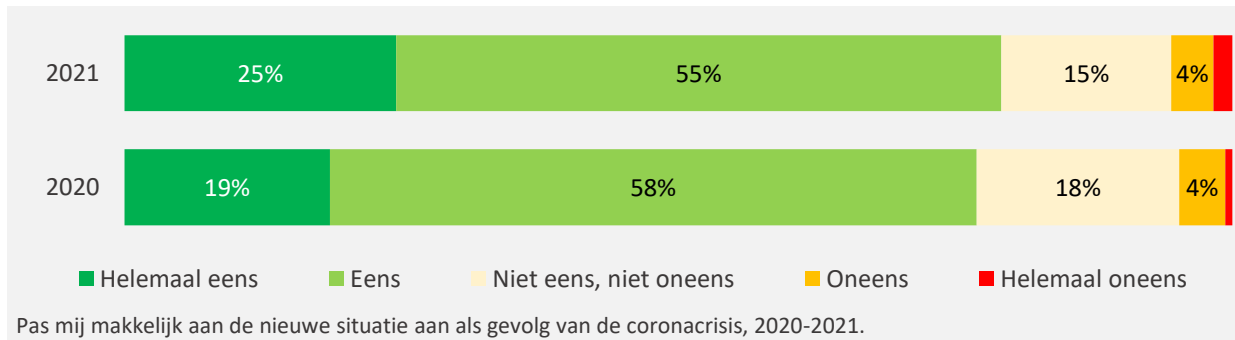
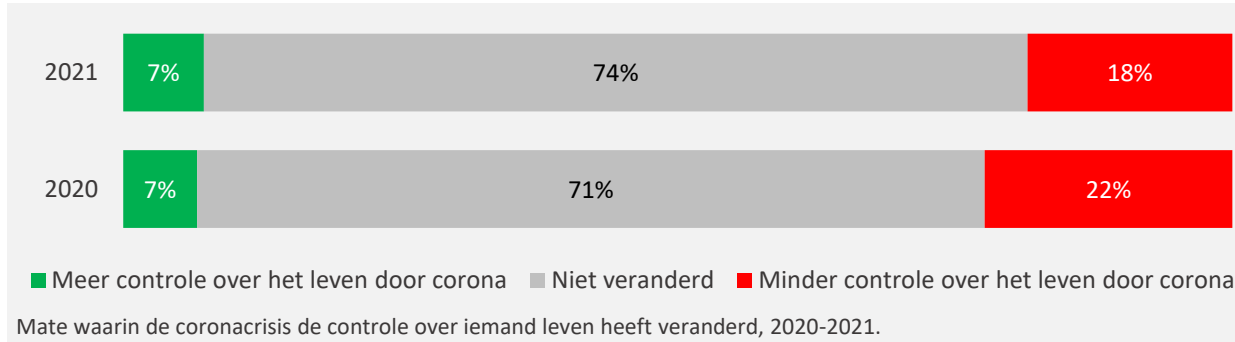
Zelf hulp organiseren vinden inwoners niet altijd gemakkelijk. Bijna een kwart van de inwoners vindt dit vaak (8%) maar vooral soms (16%) lastig. Dit geldt ook voor bijna vier op de tien inwoners als het gaat om het inschakelen van familie, vrienden of kennissen (11% vaak, 28% soms). Deze cijfers zijn iets gestegen ten opzichte van vorig jaar (resp. van 22% naar 24% en van 36% naar 39%).

Als we kijken naar het aandeel inwoners dat zich makkelijk door moeilijk tijden heenslaat, gemakkelijk de draad weer oppakt, zelf hulp regelt en de omgeving inschakelt was er tussen 2017 en 2019 sprake van een stijging, waarna dit aandeel sinds 2019 weer licht - mogelijk vanwege de coronaepidemie - aan het afnemen is. Deze daling is het grootst voor het aandeel inwoners dat gemakkelijk de omgeving inschakelt (van 67% in 2019, naar 63% in 2020 en 61% in 2021), en gemakkelijk zelf hulp regelt (van 82% in 2019, naar 77% in 2020 en 76% in 2021).

Vier van de tien inwoners (41%) kunnen goed omgaan met veranderingen, één op de zes inwoners (15%) ziet hier wel tegenop (vaak of (vrijwel) altijd). De helft van de inwoners geeft aan niet snel van slag te raken als iets tegenzit of onduidelijk is (51%), 13% heeft hier wel last van (vaak of (vrijwel) altijd). Deze cijfers zijn vergelijkbaar met die in voorgaande jaren. Het aandeel inwoners dat niet snel van slag raakt als iets tegenzit of onduidelijk is, is ten opzichte van vorig jaar gestegen (van 46% in 2020 naar 51% in 2021).

Jongvolwassenen en alleenstaanden zijn minder weerbaar. Inwoners tussen de 18 en 29 jaar slaan zich iets minder makkelijk door moeilijke tijden heen (83%), zijn vooral sneller van slag als iets tegenzit (27%) en zien veel vaker op tegen veranderingen (32%). Daarnaast slaan alleenstaanden zich minder makkelijk door moeilijke tijden heen (84%), pakken minder makkelijk de draad op (84%) en zien vaker op tegen veranderingen (23%).

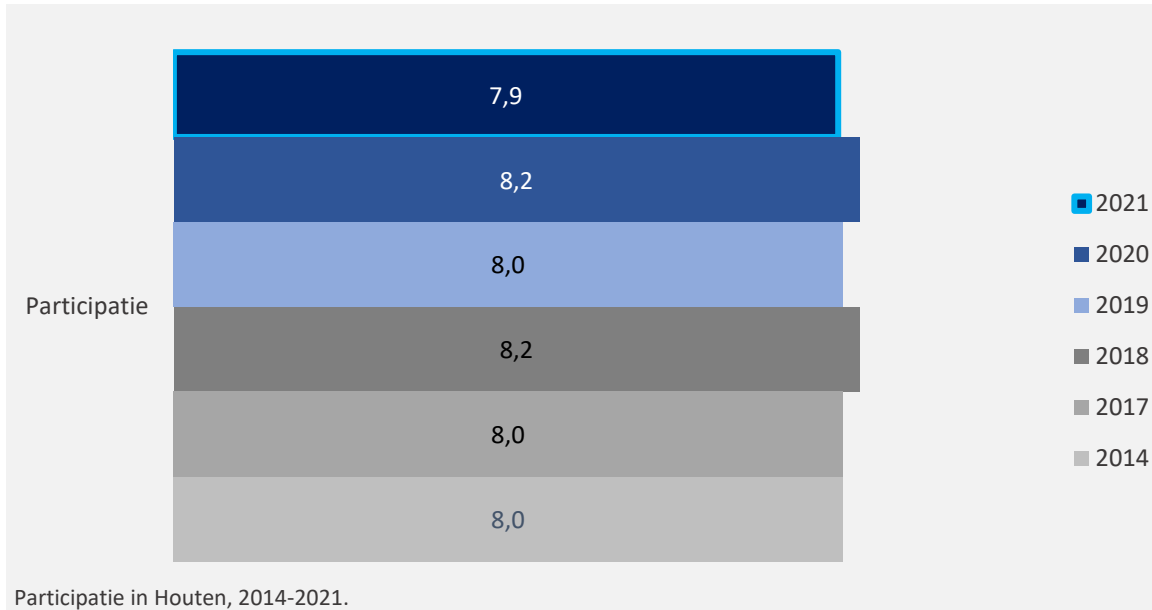
Weerbaarheid

Bijna één op de vijf inwoners geeft aan door de coronacrisis minder controle over het eigen leven te hebben (18%). Dit aandeel is ten opzichte van 2020 gedaald (van 22% naar 18%), het aandeel dat aangeeft dat dit onveranderd is, is toegenomen (van 71% naar 74%).

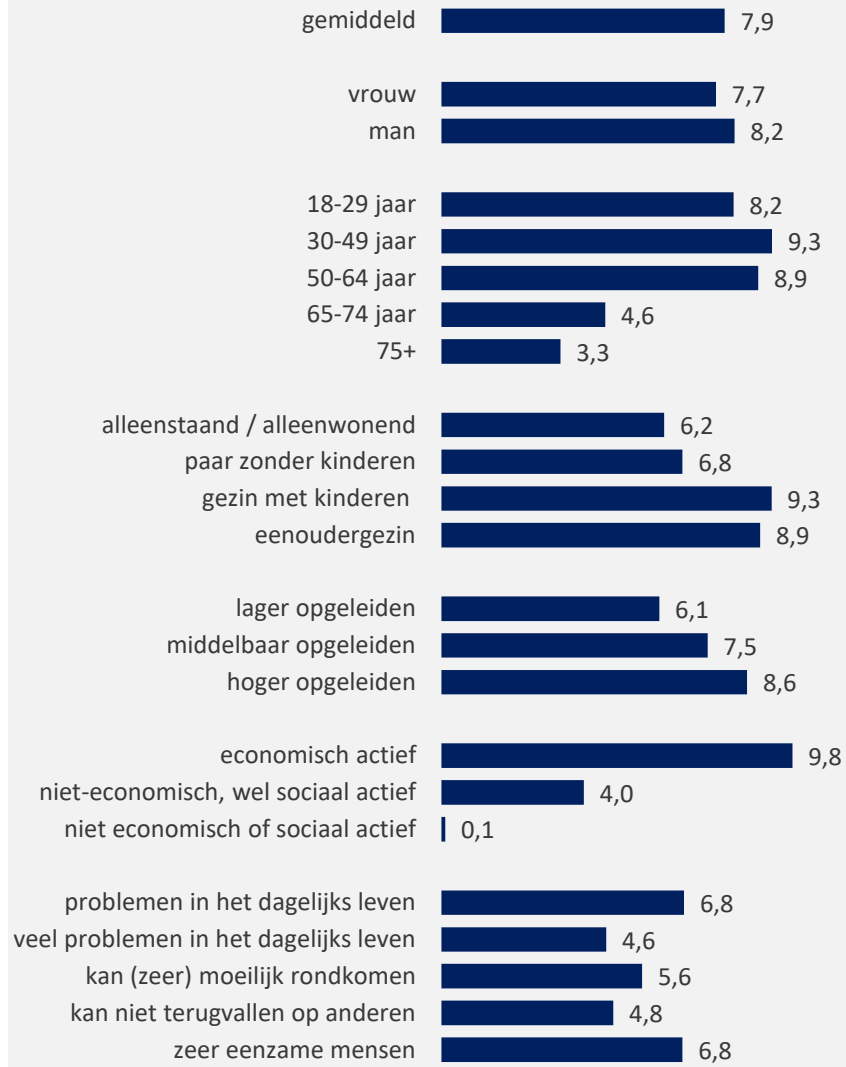
Onder inwoners in de leeftijdscategorie 18-29 en 30-49 geeft een kwart aan minder controle te hebben over zijn/haar leven als gevolg van de coronacrisis (resp. 24% en 25%), terwijl dit onder 65-74 jarigen 12% is en onder de 75-plussers slechts 4%.

Acht op de tien inwoners geven aan zich makkelijk aan te passen aan de nieuwe situatie rond corona (80%). Voor 5% is dit echter niet het geval, dit is gelijk gebleven aan 2020. Het aandeel inwoners dat aangeeft zich makkelijk aan te passen aan nieuwe situaties is gestegen (van 77% naar 80%). Jongvolwassenen geven iets minder vaak aan zich makkelijk aan te passen aan nieuwe situaties (71%), hetzelfde geldt voor eenoudergezinnen (70%).

De mate van participatie wordt in deze monitor gedefinieerd als de mate waarin iemand deelneemt aan het maatschappelijk leven. De score voor participatie komt voort uit de vragen die te maken hebben met het al dan niet hebben van betaald werk, het volgen van een re-integratietraject of een opleiding, het anderszins 'sociaal actief' zijn in de buurt (d.w.z. mantelzorg aan vrienden of buren, aandacht voor of hulp aan buren) en/of actieve deelname aan het verenigingsleven of vrijwilligerswerk. Daarbij krijgt betaald werk de hoogste waarde, gevolgd door het volgen van een opleiding en zo verder.

Omgerekend is de score voor participatie in Houten een 7,9. De score ligt daarmee iets lager dan in 2020 (8,2) en is nagenoeg gelijk aan die van 2019 (8,0). De iets lagere score komt door een lager aandeel studerenden (9% tegenover 13% in 2020), vrijwilligers (40% tegenover 47% in 2020) of inwoners die actief zijn in een vereniging (58% tegenover 65% in 2020).

Participatie score, naar doelgroep, 2021

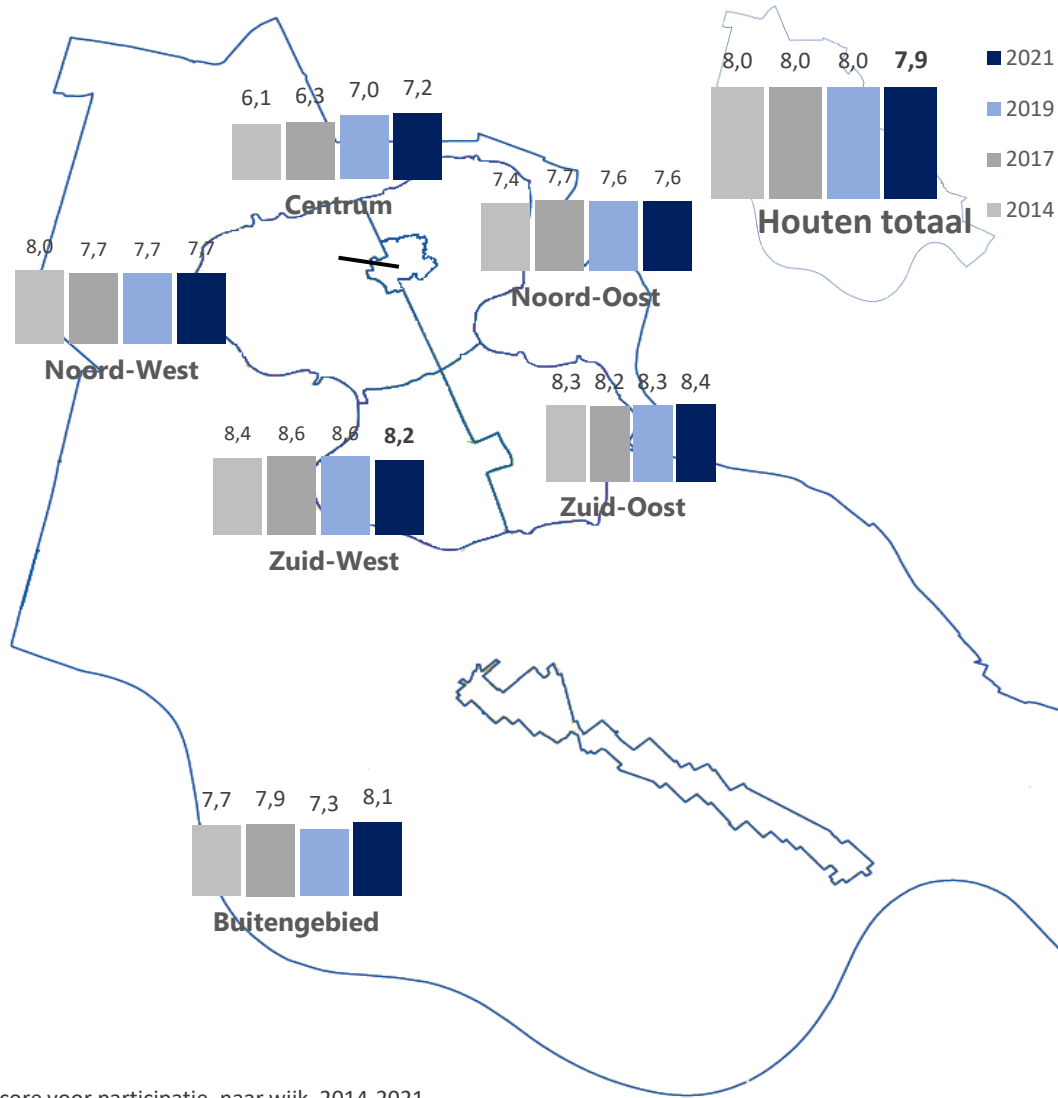
In Houten is de gemiddelde participatiescore 7,9. Mannen scoren bovengemiddeld (8,2) en vrouwen iets onder gemiddeld (7,7). Inwoners van 30 tot en met 49 jaar (9,3) en van 50 tot en met 64 jaar (8,9) laten de hoogste scores zien voor participatie. Ook jongvolwassenen scoren iets boven gemiddeld. Doordat de economische participatie het meest mee weegt bij deze indicator is de score lager onder niet-economisch actieve bewoners. Oudere inwoners scoren daarom bijvoorbeeld lager: 65 tot en met 74-jarige een 4,6 en 75-plussers 3,3.

Gezinnen met kinderen laten de hoogste scores zien. Zo krijgen gezinnen met kinderen een 9,3 en eenoudergezinnen een 8,9. Een lagere score krijgen alleenstaanden of alleenwonenden (6,2). Daarnaast laten lager opgeleiden een veel lagere score zien voor participatie (6,1). Deze score is hoger naarmate het niveau van opleiding stijgt. Zo krijgen middelbaar opgeleiden een 7,5 en hoger opgeleiden een 8,6.

Inherent aan de definiëring en berekeningswijze van de indicator doet zich een groot verschil voor tussen inwoners die actief zijn in de samenleving en inwoners die dat niet zijn. Zo krijgen inwoners die economisch actief zijn een 9,8. Inwoners die niet economisch maar wel sociaal actief zijn, scoren beter (4,0) dan niet actieven maar nog steeds ruim onder het gemiddelde.

Inwoners die veel problemen ervaren in het dagelijks leven laten een lage participatiescore zien (4,6) evenals inwoners die niet kunnen terugvallen op anderen (4,8), gevolgd door inwoners die moeilijk kunnen rondkomen (5,6). Zeer eenzame mensen en mensen die problemen ervaren scoren met een 6,8 eveneens onder gemiddeld, maar het verschil is duidelijk kleiner dan bij de overige doelgroepen. Vergeleken met 2019 is de participatiescore voor inwoners die 'niet terug kunnen vallen op anderen' fors gedaald (van een 5,7 naar een 4,8). Bij zeer eenzame mensen is ook sprake van een lichte daling ten opzichte van 2019 (van een 7,1 naar een 6,8). Voor inwoners die (zeer) moeilijk kunnen rondkomen is de participatiescore juist gestegen (van een 4,9 naar een 5,6), hetzelfde geldt voor inwoners die veel problemen ervaren in het dagelijks leven (van een 4,2 naar een 4,6). Gezien de beperkte omvang van deze doelgroepen in de steekproef, zijn deze laatste cijfers - die duiden op een verschuiving in de tijd - indicatief.

Participatie naar wijk

Score voor participatie, naar wijk, 2014-2021

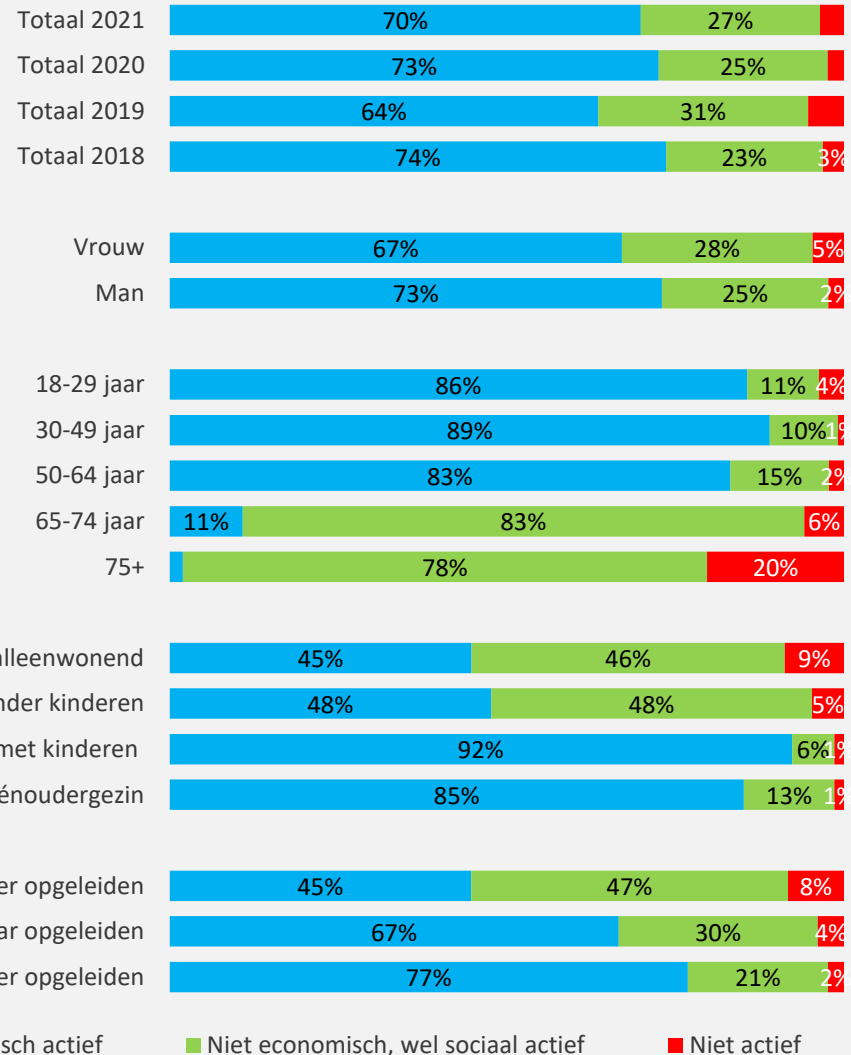
Zuid-Oost laat in Houten de hoogste participatiescore zien (8,4). Dit komt vooral door het hogere aandeel inwoners dat (als zelfstandige) werkt (72% tegenover 65% gemiddeld). De laagste score voor participatie krijgt het Centrum (7,2). Dit is onder andere toe te schrijven aan het lager aandeel inwoners dat actief is binnen een vereniging (48% tegenover 58% gemiddeld), (als zelfstandige) werkt (59% tegenover 65% gemiddeld) en het hoger aandeel dat niet participeert (10% tegenover 5% gemiddeld). Maar juist in het Centrum doet zich een gestage verbetering voor over de jaren, met name als gevolg van een toenemend aandeel werkenden (van 45% in 2014 naar 59% in 2021).

Ook de wijken Noord-Oost (7,6) en Noord-West (7,7) scoren lager dan gemiddeld. In Noord-Oost komt dit onder andere door het lagere aandeel inwoners dat vrijwilligerswerk doet (34% tegenover 40% gemiddeld) en in Noord-West aan het lagere aandeel inwoners dat werkt (59% tegenover 65% gemiddeld). Wanneer het Centrum buiten beschouwing wordt gelaten in Noord-Oost, is de score een 7,7.

Vergeleken met 2019 is de score in een aantal wijken stabiel gebleven (Noord-West en Noord-Oost) dan wel licht gestegen (Zuid-Oost). In het Centrum is de stijging net iets groter, maar de grootste stijging is te zien in het Buitengebied (van 7,3 in 2019 naar 8,1 in 2021). Hier is met name het aandeel dat vrijwilligerswerk doet (52%), mantelzorg geeft aan een gezins- of familielid (48%) en aandacht heeft voor burens (59%) veel hoger dan gemiddeld (resp. 40%, 38% en 43%). Ook vergeleken met 2019 is sprake van een toename wat betreft mantelzorg (van 38% naar 49%) en aandacht voor burens (van 48% naar 59%). Het aandeel dat vrijwilligerswerk doet is iets gedaald (van 55% naar 52%). Daarentegen laat Zuid-West de grootste daling zien (van 8,6 in 2019 naar 8,2 in 2021). Vooral het aandeel dat sociaal participeert door middel van vrijwilligerswerk of binnen een vereniging actief is, is hier afgenomen t.o.v. 2019. Ook het aandeel werkenden en studerende neemt hier licht af. Aan de andere kant is het aandeel dat actief is voor burens of in een re-integratietraject zit toegenomen.

Economisch en sociaal actief

Economisch en sociaal actief, naar doelgroepen, 2018-2021.

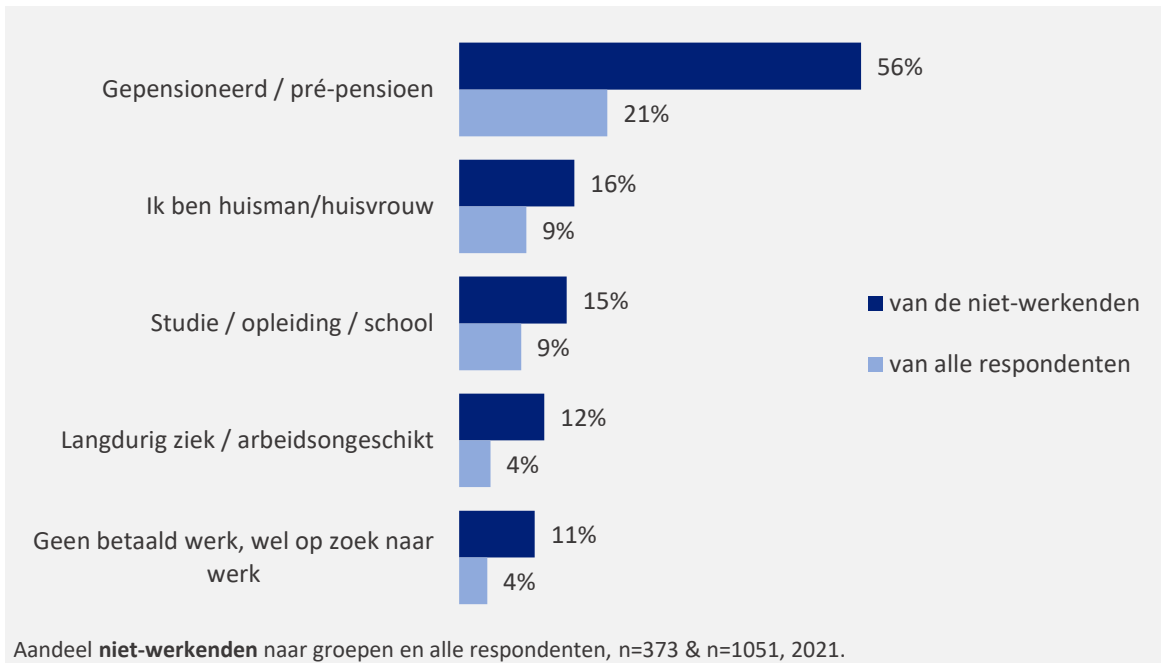
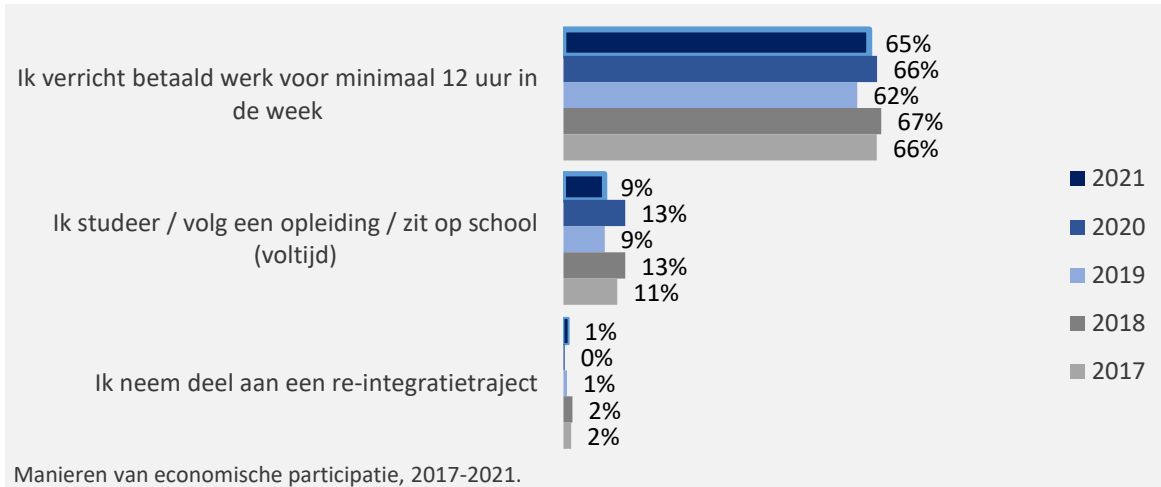
Het is relevant om na te gaan in hoeverre inwoners die niet (meer) economisch actief zijn wel op een andere manier participeren in de samenleving. Niet (meer) economisch actief betekent immers niet direct dat mensen niet meer actief zijn in de samenleving. Los van de participatiescore is daarom onderscheid gemaakt in 'economisch actief' en 'sociaal actief'. Economisch actief betekent in dit geval dat men een betaalde baan heeft, in een re-integratietraject zit of een opleiding / studie volgt. Bij de sociale activiteiten is hierbij niet alleen gekeken naar de criteria die de score voor participatie bepalen (zoals vrijwilligerswerk, mantelzorg in de buurt en aan vrienden, hulp aan of aandacht voor burens, actief in een vereniging) maar ook naar mantelzorg aan familie en de inzet voor de (leefbaarheid in de) buurt.

Zeven op de tien respondenten zijn volgens deze definitie economisch actief (70%). Dat is iets minder dan in 2020 (73%), maar meer dan in 2019 (64%). Vrijwel alle economisch actieve inwoners zijn ook sociaal actief. Ruim een kwart van de inwoners (27%) is niet (meer) economisch actief, maar wel op één of meer terreinen sociaal actief.

Het percentage economisch actieven is het grootst onder respondenten die deel uitmaken van een gezin met thuiswonende kinderen (92%), onder inwoners jonger dan 65 jaar (86% 18-29 jaar, 89% 30-49 jaar) en 83% 50-64 jaar) en onder hoger opgeleiden (77%). Ook een klein aandeel van de 65-74-jarigen is nog economisch actief (11%). De meeste inwoners die niet (meer) economisch actief zijn, zijn (nog) wel sociaal actief. Dat geldt, zij het in wat mindere mate, ook voor 65-plussers en 75-plussers. Deze uitkomsten lijken sterk op die van 2020.

Het percentage inwoners dat niet participeert (dat betekent niet economisch, noch sociaal actief) is klein (3%). Onder lager opgeleiden en 65-plussers is dit aandeel respectievelijk 8% en 13%, als wordt ingezoomd op de 75-plussers dan blijkt 20% niet (meer) actief.

Economische participatie

Om inzicht te krijgen in de economische participatie wordt gekeken naar het aandeel inwoners dat werkt, dat een opleiding volgt en/of deelneemt aan een re-integratietraject. Twee derde van de inwoners (65%) heeft betaald werk (in loondienst of werkt als zelfstandige) voor tenminste 12 uur in de week. Daarnaast volgt één op de tien een (voltijds) opleiding (9%) en 1% zit in een re-integratietraject.

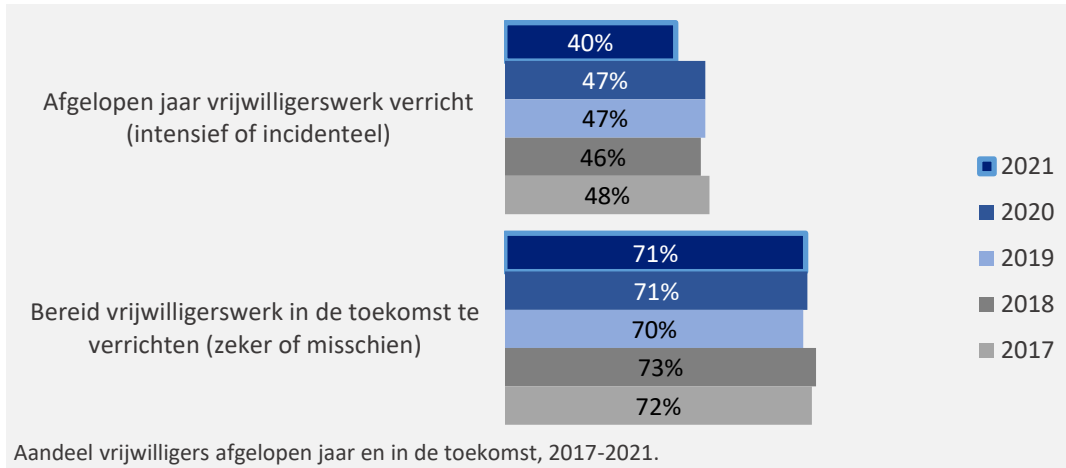
Van de inwoners is één op de vijf gepensioneerd of met vervroegd pensioen (21%) en één op de tien huisvrouw/huisman (9%).

Vergeleken met vorig jaar is vooral het aandeel respondenten dat een opleiding volgt gedaald (van 13% in 2020 naar 9% in 2021) om weer uit te komen op het niveau van 2019. Het aandeel huisvrouwen/huismannen neemt bij de laatste meting geleidelijk iets af (van 13% in 2018, 11% in 2020 naar 9% in 2021).

Niet werkenden:

Meer dan één op de drie respondenten (35%) geeft aan niet (meer) te werken. Als op deze groep wordt ingezoomd is het merendeel van hen gepensioneerd (56% van de niet-werkenden, dat is 21% van alle respondenten), een zesde is huisvrouw/huisman (16%, ofwel 9% van alle respondenten) of volgt een opleiding (15%, ofwel 9% van alle respondenten) en circa één op de tien respondenten is langdurig ziek of arbeidsongeschikt (12%, ofwel 4% van alle respondenten) of heeft geen betaald werk, maar is wel op zoek naar werk (11%, ofwel 4% van alle respondenten).

Aandeel vrijwilligers afgelopen jaar en in de toekomst, 2017-2021.

Aandeel vrijwilligers afgelopen jaar en in de toekomst, 2017-2021.

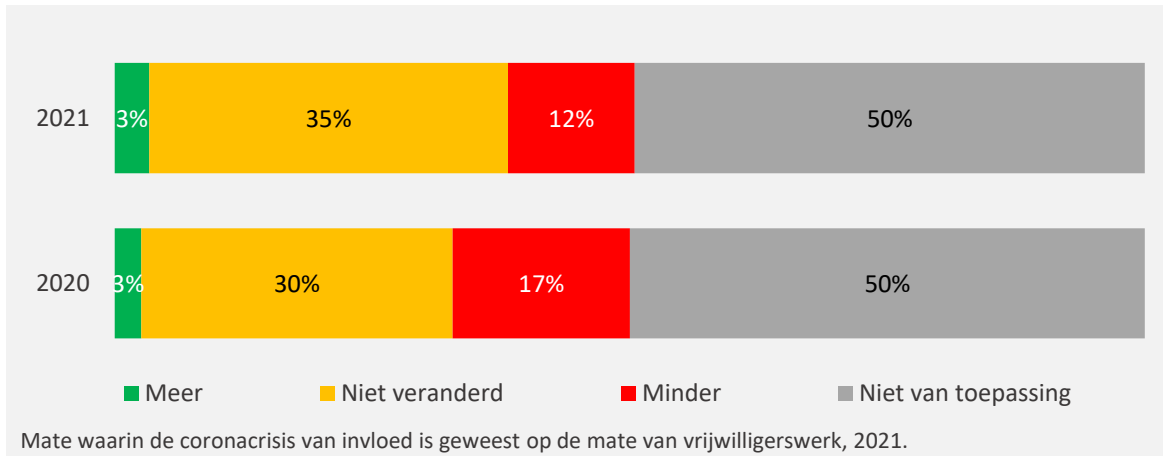
Vier op de tien inwoners zijn het afgelopen jaar actief geweest als vrijwilliger (40%) waarvan iets minder dan de helft intensief (16%) en iets meer dan de helft incidenteel (24%). De cijfers laten een daling zien ten opzichte van 2020 (47%, waarvan 20% intensief en 27% incidenteel). Een mogelijke verklaring hiervoor zou kunnen zijn dat inwoners in 2020 onder invloed van corona en de beperkende maatregelen minder vrijwilligerswerk zijn gaan doen, maar in 2021 er volledig mee gestopt zijn.

Op de vraag of men in de toekomst vrijwilligerswerk wil (blijven) doen, geeft circa een vijfde (20%) aan dit (nog) niet te weten. Wanneer deze respondenten buiten beschouwing worden gelaten, zijn zeven op de tien hier zeker (35%) of misschien (35%) toe bereid. Drie op de tien respondenten willen dit niet doen (29%). De bereidheid hiertoe is onder 65-plussers lager, maar nog steeds wil meer dan de helft van hen (misschien) vrijwilligerswerk doen in de toekomst (66% voor 65-75 jarige, 50% onder de 75-plussers). Onder lager opgeleiden is de bereidheid hiertoe veel lager (44%) dan onder hoger opgeleiden (80%).

Als wordt gekeken naar het vrijwilligers-potentieel dan is één derde van de inwoners in het afgelopen jaar actief geweest als vrijwilliger en wil dat in de toekomst ook blijven doen (36%). Dat is de vaste kern. Het aandeel dat afhaakt is heel beperkt (1%), 3% geeft aan het (nog) niet te weten. Eén op de vijf inwoners is nu geen vrijwilliger maar is hier eventueel wel toe bereid (21%). Dat betekent dat in potentie iets meer dan de helft (57%) van de Houtenaren bereid is om vrijwilligerswerk te doen. Eén op de vijf inwoners (22%) doet geen vrijwilligerswerk en gaat dit in de toekomst ook niet doen. Daarnaast is er dus nog een aanzienlijke groep die het (nog) niet weet (20%).

Vrijwilligerswerk

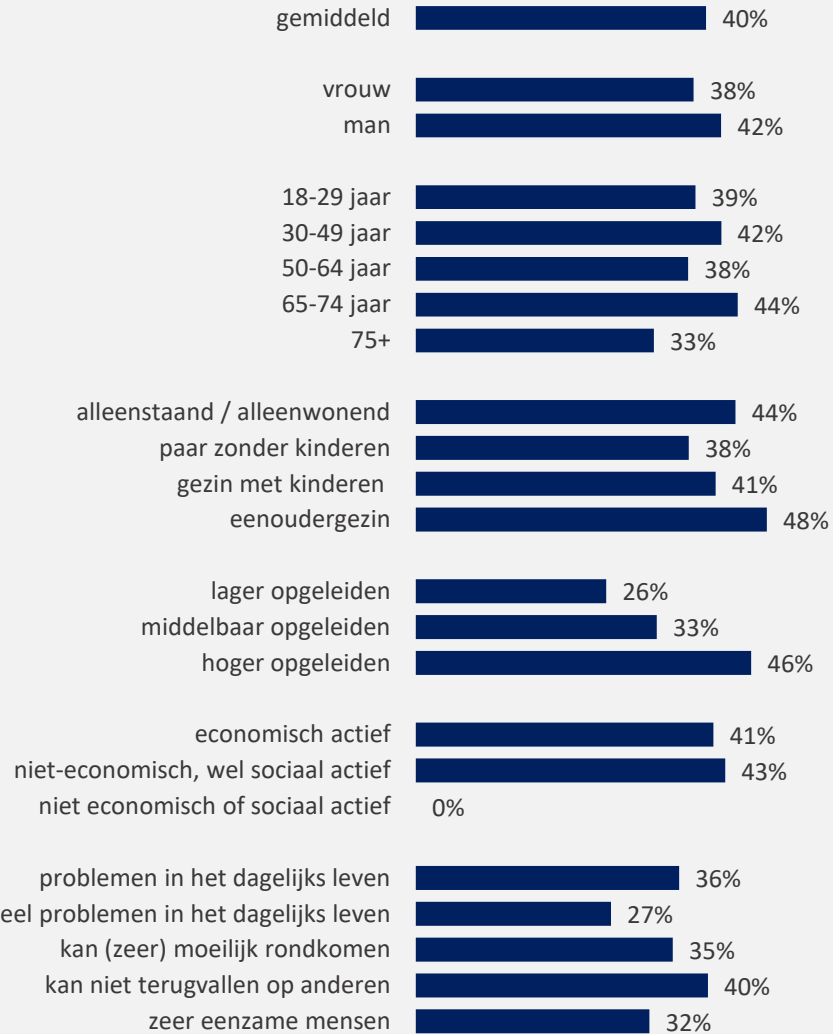

De coronacrisis en de daaraan gerelateerde beperkende maatregelen hebben eraan bijgedragen dat inwoners minder vrijwilligerswerk hebben verricht. Zo geeft 12% aan minder vrijwilligerswerk te zijn gaan doen tegenover 3% die dit juist meer is gaan doen.

Het aandeel inwoners dat naar eigen zeggen minder vrijwilligerswerk is gaan doen als gevolg van de coronacrisis was in 2021 lager dan in 2020 (toen was dit nog 17%), bij meer mensen is dit onveranderd gebleven (35%). Voor een deel zal dit gaan over de hoeveelheid verricht vrijwilligerswerk, daar de uitkomsten op de vorige pagina tegelijkertijd aangeven dat het totaal aantal mensen dat vrijwilligerswerk verricht juist in 2021 is gedaald, terwijl dit in 2020 nog niet aan de hand leek.

Wie zijn de vrijwilligers?

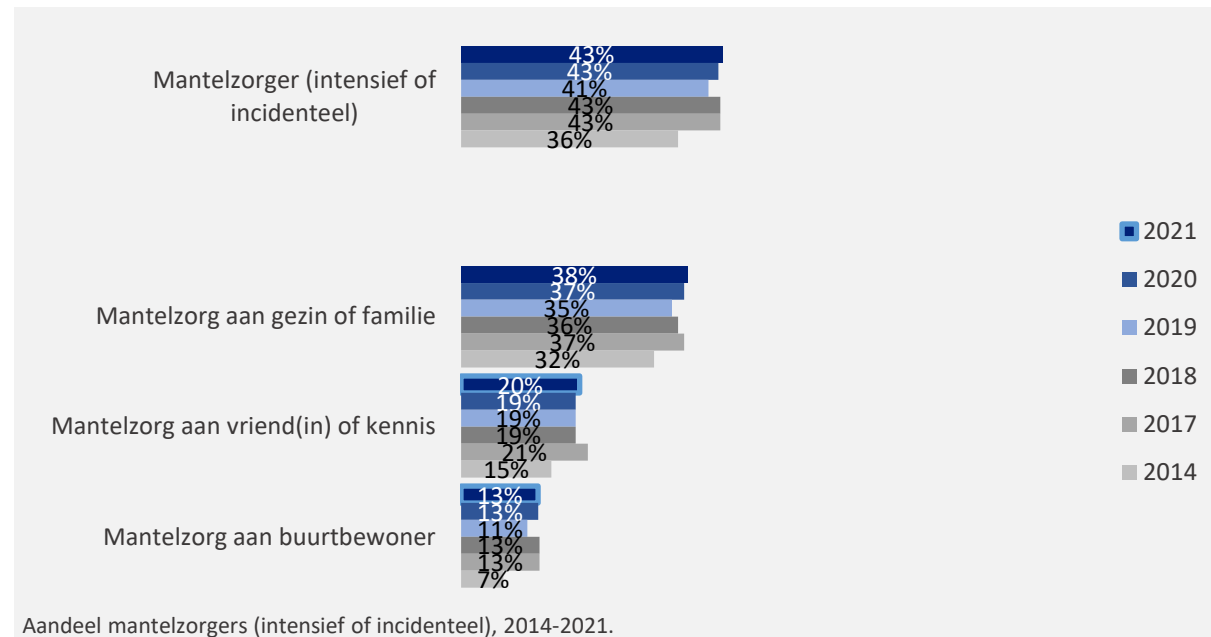
Aandeel respondenten dat vrijwilligerswerk heeft verricht (intensief of incidenteel), 2021.

Hoger opgeleiden verrichten vaker vrijwilligerswerk (46%, waarvan 18% intensief) dan lager opgeleiden (26%). Inwoners in de leeftijdscategorie 65-74 jaar zijn hier meer dan gemiddeld intensief mee bezig (28%). Inwoners die deel uitmaken van een eenoudergezin zetten zich ook relatief vaak in als vrijwilliger (48%), maar zij doen dit veel minder vaak intensief (5%). Inwoners die niet (meer) economisch actief zijn maar wel sociaal actief, zetten zich ongeveer net zo vaak in als vrijwilliger (43%) als mensen die wel economisch actief zijn (41%).

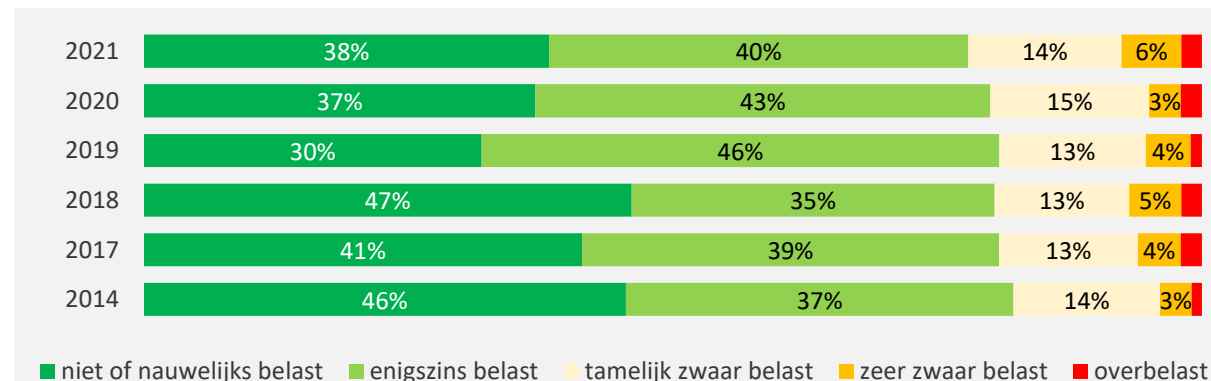
Het niet kunnen terugvallen op anderen lijkt niet van invloed op de inzet als vrijwilliger (40%) evenals het hebben van één of meer problemen in het dagelijks leven (36%). Dit blijkt wel een rol te spelen als men bij één of meer aspecten *veel* problemen ervaart (27%). Het percentage vrijwilligers is ook lager onder inwoners die zeer eenzaam zijn (32%) of moeilijk kunnen rondkomen (35%).

In de kleine kernen en het Buitengebied (52%) is het percentage vrijwilligers groter dan gemiddeld, maar ook in Noord-West ligt het aandeel iets boven het gemiddelde (43%). Met name in Noord-Oost (34%) en in het Centrum (35%) is het aandeel vrijwilligers lager dan gemiddeld. In Zuid-West en Zuid-Oost (beide 39%) verschilt dit nauwelijks van het gemiddelde.

Ook als wordt gekeken naar de bereidheid om in de toekomst vrijwilligerswerk te (blijven) doen springen de hoger opgeleiden (80%) en de inwoners van 30-49 jaar (76%) er positief uit in vergelijking met het gemiddelde (71%).

Aandeel mantelzorgers (intensief of incidenteel), 2014-2021.

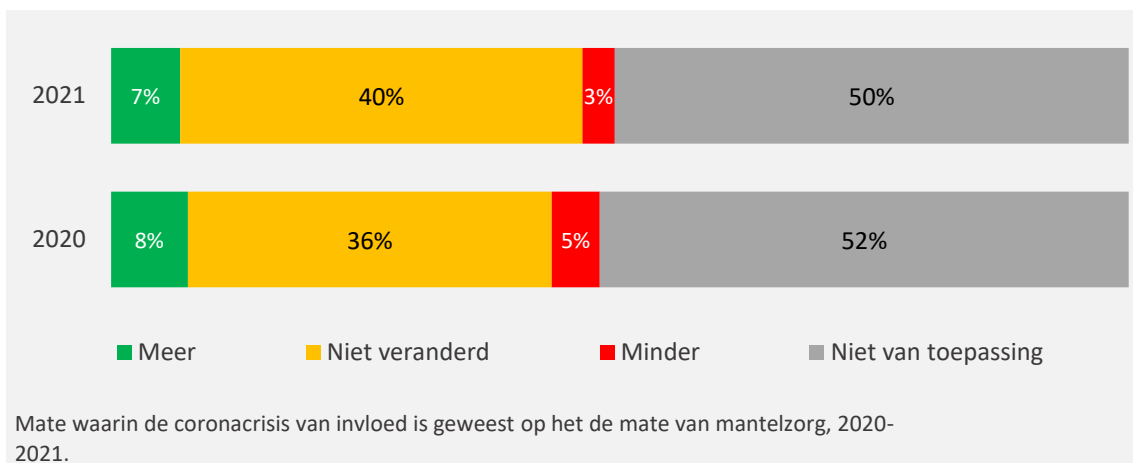
Mate van belasting van mantelzorgers, n= 355, 2014-2021.

Vier op de tien Houtenaren verlenen mantelzorg (43%), de helft intensief (22%) en de helft incidenteel (21%). Deze cijfers zijn vrijwel gelijk gebleven ten opzichte van de vorige metingen. De meeste mantelzorg komt terecht bij familie (38%) en bij één op de vijf bij een vriend, vriendin of kennis (20%). Ook aan buurtbewoners wordt mantelzorg gegeven (13%). Mantelzorg aan het gezin of aan familie is veel vaker intensief (20%) dan aan vrienden (3%) of burens (1%).

Veel mensen waaraan men mantelzorg verleent wonen in de buurt (43%) of elders in de gemeente Houten (23%), maar bij vier op de tien (41%) woont diegene waarvoor men zorgt buiten Houten.

De helft van de mantelzorgers doet dit al minimaal een half jaar (50%), 8% is 3 tot 6 maanden mantelzorg en 42% korter dan 3 maanden. Het merendeel (58%) is per week maximaal 4 uur bezig met mantelzorg, één op de vijf (20%) 4 tot 8 uur per week en 22% meer dan 8 uur, waarvan 14% meer dan 16 uur. Daarnaast blijkt dat de meeste mantelzorgers die zeer intensief (meer dan 16 uur) mantelzorg geven, dit meer dan gemiddeld al langer doen (68% meer dan 6 maanden).

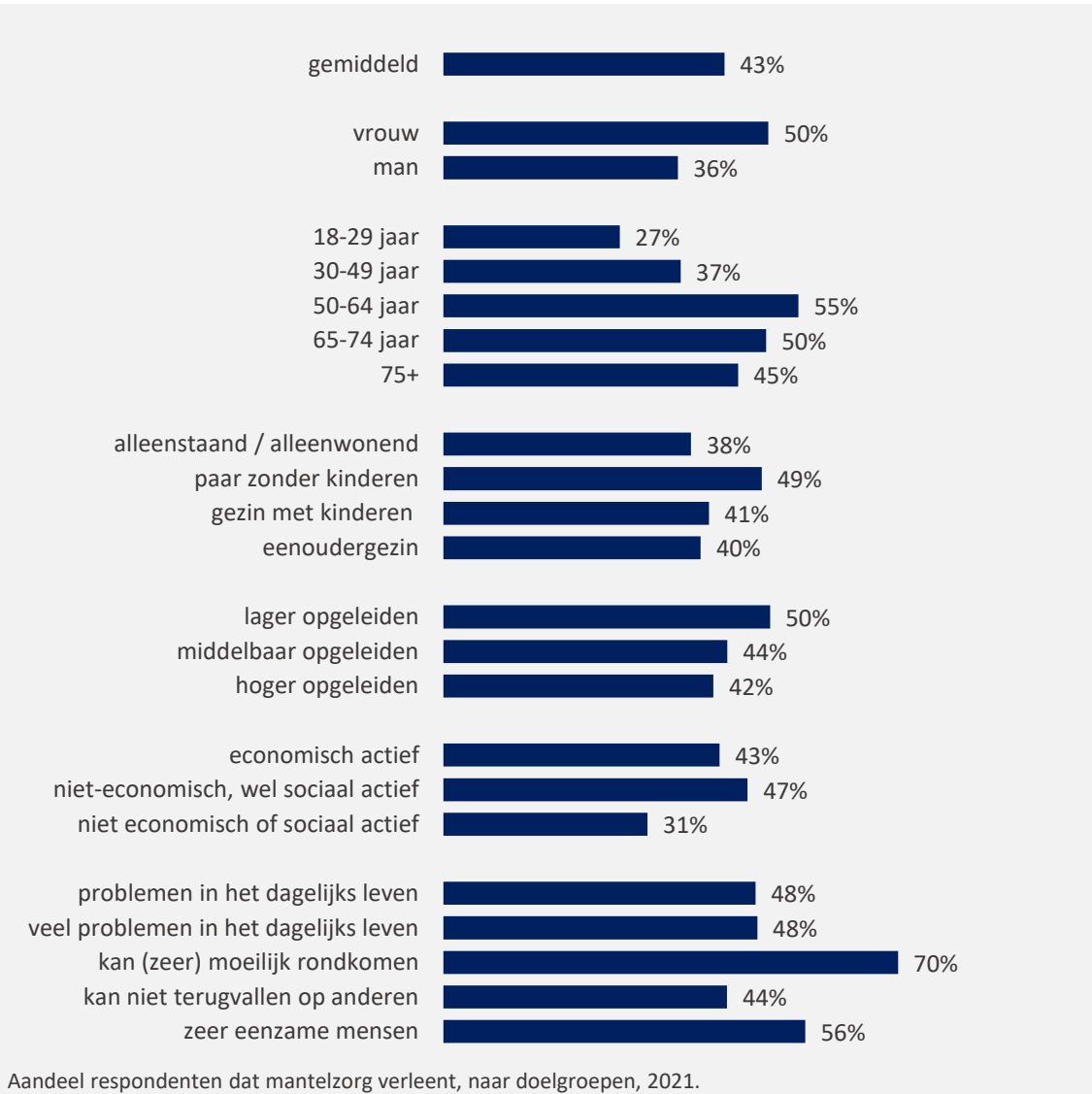
Iets meer dan zes op de tien mantelzorgers ervaren enige vorm van belasting (62%): vier op de tien voelen zich enigszins belast (40%), één op de zeven tamelijk zwaar belast (14%), 6% zeer zwaar belast en 2% zelfs overbelast. Voor 38% is de mantelzorg niet of nauwelijks belastend. Dit aandeel wisselt enigszins in de tijd. Het aandeel dat zich minimaal tamelijk zwaar belast voelt blijft redelijk constant. De belasting van mantelzorgers is groter als men meer dan 16 uren per week (65% is tamelijk zwaar, zeer zwaar of overbelast) en/of al langere tijd mantelzorg verleent (> 6 maanden) (31%) is tamelijk zwaar, zeer zwaar of overbelast.

Corona heeft er enerzijds voor gezorgd dat inwoners minder mantelzorg zijn gaan verrichten (3%), maar anderzijds ook dat mensen dit juist meer zijn gaan doen (7%). Voor het grootste deel van de mantelzorgers is dit niet van invloed geweest (40% van alle inwoners ofwel 80% van de mantelzorgers).

Ten opzichte van 2020 is het aandeel inwoners dat minder mantelzorg is gaan verlenen als gevolg van de coronacrisis iets gedaald (van 5% in 2020 naar 3% in 2021), hetzelfde geldt echter voor het aandeel dat aangeeft meer mantelzorg te zijn gaan verlenen (van 8% naar 7%). Het aandeel inwoners dat aangeeft dat dit onveranderd is, is iets gestegen van 36% in 2020 naar 40% in 2021.

Wie zijn de mantelzorgers?

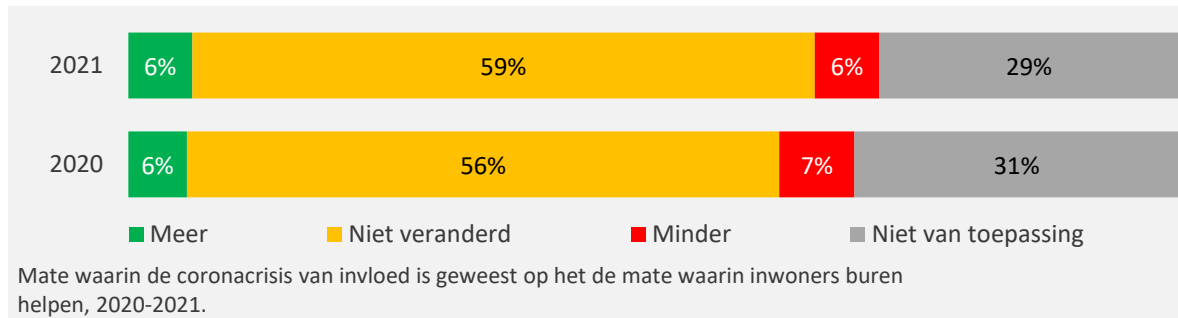
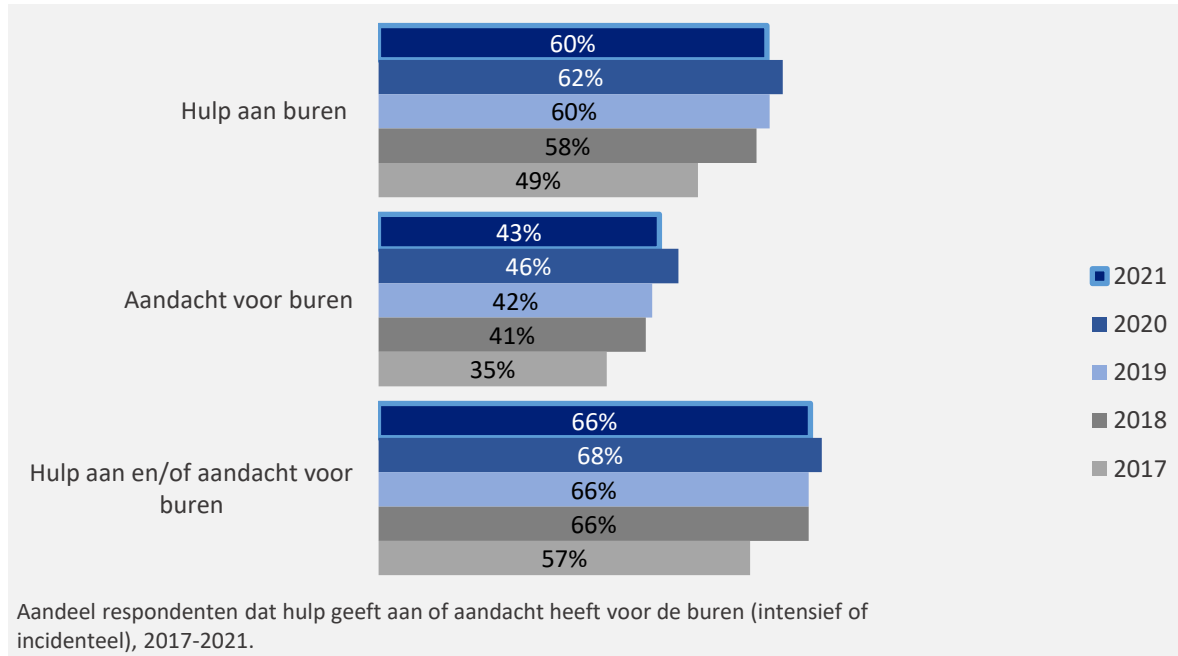
Mantelzorg wordt vaker gedaan door vrouwen (50%) dan door mannen (36%). Anders dan bij vrijwilligerswerk verlenen lager opgeleiden juist meer mantelzorg (50%) dan middelbaar (44%) en hoger opgeleiden (42%). Ook inwoners van 50-64 jaar (55%), 65-74 jaar (50%) en stellen zonder kinderen (49%) verlenen meer mantelzorg dan gemiddeld. Jongvolwassenen verlenen aanzienlijk minder vaak mantelzorg (27%), dit geldt in mindere mate ook voor inwoners in de leeftijdscategorie 30-49 jaar (37%).

Mensen die (zeer) moeilijk kunnen rondkomen, verlenen aanzienlijk vaker mantelzorg dan gemiddeld (70%). Ook mensen die eenzaam zijn (56%) en/of te maken hebben met één of veel problemen in het dagelijks leven (beiden 48%) verlenen vaker meer mantelzorg dan gemiddeld.

In de kleine kernen en het Buitengebied is het aandeel mantelzorgers het hoogst (50%), in de andere wijken ligt het percentage tussen 39% (Zuid-Oost) en 47% (Noord-West).

De mantelzorgers verlenen voornamelijk zorg aan hun partner of gezinslid (87%). Hiervan is ongeveer de helft intensief (53%) en nog eens de helft incidenteel (47%). Vooral de 50-64 jarigen verlenen mantelzorg aan partner of gezinslid, maar zij voelen zich minder vaak tamelijk zwaar tot aan overbelast dan gemiddeld (28% t.o.v. 36% gemiddeld) bij intensieve zorg. 30-49 jarigen voelen zich vaker tamelijk zwaar tot aan overbelast (45% t.o.v. 36% gemiddeld) bij intensieve zorg. Dit is ook het geval bij incidentele zorg (16% t.o.v. 12%).

Hulp aan en/of aandacht voor de buren

Zes op de tien Houtenaren (60%) hebben het afgelopen jaar wel eens hulp geboden aan buren, bijvoorbeeld door te klussen of boodschappen te doen. Ruim vier op de tien (43%) heeft (ook) aandacht gehad voor buren in een zorgwekkende situatie, bijvoorbeeld als er sprake is van eenzaamheid, zelfverwaarlozing of een andere probleemsituatie. Het gaat hierbij voornamelijk om incidentele hulp (53% van alle Houtenaren) of incidentele aandacht (37% van alle Houtenaren). Het aandeel dat dit intensief doet ligt net als voorgaande jaren rond de 5%. Bij elkaar genomen hebben twee op de drie inwoners (66%) van Houten wel eens aandacht voor hun buren in een zorgwekkende situatie en/of hulp geboden aan de buren.

Vergeleken met vorig jaar lijken inwoners iets minder hulp te bieden aan buren (60% tegenover 62% in 2020) en aandacht te hebben voor hun buren (43% tegenover 46% in 2020), echter ligt het percentage wel (nagenoeg) gelijk aan 2019 en in beide gevallen hoger dan in 2017.

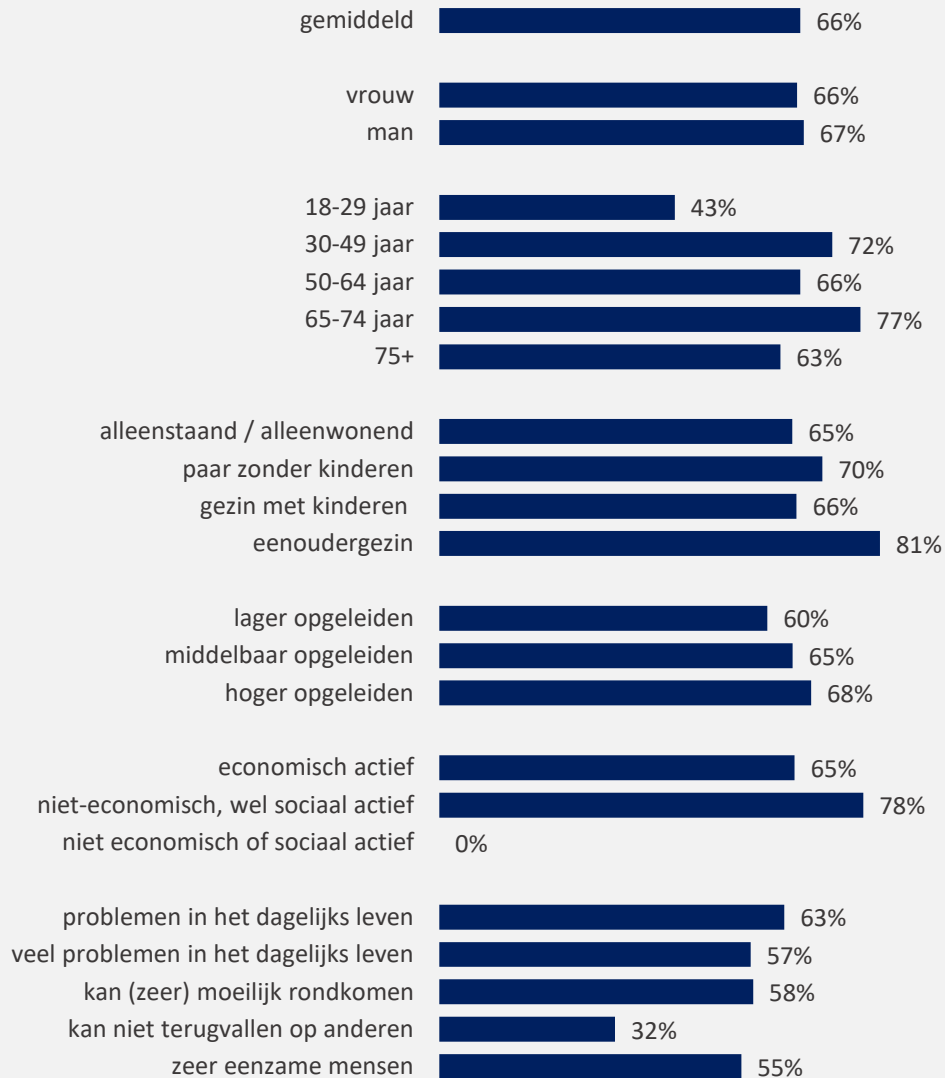
Corona heeft deels ervoor gezorgd dat minder mensen buren zijn gaan helpen (6%), maar deels ook dat men buren juist meer is gaan helpen (6%). Over het algemeen is de mate van burenhulp dan ook door de coronacrisis niet veranderd.

In 2017 was het aandeel inwoners dat hulp of aandacht had voor buren lager. De uitkomsten van de pilotmeting van 2014 zijn op een andere manier berekend en daarom niet vergelijkbaar waardoor deze niet zijn meegenomen.

Wie bieden hulp aan en/of hebben aandacht voor burenen?

Aandeel respondenten dat burenhulp aanbiedt of aandacht heeft voor burenen, naar doelgroepen, 2021.

Tussen de verschillende leeftijdsgroepen verschilt de mate van burenhulp. Zo hebben jongvolwassenen aanzienlijk minder aandacht voor burenen of bieden minder vaak hulp (43%). Inwoners in de leeftijdscategorie 65-74 jaar verlenen juist bovengemiddeld vaak burenhulp (77%), hetzelfde geldt voor inwoners tussen de 30 en 50 jaar (72%).

Daarnaast bieden inwoners uit een eenoudergezin vaker burenhulp (81%). Ook onder stellen zonder kinderen ligt de burenhulp iets bovengemiddeld (70%).

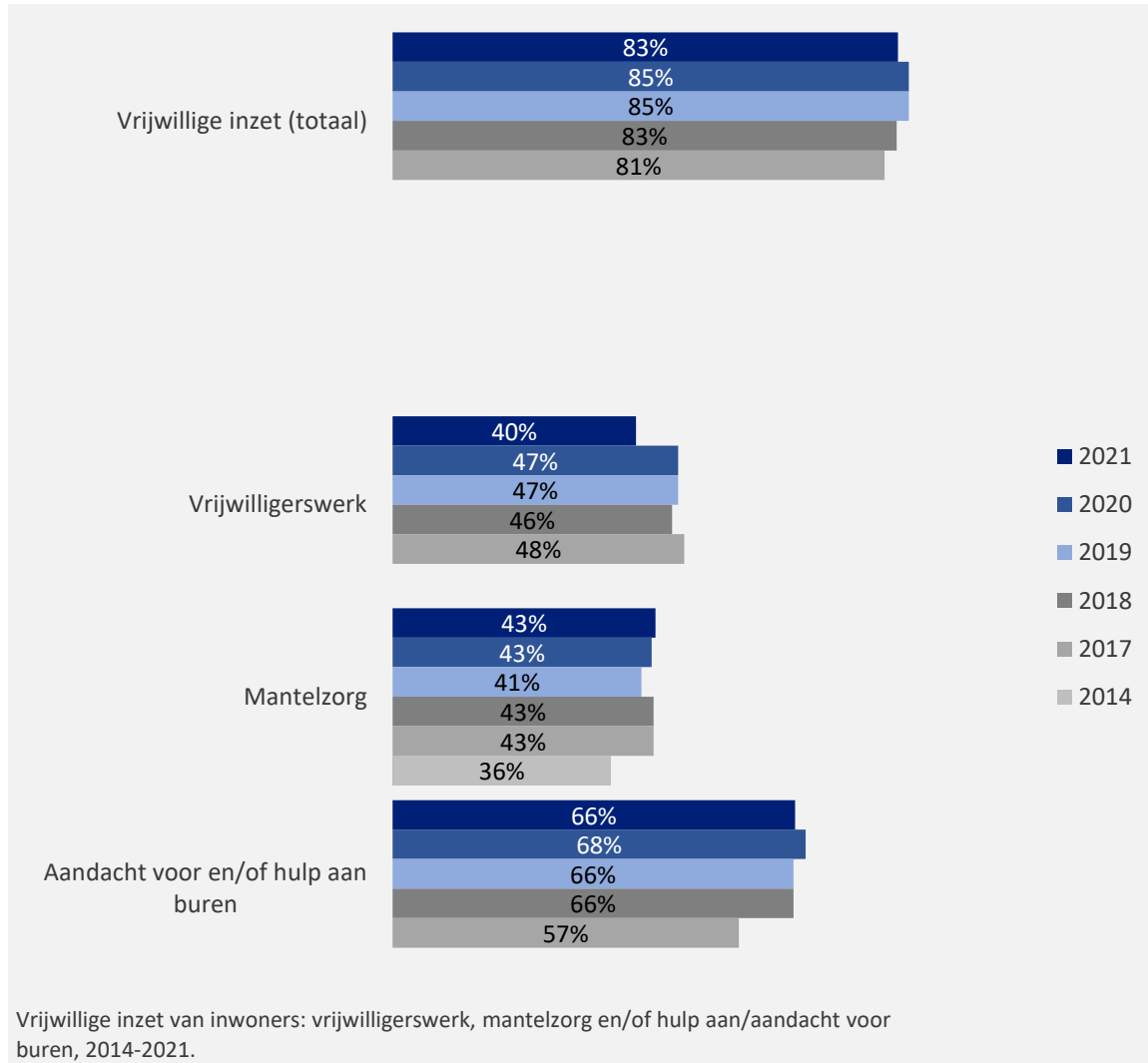
Er is een duidelijke relatie te zien tussen het opleidingsniveau en de mate van hulp aan- en/of aandacht voor burenen. Onder de lager opgeleiden is het aandeel dat burenhulp verleent lager dan gemiddeld (60%), middelbaar opgeleiden scoren gemiddeld (65%) en hoger opgeleiden iets boven gemiddeld (68%).

Inwoners die niet economisch, maar wel sociaal actief zijn verlenen bovengemiddeld vaak burenhulp (78%), inwoners die zowel economisch als sociaal actief zijn scoren gemiddeld (65%). Onder de inwoners die niet economisch- of sociaal actief zijn, verleent niemand burenhulp. Dit is logisch, want dit ligt besloten in de definitie van de betreffende doelgroep gezien burenhulp als een indicator voor de mate van sociale activiteit wordt gezien.

De inwoners in de kwetsbare groepen verlenen minder dan gemiddeld burenhulp. Voornamelijk de inwoners die niet kunnen terugvallen op anderen verlenen fors minder burenhulp (32% ten opzichte van 66% gemiddeld). De hulp of aandacht voor burenen lijkt met name onder jongvolwassenen en onder de meest kwetsbare doelgroepen afgenomen tussen 2019 en 2021.

Inwoners in Zuid-West (72%) en de kleine kernen en Buitengebied (70%) hebben meer aandacht voor en/of bieden meer hulp aan hun burenen dan gemiddeld. In de overige wijken van Houten schommelen de percentages rond het gemiddelde (tussen 62% in Noord-Oost en 67% in het Centrum). Noord-Oost (exclusief Centrum) scoort het laagst, maar ook hier geeft 61% aan wel eens de burenen te helpen of dat hun aandacht naar hen uitgaat.

Vrijwillige inzet van inwoners (totaal)

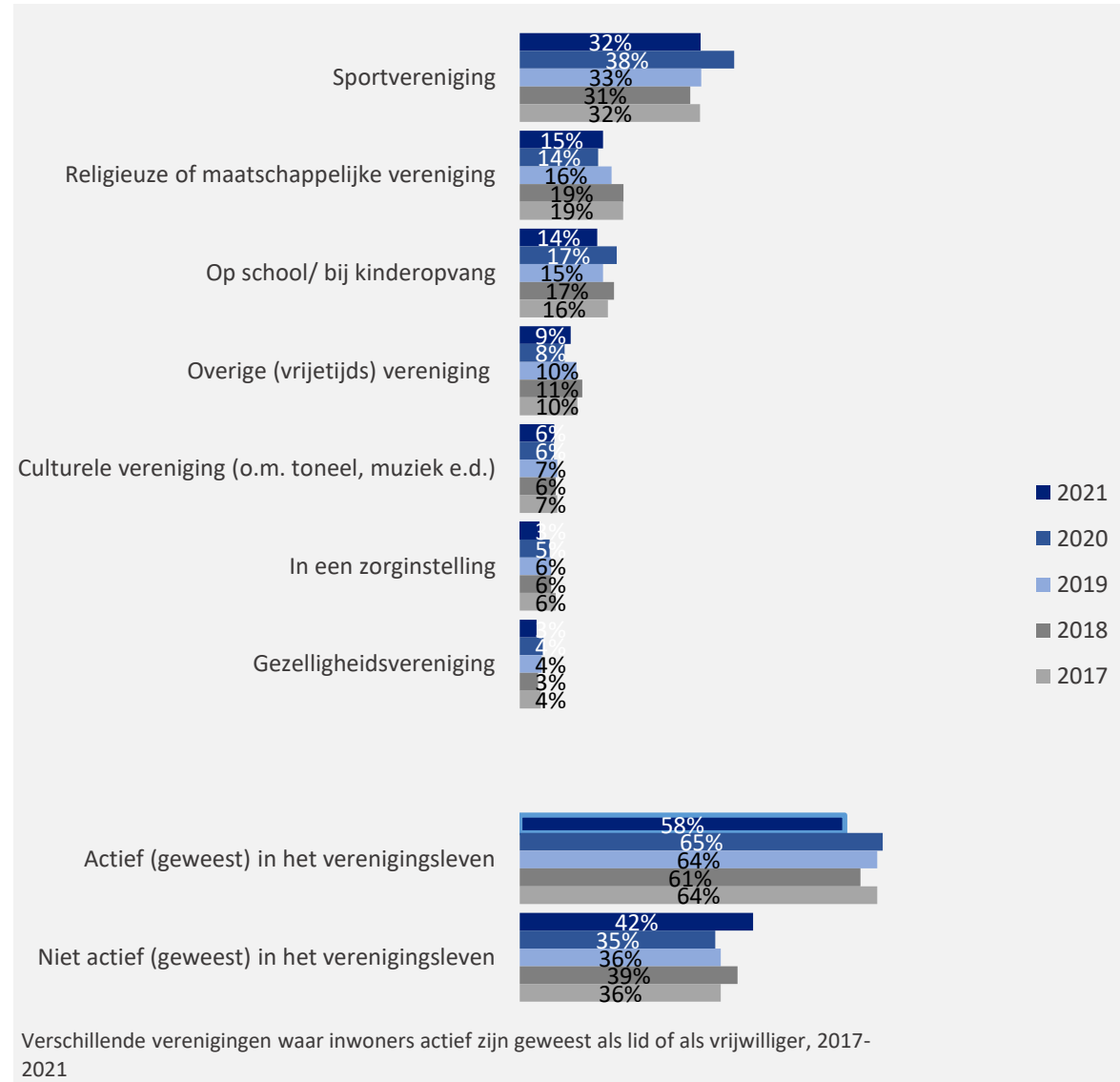
Het is relevant om na te gaan hoeveel inwoners zich op een of andere manier vrijwillig en belangeloos inzetten voor anderen. Naast vrijwilligers gaat het dan ook om mantelzorgers (aan familie, vrienden en/of burenen) en om mensen die intensief of incidenteel hulp bieden aan burenen of aandacht hebben voor burenen in een zorgwekkende situatie.

Vier op de tien Houtenaren zetten zich intensief of incidenteel in als vrijwilliger (40%) en ook verlenen iets meer dan vier op de tien inwoners (intensief of incidenteel) mantelzorg (43%). Twee op de drie inwoners (66%) hebben in meer of mindere mate aandacht voor of bieden hulp aan hun burenen.

Als het vrijwilligerswerk, mantelzorg en de hulp aan en aandacht voor burenen bij elkaar worden genomen, dan is 83% van de inwoners op één of andere manier actief (intensief of incidenteel) betrokken bij wat we noemen 'vrijwillige inzet' voor de samenleving. Daarvan is bijna de helft (40%) op één of meer terreinen *intensief* betrokken.

Het aandeel inwoners dat zich als vrijwilliger heeft ingezet ligt lager dan voorgaande jaren. Vergeleken met vorig jaar is dit gedaald van 47% naar 40%. Ook de intensiteit waarmee het vrijwilligerswerk wordt gedaan, is wat afgenomen. Mogelijk dat vrijwilligerswerk ook niet altijd mogelijk was vanwege maatregelen rond corona. De aandacht voor en de hulp aan burenen is heel licht gedaald. Bij mantelzorg zien we een lichte verschuiving van mantelzorg wat verder van huis (buiten Houten) naar mantelzorg in de eigen buurt. Al met al is de vrijwillige inzet voor anderen iets gedaald vergeleken met de twee voorgaande metingen.

Actief in het verenigingsleven

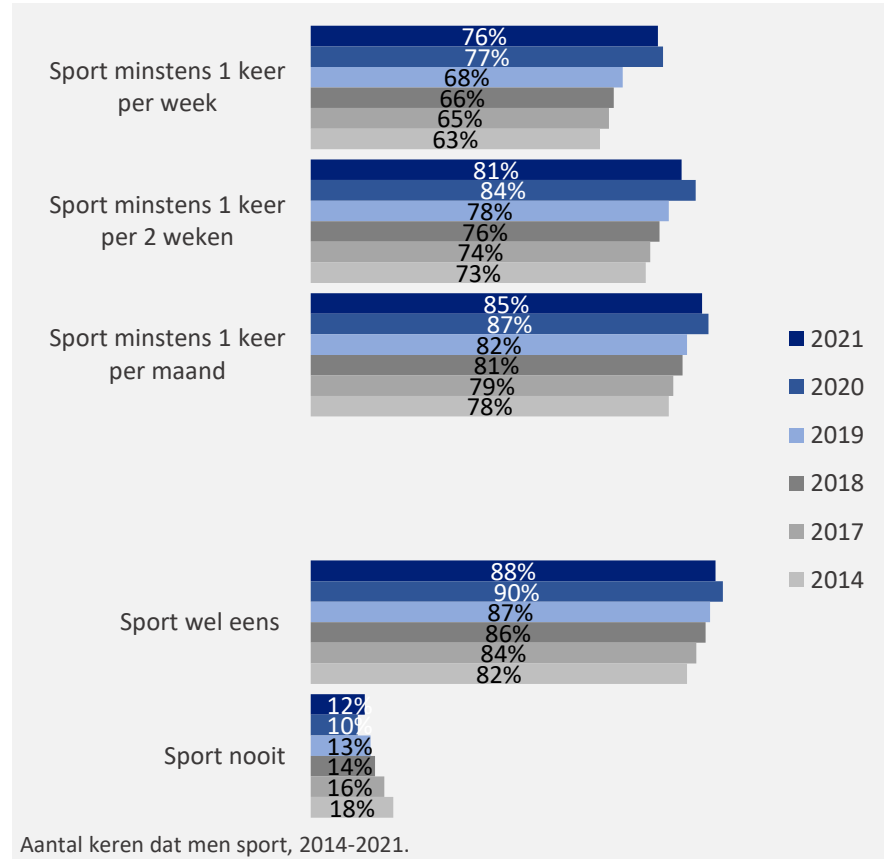
Bijna zes op de tien inwoners zijn het afgelopen jaar actief geweest in één of meer verenigingen (als lid of als vrijwilliger) (58%). Het aandeel 'actieven' is gedaald in vergelijking met voorgaande jaren (65% in 2020, 64% in 2019). Inwoners van 18-29 en 30 tot 50 jaar (resp. 65% en 66%), hoger opgeleiden (73%) en mensen die deel uitmaken van een gezin met kinderen (66%) zijn meer dan gemiddeld actief in een vereniging of organisatie.

Net als bij de vorige metingen is men het meest actief in sportverenigingen (32%), gevolgd door religieuze of maatschappelijke verenigingen (15%) en het onderwijs of de kinderopvang (14%).

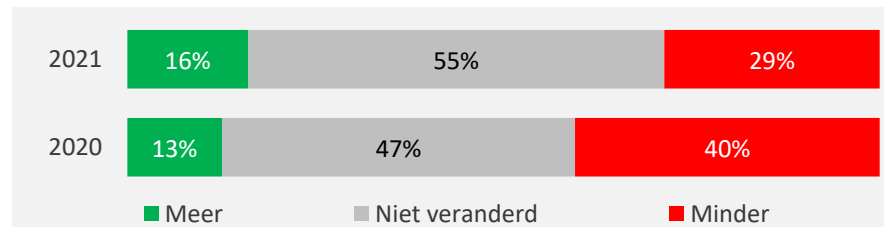
Vergeleken met voorgaande metingen zijn inwoners minder actief geweest bij sportverenigingen en op school/ bij de kinderopvang. Verenigingen hebben het afgelopen jaar opnieuw te maken gehad met gedwongen sluitingen in verband met lockdown maatregelen rondom de coronacrisis. Het lijkt erop dat mensen in 2021 bij het voortduren van de coronacrisis door omstandigheden nu gedeeltelijk afhaken waar dit eerder nog niet het geval was.

Inwoners onder de 50 (circa 40%), die deel uitmaken van een gezin met kinderen (42%) en mannen (39%) zijn meer dan gemiddeld actief in een sportvereniging. In het onderwijs zijn, zoals mocht worden verwacht, inwoners van 30 tot 50 jaar actiever (27%) evenals inwoners die deel uitmaken van een gezin met kinderen (25%). 75-plussers (16%) en lager opgeleiden (37%) zijn minder vaak actief in het verenigingsleven. Bij de 75-plussers gaat het daarbij vaker dan gemiddeld om activiteiten bij religieuze of maatschappelijke verenigingen (19%). Bij de lager opgeleiden gaat het net als bij andere inwoners meestal om activiteiten bij een sportvereniging (17%).

Sportdeelname

Aantal keren dat men sport, 2014-2021.

Mate waarin de coronacrisis er voor heeft gezorgd dat inwoners meer of minder zijn gaan sporten, 2020-2021.

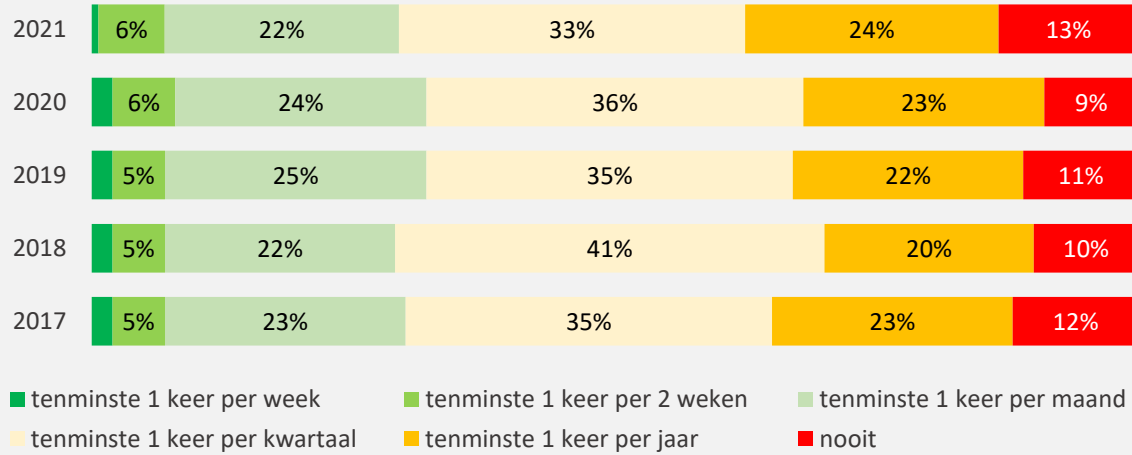
Drie kwart van de Houtenaren kan worden aangemerkt als actieve sporter, dat wil zeggen dat zij minimaal één keer per week sporten (76%). De meeste actieve (=wekelijkse) sporters doen dit ongeorganiseerd (72%), drie op de tien zijn lid van een sportvereniging (38%) en iets meer dan een kwart (34%) bezoekt een sportschool of fitnesscentrum. Als ook de minder actieve sporters worden meegeteld, doet 88% van alle inwoners wel eens aan sport: 85% sport tenminste maandelijks en 81% tenminste één keer per twee weken. Eén op de tien inwoners (12%) sport nooit.

Onder lager opgeleiden (29%) en 75-plussers (30%) is het aandeel niet-sporters veel hoger dan gemiddeld. Onder jongvolwassenen is het aandeel niet-sporters met 5% het laagst. Middelbaar- en hoger opgeleiden sporten vaker tenminste wekelijks (resp. 76% en 79%) dan lager opgeleiden (61%). Veel ouderen sporten echter nog wel en de ouderen die dat doen, sporten ook regelmatig (veelal wekelijks): van de 65-plussers sport 79% wekelijks, van de 75-plussers is dat nog steeds 64%.

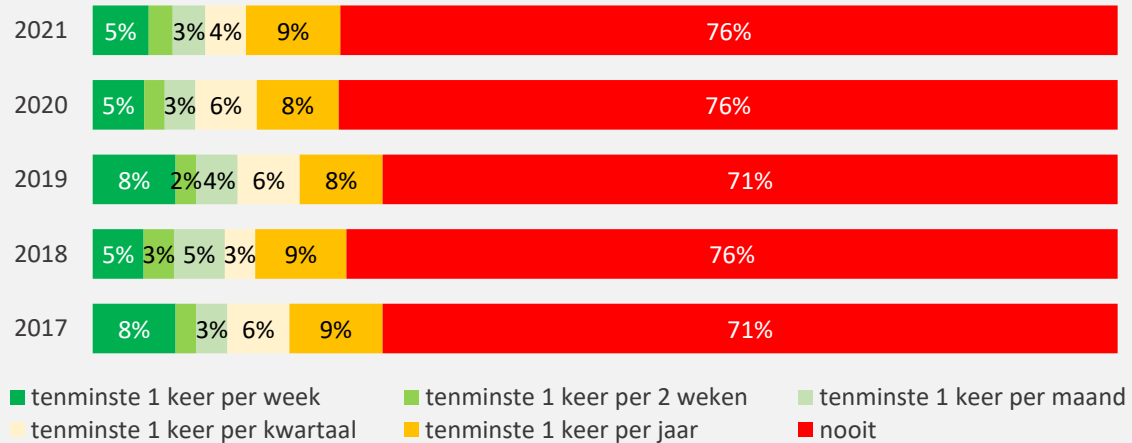
Na de stijging van vorig jaar zijn de cijfers dit jaar nagenoeg gelijk gebleven of iets gedaald. De coronacrisis zal hierbij zeker een rol hebben gespeeld gezien het toenemend aandeel inwoners dat ongeorganiseerd sport (van 63% in 2019 naar 72% in 2021, waarvan 54% tenminste wekelijks (was 39% in 2019)). Een vergelijkbaar beeld zagen we ook al in 2020. Het aandeel inwoners dat nooit sport is ten opzichte van 2020 iets toegenomen (van 10% in 2020 naar 12% in 2021), maar ligt nog steeds onder het niveau van 2014 en 2017.

Op de vraag of inwoners vanwege corona meer of minder zijn gaan bewegen of sporten geeft 29% aan minder te zijn gaan sporten en 16% dat men juist meer is gaan bewegen en sporten. In vergelijking met 2020 is het aandeel inwoners dat aangeeft minder te zijn gaan sporten als gevolg van de coronacrisis gedaald (van 40% in 2020 naar 29% in 2021) en het aandeel dat meer is gaan sporten juist gestegen (van 12% in 2020 naar 16% in 2021). Desondanks lijken de cijfers in tegenspraak met het ten opzichte van 2020 vrijwel gelijke aandeel inwoners dat de afgelopen 12 maanden heeft gesport. Een dergelijke discrepantie deed zich ook in 2020 voor. De veronderstelling is echter dat weliswaar meer mensen zijn gaan bewegen, maar dat de meest frequente sporters minder vaak zijn gaan sporten omdat bijvoorbeeld voorzieningen zoals sportscholen dicht waren. Het overgrote deel is wel blijven sporten, alleen minder vaak (bijvoorbeeld van 3 keer per week naar één keer per week) of minder lang per keer (bijvoorbeeld een uur sporten per keer in plaats van een avond). Daarbij zal een deel van de mensen andere sporten zijn gaan beoefenen, vooral in de buitenruimte, zoals bijvoorbeeld hardlopen, mountainbiken, wielrennen, skeeleren en dergelijke. Het aandeel dat ongeorganiseerd is gaan sporten, is dan ook gestegen. Van de jongvolwassenen is zowel een deel meer gaan sporten of bewegen (29%) als minder (25%). 30 tot en met 49-jarigen zijn juist vaker minder gaan sporten (38% tegenover 17% meer).

Cultuurparticipatie

Aandeel respondenten dat culturele uitstapjes maakt, 2017-2021.

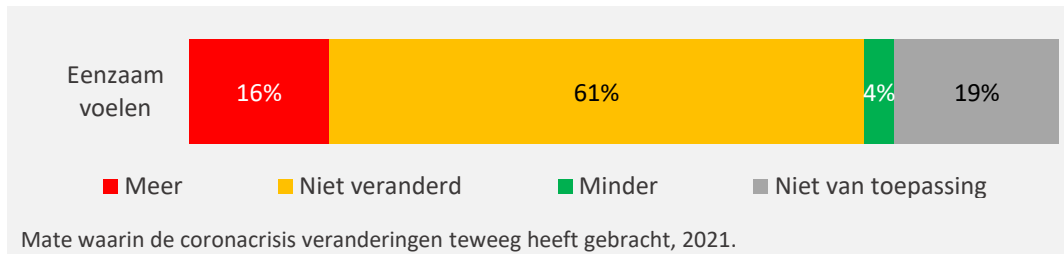
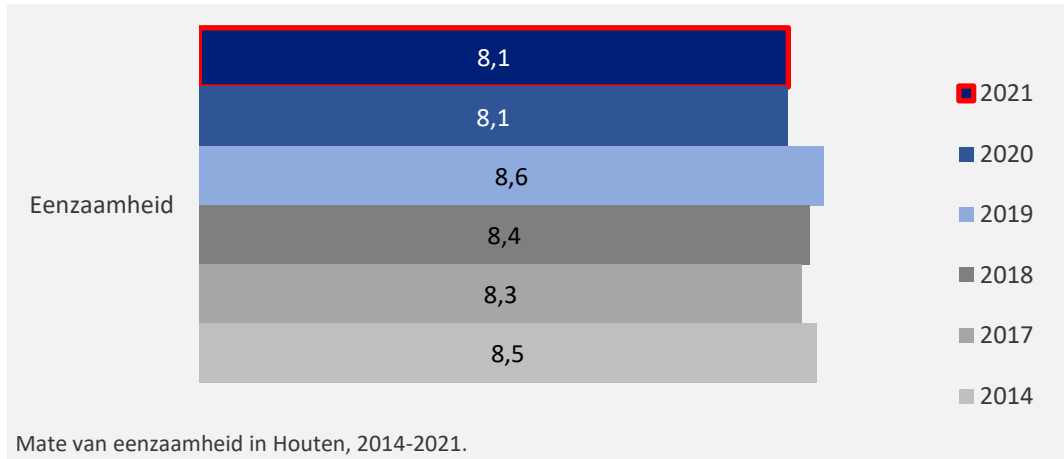

Aandeel dat in de vrije tijd kunstzinnige activiteiten heeft gedaan in georganiseerd verband, 2017-2021.

Drie op de tien inwoners (29%) maken ten minste één keer per maand culturele uitstapjes. Het gaat daarbij bijvoorbeeld om het bezoeken van een toneel- of dansvoorstelling, film, concert, museum, etc. Bijna één op de acht inwoners doet dit echter nooit (13%). Onder lager opgeleiden is dit aandeel veel hoger (32%) en onder hoger opgeleiden juist lager (7%). Vooral 75-plussers maken veel minder vaak culturele uitstapjes (40%). Daarnaast betreft het meer dan gemiddeld ook alleenstaanden die dit niet doen (24%). Opvallend genoeg is het maken van culturele uitstapjes vanwege corona niet echt veranderd.

Eén op de tien inwoners doet ten minste één keer per maand mee aan kunstzinnige activiteiten in georganiseerd verband (10%), bijvoorbeeld als lid van een vereniging of door het volgen van een cursus. Daarbij kan gedacht worden aan activiteiten op het gebied van toneel, dans, film/fotografie, muziek, beeldende kunst, etc. Drie kwart (76%) doet dit nooit. De deelname aan kunstzinnige activiteiten is vergeleken met vorig jaar vrijwel niet veranderd, maar dit aandeel is wel lager dan in 2019 en 2017. In 2018 werden ook minder kunstzinnige activiteiten verricht door inwoners, waardoor niet duidelijk is in hoeverre de lagere deelname in 2020 en 2021 kan worden toegeschreven aan corona.

Mate van eenzaamheid

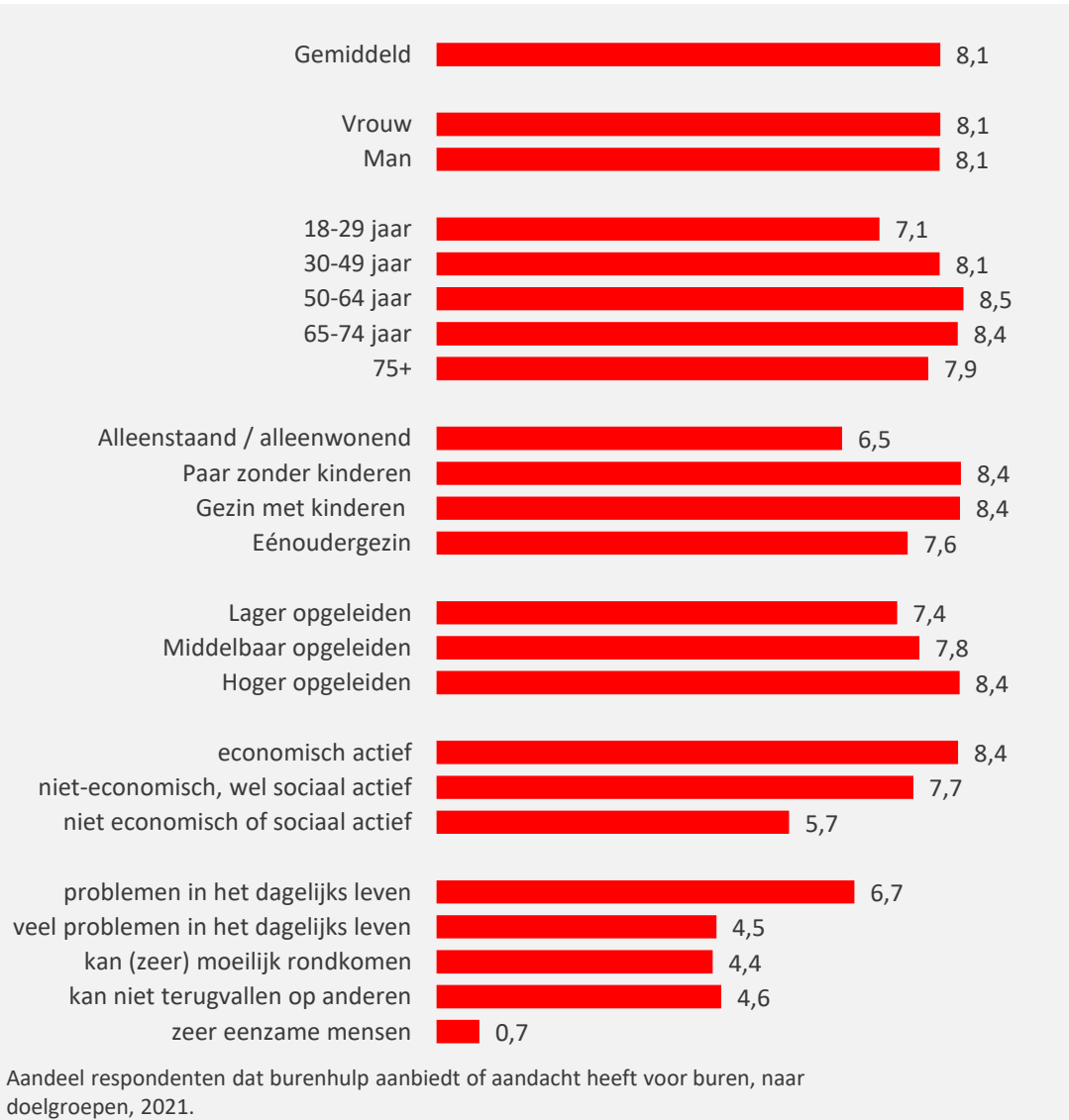

De component ‘mate van eenzaamheid’ heeft betrekking op de mate waarin mensen terug kunnen vallen op anderen, zich met anderen verbonden voelen en de mate waarin zij zich alleen voelen. Op basis van het model van De Jong-Giersveld hebben inwoners zes beproefde stellingen voorgelegd gekregen, die inzicht geven in de mate waarin mensen zich verbonden voelen met anderen. Op basis van de antwoorden is een score berekend. De score voor de mate van eenzaamheid loopt van ‘slecht’ naar ‘goed’, dus: hoe hoger de waarde, des te minder er sprake is van eenzaamheid.

De gemiddelde score voor de mate van eenzaamheid in de gemeente Houten is 8,1. Na de daling in het eerste coronajaar 2020 is de score voor eenzaamheid dit jaar gelijk gebleven aan die van vorig jaar. Van de inwoners zegt 16% zich door corona eenzamer te voelen dan voorheen. Vooral jongvolwassenen en alleenstaanden of alleenwonenden geven dit aan (resp. 31% en 33%). Bij ouderen speelt dit veel minder (14% onder 50-64 jarige, 11% onder 65-74 jarige, en 13% onder 75-plussers).

Uit de antwoorden op de stellingen kan worden afgeleid dat circa 7% van de Houtenaren zich zeer eenzaam voelt (dit zijn bewoners die bij minimaal vijf van de zes stellingen hebben aangegeven dat ze zich min of meer tot (zeer) eenzaam voelen). Dit was in 2020 ook 7%. In 2018 en 2019 was dit nog 4%. Het aandeel dat zich zeer eenzaam voelt is hoger onder alleenstaanden (17%), inwoners die sociaal en economisch niet actief zijn (16%), lager opgeleiden (12%) en jongvolwassenen (9%).

Wie zijn er eenzaam?

Voornamelijk jongvolwassenen (7,1) en alleenstaanden/alleenwonenden (6,5) scoren aanzienlijk lager dan gemiddeld voor de mate van eenzaamheid. Ook eenoudergezinnen scoren iets lager dan gemiddeld (7,6), hetzelfde geldt voor 75-plussers (7,9).

Daarnaast is er ook een duidelijk relatie te zien tussen opleidingsniveau en de eenzaamheidsscore. De score voor de mate van eenzaamheid wordt hoger naarmate het niveau van opleiding stijgt. Lager opgeleiden scoren lager dan gemiddeld (7,4), middelbaar opgeleiden scoren met een 7,8 iets hoger maar nog steeds onder gemiddeld (7,8). Hoger opgeleiden scoren met een 8,4 bovengemiddeld. Dit geldt eveneens voor paren zonder kinderen (8,4), maar ook voor gezinnen met kinderen (8,4).

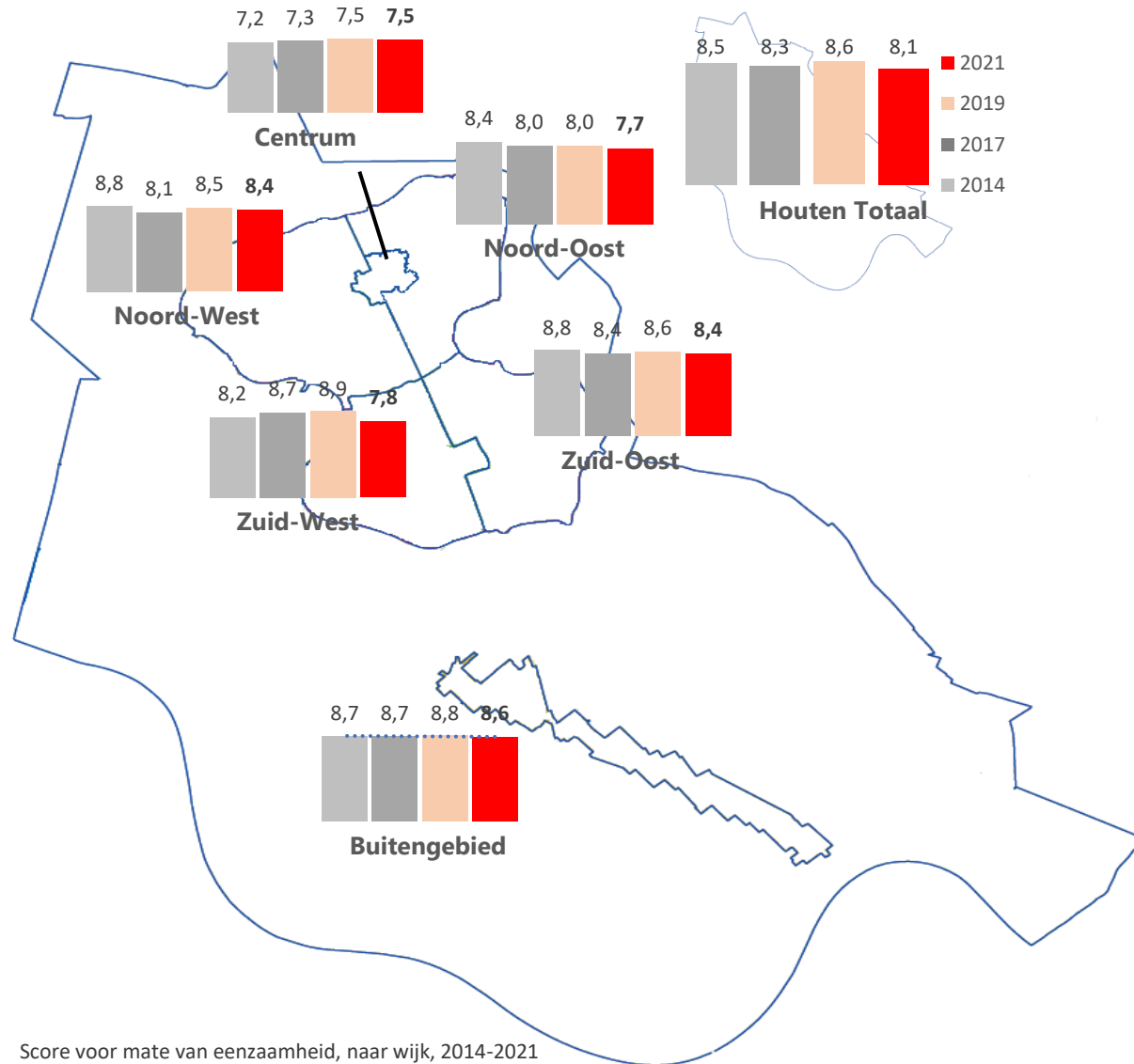
Inwoners die zowel economisch- als sociaal niet actief zijn, scoren fors lager dan gemiddeld op de mate van eenzaamheid (5,7). De score is hoger als men sociaal (7,7) of zowel sociaal als economisch actief is, echter is dit nog steeds lager dan gemiddeld.

Inwoners die problemen ervaren in het dagelijks leven krijgen een eenzaamheidsscore van 6,7. Dit daalt wanneer men veel problemen heeft (4,5), niet terug kan vallen op anderen (4,6) en moeilijk kan rondkomen (4,4). De laagste score voor de mate van eenzaamheid is, vanzelfsprekend, voor inwoners die zich zeer eenzaam voelen (0,7). Vergeleken met 2019 is de eenzaamheidsscore onder de meest kwetsbaren gedaald. De grootste daling is voor mensen met veel problemen in het dagelijks leven (van 6,5 naar 4,5), op de voet gevolgd door mensen die (zeer) moeilijk kunnen rondkomen (van een 6,1 naar 4,4) of inwoners die niet kunnen terugvallen op anderen (van een 6,1 naar 4,6).

Mate van eenzaamheid naar wijk

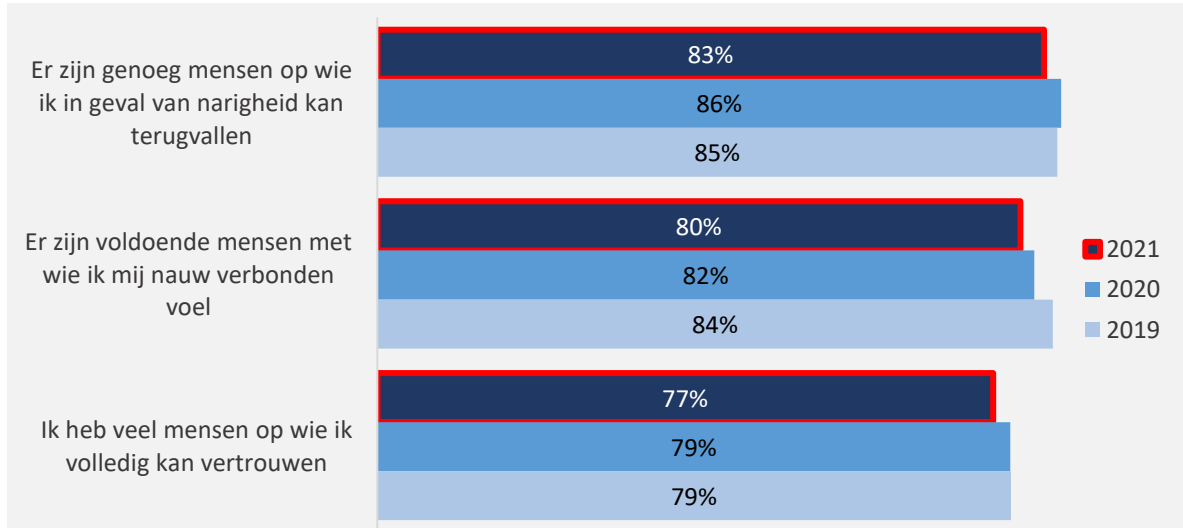
Score voor mate van eenzaamheid, naar wijk, 2014-2021

De score voor eenzaamheid varieert tussen de wijken. De score is het laagst in het Centrum met een 7,5, op de voet gevolgd door Noord-Oost met een 7,7 en Zuid-West met een 7,8. De score voor Noord-Oost is niet significant anders met of zonder Centrum. De overige wijken scoren boven gemiddeld. Noord-West en Zuid-Oost scoren alle twee een 8,4 voor eenzaamheid en het Buitengebied en de kleine kernen laten met een 8,6 het hoogste cijfer zien. In het Buitengebied en Noord-West is dit vooral te danken aan het aandeel inwoners dat zich nauw verbonden voelt met voldoende mensen (89% en 86% tegenover 80% gemiddeld). In Zuid-Oost heeft men daarentegen vaker dan gemiddeld mensen die men volledig kan vertrouwen (84% tegenover 77% gemiddeld).

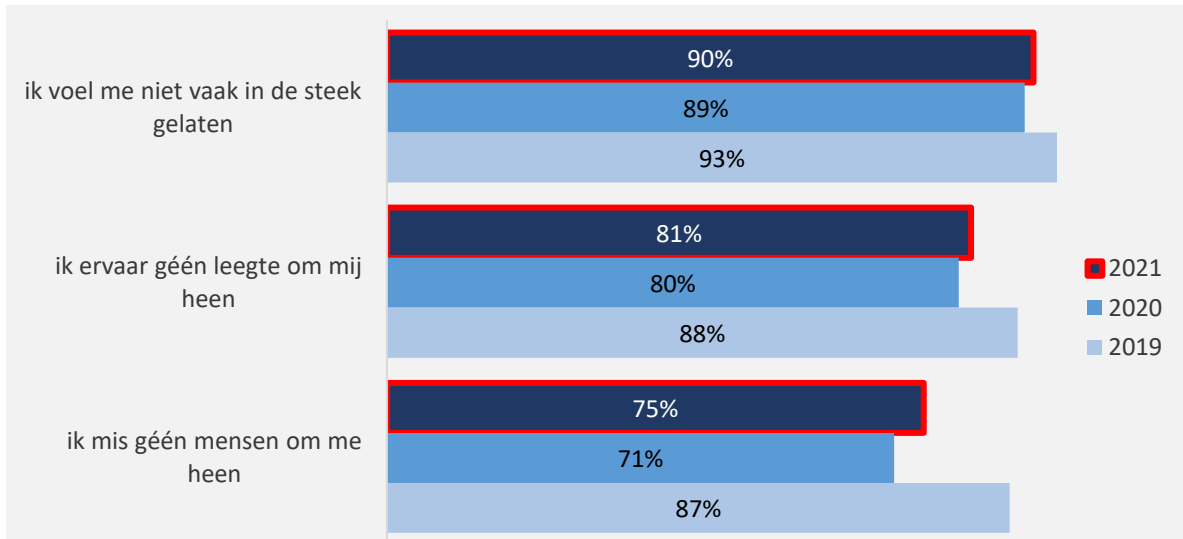
Vergeleken met vorig jaar is de score in Zuid-West sterk gedaald (van 8,9 naar 7,8). In de jaren daarvoor was per meting juist sprake van een steeds hogere score (van 8,2 in 2014, 8,7 in 2017 naar 8,9 in 2019). Op bijna alle aspecten om de mate van eenzaamheid te bepalen is sprake van een verslechtering ten opzichte van 2019 in Zuid-West. Zo voelen minder inwoners zich nauw verbonden met anderen (van 89% in 2019 naar 77% in 2021), missen inwoners vaker mensen om zich heen (van 4% in 2019 naar 15% in 2021), hebben zij minder mensen die zij volledig vertrouwen (van 82% in 2019 naar 73% in 2021), en geven zij vaker aan een leegte te ervaren (van 2% naar 6%). Het zijn met name de jongeren tot 30 jaar die op al deze stellingen negatiever scoren (resp. 71% nauw verbonden, 20% missen mensen om zich heen, 70% mensen die zij volledig vertrouwen, 12% vaker een leegte).

Het Centrum scoort bij vrijwel alle aspecten van eenzaamheid lager dan gemiddeld in Houten. Zo ervaart 15% een leegte om zich heen tegenover 7% gemiddeld, heeft 69% mensen die ze volledig vertrouwen tegenover 77% gemiddeld, voelt 74% zich verbonden met de meeste mensen om zich heen tegenover 80% gemiddeld en voelt 9% zich in de steek gelaten tegenover 3% gemiddeld. De eenzaamheid is de afgelopen twee jaren gelijk gebleven in het Centrum. Dit in tegenstelling tot in de rest van Noord-Oost. Ook hier geven vooral de 30-minners aan dat de eenzaamheid is toegenomen in coronatijd.

Indicatoren voor eenzaamheid

Mate waarin inwoners zich sociaal eenzaam voelen, 2019-2021.

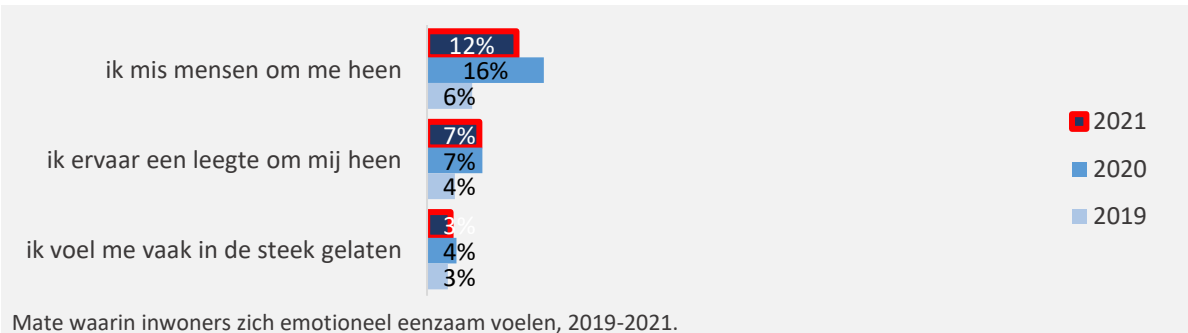

Mate waarin inwoners zich NIET emotioneel eenzaam voelen, 2019-2021.

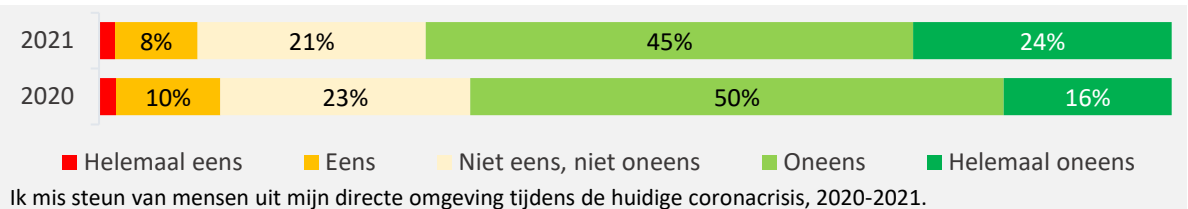
Wanneer eenzaamheid samenhangt met het hebben van mensen om zich heen dan noemen we dit sociale eenzaamheid. Vergeleken met voorgaande jaren lijkt de sociale eenzaamheid iets toegenomen. Zo is het aandeel inwoners dat op iemand kan terugvallen iets gedaald (van 86% naar 83%), evenals het aandeel dat zich met anderen verbonden voelt (van 82% naar 80%) en dat iemand kan vertrouwen (van 79% naar 77%).

Wat de emotionele eenzaamheid betreft zien we eerder een lichte positieve ontwikkeling dan een negatieve. Vooral het aandeel inwoners dat geen mensen om zich heen mist is gestegen (van 71% naar 75%) en het aandeel dat mensen om zich heen mist is juist gedaald (van 16% naar 12%). In 2019, voor corona, was de situatie echter gunstiger: toen gaf 87% aan geen mensen te missen en 6% dat men wel mensen om zich heen mistte.

Daarnaast geeft één op de tien inwoners aan steun te missen van mensen uit de directe omgeving (9%) als gevolg van de coronacrisis. Zeven op de tien missen dit niet (69%). In 2020 mistte men iets vaker mensen om zich heen (16%).

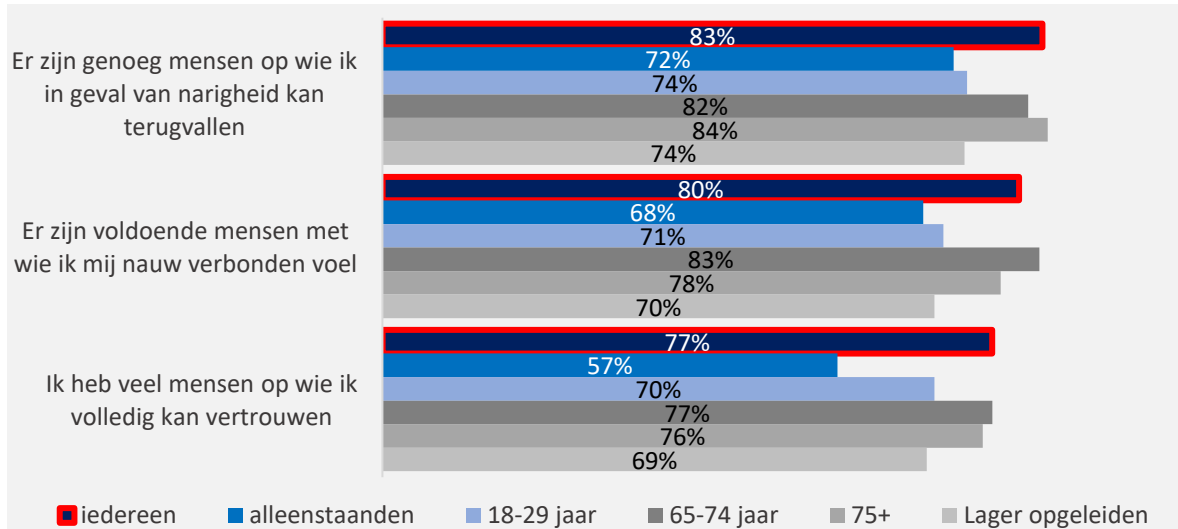

Mate waarin inwoners zich emotioneel eenzaam voelen, 2019-2021.

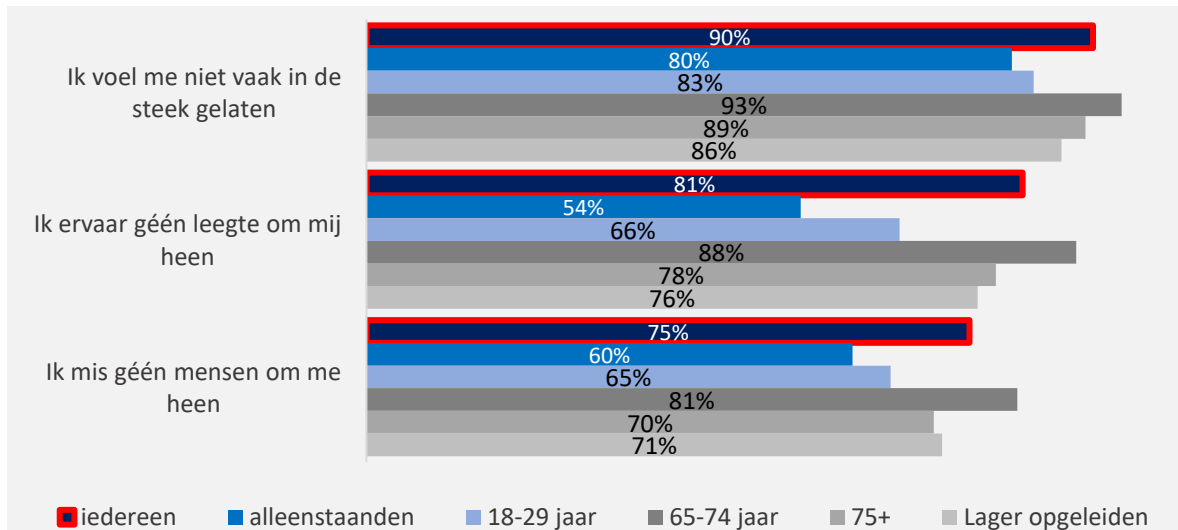

Ik mis steun van mensen uit mijn directe omgeving tijdens de huidige coronacrisis, 2020-2021.

Indicatoren voor eenzaamheid naar doelgroep

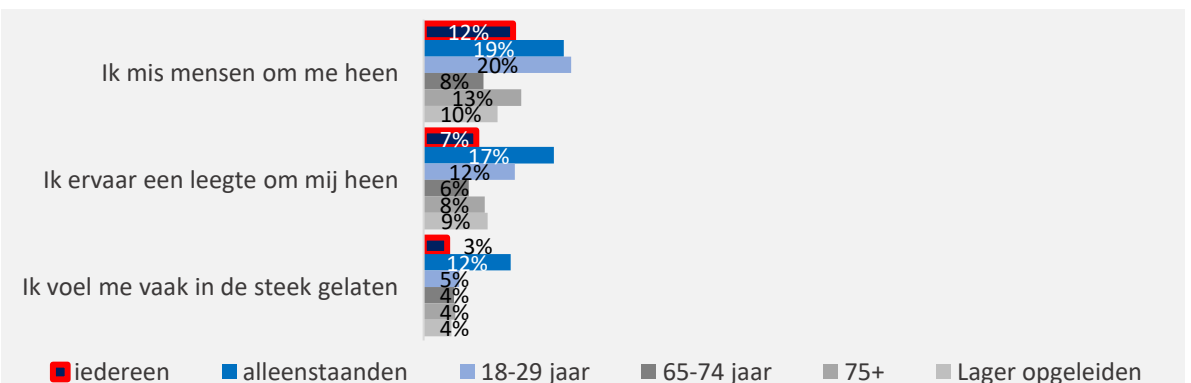
Mate waarin inwoners zich NIET sociaal eenzaam voelen, naar doelgroep, 2021.

Mate waarin inwoners zich NIET emotioneel eenzaam voelen, naar doelgroep, 2021.

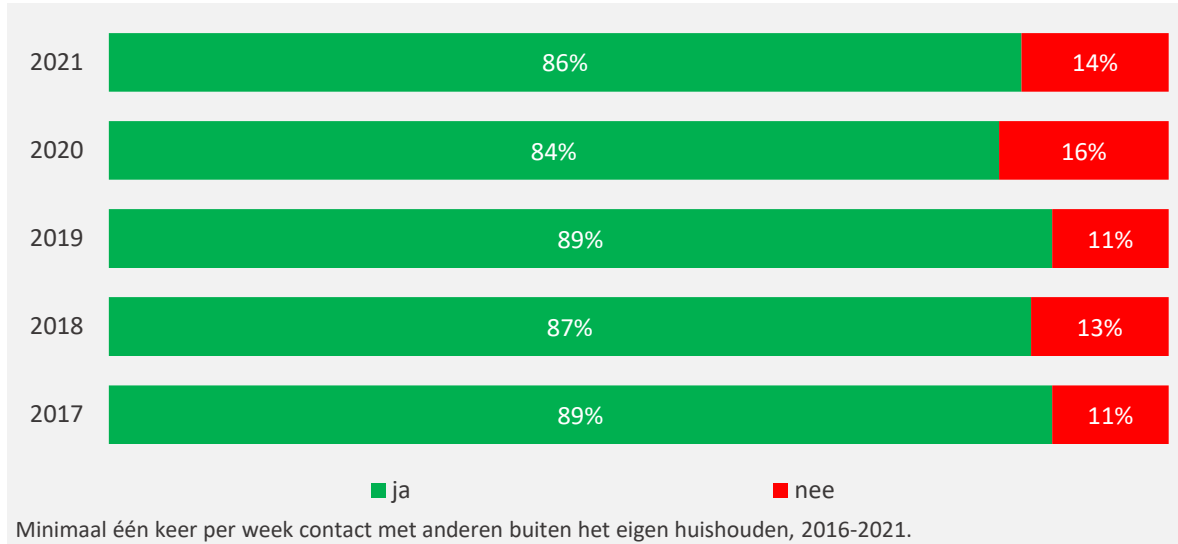
Iets meer dan acht op de tien inwoners kunnen in geval van narigheid op genoeg mensen terugvallen (83%), terwijl 4% dit niet kan. Ook voelt een groot deel zich nauw verbonden met voldoende mensen (80%, 5% niet) en heeft men veel mensen die men volledig kan vertrouwen (77%, 7% niet). Deze aspecten, die iets zeggen over de sociale eenzaamheid, zijn niet voor alle doelgroepen hetzelfde. Zo hebben alleenstaanden vooral veel minder vaak mensen om zich heen die men volledig kan vertrouwen (57%). Daarnaast hebben zij evenals jongvolwassenen minder vaak voldoende mensen waarmee men zich nauw verbonden voelt (resp. 68% en 71%) en heeft men minder vaak genoeg mensen op wie men in geval van narigheid kan terugvallen (resp. 72% en 74%). Ouderen scoren relatief goed. Hun scores wijken nauwelijks af van het gemiddelde en soms is deze zelfs bovengemiddeld.

Wat de emotionele eenzaamheid betreft voelen negen van de tien inwoners zich niet vaak in de steek gelaten (90% en 3% wel), ervaren iets meer dan acht op de tien inwoners géén leegte om zich heen (81% en 7% wel) en mist drie kwart geen mensen om zich heen (75%, 12% wel). Alleenstaanden blijken ook meer dan gemiddeld te maken te hebben met emotionele eenzaamheid. Zo scoren zij op alle punten lager in vergelijking met andere doelgroepen. Daarnaast blijken ook lager opgeleiden meer te kampen te hebben met emotionele eenzaamheid. Inwoners van 65 tot 75 jaar hebben hier juist minder last van. Zij scoren bij alle aspecten boven gemiddeld.

Mate waarin inwoners zich emotioneel eenzaam voelen, naar doelgroep, 2021.

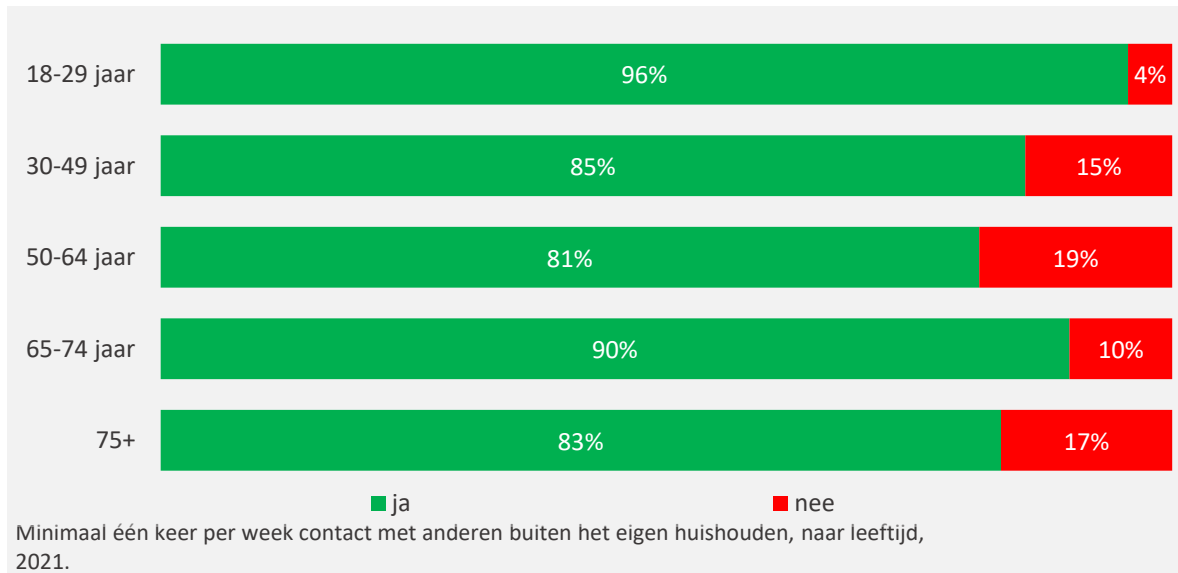
Contacten met anderen

Van de Houtenaren heeft 86% minimaal één keer per week contact met anderen buiten het eigen huishouden om. Eén op de zeven inwoners hebben dit dus niet (14%). Heel groot zijn de verschillen niet met voorgaande metingen.

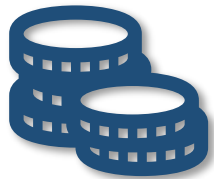
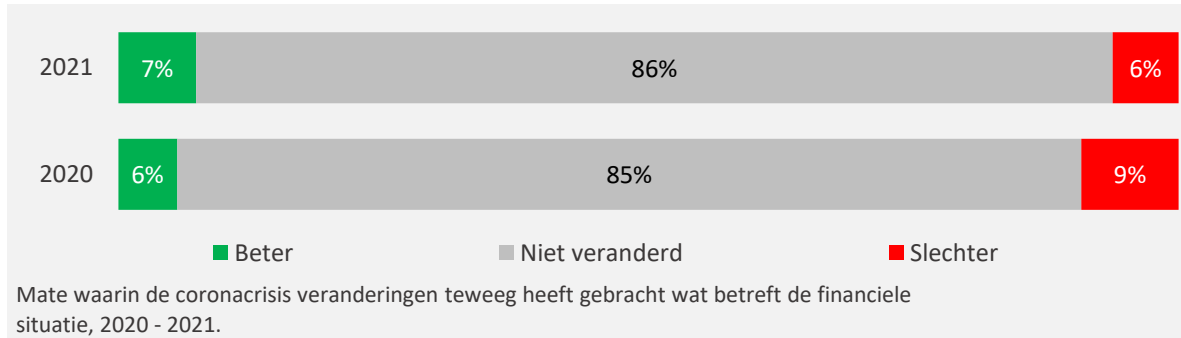
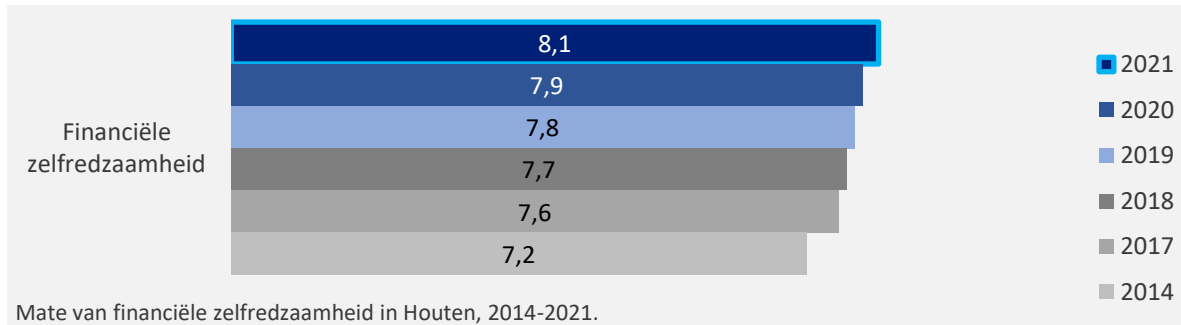
Jongvolwassenen hebben het vaakst contacten met anderen (96%), gevolgd door 65 tot 74-jarigen (90%). Inwoners in de leeftijdscategorie 50 tot 64 jaar (81%) en 75-plussers (83%) hebben daarentegen de minste contacten, gevolgd door 30 tot 49-jarigen (85%).

Inwoners die regelmatig contacten hebben buiten het eigen huishouden scoren aanzienlijk hoger op de eenzaamheidsscore. Zo scoren zij een 8,5 tegenover een 6,0 voor mensen die niet regelmatig contacten met anderen hebben.

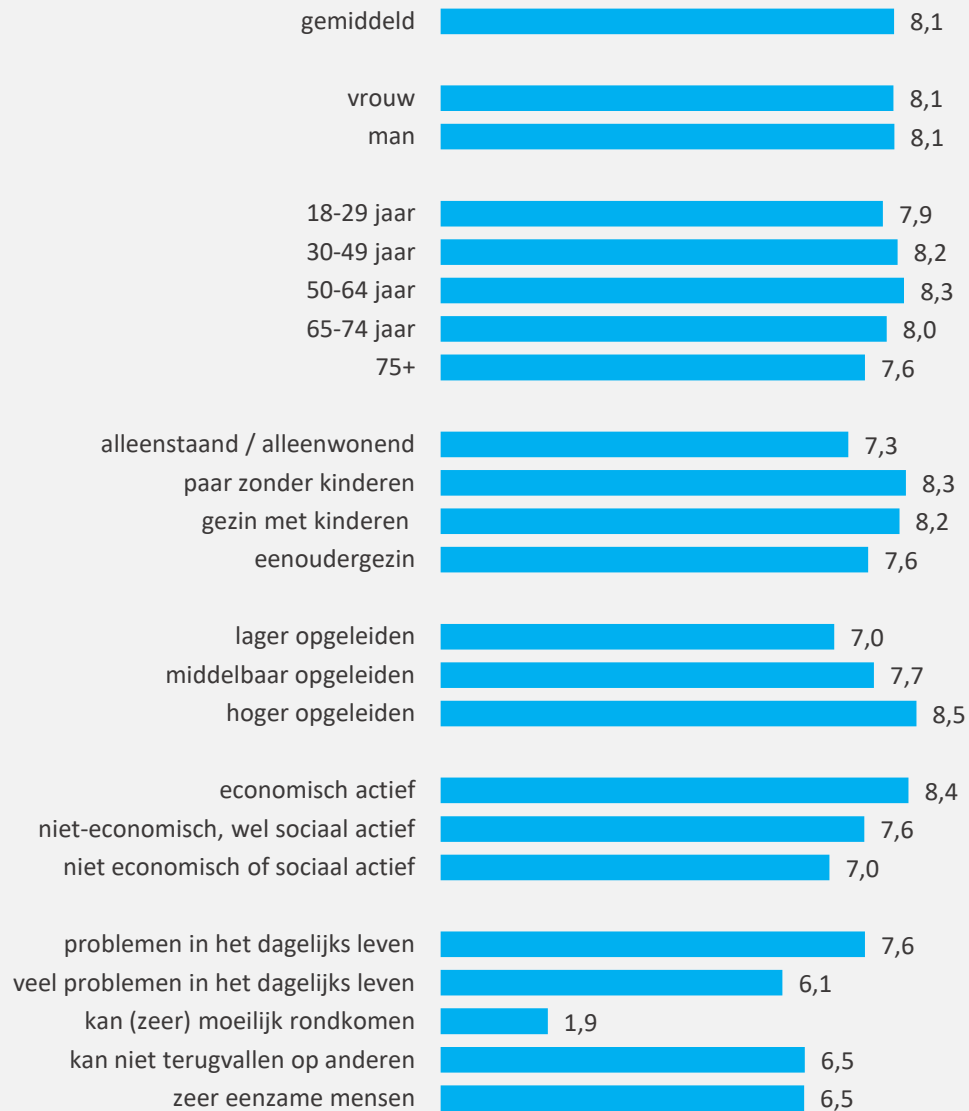
Financiële zelfredzaamheid

De score voor financiële zelfredzaamheid zegt iets over de financiële draagkracht van mensen. De indicator voor financiële zelfredzaamheid is gebaseerd op de mate waarin inwoners kunnen rondkomen van het netto-inkomen van hun huishouden. Gemiddeld is de score voor de financiële zelfredzaamheid in de gemeente Houten een 8,1. De score neemt bij iedere meting verder toe (van 7,2 in 2014 naar 8,1 in 2021).

De financiële situatie is volgens een grote meerderheid van de inwoners niet veranderd door de coronacrisis (86%). Het aandeel dat een verbetering heeft meegemaakt ten positieve is met 7% vergelijkbaar met het aandeel dat van mening is dat de situatie is verslechterd hierdoor (6%). Vergeleken met 2020 zijn er ongeveer evenveel inwoners die een verbetering in de financiële situatie hebben meegemaakt (dit was (7%) en minder inwoners die spreken van een verslechtering van hun financiële situatie (9% in 2020, 6% in 2021).

Deze cijfers zijn opvallend omdat veel ondernemers en ZZP'ers een zwaar jaar achter de rug hebben vanwege COVID-19, de beperkende maatregelen en de lockdowns. Het huidige cijfer wordt verklaard door de diverse steunmaatregelen vanuit de Rijksoverheid en het lokaal bestuur. Het aantal faillissementen en de werkloosheid liggen daardoor nog steeds relatief laag. Daarnaast zijn er ook sectoren die meer omzet hebben kunnen draaien dankzij de coronacrisis. Denk hierbij aan supermarkten en de online detailhandel. De economie lijkt behoorlijk veerkrachtig, maar zaken als inflatie, oplopende rente en staatschulden en geopolitiek kunnen alsnog roet in het eten gooien.

Score financiële zelfredzaamheid, naar doelgroepen, 2021.

Tussen mannen en vrouwen doet zich geen verschil voor als het gaat om de financiële zelfredzaamheid. Naar leeftijd zijn de verschillen ook relatief beperkt. 75-Plussers laten met een 7,6 de laagste score zien en ook jongvolwassenen scoren iets lager dan gemiddeld (7,9). De 50 tot 65-jarigen laten met een 8,3 de hoogste score zien, terwijl de 30 tot 50 jarigen (8,2) en de 65 tot 75-jarigen (8,0) het dichtst tegen het gemiddelde aanzitten.

Naar huishoudenssamenstelling is de financiële zelfredzaamheid het laagst onder alleenstaanden/alleenwonenden, gevolgd door eenoudergezinnen (7,3). Samenwonenden zonder kinderen (8,3) en gezinnen met kinderen (8,2) scoren boven gemiddeld.

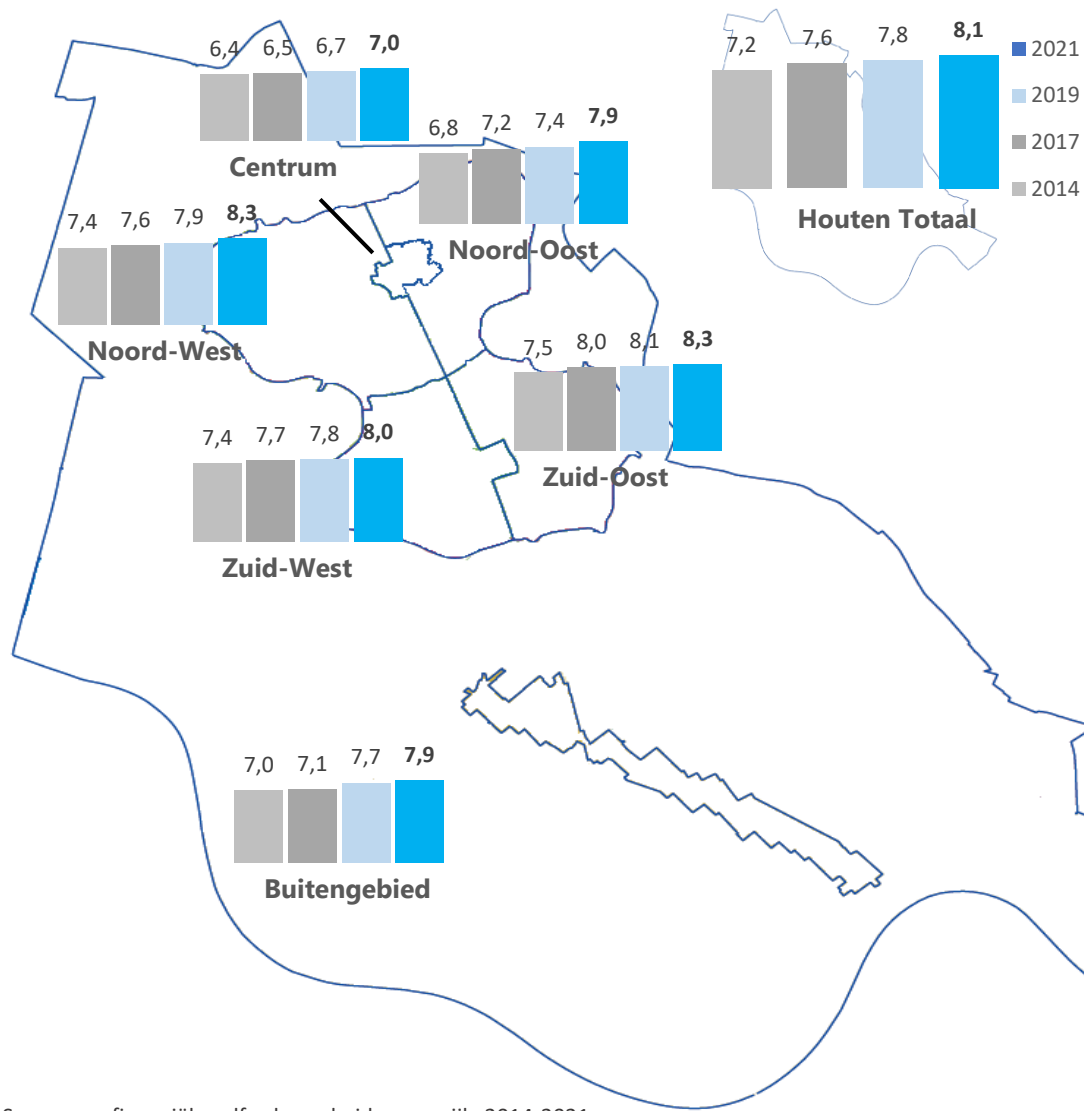
De score voor financiële zelfredzaamheid wordt hoger naarmate het opleidingsniveau stijgt. Zo scoren lager opgeleiden een 7,0, middelbaar opgeleiden een 7,7 en hoger opgeleiden een 8,5. De afgelopen twee jaar hebben laag opgeleiden niet geprofiteerd van de toegenomen financiële zelfredzaamheid. Onder deze groep is deze gelijk gebleven, terwijl de hoger opgeleide inwoners deze wel verder hebben zien toenemen (met respectievelijk 0,5 en 0,3 punten voor middelbaar en hoger opgeleiden).

Economisch actieven laten met een 8,6 de allerhoogste score zien. Inwoners die alleen sociaal actief zijn, scoren met een 7,6 onder gemiddeld. De score voor financiële zelfredzaamheid is het laagst voor inwoners die zowel economisch als sociaal niet actief zijn (7,0).

Vanzelfsprekend scoren inwoners die (zeer) moeilijk kunnen rondkomen het laagst op de mate van financiële zelfredzaamheid (1,9). Daarnaast scoren ook inwoners die veel problemen ervaren in het dagelijks leven (6,1), niet terug kunnen vallen op anderen (6,5) en zeer eenzaam zijn (6,5) ver onder gemiddeld. De financiële zelfredzaamheidsscore voor inwoners die enkele problemen in het dagelijks leven ervaren ligt met een 7,6, nog steeds onder het gemiddelde, maar wel hoger dan bij andere kwetsbare doelgroepen. De financiële zelfredzaamheid onder kwetsbare groepen is - net als bij de lager opgeleiden - nagenoeg gelijk gebleven aan de periode van voor corona (2019).

Financiële zelfredzaamheid naar wijk

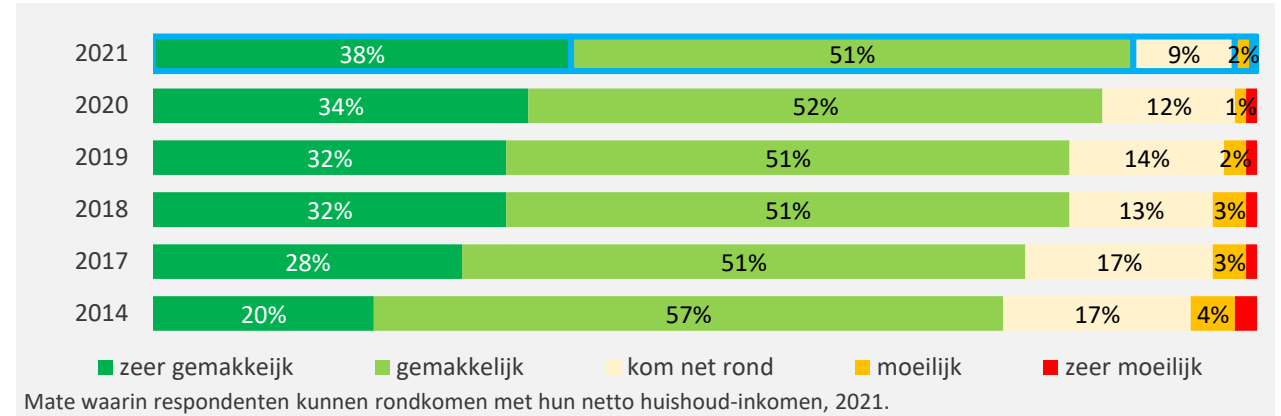
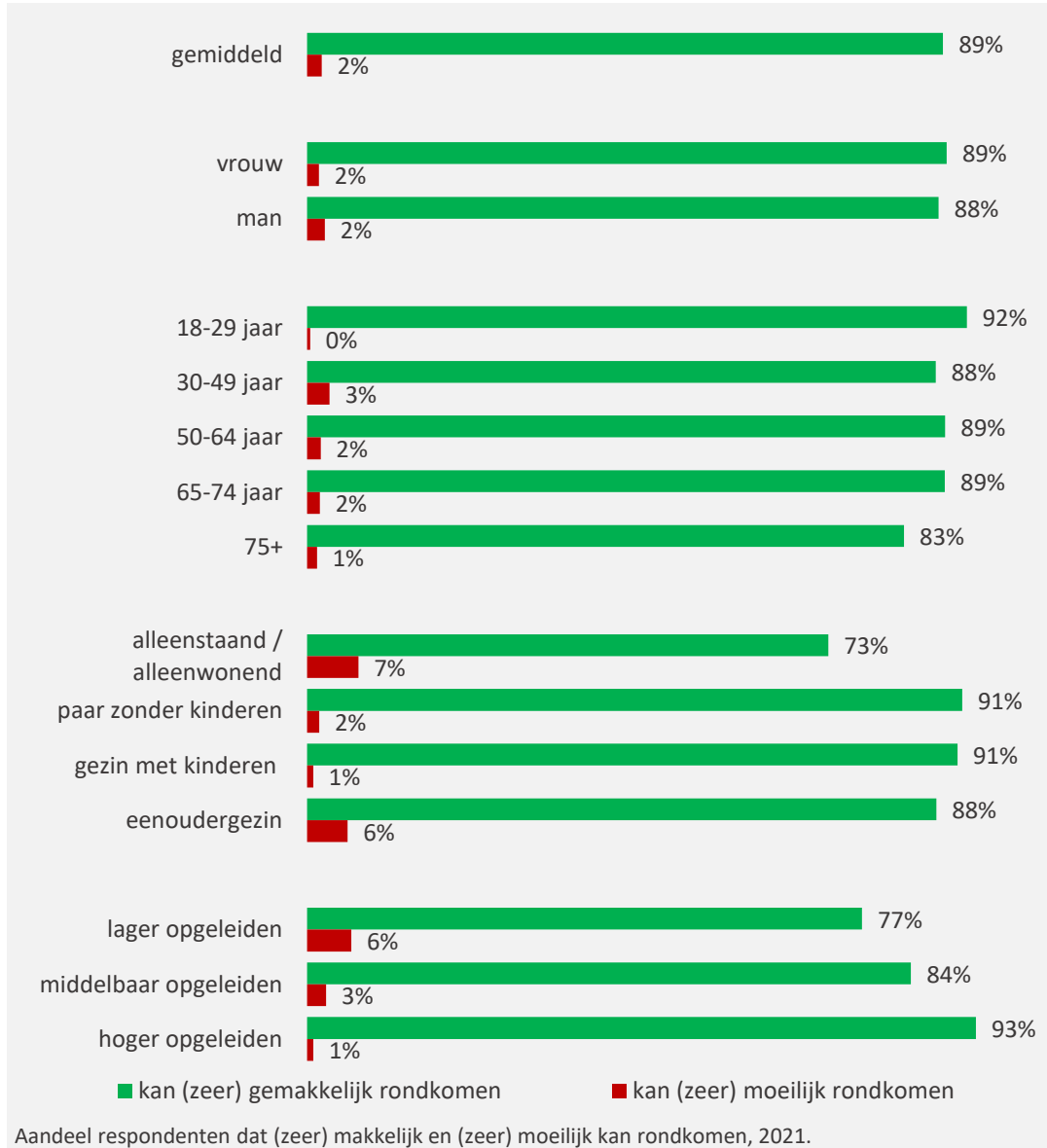
Score voor financiële zelfredzaamheid, naar wijk, 2014-2021

De financiële zelfredzaamheid is het hoogst in Noord-West en Zuid-Oost (beide 8,3). Zuid-West (8,0), Noord-Oost en het Buitengebied en de kleine kernen (beiden 7,9) scoren net iets onder gemiddeld. Het Centrum laat als het gaat om de financiële zelfredzaamheid de allerlaagste score zien (7,0). Het aandeel mensen dat hier (zeer) moeilijk kan rondkomen ligt hier dan ook hoger (10%) dan gemiddeld binnen de gemeente (2%). Noord-Oost heeft zonder Centrum een score van (8,0).

De financiële zelfredzaamheid is in alle wijken verbeterd zowel ten opzichte van 2019 als ten opzichte van 2017 en 2014. Noord-Oost laat de grootste toename zien vergeleken met 2019 (van 7,4 naar 7,9), gevolgd door Noord-West (van 7,9 naar 8,3) en het Centrum (van 6,7 naar 7,0). In Zuid-Oost en het Buitengebied en de kleine kernen is de financiële zelfredzaamheid met 0,2 toegenomen vergeleken met 2019. In vergelijking met 2014 heeft de grootste toename eveneens plaatsgevonden in Noord-Oost (van 6,8 naar 7,9).

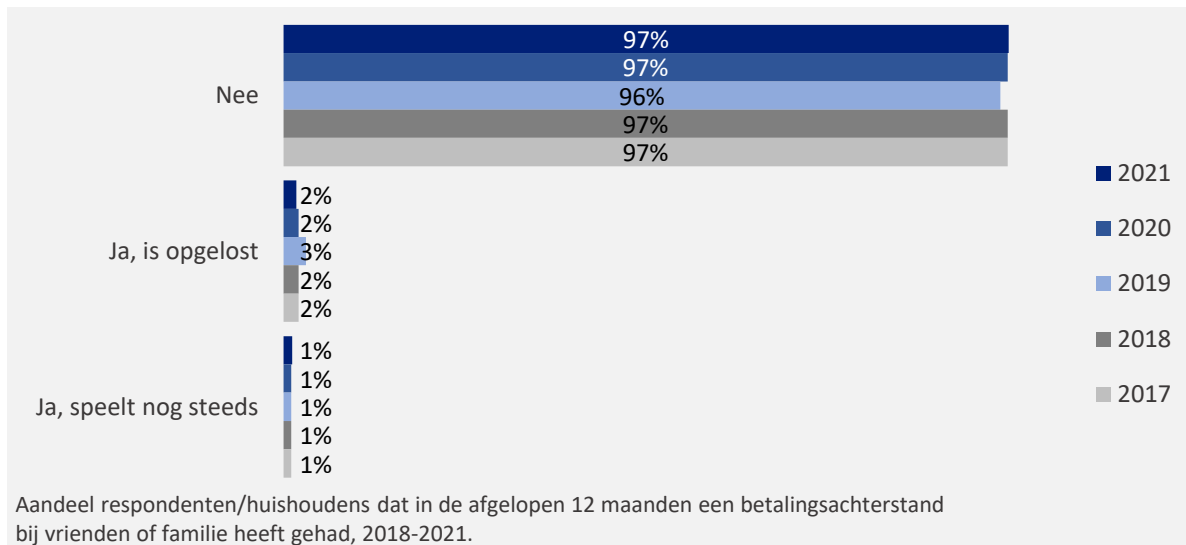

Rondkomen van het huishoudinkomen

De indicator voor financiële zelfredzaamheid is gebaseerd op de mate waarin inwoners kunnen rondkomen van het netto-inkomen van hun huishouden. Bijna negen op de tien huishoudens in Houten kunnen (zeer) gemakkelijk rondkomen (89%). De cijfers vanaf 2014 laten een continue toename—zien van het aandeel huishoudens dat (zeer) gemakkelijk kan rondkomen (van 77% in 2014 naar 89% in 2021). Ook de coronacrisis lijkt geen roet in het eten te hebben gegooid. Uit onderzoek blijkt dat de diverse ondersteuningsmaatregelen van de Rijksoverheid en het lokale bestuur aan het bedrijfsleven en instellingen hierbij een belangrijke rol hebben gespeeld. Er zijn sectoren die geleden hebben onder de crisis (zoals de horeca en culturele sector) en bedrijven die er garen bij hebben gesponnen (zoals webshops). Tevens hebben huishoudens minder mogelijkheden gehad om geld uit te geven door allerlei beperkingen zoals het sluiten van de horeca en winkels.

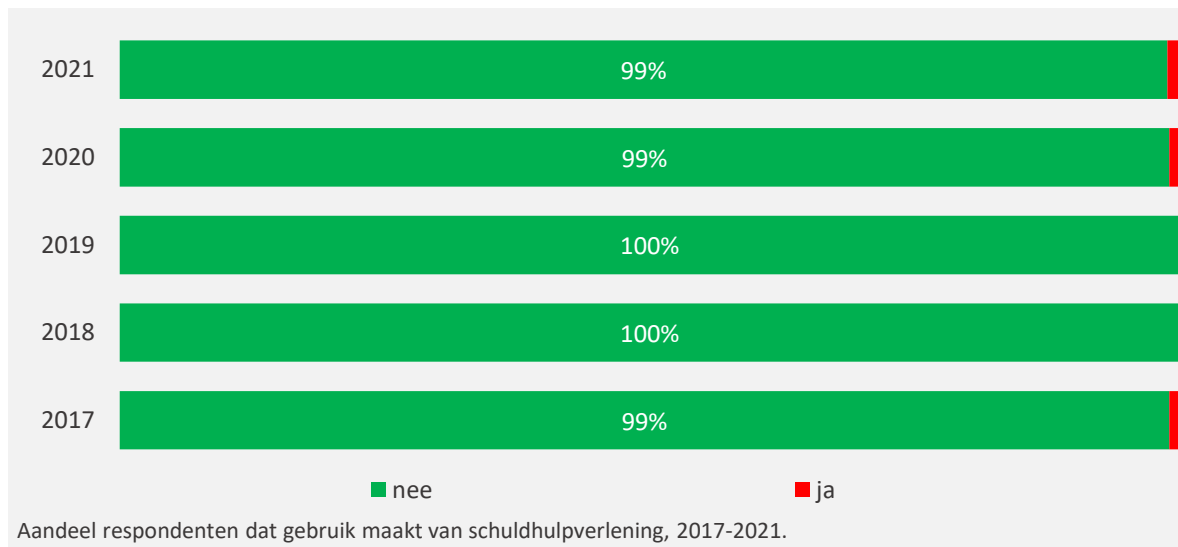
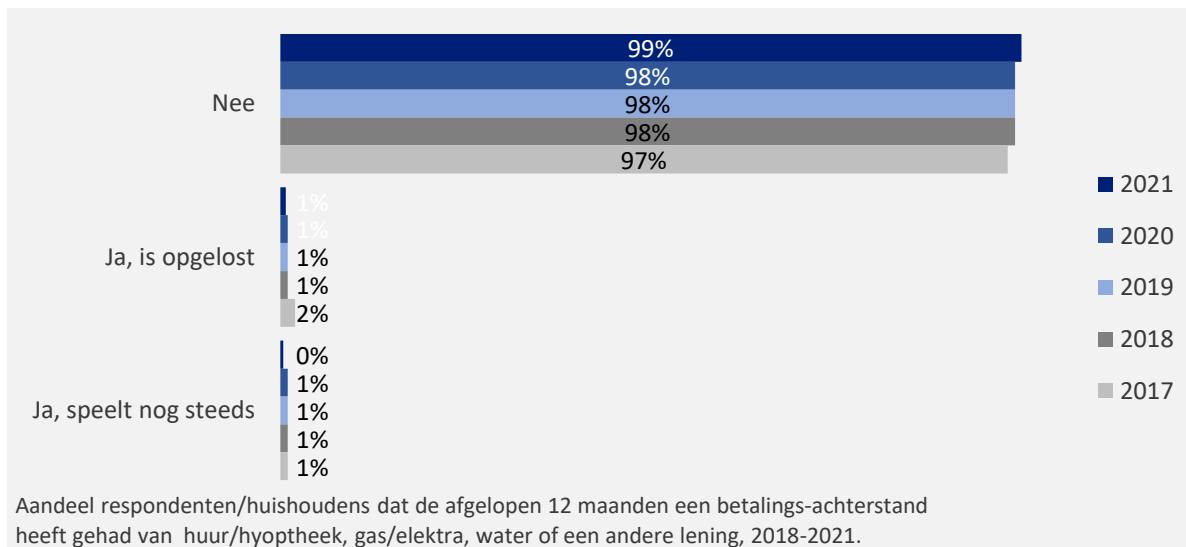
Niet alle groepen inwoners kunnen even goed rondkomen van het totale netto-inkomen. Zo hebben alleenstaanden en alleenwonenden (7%), eenoudergezinnen en lager opgeleiden (beiden 6%) vaker moeite om rond te komen in vergelijking met het gemiddelde (2%).

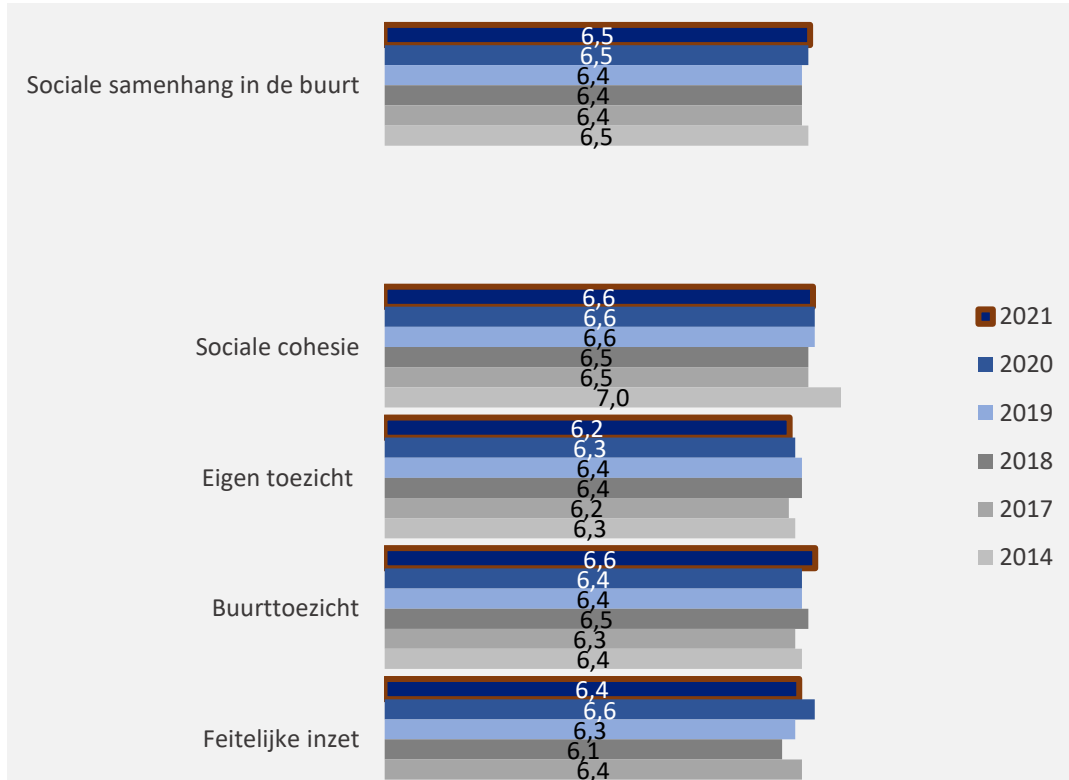
Van alle respondenten geeft 3% aan schulden te hebben (gehad) bij vrienden of familie. Bij 1% is hier nog steeds sprake van. De overgrote meerderheid heeft dus geen schulden (97%).

Het aandeel inwoners dat heeft aangegeven schulden of een betalingsachterstand te hebben bij een financieringsinstelling, verhuurder, energieleverancier of een andere instantie is iets lager (1%). Dit is in de meeste gevallen al opgelost (1%).

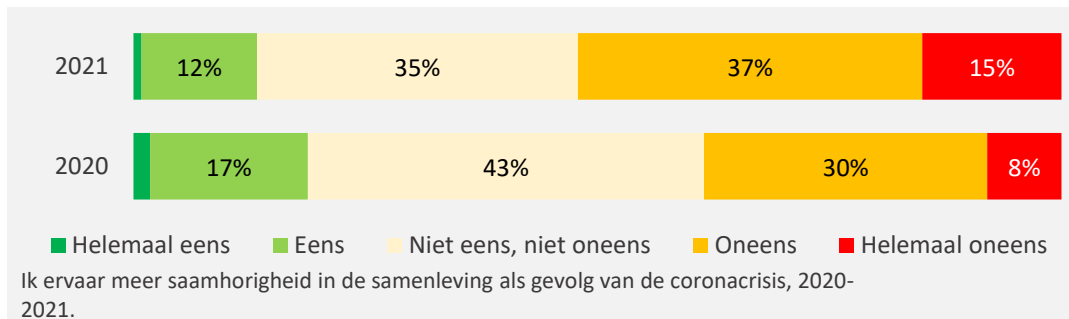
Net zoals voorgaande jaren is het aandeel inwoners dat gebruik maakt van schuldhulpverlening nihil (1%).

Sociale samenhang in de buurt

Indicatoren sociale samenhang in de buurt, 2014-2021.

De sociale samenhang in de buurt wordt bepaald door de combinatie van het op elkaar gericht zijn van inwoners en de bereidheid om zich voor de buurt in te zetten. Deze aspecten zeggen iets over de betrokkenheid van inwoners bij hun buurt en zijn van belang voor het aanpakken en tegengaan van buurtverval. De score voor sociale samenhang in de buurt is samengesteld uit de volgende onderliggende scores:

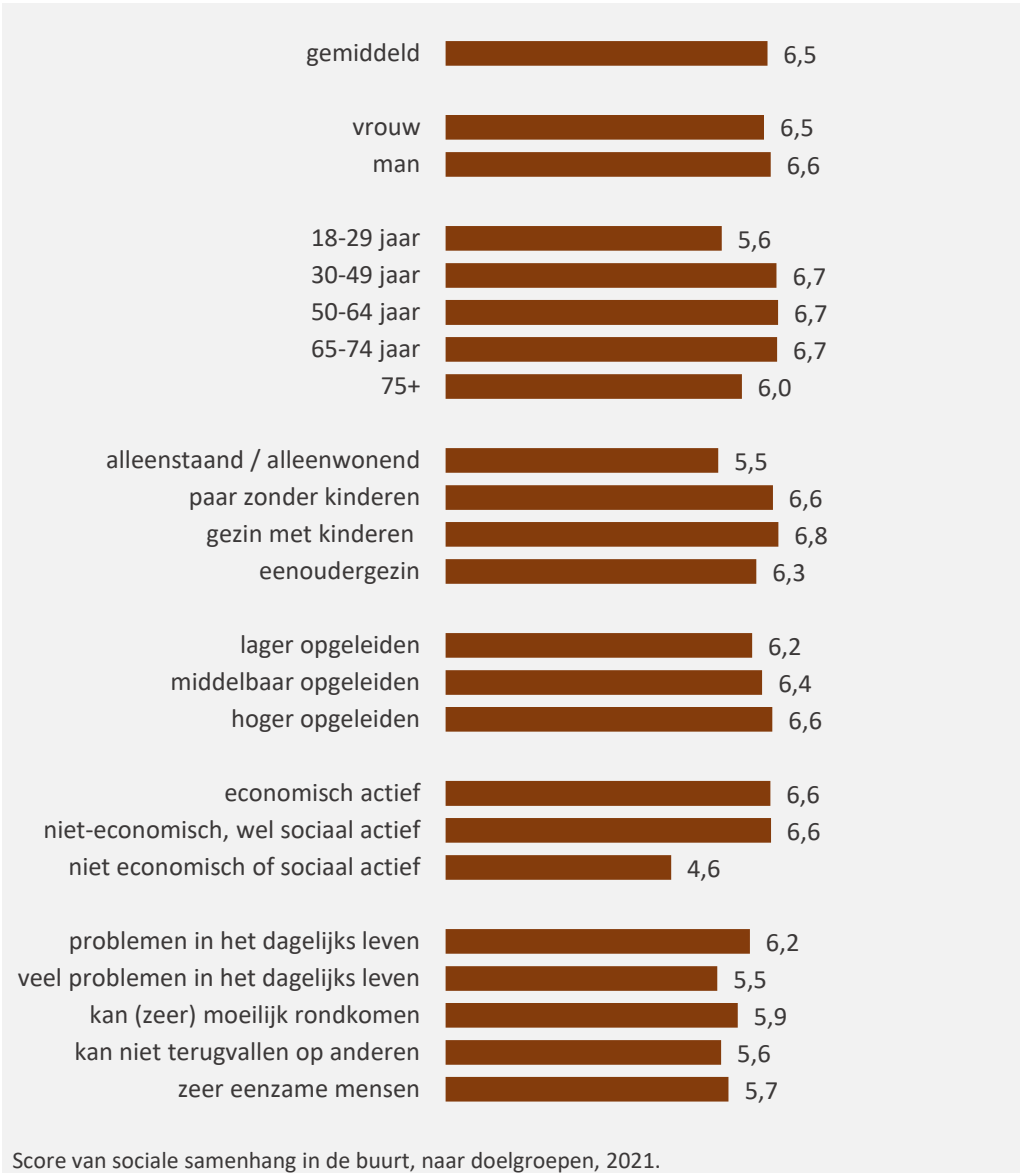
- Sociale cohesie: betrokkenheid bij de buurt en buurtcontacten
- Sociale controle: eigen toezicht en buurttoezicht: hoe reageren inwoners zelf op voorvallen in de buurt en wat verwachten zij dat buurtgenoten doen
- Feitelijke inzet: welke inzet hebben inwoners het afgelopen jaar gepleegd voor de buurt.

De gemiddelde score voor sociale samenhang is een 6,5, wat gelijk is aan de score van 2020. Deze score is ook vergeleken met de jaren daarvoor niet veel veranderd (6,4 in de jaren 2017 tot en met 2019 en eveneens een 6,5 in 2014).

De scores van de verschillende aspecten (sociale cohesie, eigen toezicht, buurttoezicht en feitelijke inzet) verschillen eveneens nauwelijks met voorgaande jaren. Sociale cohesie krijgt samen met buurttoezicht de hoogste score (beide 6,6), gevolgd door feitelijke inzet (6,4). De laagste score is voor eigen toezicht (6,2). Het buurttoezicht scoort iets hoger dan vorig jaar (van 6,4 naar 6,6) en de feitelijke inzet is juist iets gedaald (van 6,6 naar 6,4).

Volgens iets meer dan één tiende van de inwoners heeft de coronacrisis tot meer saamhorigheid geleid (13%). Iets meer dan de helft is van mening dat dit niet zo is (52%). Vergeleken met 2020 is het aandeel inwoners dat meer saamhorigheid ervaart gedaald en het aandeel dat minder saamhorigheid ervaart juist gestegen. Inwoners van het Buitengebied en de kleine kernen zijn iets vaker van mening dat de saamhorigheid is toegenomen (16%) evenals inwoners van Noord-West (15%). Inwoners van Zuid-Oost vinden dat hiervan iets minder sprake is (8%). Naar leeftijd zijn het meer dan gemiddeld 65-plussers (18%), maar ook jongvolwassenen (16%) die meer saamhorigheid ervaren.

Sociale samenhang in de buurt naar doelgroep

De score voor sociale samenhang in de buurt varieert enigszins naar doelgroep. Bij alleenstaanden (5,5), jongvolwassenen (5,6), 75-plussers (6,0), lager opgeleiden (6,2) en eenoudergezinnen (6,3) ligt de score onder het gemiddelde.

Daarnaast hebben inwoners die noch economisch noch sociaal actief zijn (4,6), eenzaam zijn (5,7), niemand hebben om op terug te vallen (5,6), moeite hebben om rond te komen (5,9) en inwoners die (veel) problemen ervaren in het dagelijks leven (resp. 6,2 en 5,5) een lagere score. De lage score voor de sociale samenhang in de eigen buurt is niet gunstig voor de kwetsbare doelgroepen die vanuit hun eigen context toch al vaak kampen met kleiner sociaal netwerk.

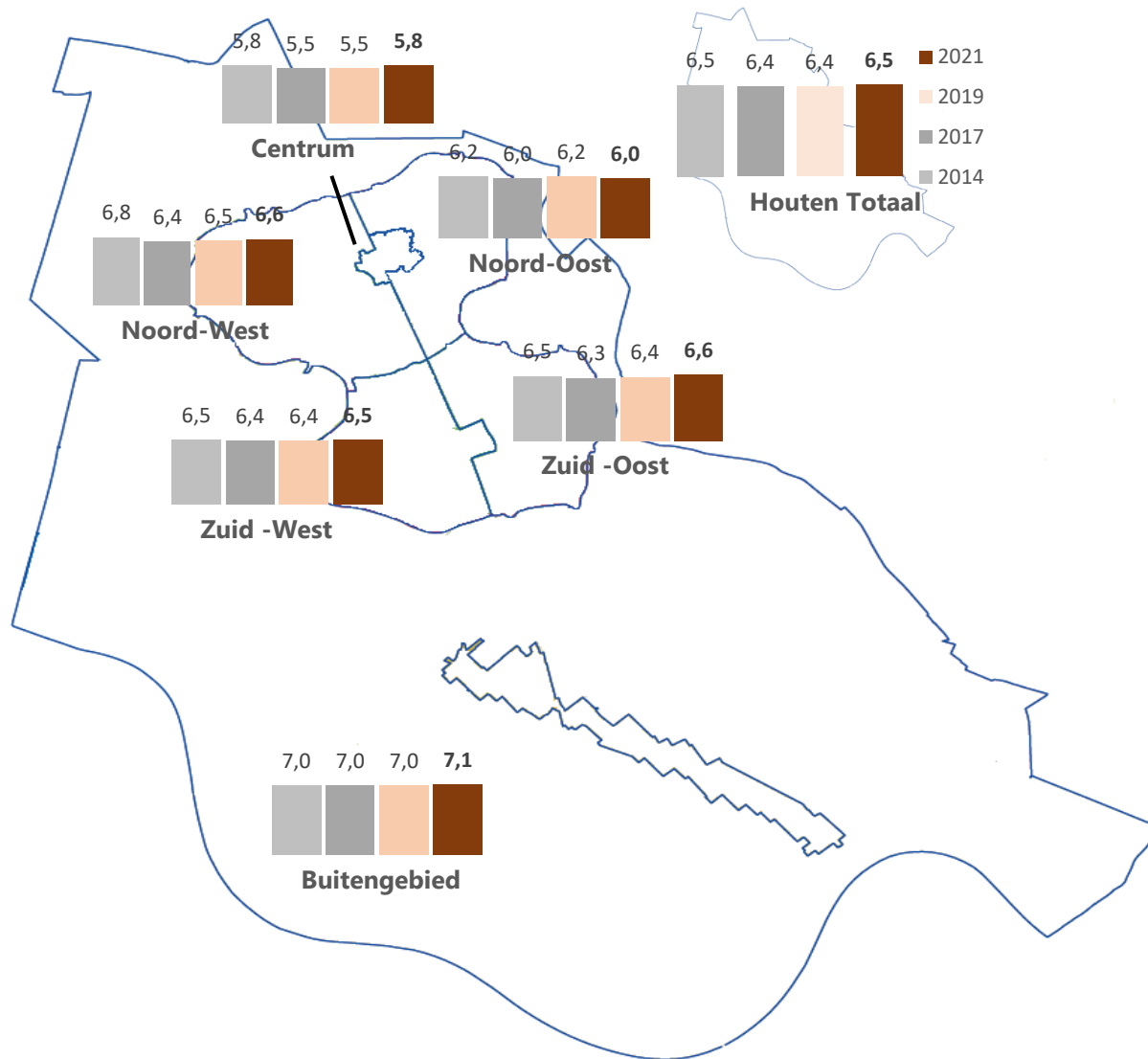
Net als bij de vorige metingen laten inwoners met een gezin met kinderen (6,8), paren zonder kinderen (6,6), inwoners tussen 30 en 65 jaar (6,7), hoger opgeleiden (6,6) en mensen die economisch en/of sociaal actief zijn (eveneens een 6,6) de hoogste scores zien voor de sociale samenhang in de buurt.

Jongvolwassenen scoren op alle onderdelen lager dan gemiddeld. Dit betreft sociale cohesie (5,1 t.o.v. 6,6 gemiddeld), eigen toezicht (5,4 t.o.v. 6,2 gemiddeld), buurt toezicht (6,4 t.o.v. 6,6 gemiddeld) en inzet voor de buurt (4,9 t.o.v. 6,4 gemiddeld). Bij de 65-74 jarigen scoort vooral de sociale cohesie met een 7,1 hoger (6,6). Voor 75 plussers is vooral het eigen toezicht (5,6) en inzet voor de buurt (5,5) lager dan gemiddeld (resp. 6,2 en 6,4). Lager opgeleiden scoren juist onder gemiddeld als het gaat om sociale cohesie (6,0), buurttoezicht (6,4 t.o.v. 6,6) en inzet voor de buurt (5,6 t.o.v. 6,4), wat bij hen zorgt voor een lagere score op de sociale samenhang (6,2 t.o.v. 6,5).

Inwoners uit gezinnen met kinderen laten op alle aspecten van de sociale samenhang in de buurt een bovengemiddelde score zien (sociale cohesie 6,9, eigen toezicht 6,4, buurttoezicht 6,8 en inzet 6,6), terwijl alleenstaanden/alleenwonenden juist overall lager dan gemiddeld scoren (resp. 5,6, 5,3, 5,8 en 5,8). Ten opzichte van 2019 hebben er geen grote verschuivingen plaatsgevonden op het niveau van doelgroepen.

Sociale samenhang in de buurt, naar wijk

Score voor sociale samenhang in de buurt, naar wijk, 2014-2021

Wanneer wordt ingezoomd op wijkniveau, is te zien dat het Buitengebied en de kleine kernen met een 7,1 het hoogst scoren als het gaat om de sociale samenhang in de buurt. Dit is met name te danken aan de hoge scores voor de indicatoren sociale cohesie (7,4 tegenover 6,6 gemiddeld) en buurttoezicht (7,3 tegenover 6,6 gemiddeld).

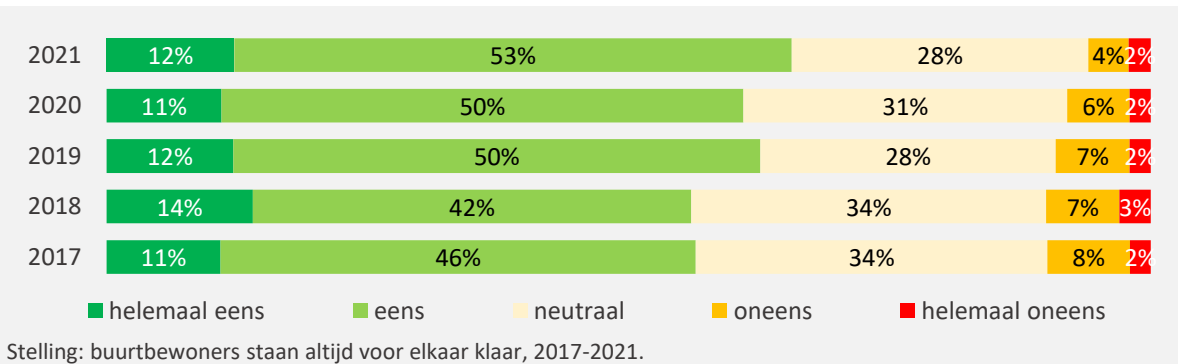
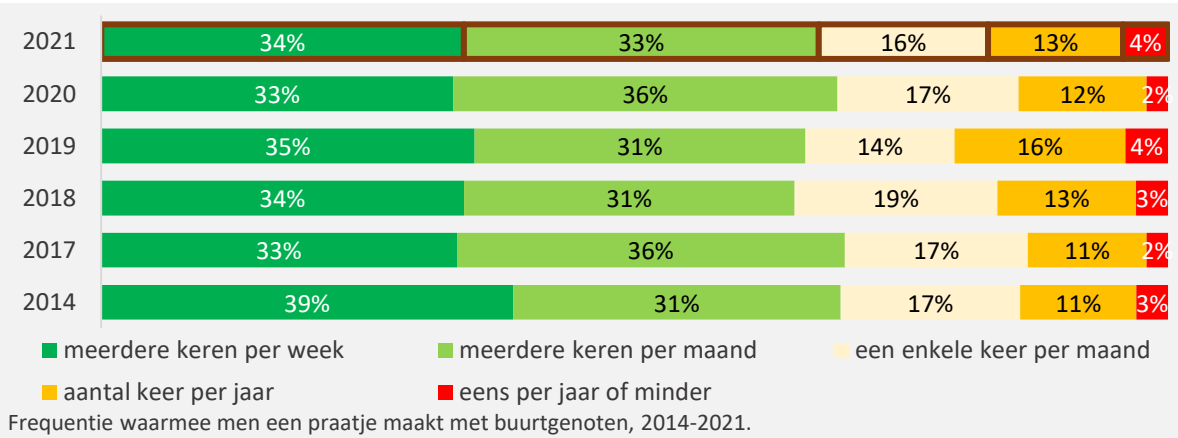
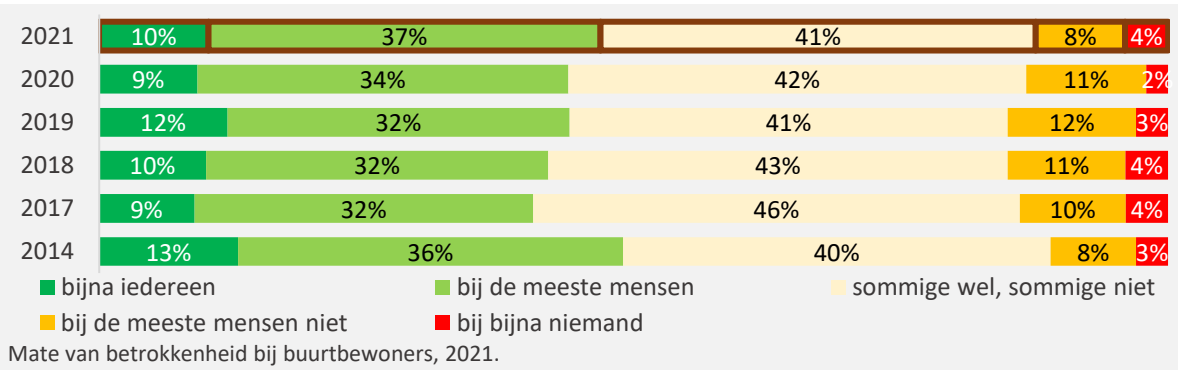
De scores van Zuid-Oost, Noord-West (beide 6,6) en Zuid-West (6,5) wijken nauwelijks af van het gemiddelde in Houten.

De wijk Noord-Oost krijgt een lagere score voor de sociale samenhang in de buurt (6,0). Dit is vooral toe te schrijven aan de indicatoren sociale cohesie (6,0 tegenover 6,6 gemiddeld) en feitelijke inzet (5,7 tegenover 6,4 gemiddeld). Het eigen (5,9) en het buurttoezicht (6,2) scoren ook lager dan het gemiddelde in Houten (resp. 6,2 en 6,6), hoewel deze verschillen minder groot zijn. Wanneer de score voor Noord-Oost exclusief Centrum wordt berekend ligt de score met een 6,1 iets hoger, maar nog steeds onder gemiddeld.

Het Centrum krijgt de laagste score voor de sociale samenhang in de buurt (5,8). Het Centrum scoort met name lager als het gaat om de sociale cohesie (5,8 tegenover 6,6 gemiddeld), maar ook het eigen toezicht (5,6 tegenover 6,2) en het buurttoezicht (5,7 tegenover 6,6 gemiddeld) laten in het Centrum lagere scores zien.

In vergelijking met 2019 zijn de verschillen klein, maximaal 0,2. Alleen in het Centrum is het verschil iets groter. Hier is de score toegenomen van 5,5 naar 5,8. Op iets langere termijn bezien, is in Noord-West en Noord-Oost sprake van een lichte daling. Zonder het Centrum daalt de score in Noord-Oost van 6,3 naar 6,1. In Zuid-West en het Buitengebied is het beeld relatief stabiel en in Zuid-Oost is sprake van een lichte toename.

Sociale cohesie

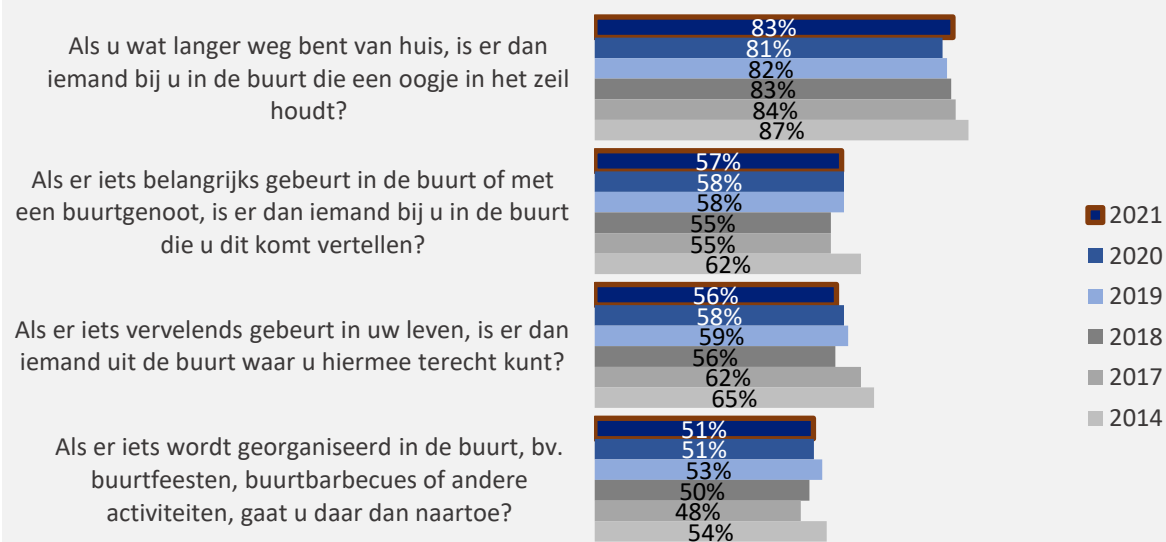
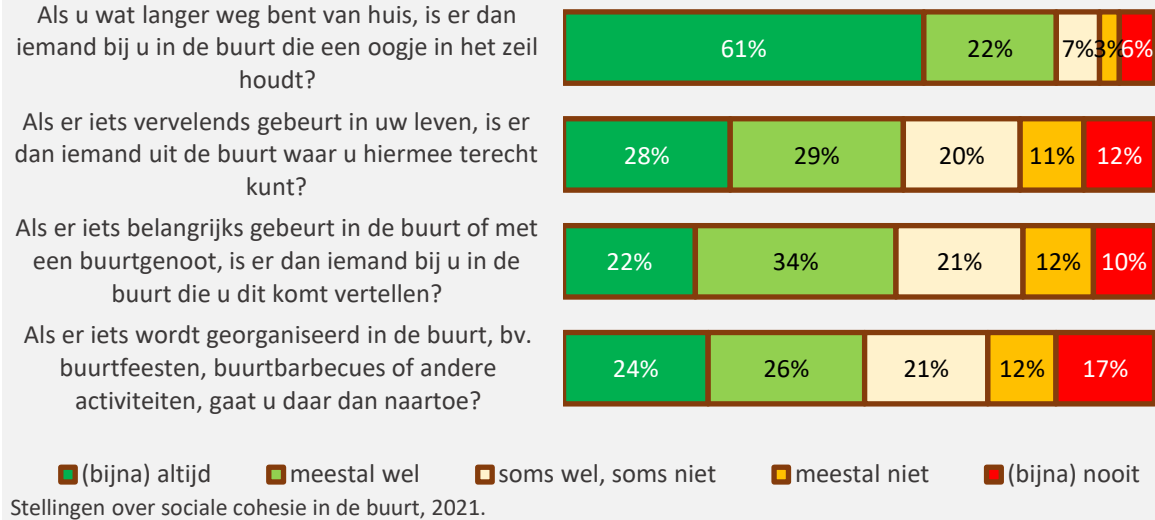
De score voor sociale cohesie is onder meer gebaseerd op vragen over de betrokkenheid bij de buurt en contacten met buurtbewoners. Bijna de helft van alle Houtenaren voelen zich betrokken bij de meeste of bij bijna alle buurtbewoners (47%). Iets meer dan een tiende voelt zich juist bij de meeste of bij bijna niemand betrokken (12%). De betrokkenheid bij buurtbewoners neemt sinds 2017 steeds meer toe: van 41% bij bijna iedereen of de meesten in 2017 tot 47% in 2021. Mensen zijn in ieder geval door het toegenomen thuiswerken in 2020-2021 vaker thuis en de kans dat zij elkaar daardoor in de buurt treffen is groter geworden.

De frequentie waarmee buurtbewoners een praatje maken met elkaar zegt ook iets over de onderlinge verbondenheid. De cijfers laten zien dat een derde meerdere keren per week (34%) of meerdere keren per maand (33%) een praatje maakt met buurtgenoten. Iets minder dan een vijfde doet dit maximaal een aantal keer per jaar of nog minder (17%). De verschillen in vergelijking met 2020 zijn klein.

Inwoners die zich meer betrokken voelen bij buurtbewoners maken ook veel vaker een praatje bij elkaar: 67% meerdere keren per week door inwoners die zich bij bijna iedereen betrokken voelen tot 5% bij inwoners die zich bij bijna niemand in de buurt betrokken voelen.

Twee derde van de inwoners is van mening dat buurtbewoners in het algemeen voor elkaar klaar staan (65%). Vergeleken met 2020 is dit toegenomen van 61% naar 65%. Mogelijk dat de coronacrisis hieraan een bijdrage heeft geleverd.

Sociale cohesie

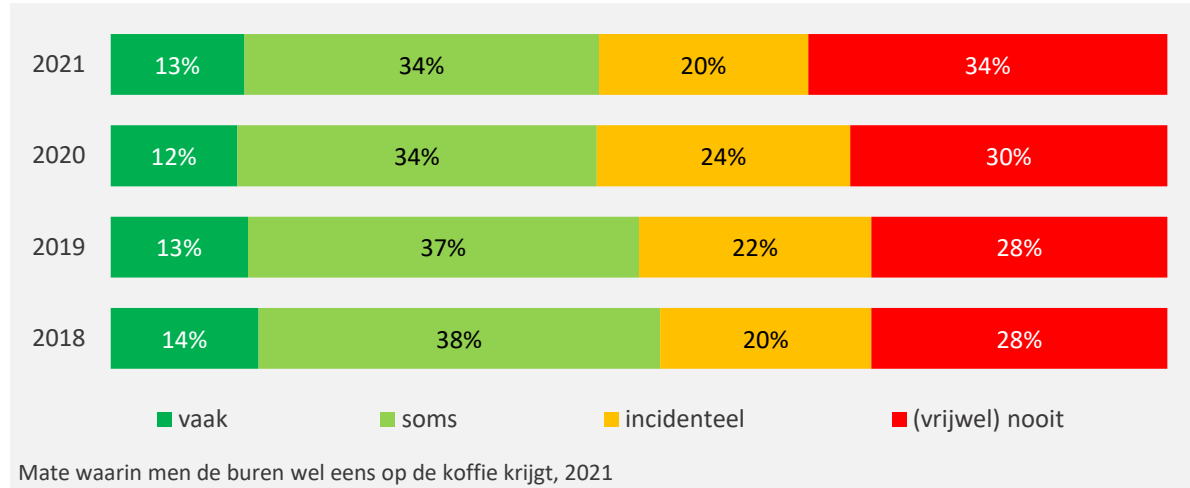
Aandeel respondenten dat '(bijna) altijd' of 'meestal' antwoordt op de stellingen, 2014-2021.

Voor de meeste inwoners van Houten is er meestal of (bijna) altijd een buurtbewoner die een oogje in het zeil houdt (83%) als men wat langer weg is van huis. Daarnaast geven bijna zes op de tien inwoners aan dat men bij iemand uit de buurt terecht kan als er iets vervelends gebeurt (57%) en dat mensen uit de buurt komen vertellen als er iets aan de hand is in de buurt of met een buurtgenoot (56%). Circa de helft gaat naar allerlei activiteiten die in de buurt worden georganiseerd, zoals buurtfeesten of barbecues (51%). Op hoofdlijnen verschilt dit nauwelijks van het beeld in 2020. Op een langere termijn bezien, neemt de bereidheid om een oogje in het zeil te houden iets af en kan men ook iets minder vaak terecht bij iemand uit de buurt als er iets vervelends gebeurt in het leven.

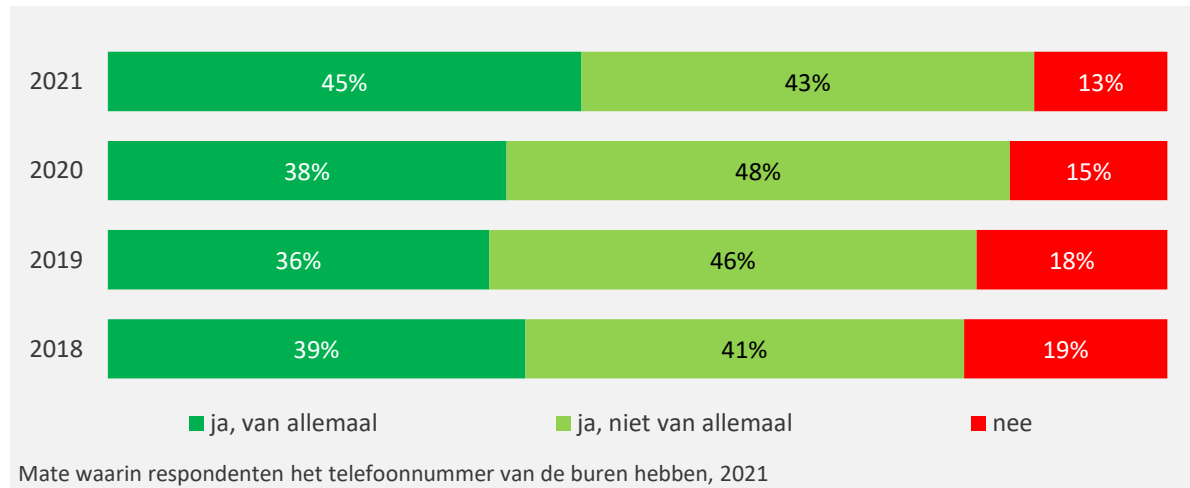
Aan de andere kant geven bijna drie op de tien Houtenaren aan (meestal) niet naar buurtactiviteiten te gaan (29%). Daarnaast geldt voor een vijfde tot een kwart dat er (meestal) niemand in de buurt is waar men terecht kan als men iets vervelends meemaakt (23%) en/of dat er (meestal) niemand is die belangrijke zaken uit de buurt komt vertellen (22%).

Sociale cohesie

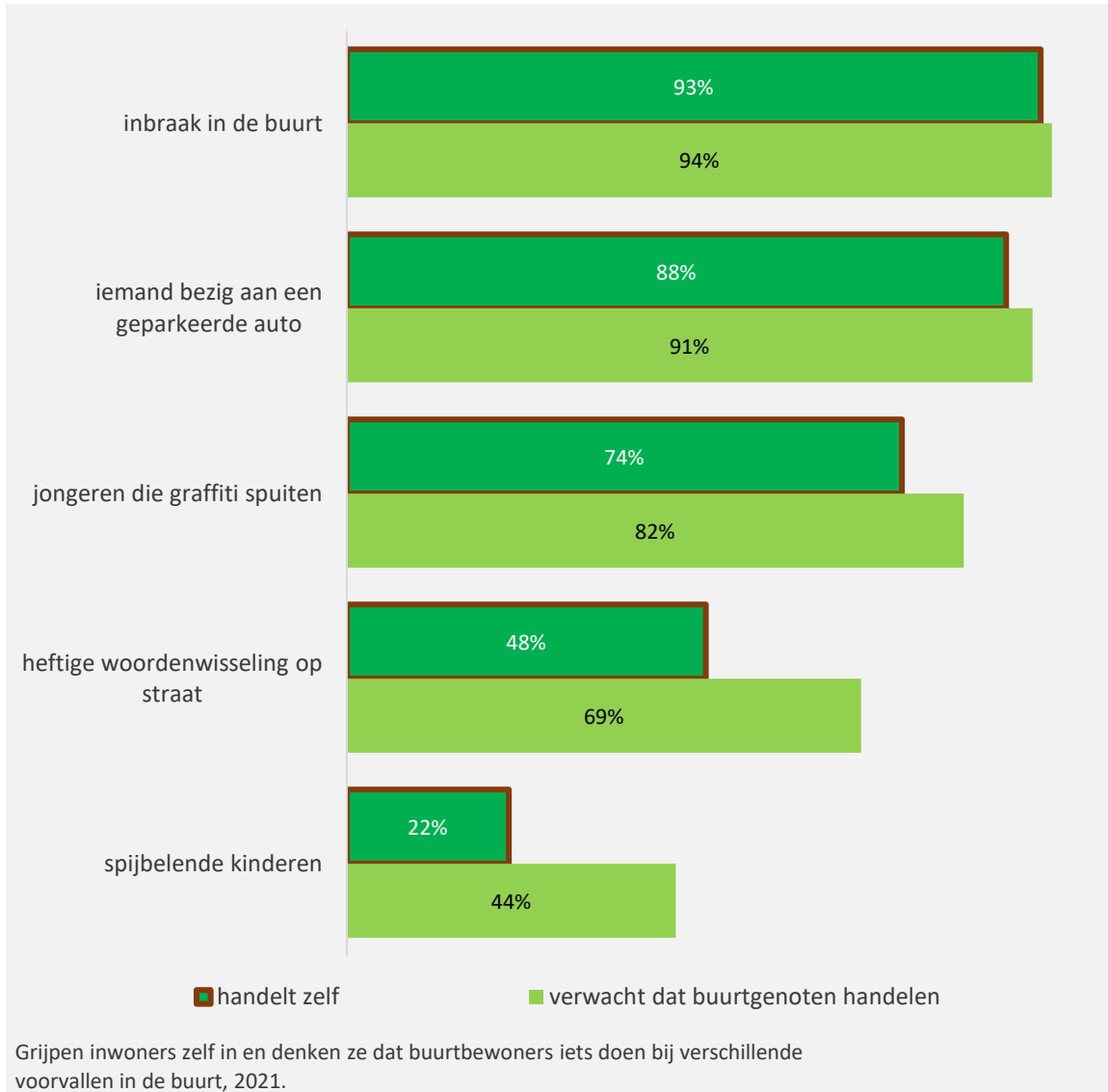
Om meer zicht te krijgen op de relatie met de directe buurt is de vraag gesteld of men weleens burens op de koffie of op de borrel krijgt, bijvoorbeeld op een verjaardag. Bijna de helft van de Houtenaren geeft aan dat dit vaak (13%) of soms (34%) het geval is. Dit is vergelijkbaar met 2020 (12% vaak, 34% soms). Een derde van de Houtenaren gaat (vrijwel) nooit bij burens op de koffie (34%) en 20% doet dit incidenteel. Het aandeel inwoners dat (vrijwel) nooit koffie drinkt met burens neemt daarmee wel wat toe de laatste jaren.

Inwoners van het Buitengebied en de kleine kernen doen dit meer dan gemiddeld (13% vaak en 44% soms) en inwoners van Noord-Oost juist veel minder vaak (9% vaak en 28% soms). Daarnaast zijn het vaker 65-plussers die dit doen (16% vaak en 38% soms). Onder jongvolwassenen komt dit veel minder vaak voor (9% vaak en 20% soms).

Inwoners beschikken voor het overgrote deel wel over de telefoonnummers van hun burens: 45% van alle burens en nog eens 43% van bijna alle burens. Iets meer dan een tiende bezit geen telefoonnummers van hun burens (13%). De afgelopen jaren laten een positieve trend zien als het gaat om het telefoonnummer bezit.

Toezicht in de buurt

Aan de respondenten zijn enkele voorvallen voorgelegd met de vraag hoe men hierop zou reageren als deze zouden voorkomen in de buurt en ook hoe men denkt dat (andere) buurtbewoners reageren. Over het algemeen wordt meer van buurtgenoten verwacht dan dat men zelf denkt te zullen handelen.

De reacties van bewoners op voorvallen in de buurt zijn het sterkst als het om materiële zaken gaat en met name om eigendommen van de bewoners. Zo geven ongeveer negen op de tien Houtenaren aan (waarschijnlijk) zelf te handelen bij een inbraak in de buurt (93%) of als iemand bezig is aan een geparkeerde auto (88%). Een groot deel van de inwoners verwacht dat buurtgenoten dan ook in actie komen (94% en 91%).

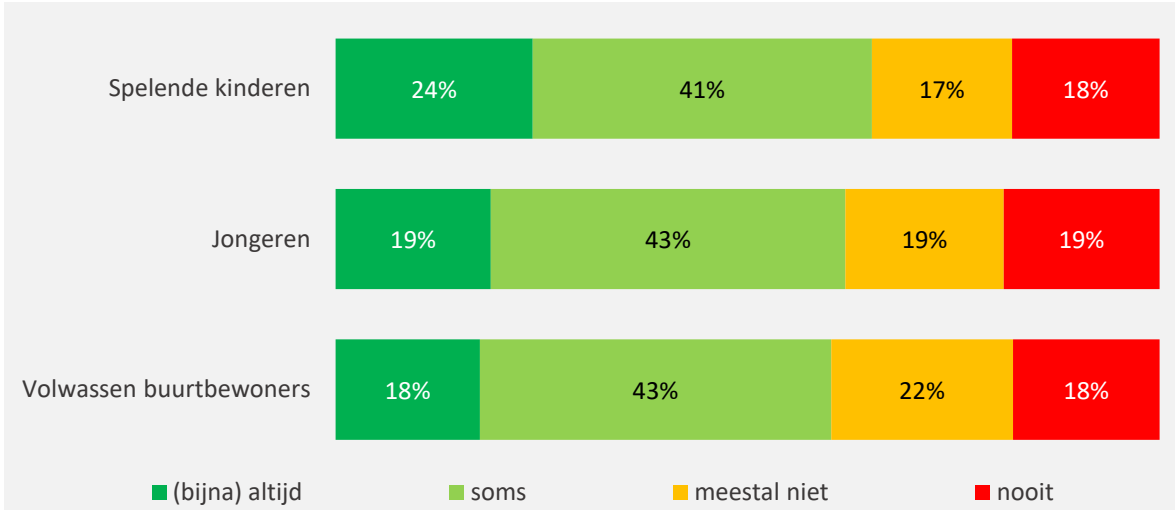
Ook als jongeren graffiti spuiten zegt drie kwart van de Houtenaren zelf in actie te komen (74%). Een nog iets groter aandeel verwacht dat buurtgenoten dit ook doen (82%). Gaat het om een woordenwisseling op straat dan onderneemt de helft zelf actie (48%) en men verwacht dat meer buurtbewoners in actie zullen komen, namelijk bijna zeven op de tien (69%).

Wanneer men spijbelende kinderen ziet op straat, grijpen de Houtenaren het minst zelf in (22%). Desalniettemin verwacht 44% dat buurtbewoners wel zullen ingrijpen.

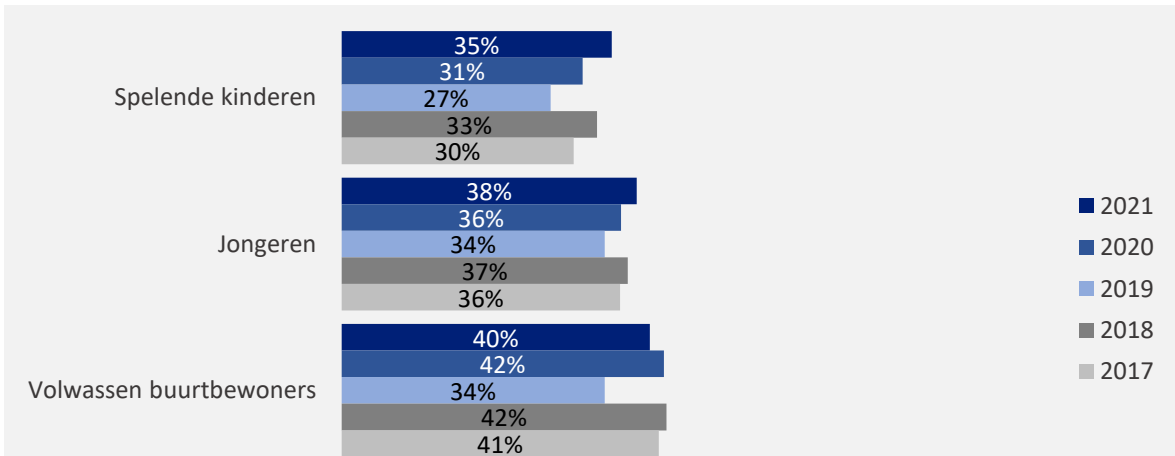
In vergelijking met 2020 doen zich geen of kleine wijzingen voor in de cijfers.

De groep respondenten die aangeeft dat ze niet weten of zij zelf iets zouden doen (uiteenlopend van 3% bij inbraak tot 15% bij spijbelende kinderen) of dat anderen iets doen (uiteenlopend van 7% bij inbraak tot 25% bij spijbelende kinderen) is buiten beschouwing gelaten.

Aanspreken van buurtgenoten

Mate waarin inwoners andere aanspreken wanneer zij overlast veroorzaken, 2021.

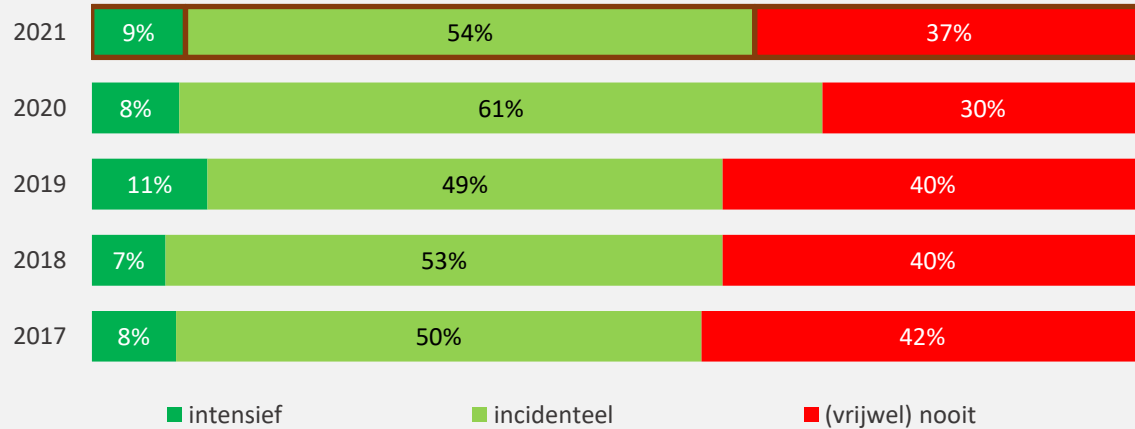
Aandeel respondenten dat kinderen, jongeren en volwassenbuurtbewoners meestal niet of bijna nooit aanspreekt, 2017-2021.

Het merendeel van de Houtenaren spreekt kinderen, jongeren of buurtbewoners aan als ze overlast veroorzaken. Spelende kinderen worden het vaakst aangesproken (65% (bijna) altijd), gevolgd door jongeren (62% (bijna) altijd). Men spreekt volwassen buurtbewoners het minst vaak aan (61% (bijna) altijd).

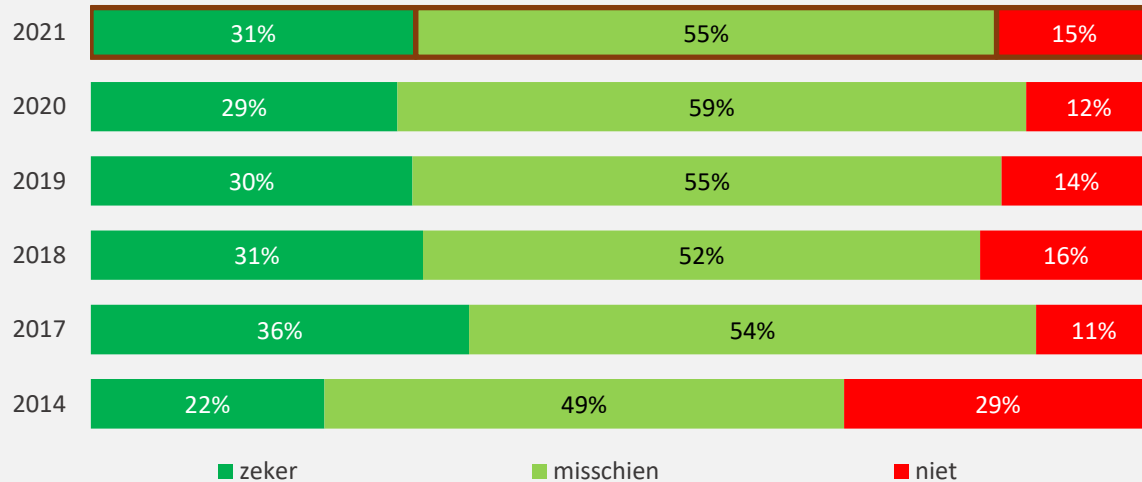
Vergeleken met voorgaande jaren zijn de cijfers redelijk stabiel. Spelende kinderen lijken iets minder te worden aangesproken.

Ruim een derde geeft aan niet te weten of zij anderen aan zouden spreken als zij overlast veroorzaken of willen hier niets over kwijt. Evenals voorgaande jaren is deze groep buiten beschouwing gelaten.

Inzet voor de buurt

Mate waarin respondenten zich het afgelopen jaar hebben ingezet voor de leefbaarheid van de buurt, 2017-2021.

Mate waarin inwoners zich in de toekomst willen (blijven) inzetten voor de leefbaarheid van de buurt, 2014-2021.

Iets meer dan zes op de tien Houtenaren hebben zich het afgelopen jaar ingezet voor de leefbaarheid van de buurt, waarvan het merendeel incidenteel (54%) en 9% intensief. Bijna vier op de tien inwoners hebben zich (vrijwel) nooit hiervoor ingezet (37%). Vergeleken met vorig jaar hebben minder inwoners zich ingezet voor de buurt (van 69% naar 63%), maar dit aandeel is nog altijd hoger dan in 2019 en 2018 (60%) en 2017 (58%).

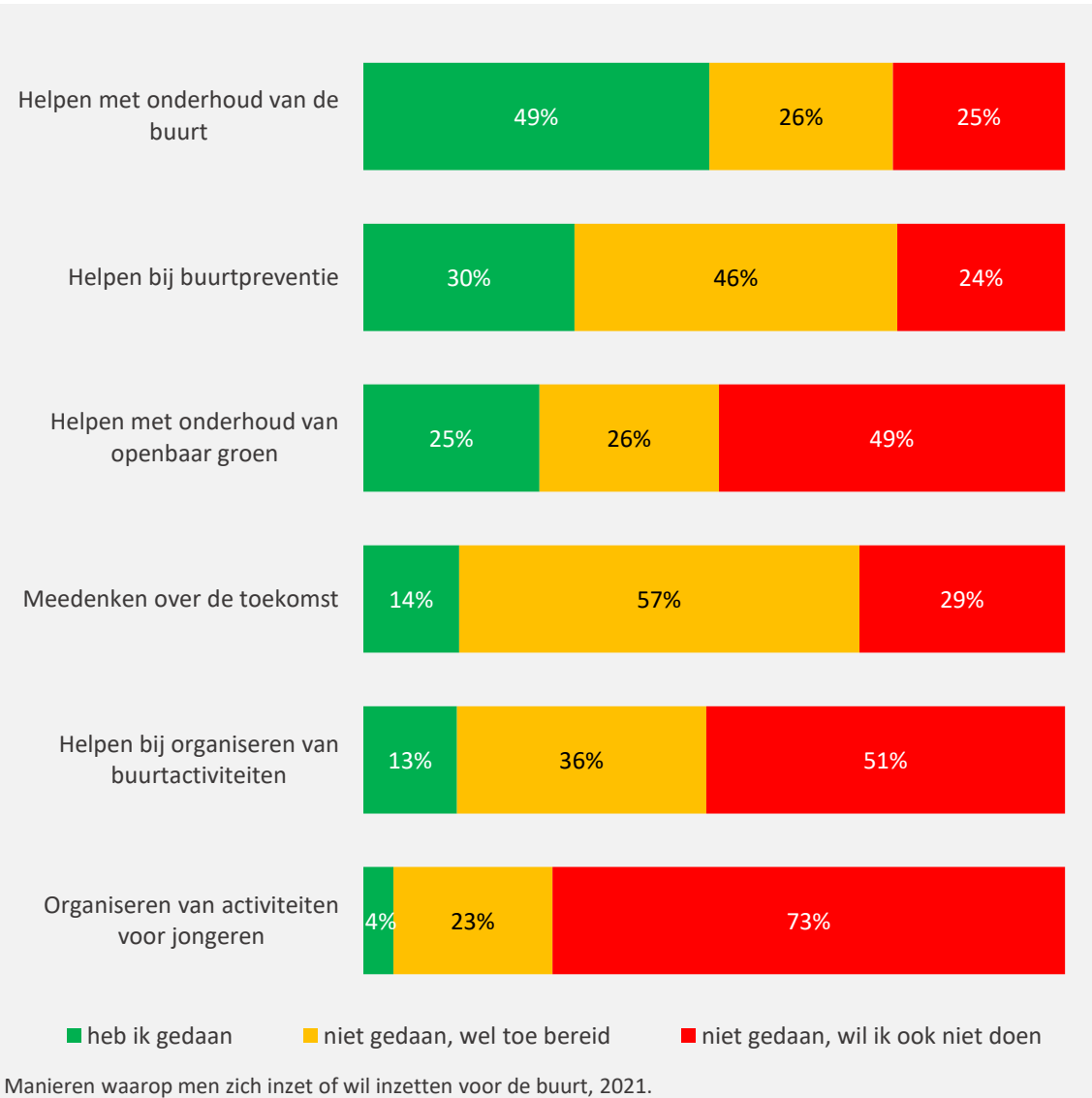
Als vervolgens wordt gevraagd of men in de nabije toekomst bereid is om een actieve bijdrage te leveren aan de leefbaarheid in de buurt, dan geeft bijna één op de drie inwoners aan hier zeker voor in te zijn (31%) en iets meer dan de helft wil dit misschien doen (55%). Van de inwoners is 15% hiertoe niet bereid. Het niet benut potentieel is bijna een kwart van de bevolking groot (86% potentiële inzet - 63% werkelijke inzet = 23%). Dit was in andere jaren niet anders.

Inwoners die zich bij (bijna) iedereen betrokken voelen in de buurt, zijn vaker zeker bereid om zich in de toekomst in te zetten (47%). Ook zetten zij zich nu al vaker in voor de buurt (23% intensief en 62% incidenteel).

Houtenaren van 18 tot 29 jaar zijn minder vaak bereid zich in te zetten voor de leefbaarheid in de buurt (31% niet), evenals 75-plussers (32% niet), alleenstaanden/alleenwonenden (23%) en lager opgeleiden (31%).

Het zijn juist vaker inwoners tussen de 30 en 50 jaar die zich inzetten voor de buurt (75%) en tussen de 65 en 75 jaar (72%) en iets vaker samenwonenden zonder kinderen (71%), hoger opgeleiden (70%), inwoners die deel uitmaken van een gezin met kinderen, vrouwen en inwoners tussen de 50 en 65 jaar (alle drie 69%).

Inzet voor de buurt

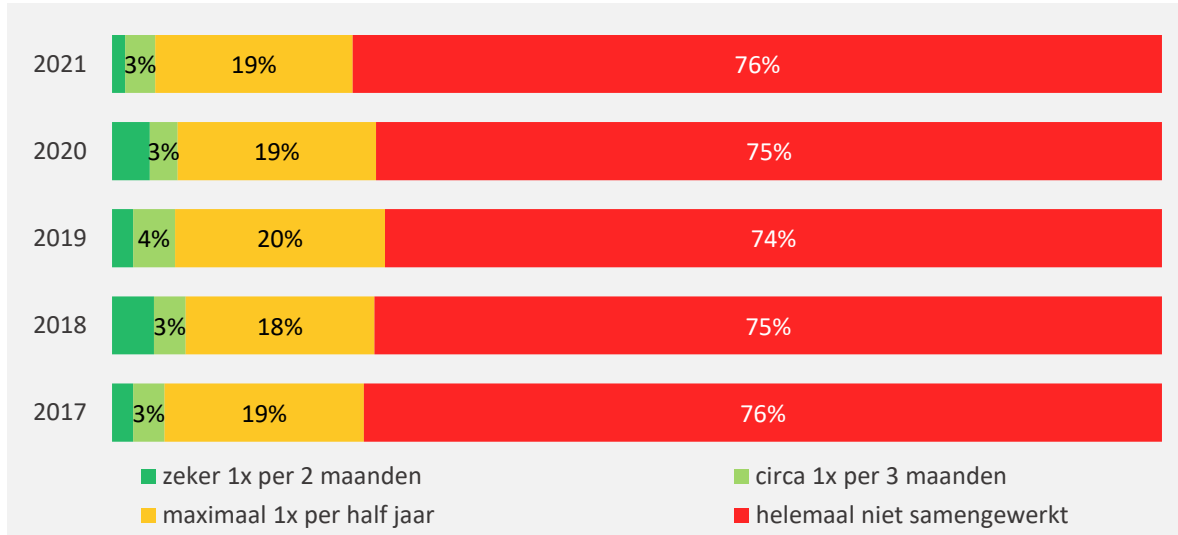
Als er vervolgens wordt ingezoomd op concrete acties waaraan men heeft bijgedragen, dan heeft bijna de helft van de Houtenaren geholpen met het onderhoud van de buurt (49%). Daarnaast hebben drie op de tien geholpen bij buurtpreventie (30%) en een kwart met het onderhoud van het openbaar groen (25%). Er zijn minder inwoners die hebben meegedacht over de toekomst (14%) of hebben geholpen bij het organiseren van buurtactiviteiten (13%).

Naast het leveren van een concrete bijdrage is de inwoners van Houten die dit niet doen gevraagd of zij wel bereid zijn om een bijdrage te leveren. De potentiële bereidheid om mee te helpen – waar dat nu nog niet gebeurt – is vooral heel groot als het gaat om het meedenken over de toekomst (57%) en het helpen bij buurtpreventie (46%).

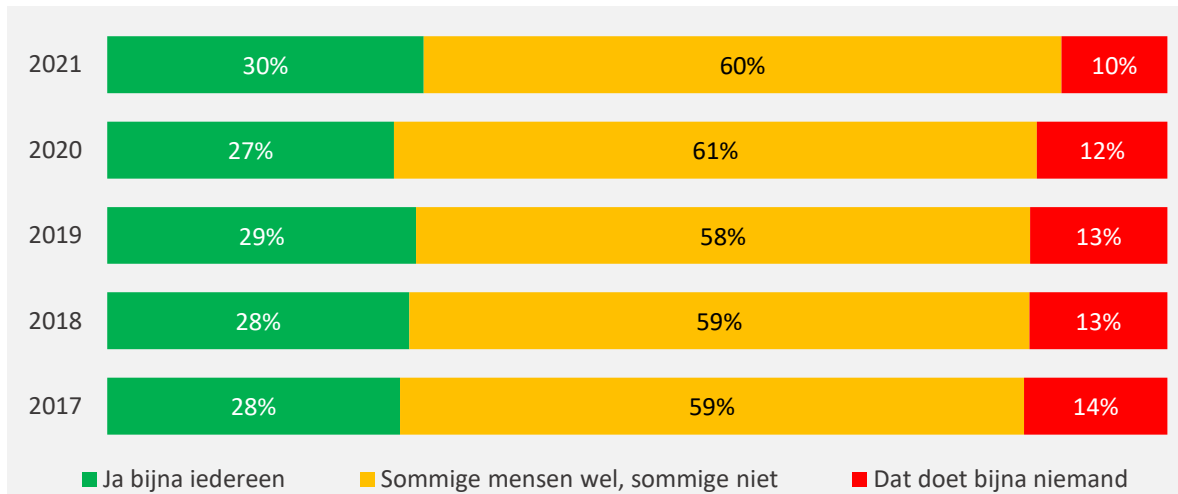
De minste animo is er voor het organiseren van activiteiten voor jongeren. Bijna drie kwart heeft dit niet gedaan en wil dit ook niet doen (73%), terwijl 23% hiertoe wel bereid is en 4% daadwerkelijk iets heeft bijgedragen.

De Houtenaren die (nog) niet weten of zij iets willen doen (10% tot 18%), zijn buiten beschouwing gelaten.

Samenwerking met buurtbewoners

Mate waarin inwoners hebben samengewerkt om iets te organiseren, 2017-2021.

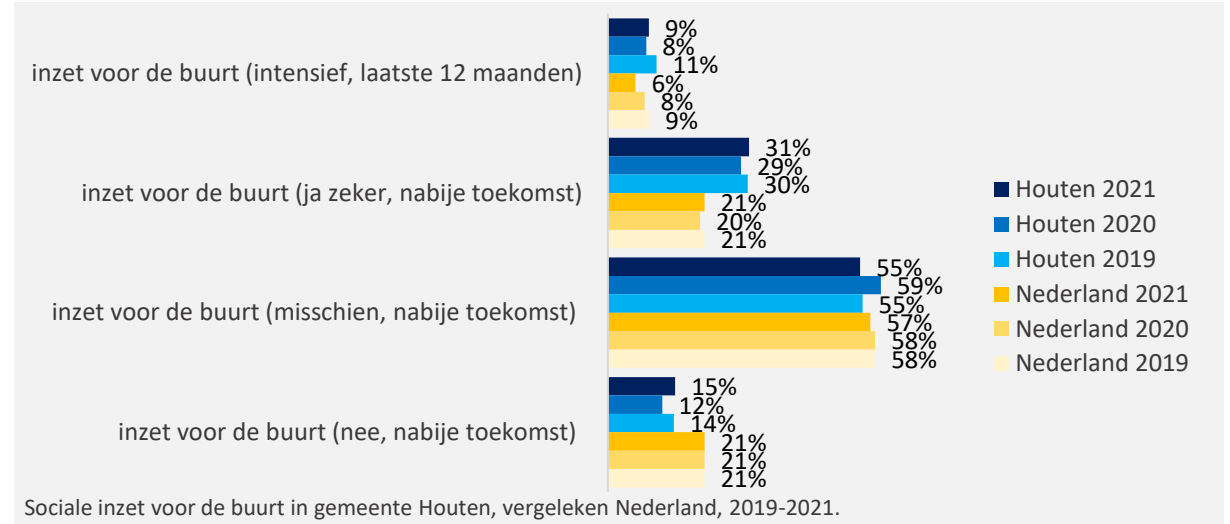
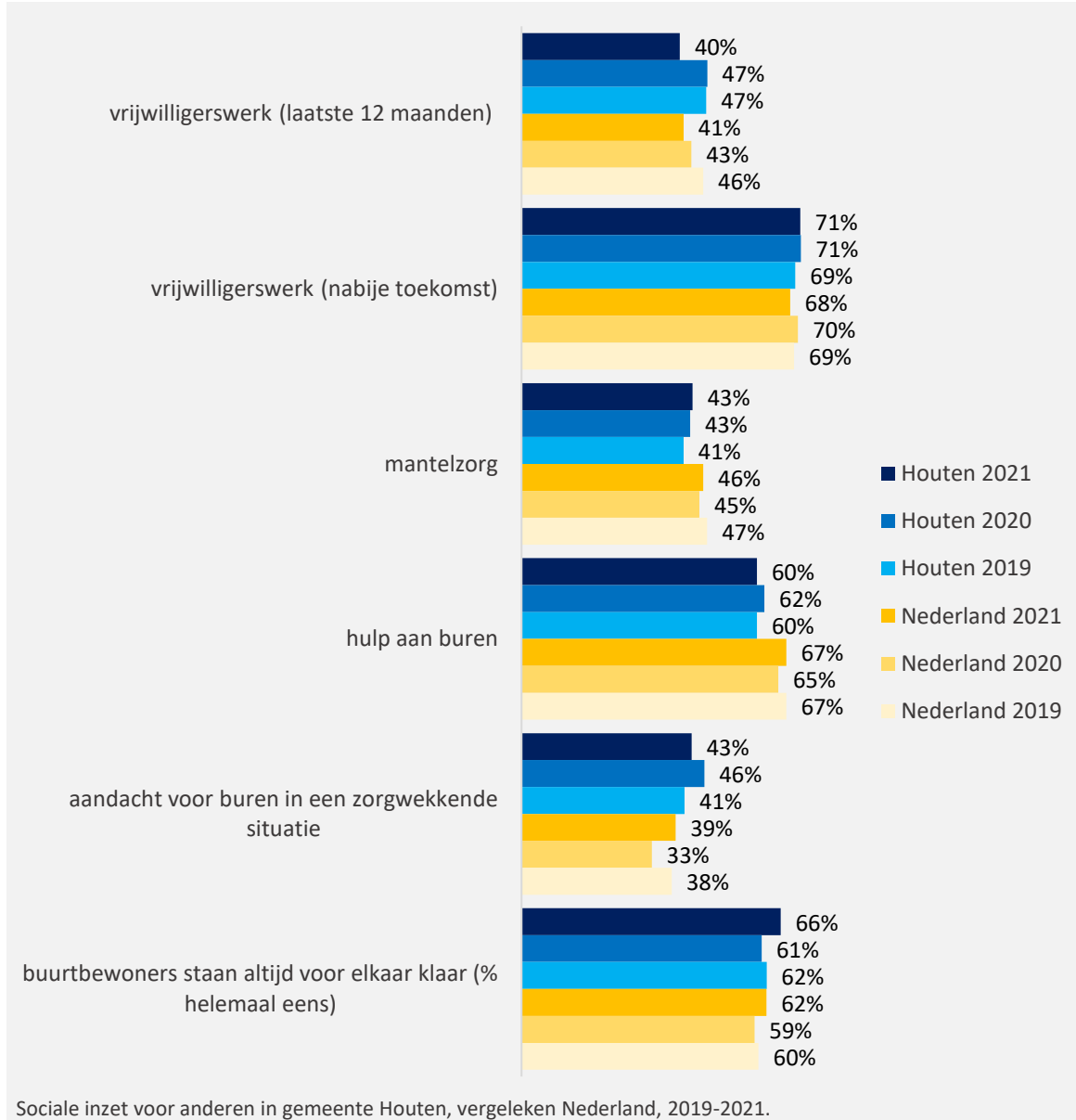

Mate waarin inwoners hebben samengewerkt om iets te organiseren, 2017-2021.

Aansluitend op de vragen over de inzet voor de buurt, is ook gevraagd naar de mate waarin inwoners de afgelopen 12 maanden hebben samengewerkt om iets te organiseren. Iets minder dan een kwart heeft weleens samengewerkt, waarvan het merendeel maximaal één keer per half jaar (19%) en 4% minimaal een keer per drie maanden. Het animo om samen met anderen iets te organiseren verandert nauwelijks. De bereidheid hiertoe neemt eerder iets af dan toe.

Daarnaast is specifiek gevraagd of de buurtbewoners in de ogen van de respondenten een bijdrage leveren aan een schone en nette buurt. Drie op de tien inwoners zijn van mening dat bijna alle buurtbewoners hieraan een bijdrage leveren (30%). De meerderheid geeft aan dat sommige mensen dit wel doen en anderen niet (60%). Eén op de tien inwoners is van mening dat bijna niemand dit doet (10%). Op hoofdlijnen verandert hierin niet veel, maar toch neemt het aandeel dat van mening is dat bijna niemand dit doet iets af (van 14% in 2017 naar 10% in 2021).

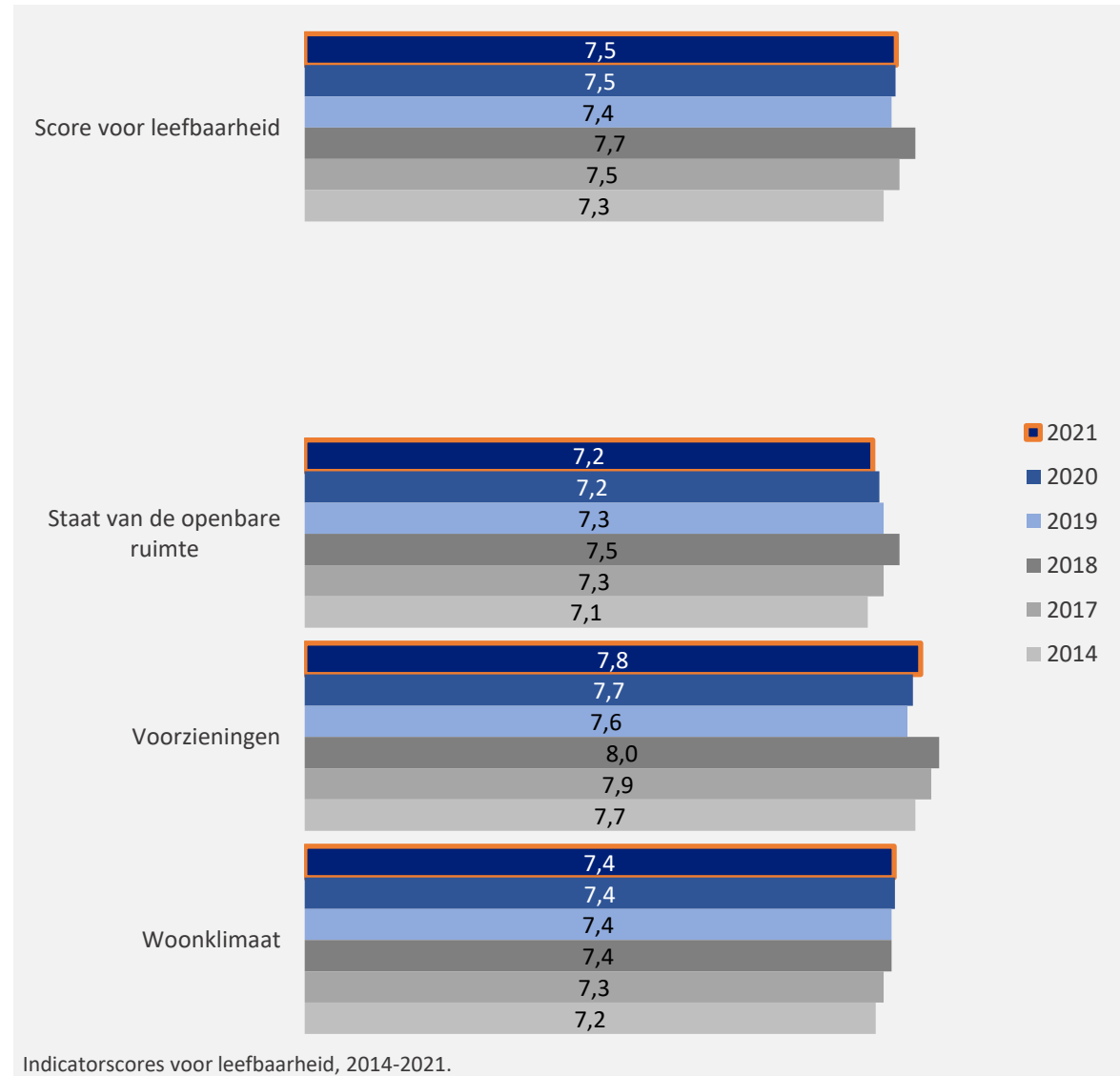
Houten vergeleken: sociale inzet

In de gemeente Houten staat men in vergelijking met het gemiddelde van Nederland vaker klaar voor buurtbewoners (66% tegenover 62% gemiddeld) en heeft men vaker aandacht voor buren in een zorgwekkende situatie (43% tegenover 39%). Tevens geeft men iets vaker dan gemiddeld aan in de nabije toekomst vrijwilligerswerk te willen doen (71% tegenover 68%). Het aandeel Houtenaren dat hulp geeft aan buren is daarentegen iets lager dan het Nederlandse gemiddelde (60% tegenover 67%). Dit geldt eveneens voor het aandeel dat mantelzorg geeft (43% tegenover 46%). Het aandeel Houtenaren dat de laatste 12 maanden vrijwilligerswerk heeft gedaan, is vrijwel vergelijkbaar met het Nederlandse gemiddelde (40% tegenover 41%).

In vergelijking met het gemiddelde van Nederland willen inwoners van Houten zich in de nabije toekomst vaker 'zeker' inzetten voor de buurt (31% tegenover 21%). Daarbij is het aandeel dat zich in de nabije toekomst niet wil inzetten kleiner (15%) in vergelijking met het Nederlandse gemiddelde (21%). De overige percentages verschillen weinig van elkaar. Ten opzichte van 2019 (pre-corona) zijn zowel in Houten als landelijk grotendeels dezelfde trends waarneembaar of zijn verschillen in de tijd klein.

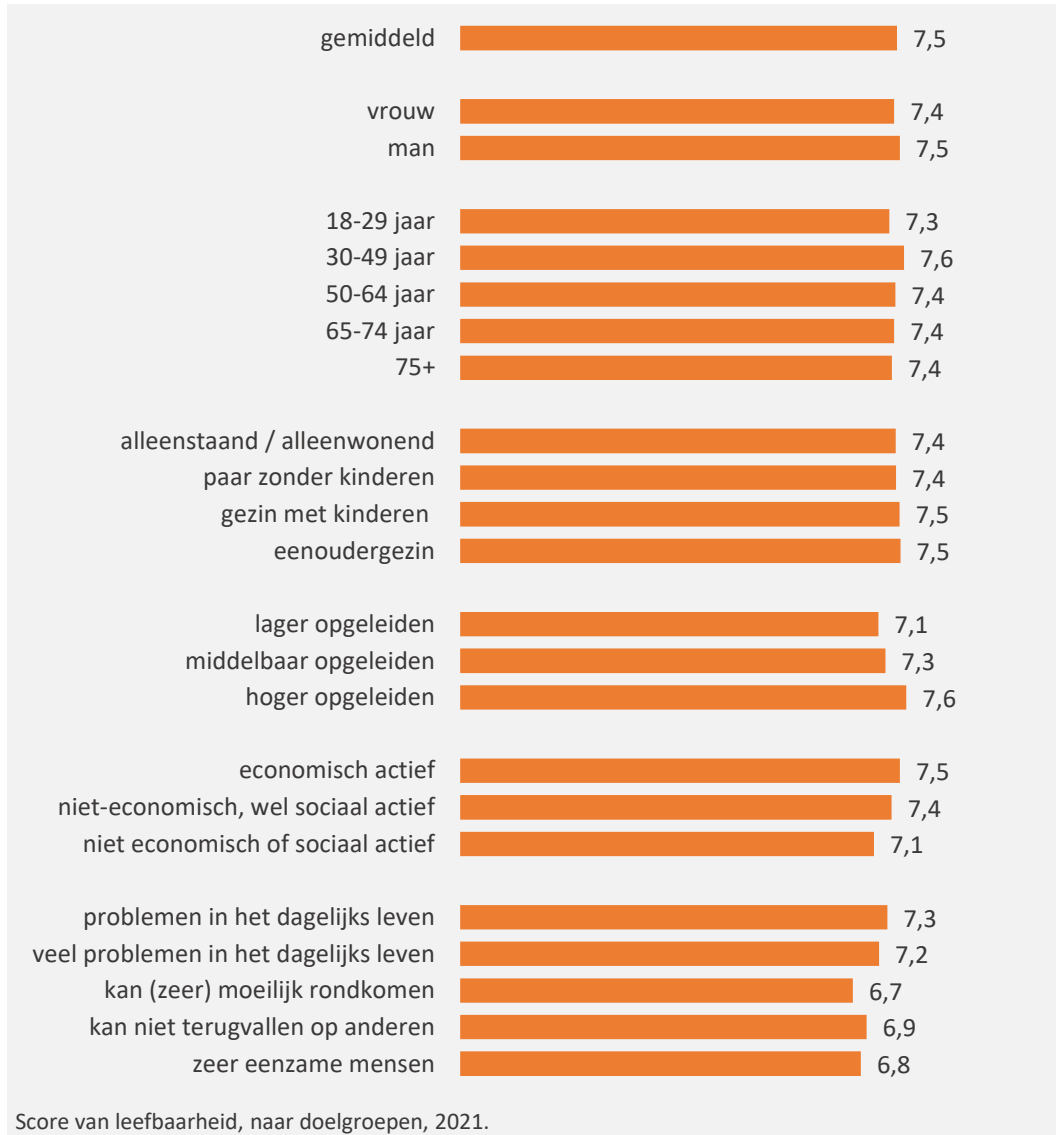
Leefbaarheid heeft betrekking op het oordeel over het wonen in de buurt in termen van fijn leven en prettig wonen. Het gaat dan vooral om de *beleving* van de leef- en woonomgeving, inclusief de nabijheid van relevante voorzieningen:

- De staat van de openbare ruimte: onderhoud van de openbare ruimte (weinig kapot, schone buurt, etc.)
- Voorzieningen: de aanwezigheid of nabijheid van basisvoorzieningen (winkels, zorgvoorzieningen, etc.)
- Woonklimaat: beleving van de woonomgeving (leefbaarheid, woonplezier, etc.). Hiervoor zijn rapportcijfers gevraagd.

Houten scoort een 7,5 voor de leefbaarheid, wat gelijk is aan de score in 2020. De score was het hoogst in 2018 (7,7) en het laagst in 2014 (7,3). Van de verschillende onderdelen die de score voor de leefbaarheid bepalen, krijgt de aanwezigheid of nabijheid van basisvoorzieningen de hoogste score (7,8), gevolgd door het woonklimaat (7,4) en de staat van de openbare ruimte (7,2).

De score voor woonklimaat is de afgelopen jaren het meest constant (7,4 de afgelopen vier jaren). De score voor de voorzieningen is de laatste drie jaar toegenomen van een 7,6 in 2019 naar een 7,8 in 2021. Daarvoor was vanaf 2014 ook sprake van een toename van 7,7 in 2014 naar een 8,0 in 2018 om vervolgens te zakken naar een 7,6 in 2019. De score voor de staat van de openbare ruimte is de afgelopen vier jaar gedaald van een 7,5 in 2018 naar een 7,2 in 2021. Voor 2019 lag de score echter ook lager (7,1 in 2014 en 7,3 in 2017.).

Leefbaarheidsbeleving naar doelgroep

Mannen (7,5) en vrouwen (7,4) scoren niet anders als het gaat om de leefbaarheidsbeleving.

Naar leeftijd zijn de verschillen ook beperkt. Zo laten de 18 tot en met 29-jarigen met een 7,3 de laagste score zien en de 30 tot en met 49-jarigen met een 7,6 de hoogste.

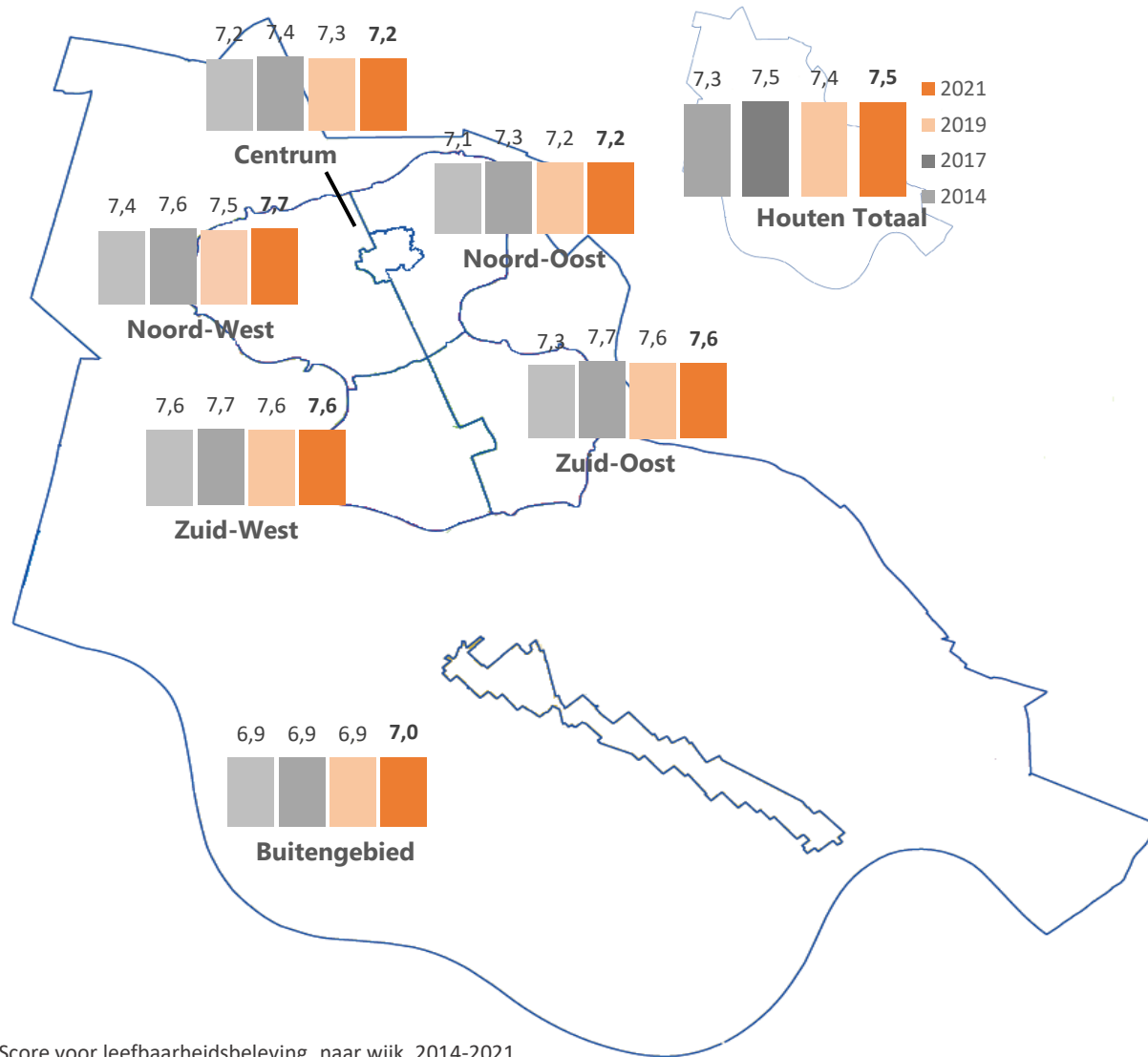
Ook de huishoudensamenstelling is niet echt van invloed op de leefbaarheidsbeleving. Zo scoren alleenstaanden of alleenwonenden en paren zonder kinderen scoren een 7,4 en gezinnen met kinderen en eenoudergezinnen een 7,5.

Het opleidingsniveau speelt een iets grotere rol. Hoe hoger het opleidingsniveau, hoe hoger de score voor leefbaarheid. Zo krijgen lager opgeleiden met een 7,1 het laagste cijfer, gevolgd door middelbaar opgeleiden met een 7,3 en hoger opgeleiden met een 7,6.

De score voor leefbaarheid is iets hoger als inwoners economisch of sociaal actief zijn (beide 7,4) in vergelijking met inwoners die niet actief zijn in de samenleving (7,1).

De meeste kwetsbare groepen scoren lager op leefbaarheidsbeleving. Het laagste scoren inwoners die (zeer) moeilijk kunnen rondkomen (6,7), op de voet gevolgd door zeer eenzame inwoners (6,8) en inwoners die niet kunnen terugvallen op anderen (6,9). Inwoners die problemen (7,3) of zelfs veel problemen (7,2) ervaren in het dagelijkse leven scoren maar net onder het gemiddelde in de gemeente.

Leefbaarheidsbeleving naar wijk

Score voor leefbaarheidsbeleving, naar wijk, 2014-2021

Wanneer op wijkniveau wordt ingezoomd, laat Noord-West de hoogste score zien (7,7). Dit is met name toe te schrijven aan de iets hogere score bij de indicator staat van de openbare ruimte (7,4 tegenover 7,2 gemiddeld).

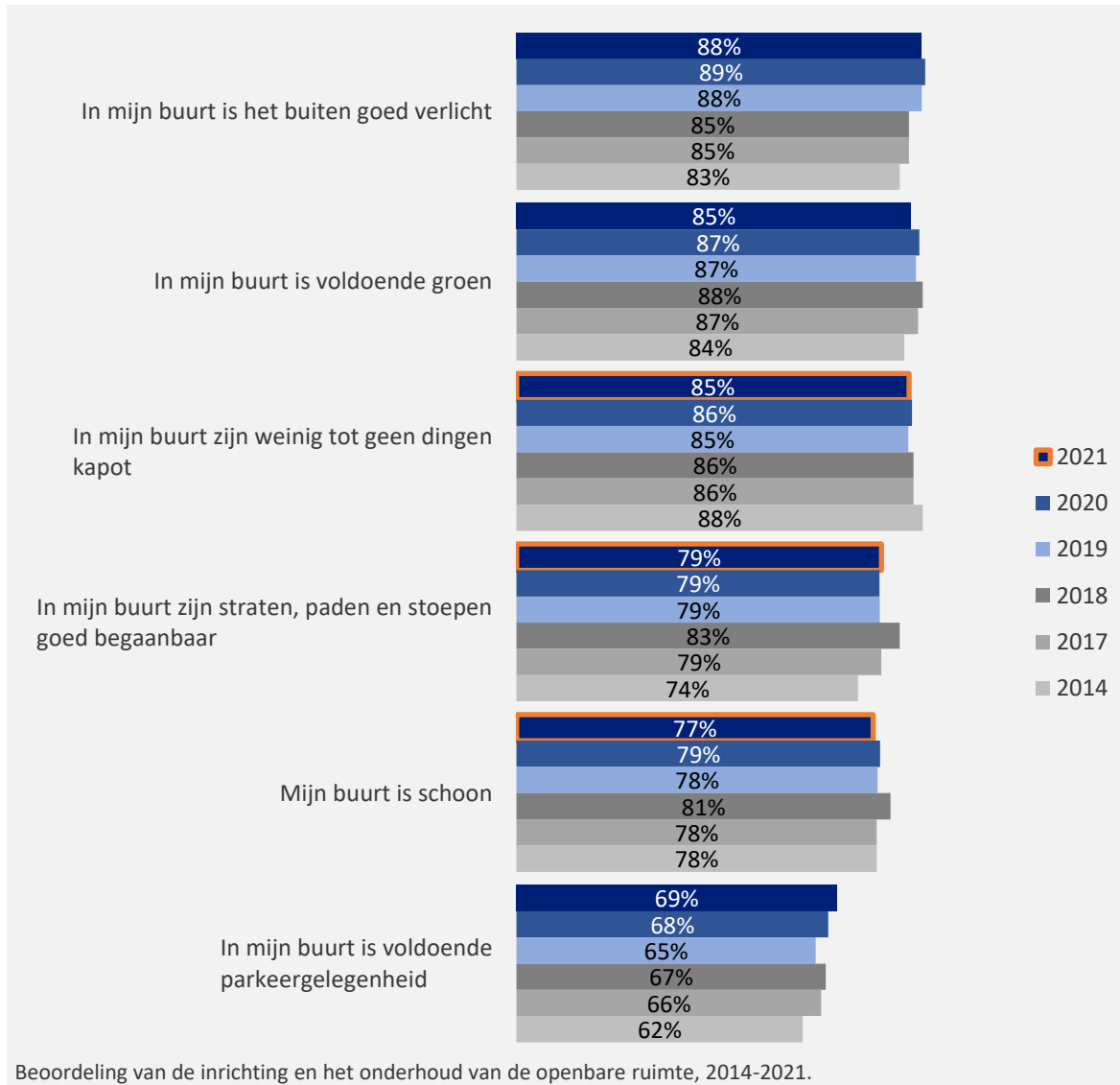
De wijken Zuid-West en Zuid-Oost (beide 7,6) laten een score zien die net boven het gemiddelde uitkomt. Bij alle aspecten van leefbaarheidsbeleving verschillen de scores in beide wijken echter weinig vergeleken met het gemiddelde in Houten.

De wijken Noord-Oost en Centrum scoren met een 7,2 lager dan gemiddeld. Voor het Centrum geldt dat de indicatoren staat van de openbare ruimte (6,5) en woonklimaat (6,9) een stuk lagere scoren dan het gemiddelde in Houten (resp. 7,2 en 7,4). Het Centrum scoort wel veel hoger voor de indicator voorzieningen (8,3 tegenover 7,8 gemiddeld). In Noord-Oost krijgt met name de indicator staat van de openbare ruimte (6,6) een lagere score in vergelijking met het gemiddelde (7,2).

De laagste score voor leefbaarheidsbeleving krijgt het Buitengebied (7,0). Dit komt met name vanwege de lagere score voor de indicator voorzieningen (6,7 tegenover 7,8 gemiddeld), maar ook de indicator voor staat van de openbare ruimte scoort lager dan gemiddeld (6,6 tegenover 7,2 gemiddeld).

De verschillen vergeleken met voorgaande jaren zijn beperkt (maximaal 0,2).

Staat van de openbare ruimte

Beoordeling van de inrichting en het onderhoud van de openbare ruimte, 2014-2021.

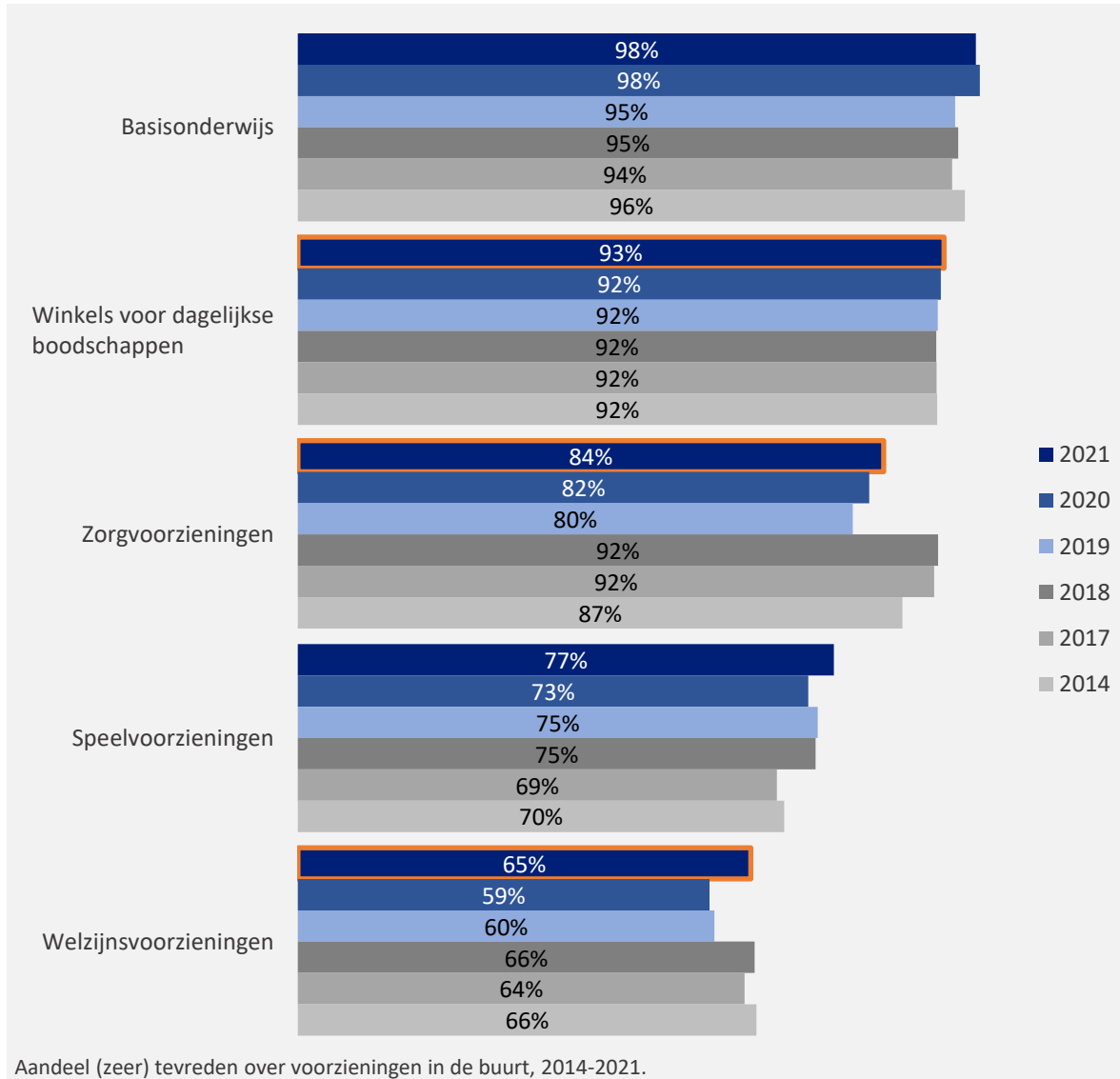
Wanneer inwoners wordt gevraagd aan de hand van een aantal uitspraken de staat van het onderhoud te beoordelen, dan zijn bijna negen op de tien Houtenaren positief over de verlichting in de eigen buurt (88%). Ook is een groot deel van de inwoners positief over de hoeveelheid groen en dingen die kapot zijn in de buurt (beiden 85%).

Bijna acht op de tien inwoners vinden dat de straten, paden en stoepen in de buurt goed begaanbaar zijn (79%) en dat de buurt schoon is (77%). Het minst positief is men over de hoeveelheid parkeerplaatsen in de buurt (69% positief).

In vergelijking met vorig jaar liggen de cijfers op hetzelfde niveau of net iets hoger. Sinds 2014 neemt het aandeel inwoners dat tevreden is over de parkeergelegenheid toe. De afgelopen twee jaar werkten mensen vanwege corona meer thuis en gingen minder (de deur) uit waardoor de auto vaker bleef staan. Het kan zijn dat de ervaren parkeerdruk daardoor (ook) is afgenomen.

Voorzieningen in het sociale domein

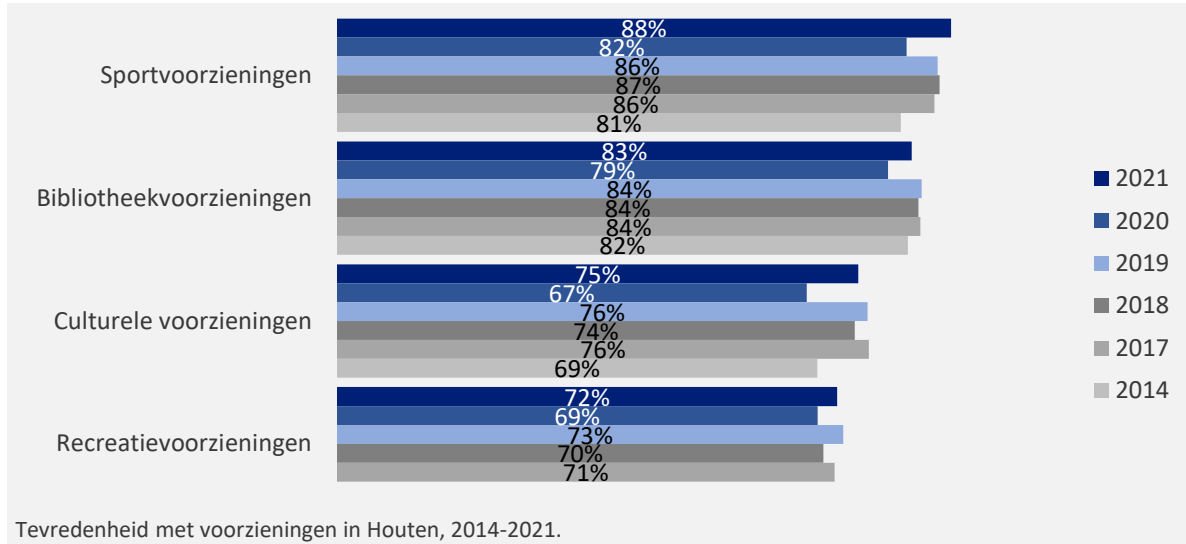
Wanneer inwoners wordt gevraagd een oordeel te geven over de voorzieningen in het sociale domein, dan zijn vrijwel alle inwoners positief over het basisonderwijs (98% van de inwoners voor wie dit voor van toepassing is). Over de winkels voor de dagelijkse boodschappen zijn iets meer dan negen op de tien Houtenaren (zeer) te spreken (93%). Ook over de zorg- en speelvoorzieningen is de meerderheid van de inwoners positief (84% en 77%). Men is in verhouding het minst te spreken over de welzijnsvoorzieningen (65%).

Voor de meeste voorzieningen geldt dat de beoordeling weinig verschilt met die uit 2020. Wel is men in 2021 over vrijwel alle voorzieningen iets positiever in vergelijking met 2020. Enkel de beoordeling van het basisonderwijs is hetzelfde als vorig jaar. Kijken we iets verder terug dan valt op dat inwoners over de zorgvoorzieningen in 2018 en de twee jaren daarvoor positiever waren dan in 2019 tot en met 2021.

Vergeleken met vorig jaar is het grootste verschil te zien bij de beoordeling van de welzijnsvoorzieningen. In 2020 was 59% van de Houtenaren hierover positief gestemd tegenover 65% in 2021. Daarnaast is ook het aandeel inwoners dat (zeer) tevreden is over de speelvoorzieningen in 2021 met 4% gestegen (van 73% naar 77%).

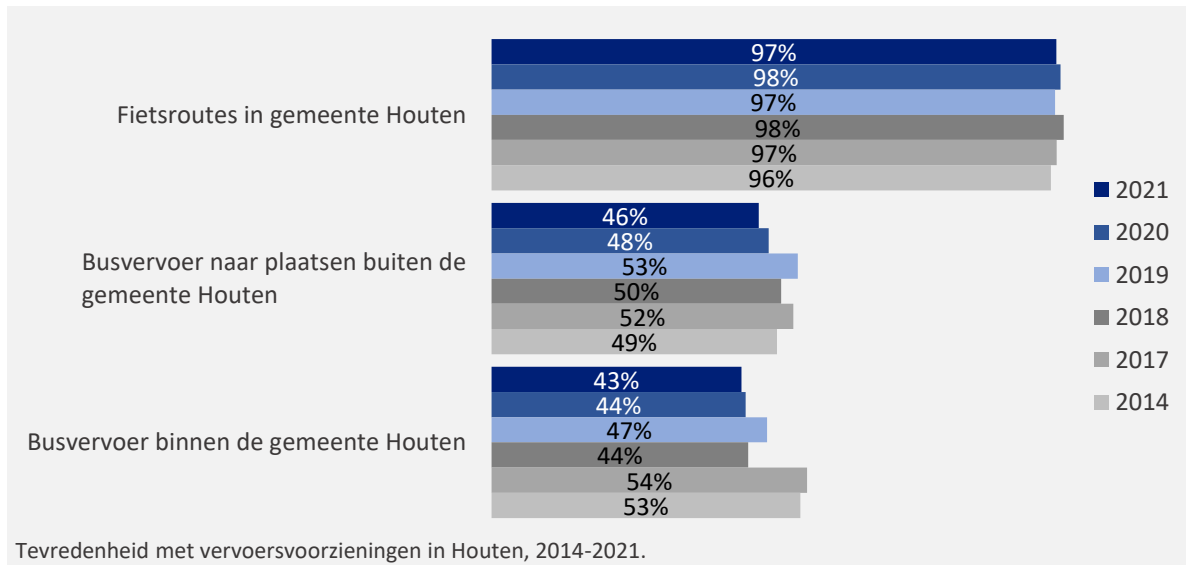
Inwoners die geen oordeel konden geven, zijn buiten beschouwing gelaten. Dit geldt vooral voor welzijns- en speelvoorzieningen (43% en 23%). Het basisonderwijs wordt overigens enkel in relatie tot het percentage ouders met kinderen gepresenteerd (het aandeel met geen oordeel ligt hier zelfs op 56%).

Vrijetijds- en vervoersvoorzieningen

Over het aanbod van de meeste vrijetijdsvoorzieningen zijn de respondenten over het algemeen ook (zeer) tevreden. Het meest positief is men over de sportvoorzieningen (88%), gevolgd door de bibliotheekvoorzieningen (83%). Inwoners zijn in verhouding het minst te spreken over de culturele voorzieningen (75%) en de recreatievoorzieningen (72%).

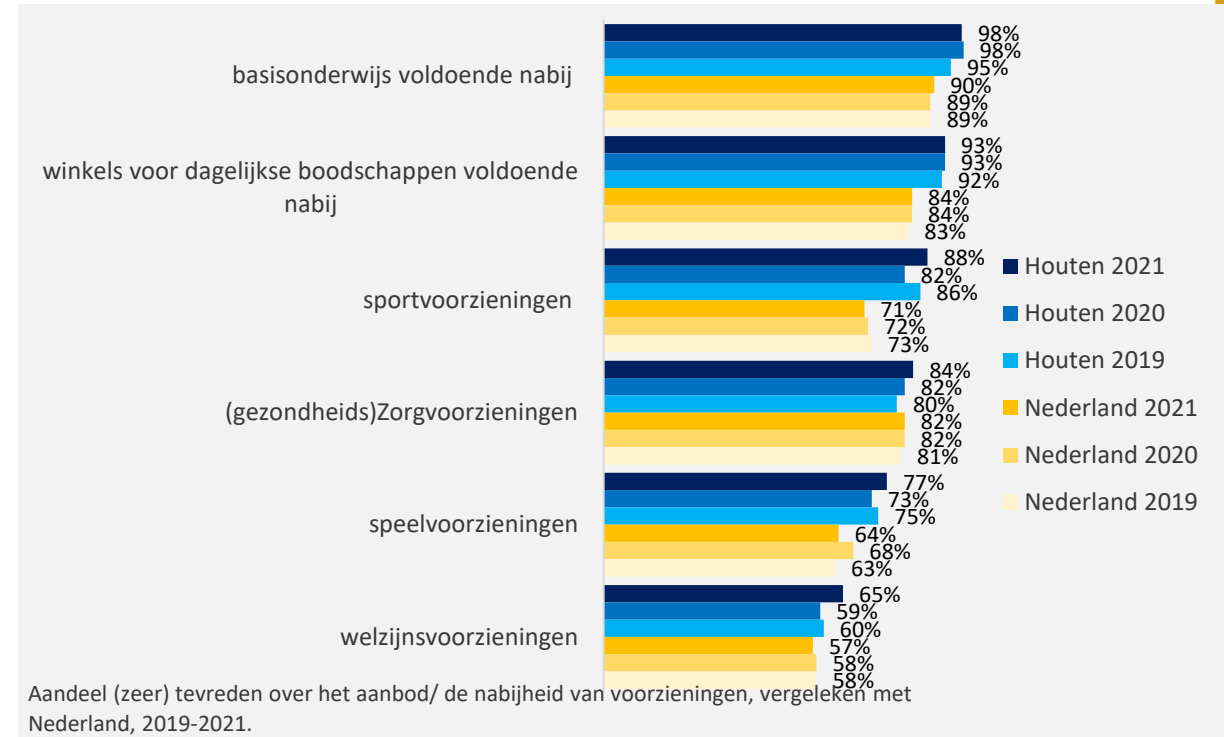
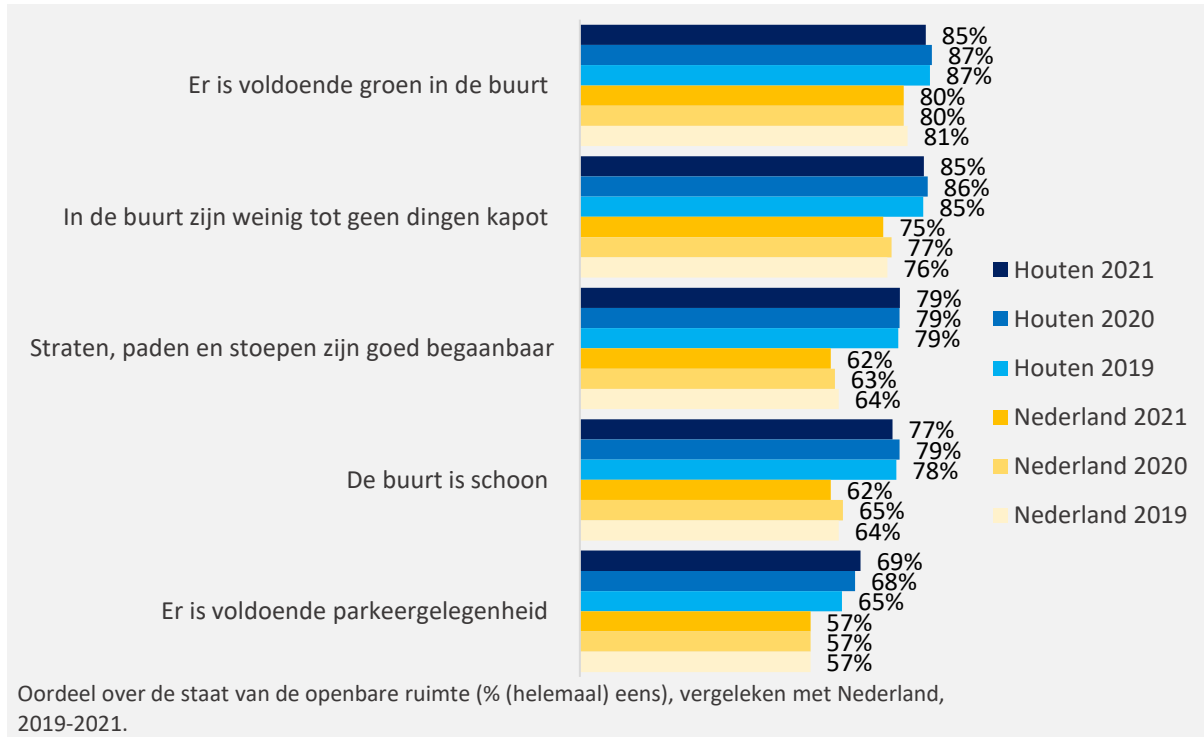
In 2020 waren de inwoners over alle vrijetijdsvoorzieningen minder positief in vergelijking met het jaar ervoor (2019). Dit jaar zijn de inwoners van Houten echter weer meer hierover te spreken dan in 2020, waarmee het oordeel weer lijkt op dat in 2019.

Vrijwel alle Houtenaren zijn positief over de fietsroutes in Houten (97%). Het busvervoer naar plaatsen binnen en buiten de gemeente Houten kent minder tevreden inwoners (resp. 46% en 43%). Voor deze vervoersvoorziening geldt dat sinds 2019 de tevredenheid een dalende lijn vertoont. Dit geldt iets sterker voor het busvervoer naar buiten de gemeente Houten.

Inwoners die niet weten hoe zij deze voorzieningen moeten beoordelen zijn ook hier buiten beschouwing gelaten (8% tot 11% voor voorzieningen en 1% bij fietsroutes tot 50% voor bus-voorzieningen).

Houten vergeleken: onderhoud en voorzieningen

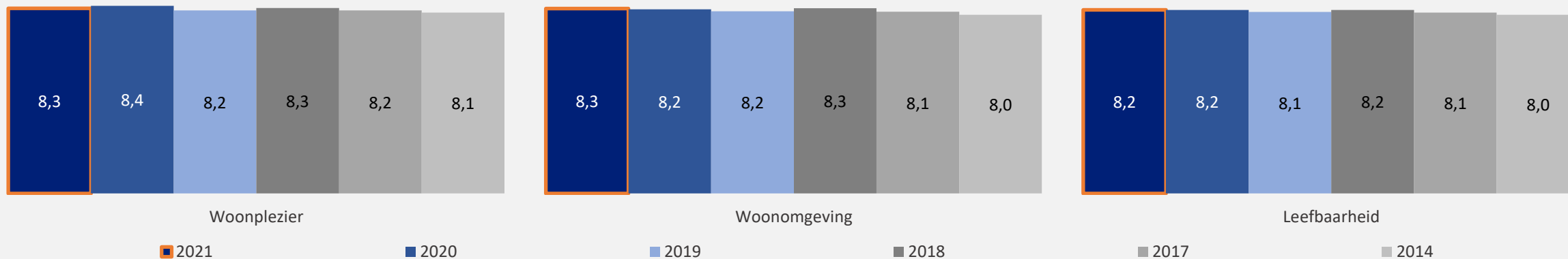

Bij alle aspecten over de staat van de openbare ruimte, scoort Houten beter in vergelijking met het gemiddelde van Nederland. Dit geldt met name voor de straten, paden en stoepen die goed begaanbaar zijn (79% tegenover 62%), of de buurt schoon is (77% tegenover 62%), voldoende parkeergelegenheid (69% tegenover 57%) en er zijn weinig dingen kapot (85% tegenover 75%). Als het gaat om de hoeveelheid groen is het verschil wat kleiner (85% tegenover 80%).

In vergelijking met het Nederlands gemiddelde zijn inwoners van Houten vaker (zeer) tevreden over het aanbod en de nabijheid van voorzieningen. Dit geldt met name voor sportvoorzieningen (88% tegenover 71%), speelvoorzieningen (77% tegenover 64%), winkels voor dagelijkse boodschappen (93% tegenover 84%), welzijnsvoorzieningen (65% tegenover 57%) en het basisonderwijs (98% tegenover 90%). Het oordeel over de (gezondheids)zorgvoorzieningen verschilt nauwelijks (84% tegenover 82%).

Opvallend is dat afgelopen jaar de waardering voor speelvoorzieningen, welzijnsvoorzieningen en sportvoorzieningen in Houten (weer) is toegenomen. Ten opzichte van de periode van voor corona (2019), valt verder op dat de parkeerdruk in Houten meer is afgenomen dan in andere gemeenten.

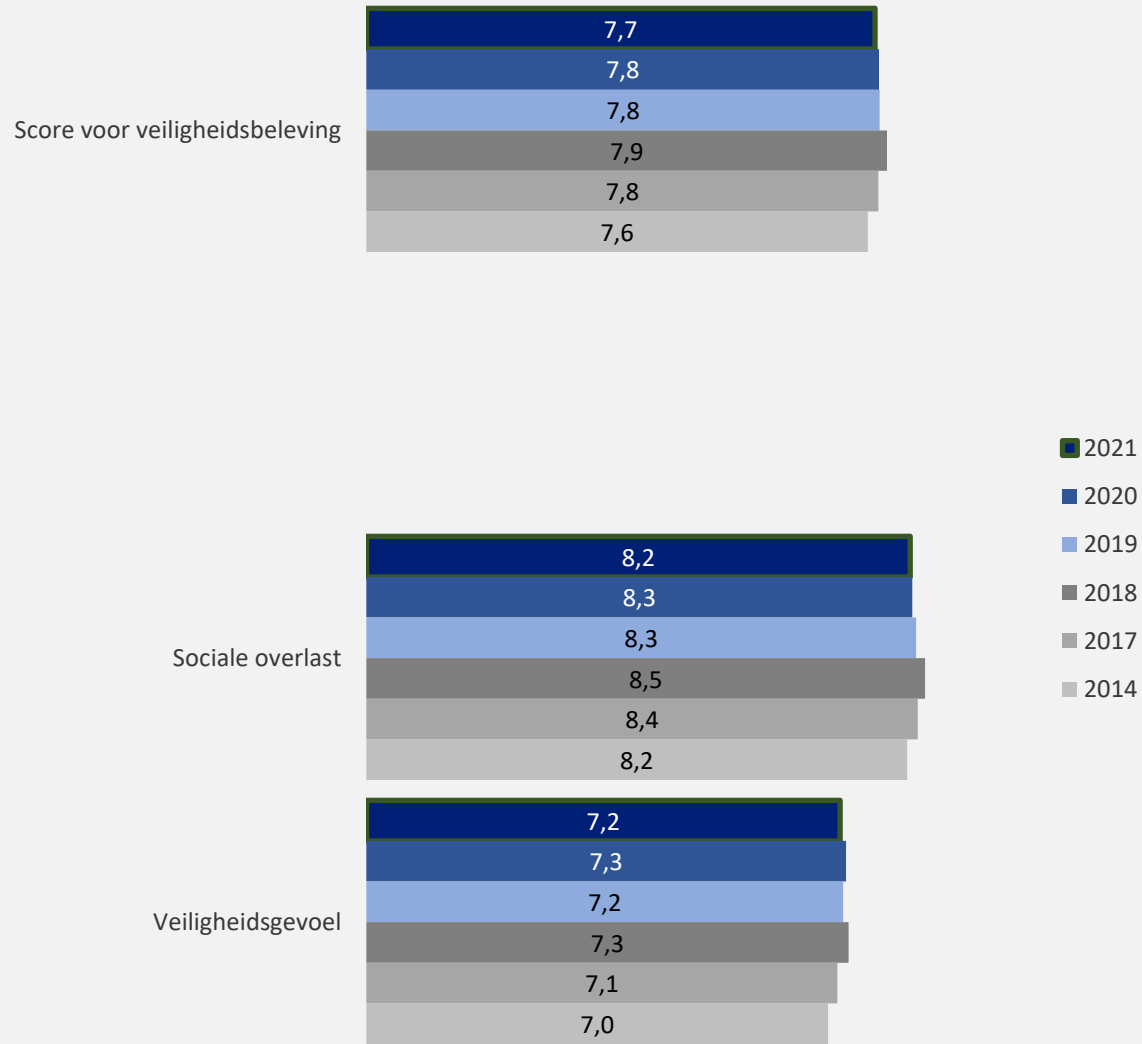

Beoordeling met een rapportcijfer van het woonplezier, de woonomgeving en de leefbaarheid, 2014-2021.

Het woonklimaat in de gemeente Houten wordt heel positief beoordeeld. De hoogste cijfers krijgen het woonplezier en de woonomgeving (beiden 8,3), op de voet gevolgd door de leefbaarheid (8,2). Deze cijfers verschillen nauwelijks met voorgaande jaren. en zodoende lijkt de coronacrisis geen negatieve invloed te hebben op deze cijfers.

Jongvolwassenen zijn over alle aspecten van het woonklimaat iets minder tevreden, maar desalniettemin nog steeds heel positief. Zij geven het woonplezier en de woonomgeving een 8,0 en de leefbaarheid een 7,9. Inwoners die zich bij (vrijwel) iedereen betrokken voelen geven met een 9,0 een veel hoger cijfer voor woonplezier dan inwoners die zich bij (bijna) niemand betrokken voelen (7,3). Dit is ook te zien bij de cijfers voor de woonomgeving en de leefbaarheid (resp. van 9,0 ten opzichte van een 7,4 en van 8,8 ten opzichte van een 7,7).

Scores voor veiligheidsbeleving, 2014-2021.

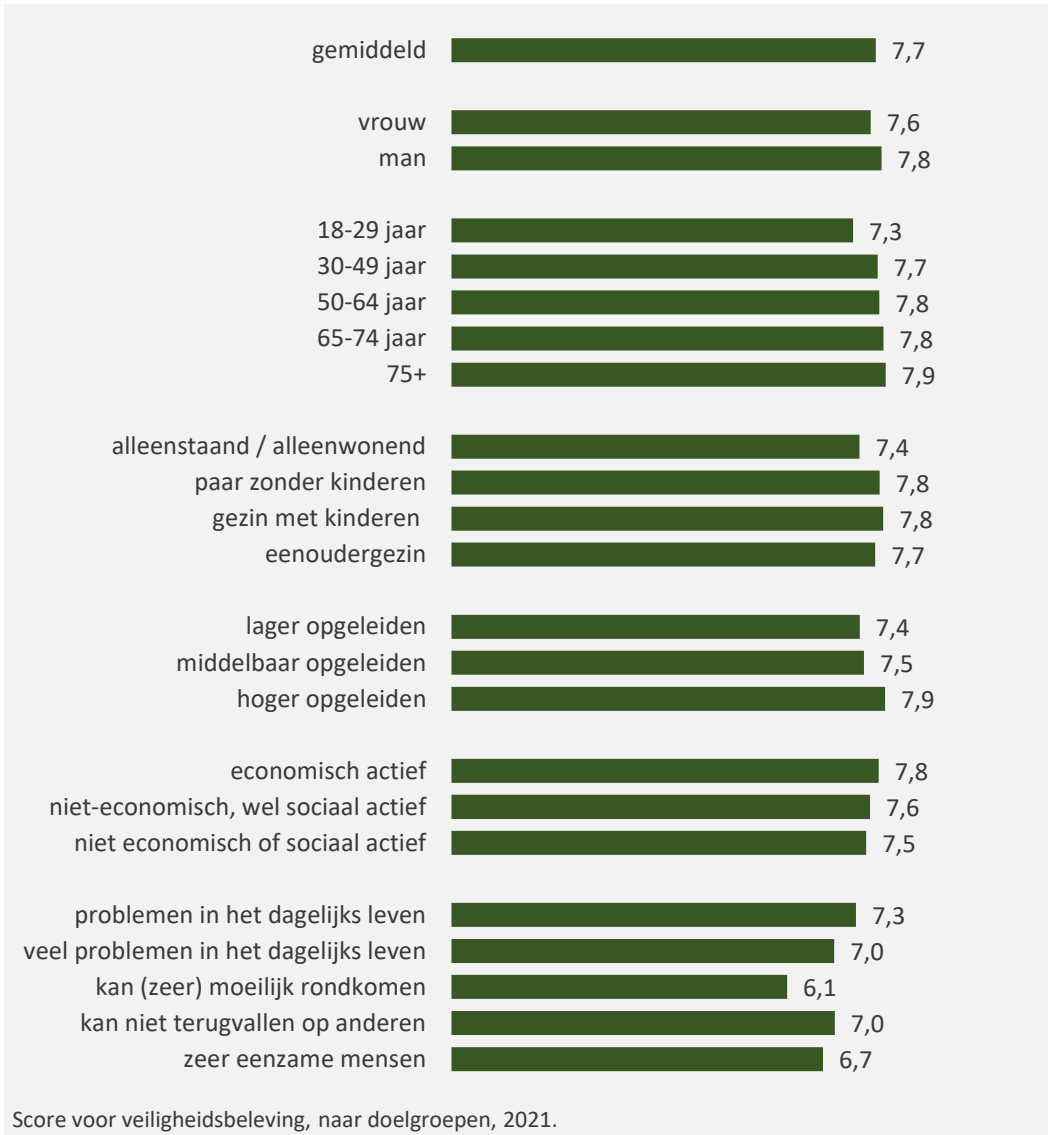
Ook de beleving van veiligheid zegt iets over de sociale kwaliteit van woonbuurten. Daarbij maken we onderscheid in:

- Sociale overlast: de ervaren overlast van buurtgenoten
- Veiligheidsgevoel: beleving van veiligheid in de buurt (rapportcijfer)

Op basis van deze variabelen is een score berekend voor de veiligheidsbeleving in de gemeente Houten (7,7). Deze score is iets lager in vergelijking met 2020 (7,8), maar de verschillen met voorgaande jaren zijn klein.

De score voor de sociale overlast is met een 8,2 eveneens iets lager vergeleken met 2020 (8,3). In 2018 kreeg de sociale overlast met een 8,5 het hoogste cijfer. Sindsdien is het gedaald naar 8,3 in 2019 en 2020 en vervolgens naar 8,2 in 2021. Het veiligheidsgevoel is vergeleken met vorig jaar iets gedaald (van 7,3 naar 7,2).

Wie voelen zich veilig?

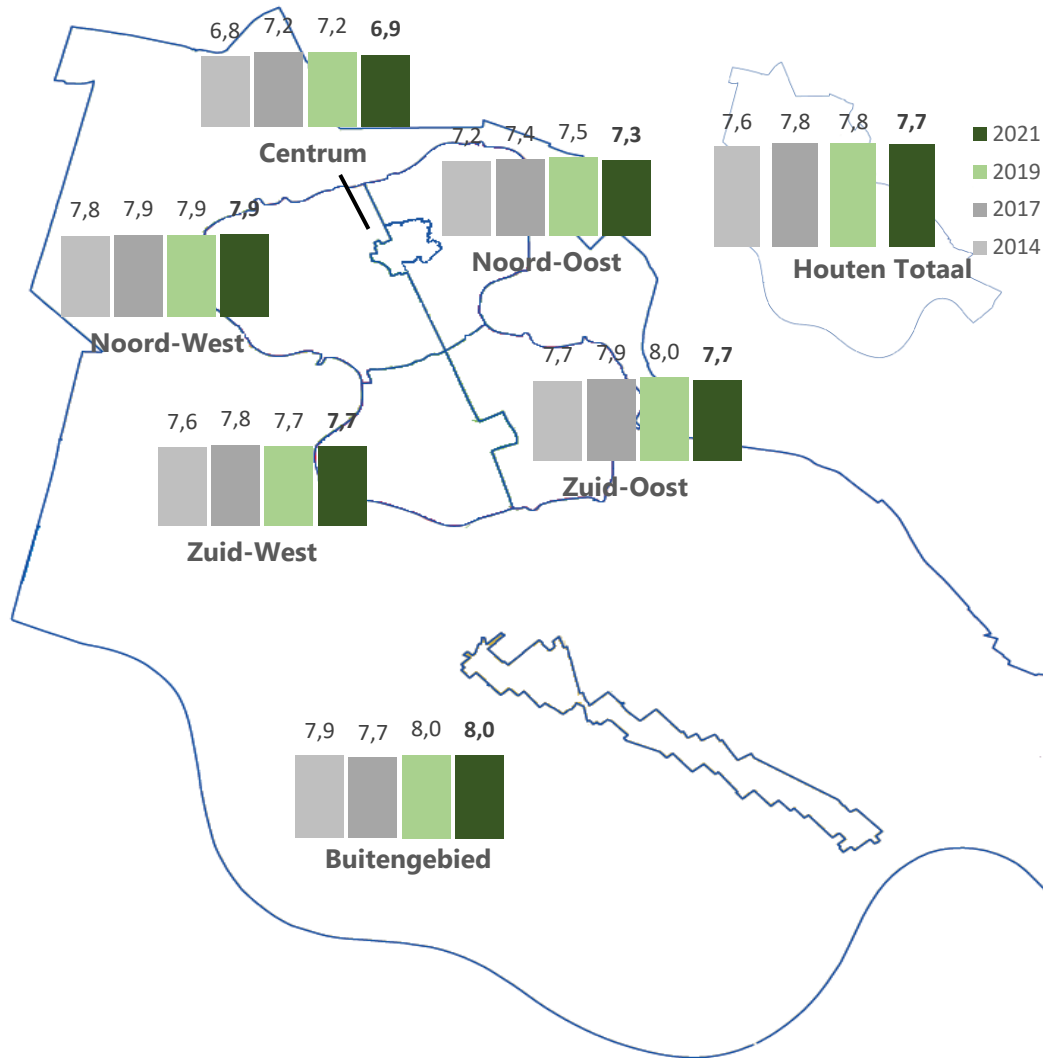
De gemeente Houten krijgt een gemiddelde score van 7,7 voor de veiligheidsbeleving. Vrouwen scoren iets onder gemiddeld als het gaat om veiligheidsbeleving (7,6) en mannen iets boven gemiddeld, maar groot is dit verschil niet.

Jongvolwassenen (7,3), alleenstaanden/alleenwonenden (7,4) en lager (7,4) en middelbaar opgeleiden (7,5) voelen zich iets onveiliger dan gemiddeld. Hoger opgeleiden (7,9) en 75-plussers (eveneens 7,9) voelen zich het meest veilig.

Onder de kwetsbare doelgroepen is de variatie in de scores voor de veiligheidsbeleving het grootst. Inwoners die (zeer) moeilijk kunnen rondkomen voelen zich het minst veilig (6,1), gevolgd door zeer eenzame mensen (6,7) en inwoners die veel problemen ervaren in het dagelijks leven of niet kunnen terugvallen op anderen (beiden 7,0). Inwoners die enkele problemen ervaren in het dagelijks leven scoren het hoogst met een 7,3, maar ook dit is nog onder gemiddeld. In vergelijking met 2019 is de score voor veiligheidsbeleving relatief sterk gedaald voor inwoners die niet kunnen terugvallen op anderen (van een 7,7 in 2019 naar een 7,0 in 2021) evenals die van inwoners die (zeer) moeilijk kunnen rondkomen (van een 6,6 in 2019 naar een 6,1 in 2021). Door de lage N (steekproef) bij deze kwetsbare doelgroepen zijn deze trends indicatief.

Veiligheidsbeleving naar wijk

Score voor veiligheidsbeleving, naar wijk, 2014-2021

Wanneer er wordt ingezoomd op de verschillende wijken dan laat het Buitengebied en de kleine kernen met een 8,0 de hoogste score zien. Dit komt met name door de hogere score voor de indicator sociale overlast (8,8) in vergelijking met het gemiddelde van Houten (8,2).

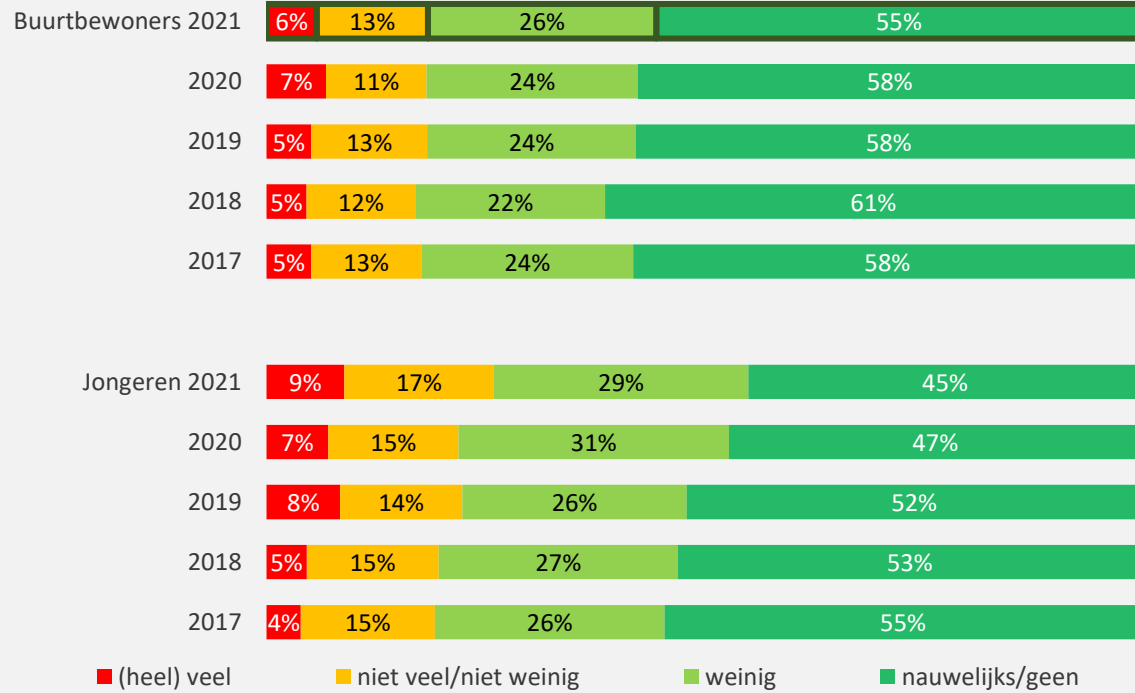
Ook de wijk Noord-West krijg een bovengemiddelde score (7,9). De scores voor de verschillende aspecten van veiligheid verschillen echter niet veel in vergelijking met het gemiddelde van Houten.

Zuid-Oost en Zuid-West (beide 7,7) scoren gemiddeld.

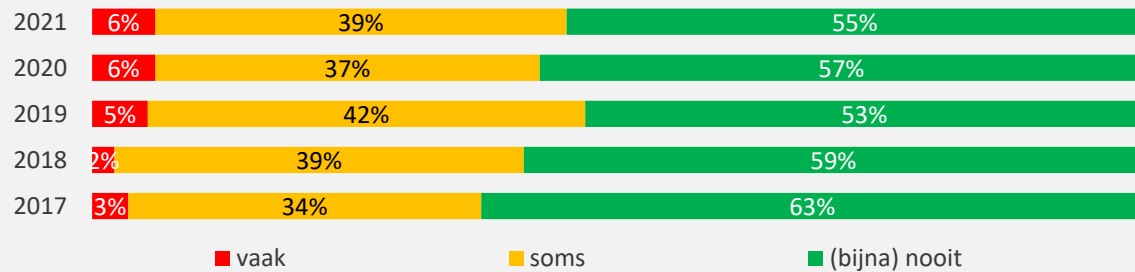
De wijk Noord-Oost scoort met een 7,3 relatief laag. Dit is onder andere toe te schrijven aan de lagere score voor de indicator sociale overlast (7,8 tegenover 8,2 gemiddeld). Wanneer het centrum buiten beschouwing wordt gelaten in Noord-Oost ligt de score iets hoger (7,4).

Het Centrum laat met een 6,9 een nog iets lagere score zien. Zowel de indicator sociale overlast (7,2) alsmede veiligheidsgevoel (6,7) scoren veel lager dan gemiddeld (resp. 8,2 en 7,2).

Sociale overlast

Mate waarin inwoners overlast ervaren van buurtbewoners en jongeren, 2017-2021.

Mate waarin inwoners denken dat jeugdcriminaliteit voorkomt, 2017-2021.

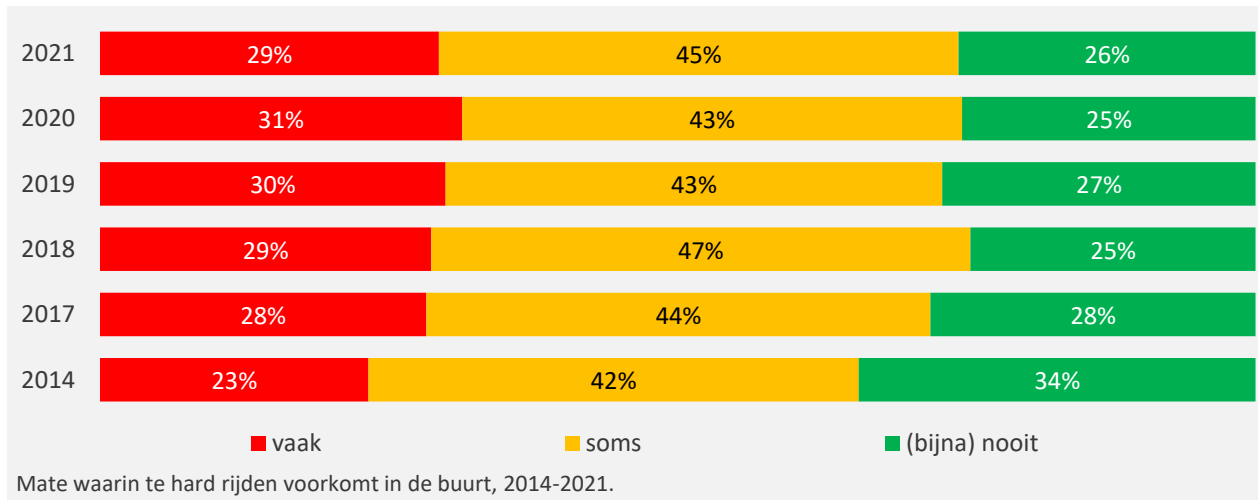
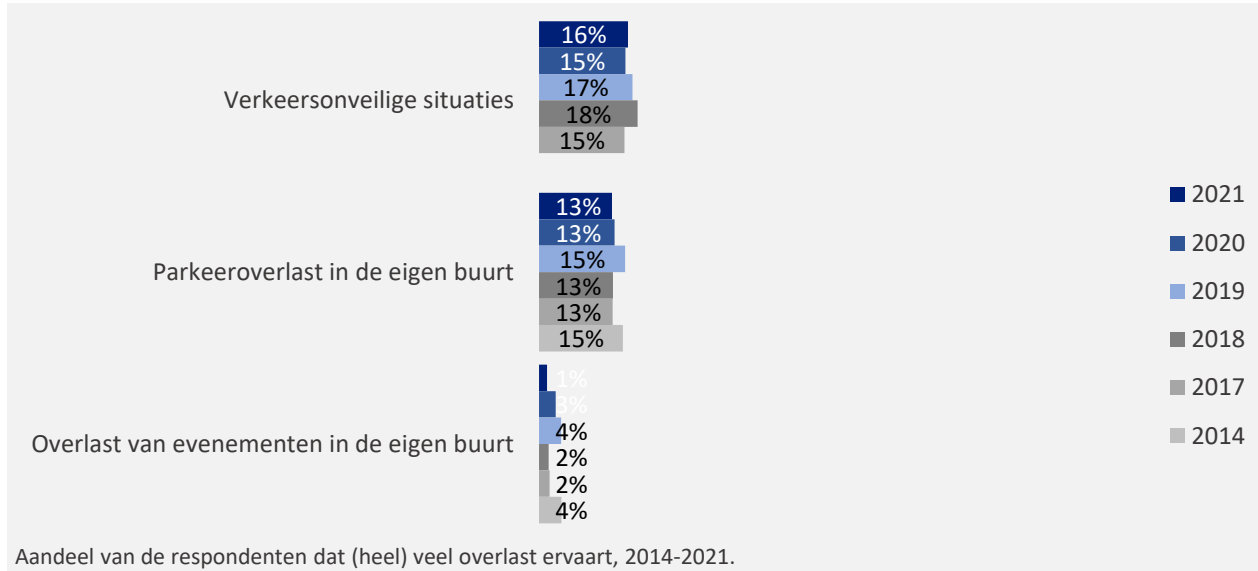
Acht op de tien inwoners geven aan weinig of nauwelijks overlast te ervaren van buurtbewoners (81%). Iets minder dan een vijfde ervaart wel overlast, waarvan 13% niet veel maar ook niet weinig en 6% (heel) veel. Deze cijfers zijn nagenoeg gelijk aan die van 2020 en 2019.

Houtenaren ervaren iets meer overlast van jongeren. Zo ervaart 9% (heel) veel overlast van jongeren en 17% niet veel, maar ook niet weinig. Dit is een stijging in vergelijking met 2020 toen 7% (heel) veel overlast ervaarde en 15% niet veel maar ook niet weinig. Daarnaast is te zien dat het aandeel Houtenaren dat nauwelijks tot geen overlast van jongeren ervaart, elk jaar afneemt. In 2017 was dit nog 55%, in 2021 45%.

Iets meer dan de helft van de inwoners denkt dat jeugdcriminaliteit (bijna) nooit voorkomt (55%), vier op de tien denken dat dit soms het geval is (39%). Deze cijfers zijn vergelijkbaar met 2020.

De inwoners die geen antwoord hebben gegeven op deze vragen zijn niet meegenomen in de berekening. Bij de overlastvragen gaat het om minder dan 1%, bij de vraag over jeugdcriminaliteit om 20%.

Verkeersoverlast

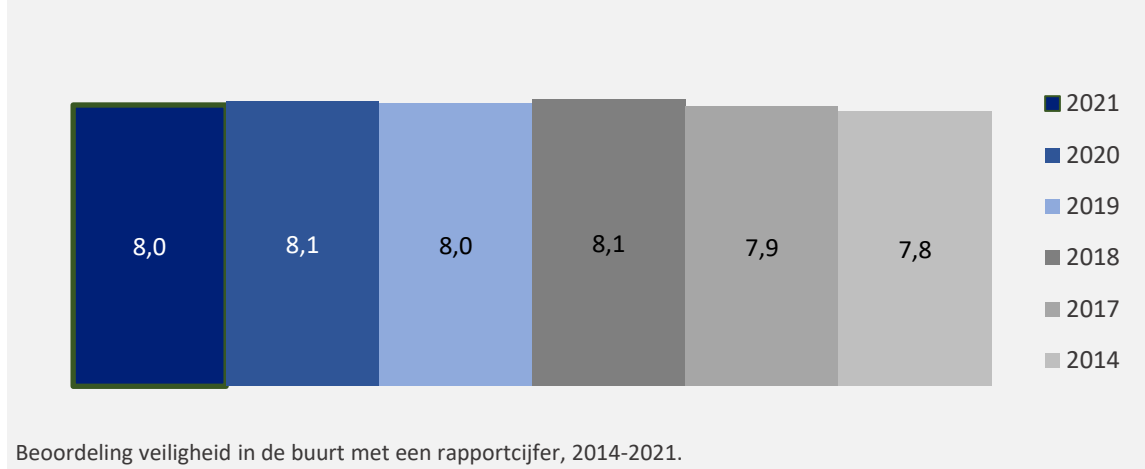

Ook het verkeer kan zorgen voor overlast en een gevoel van onveiligheid. Eén op de zes inwoners (16%) ervaart veel overlast door verkeersonveilige situaties. De parkeeroverlast staat weer op 13%. Alleen in 2019 werd iets meer parkeeroverlast in de eigen buurt ervaren (15%). Zo'n twee op de drie Houtenaren ervaren weinig of geen verkeersonveilige situaties (64%) of parkeeroverlast (71%).

Evenementen in de buurt leiden nauwelijks tot overlast: 93% ervaart hiervan weinig of geen overlast en 1% heeft hier (heel) veel last van. De overlast van evenementen is iets lager dan voorgaande jaren, wat wellicht deels te verklaren is door het afgelasten van veel evenementen vanwege corona. Toch is het aandeel dat (heel) veel overlast heeft ervaren van evenementen de laatste jaren niet hoger geweest dan 4%. Dat komt omdat eventuele overlast over het algemeen erg locatie gebonden is. Het aandeel dat geen overlast heeft ervaren van evenementen is de laatste jaren toegenomen (van 65% in 2019 naar 71% in 2020 en 2021).

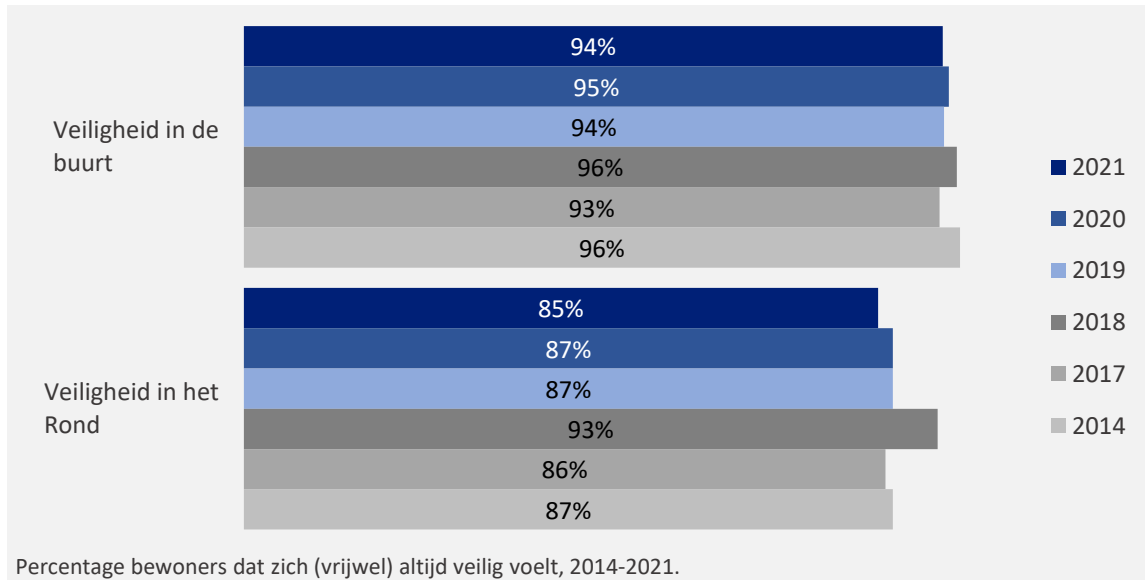
Drie op de tien inwoners (29%) vindt dat er in hun buurt vaak te hard wordt gereden en nog eens 45% geeft aan dat dit soms het geval is. Volgens een kwart van de inwoners komt dit (bijna) nooit voor in hun buurt. Op hoofdlijnen verandert hier weinig in de afgelopen jaren. Alleen in 2014 lag het aandeel inwoners dat van mening was dat er te hard werd gereden lager (23%).

Gevoel van veiligheid

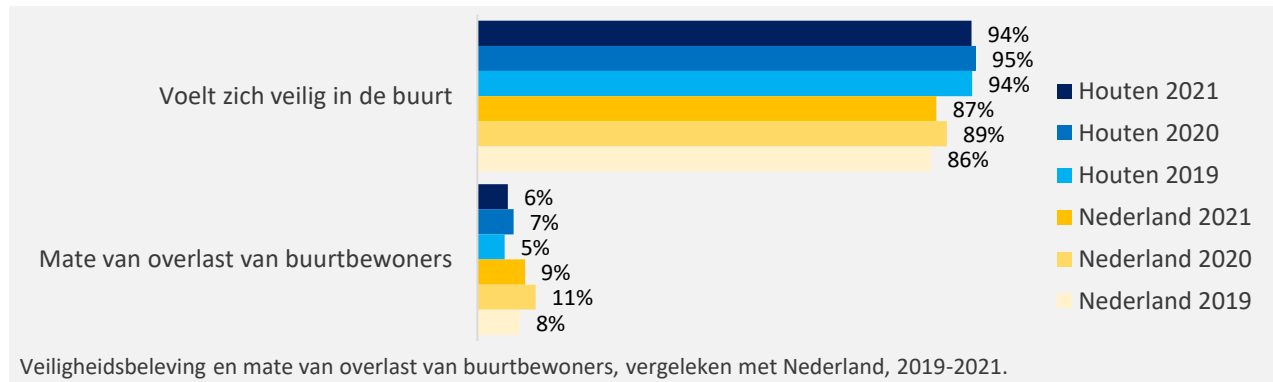

Als de inwoners wordt gevraagd de veiligheid in hun buurt met een rapportcijfer uit te drukken, levert dat gemiddeld een 8,0 op. Het cijfer ligt daarmee op een vergelijkbaar niveau als vorig jaar (8,1). Het laagste cijfer werd gegeven in 2014 (7,8). Lager opgeleiden geven een iets lager cijfer voor de veiligheid in de buurt (7,6) in vergelijking met middelbaar- (7,8) en hoger opgeleiden (8,1). Daarnaast beoordelen vrouwen de veiligheid in hun buurt lager (7,8) dan mannen (8,1). Inwoners die zich bij (bijna) iedereen in de buurt betrokken voelen zijn positiever over de veiligheid (8,3) dan inwoners die zich bij (bijna) niemand betrokken voelen (6,8).

In de eigen buurt voelt vrijwel iedereen zich (meestal of altijd) veilig (94%). Dit percentage varieert nauwelijks de afgelopen jaren. Het aandeel Houtenaren dat zich veilig voelt op het Rond is daarentegen iets gedaald (van 87% in 2020 naar 85% in 2021). Dit aandeel lag in 2018 met 93% veel hoger, maar in de overige jaren was dit 86% of 87%, dus het verschil met die jaren is niet heel groot.

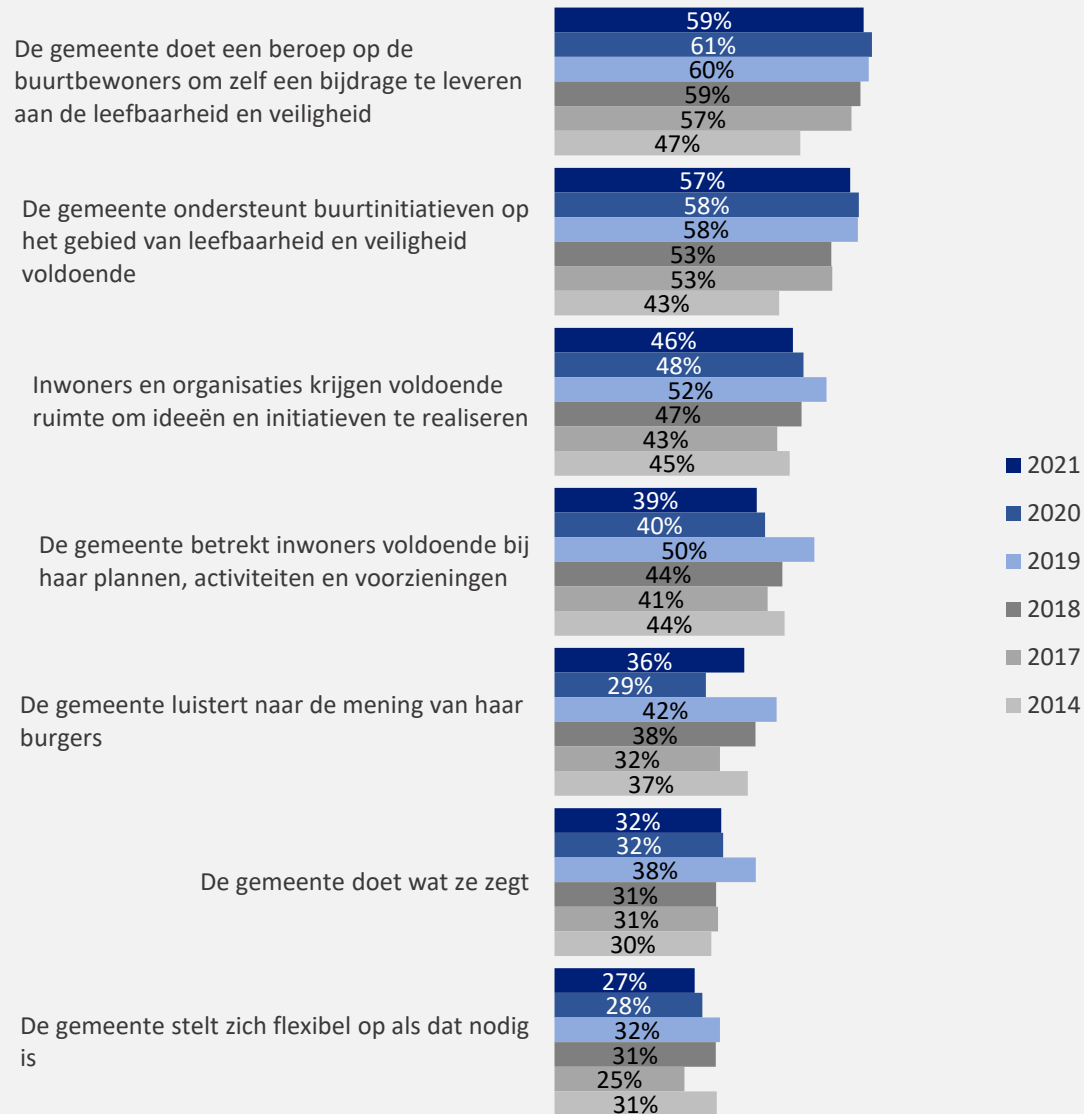

Vergeleken met gemiddeld in Nederland voelen inwoners in Houten zich vaker veilig (94% tegenover 87%). Daarnaast is er iets minder sprake van overlast van buurtbewoners (6% tegenover 9%). Ten opzichte van de periode van voor corona (2019) lijkt de overlast iets te zijn toegenomen, waarbij in het eerste corona jaar het meest.

De gemeente en haar inwoners

Stellingen over de gemeente en haar inwoners, % (helemaal) eens, 2014-2021.

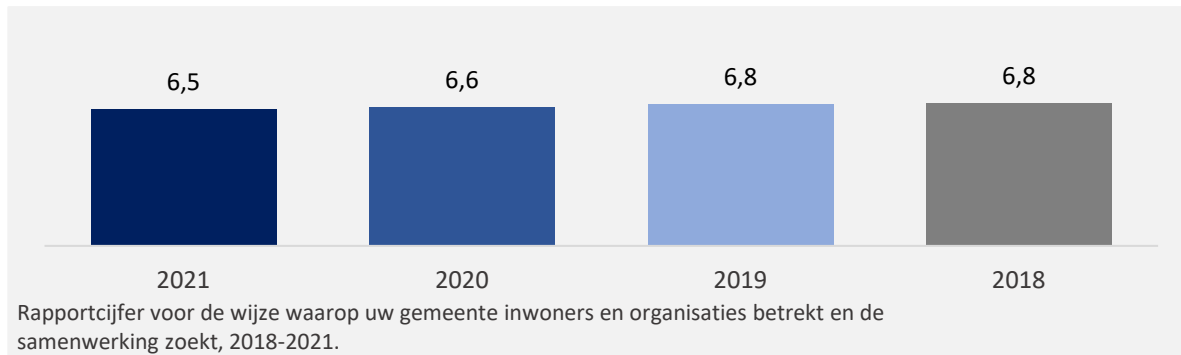
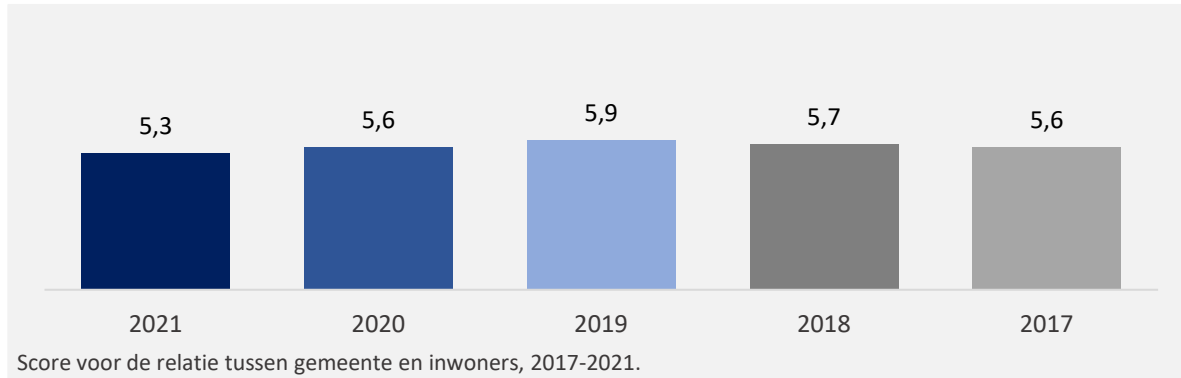
De relatie tussen de gemeente en de inwoners is gemeten aan de hand van een aantal stellingen. Om aan te sluiten bij Waar Staat Je Gemeente zijn de inwoners die deze stellingen niet konden of wilden beantwoorden buiten beschouwing gelaten. Dat aandeel is aanzienlijk en varieert van 22% bij de stelling over de mate waarin de gemeente inwoners voldoende betreft bij plannen tot 41% als het gaat over de mate waarin de gemeente zich flexibel op stelt. Mogelijk zegt dit iets over de afstand tot de gemeente, of de betrokkenheid van veel mensen bij de gemeentelijke organisatie en haar beleid.

Zes op de tien inwoners die wel een oordeel hebben gegeven, vinden dat de gemeente een beroep doet op de buurtbewoners om zelf een bijdrage te leveren aan de leefbaarheid en veiligheid (59%) en buurtinitiatieven op het gebied van leefbaarheid en veiligheid voldoende steunt (57%). Daarnaast zegt iets minder dan de helft dat inwoners en organisaties voldoende ruimte krijgen om ideeën en initiatieven te realiseren (46%). Wat betreft het betrekken van inwoners bij de plannen, activiteiten en voorzieningen van de gemeente zijn vier op tien Houtenaren van mening dat de gemeente dit in voldoende mate doet (39%). Ongeveer een derde vindt dat de gemeente goed luistert naar de mening van haar burgers (36%) en doet wat ze zegt (32%). Het minst positief is men over de flexibiliteit van de gemeente (27%).

Vergeleken met 2020 zijn de inwoners bij de meeste stellingen iets minder positief, maar het verschil is heel beperkt. Bij een aantal stellingen is vanaf 2019 een dalende trend te zien in het aandeel inwoners dat positief is. Dit gaat met name op voor de flexibiliteit van de gemeente, de gemeente doet wat ze zegt, het betrekken van inwoners bij plannen en de ruimte die inwoners en organisaties krijgen om ideeën en initiatieven te realiseren. Wel zijn Houtenaren in vergelijking met 2020 positiever over het luisteren naar de mening van de burgers door de gemeente (van 29% naar 36%).

Relatie gemeente en inwoners

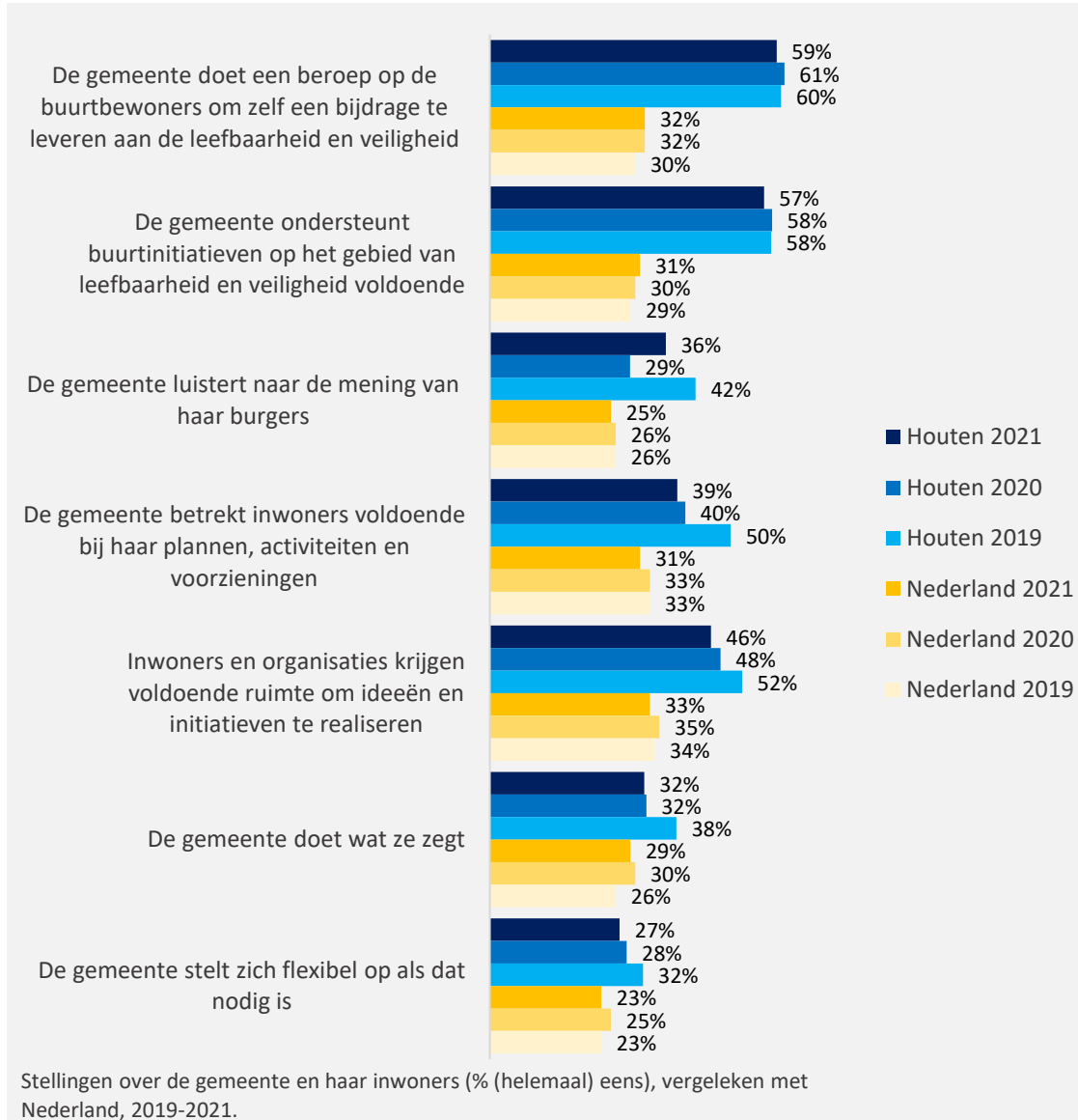

Als op basis van de stellingen over de relatie tussen de gemeente en inwoners een samengestelde score wordt berekend, komt de score voor de gemeente Houten uit op een 5,3. Dit is voor het eerst sinds 2016 dat de gemeente zo laag scoort. Tot 2019 was er sprake van een lichte stijging door de jaren heen, maar sinds 2019 is de score voor de relatie tussen gemeente en inwoners weer aan het dalen (van een 5,9 in 2019 naar een 5,6 in 2020 en 5,3 in 2021). Landelijk is dat een 4,8 terwijl dit in 2019 een 4,9 was.

Vanaf 2018 zien we ook het door inwoners gegeven rapportcijfer voor de wijze waarop de gemeente inwoners en organisaties betreft en de samenwerking zoekt afnemen tot een 6,5 in 2021. Landelijk is dat 6,1 terwijl dit in 2019 een 6,2 was.

Uit landelijk onderzoek blijkt dat het vertrouwen in zowel de landelijke als lokale overheid onder druk staat. De toeslagenaffaire en de gevolgen van de aardgaswinning in Groningen en de afhandeling van de schade zijn voorbeelden van dossiers die het vertrouwen in de overheid de afgelopen jaren geen goed hebben gedaan. Ook lokaal hebben dossiers als de Ruimtelijke Koers en het raadgevend referendum daarover laten zien dat het soms aan maatschappelijk draagvlak ontbreekt. De coronacrisis is daarbij de afgelopen jaren een complicerende factor geweest bij de mogelijkheden die openstonden voor contact en dialoog tussen gemeente en inwoners

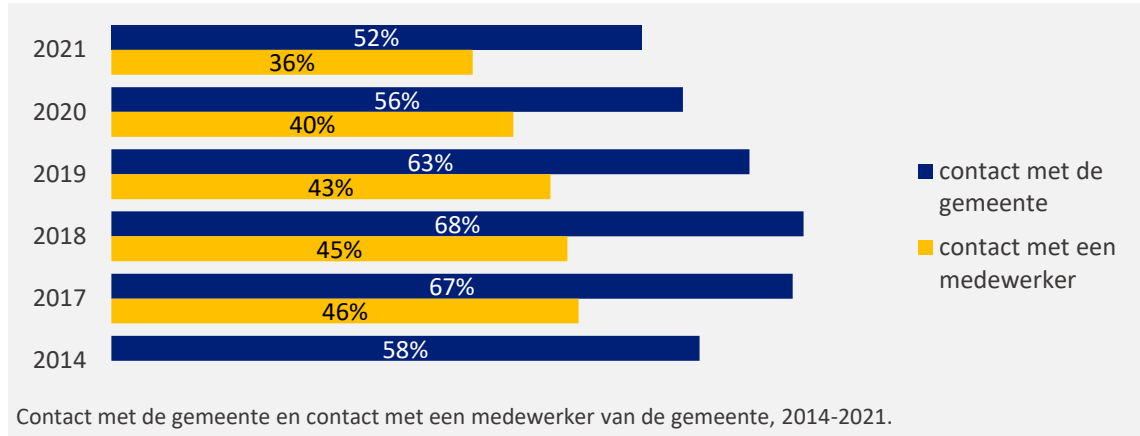
Houten vergeleken: relatie met de gemeente

Wanneer de cijfers vergeleken worden met de Nederlandse gemiddelden, dan is te zien dat Houtenaren bij alle stellingen positiever zijn. Dit geldt met name voor de stellingen dat de gemeente een beroep doet op de buurtbewoners (59% tegenover 32%) en dat de gemeente buurtinitiatieven ondersteunt (57% tegenover 31%). Ook zijn de verschillen groot bij de stellingen dat inwoners en organisaties voldoende ruimte krijgen om ideeën en initiatieven te realiseren (46% tegenover 33%), het luisteren naar de mening van haar burgers (36% tegenover 25%) en het betrekken van inwoners bij plannen (39% tegenover 31%). De verschillen zijn minder groot bij de stellingen dat de gemeente zich flexibel opstelt (27% tegenover 23%) en doet wat ze zegt (32% tegenover 29%).

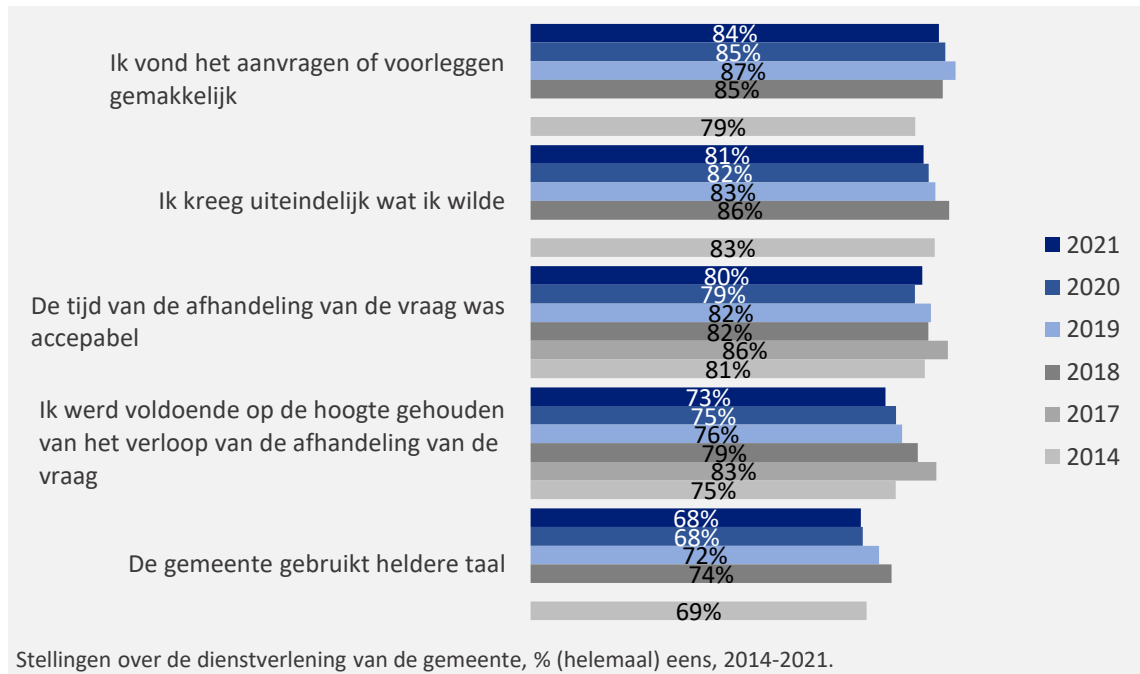
De cijfers zijn sinds corona (2019) echter minder goed geworden in Houten, daar waar landelijk veelal sprake is van een stabilisatie of lichte verbetering. Dit geldt met name voor de stellingen ‘de gemeente betreft inwoners voldoende bij haar plannen, activiteiten en voorzieningen’, ‘inwoners en organisaties krijgen voldoende ruimte om ideeën en initiatieven te realiseren’, ‘de gemeente luistert naar de mening van haar burgers’ en ‘de gemeente doet wat ze zegt’. Het positieve verschil ten opzichte van andere gemeenten is dan ook afgenomen in de afgelopen twee jaar.

Gemeentelijke dienstverlening

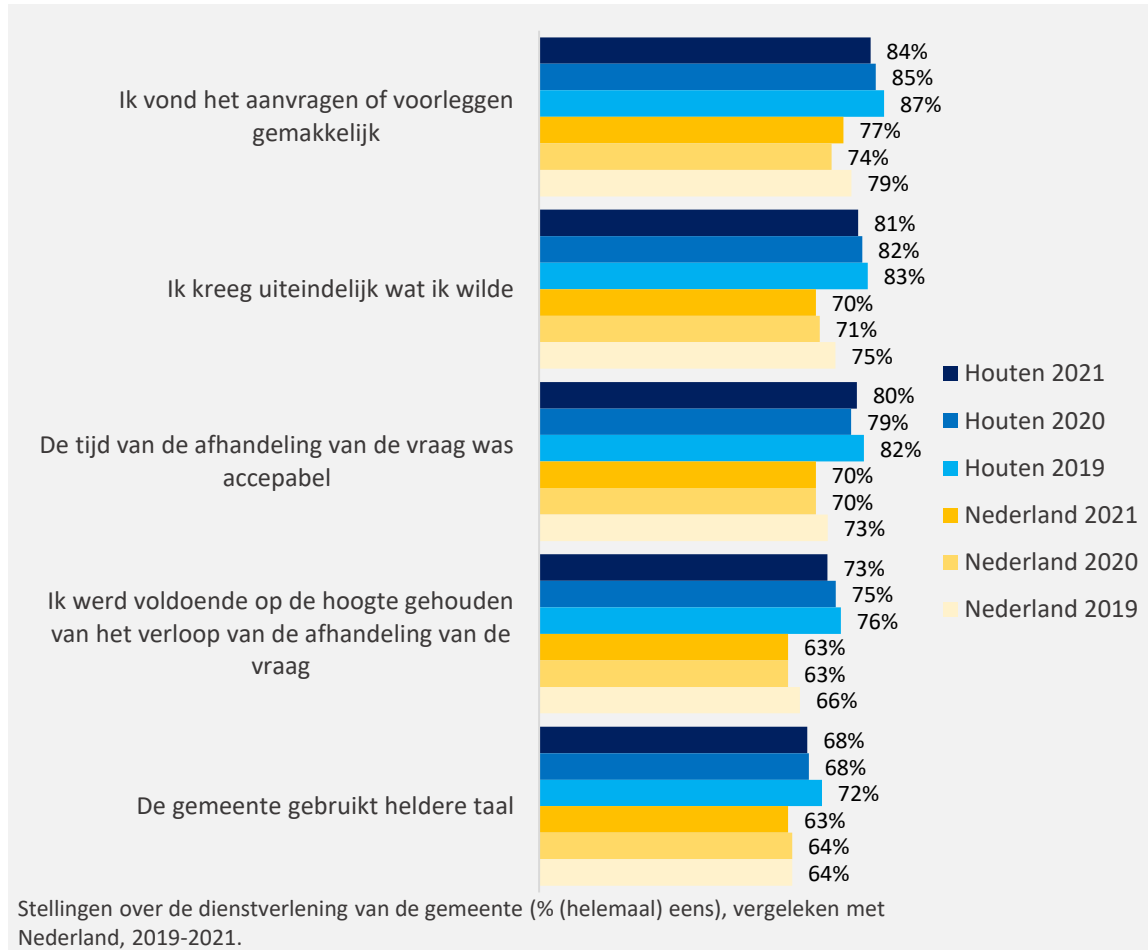
Iets meer dan de helft van de inwoners heeft het afgelopen jaar contact gehad met de gemeente (52%). Dit aandeel is lager dan voorgaande jaren. Hiermee blijft de dalende trend zich voortzetten vanaf 2018 toen nog 67% contact had met de gemeente. Het aantal inwoners dat contact heeft gehad met een medewerker van de gemeente is 36%. Ook dit aandeel neemt bij iedere meting verder af (van 46% in 2017 naar 36% in 2021).

Het dalende contact met de gemeente kan de laatste twee jaar samenhangen met COVID-19. Zo zullen minder inwoners bijvoorbeeld naar het buitenland zijn geweest waardoor het aantal aanvragen voor een paspoort of ID-kaart is teruggelopen. Ook kunnen steeds meer zaken online worden geregeld, hetgeen betekent dat direct contact met de gemeente steeds minder vaak nodig is.

Veruit de meeste inwoners die contact hebben gehad met een medewerker van de gemeente zijn (zeer) tevreden over de wijze waarop dit contact is verlopen. Zo vond 84% het aanvragen of voorleggen gemakkelijk, kreeg 81% uiteindelijk wat men wilde en vond 80% de tijd van afhandeling acceptabel. Iets minder dan drie kwart van de inwoners werd voldoende op de hoogte gehouden van het verloop van de afhandeling (73%). In verhouding is men het minst positief over de heldere taal die de gemeente gebruikt, maar ook hierover is twee derde positief gestemd (68%). Al deze cijfers verschillen nauwelijks met die van vorig jaar. Op de langere termijn zie je bij de meeste aspecten een lichte daling. Dat geldt het meest voor het op de hoogte gehouden worden van de afhandeling (van 83% in 2017 naar 73% in 2021), maar ook voor het taalgebruik van de gemeente (van 74% in 2018 naar 68% in 2021).

Houten vergeleken: gemeentelijke dienstverlening

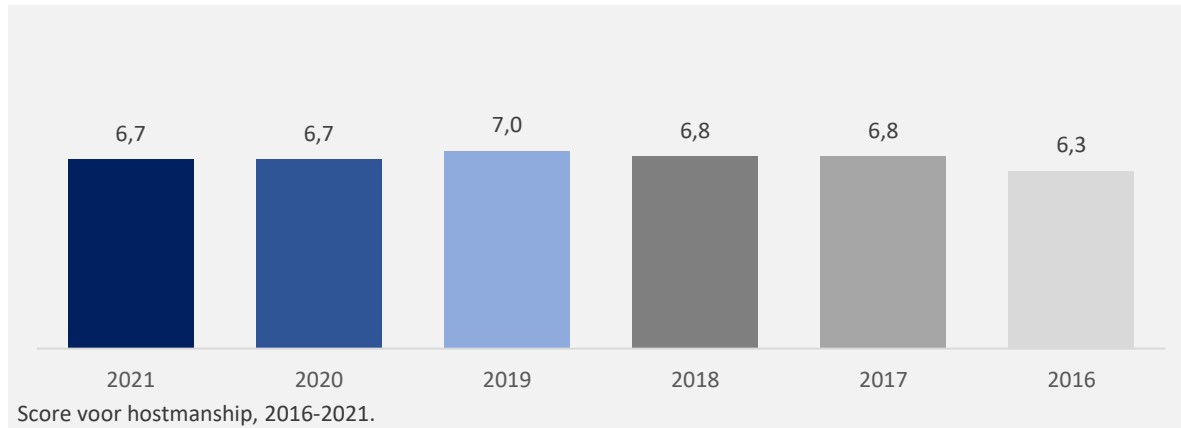

Ook bij de stellingen over de dienstverlening van de gemeente reageren Houtenaren positiever in vergelijking met gemiddeld in Nederland. De verschillen zijn het grootst bij de stellingen dat men uiteindelijk kreeg wat men wilde (81% tegenover 70%), de tijd van de afhandeling van de vraag acceptabel was (80% tegenover 70%) en men voldoende op de hoogte werd gehouden over het verloop van de afhandeling van de vraag (73% tegenover 63%). Ook vindt men het aanvragen of voorleggen in Houten makkelijker (84% tegenover 77%) en is men vaker van mening dat de gemeente heldere taal gebruikt (68% tegenover 63%).

Ten opzicht van voor corona (2019) zijn echter zowel in Houten als landelijk de cijfers over het algemeen wat teruggelopen.

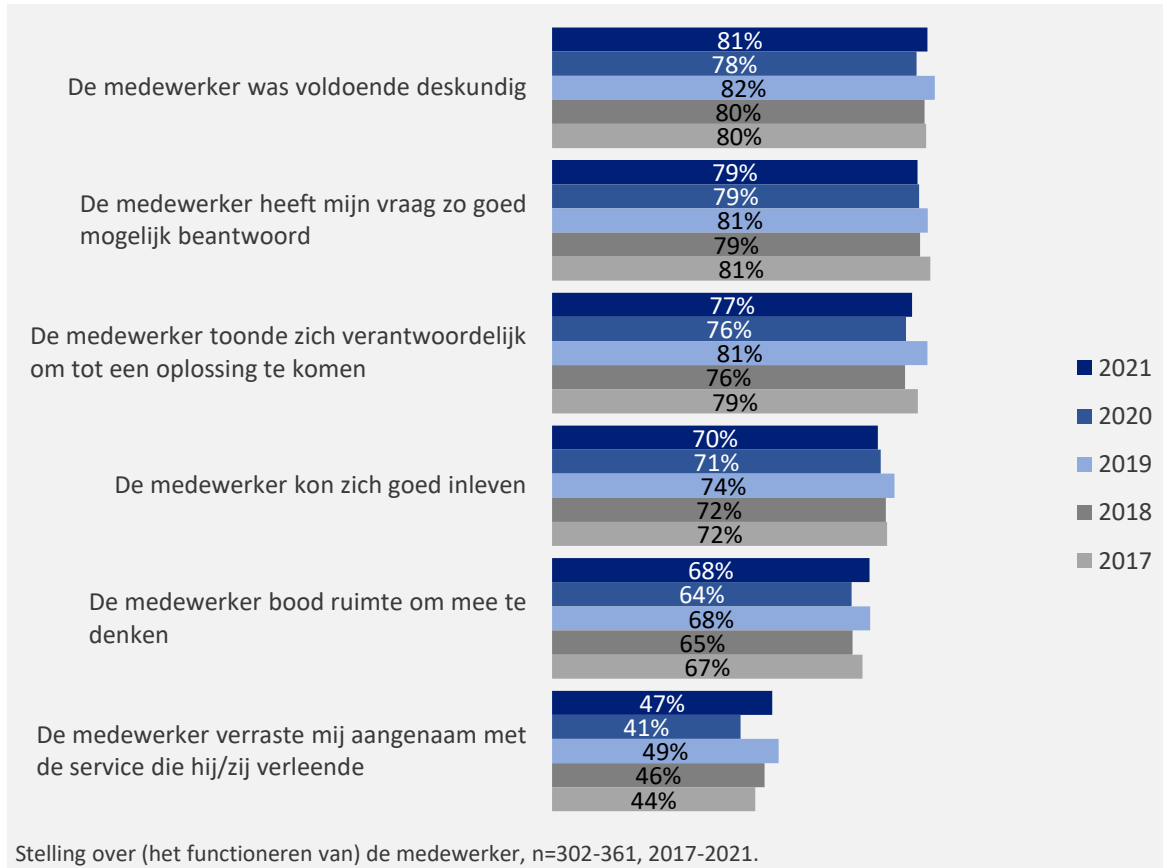
Gemeentelijk dienstverlening en 'hostmanship'

Over het contact met de medewerker is een aantal stellingen voorgelegd aan de inwoners. Het gaat hierbij om het zogenaamd begrip 'hostmanship'. Dit is de dienstverlening vanuit het perspectief van de klant waarbij deze het gevoel wordt gegeven echt welkom te zijn en waarbij vooral goed met de klant wordt meegedacht.

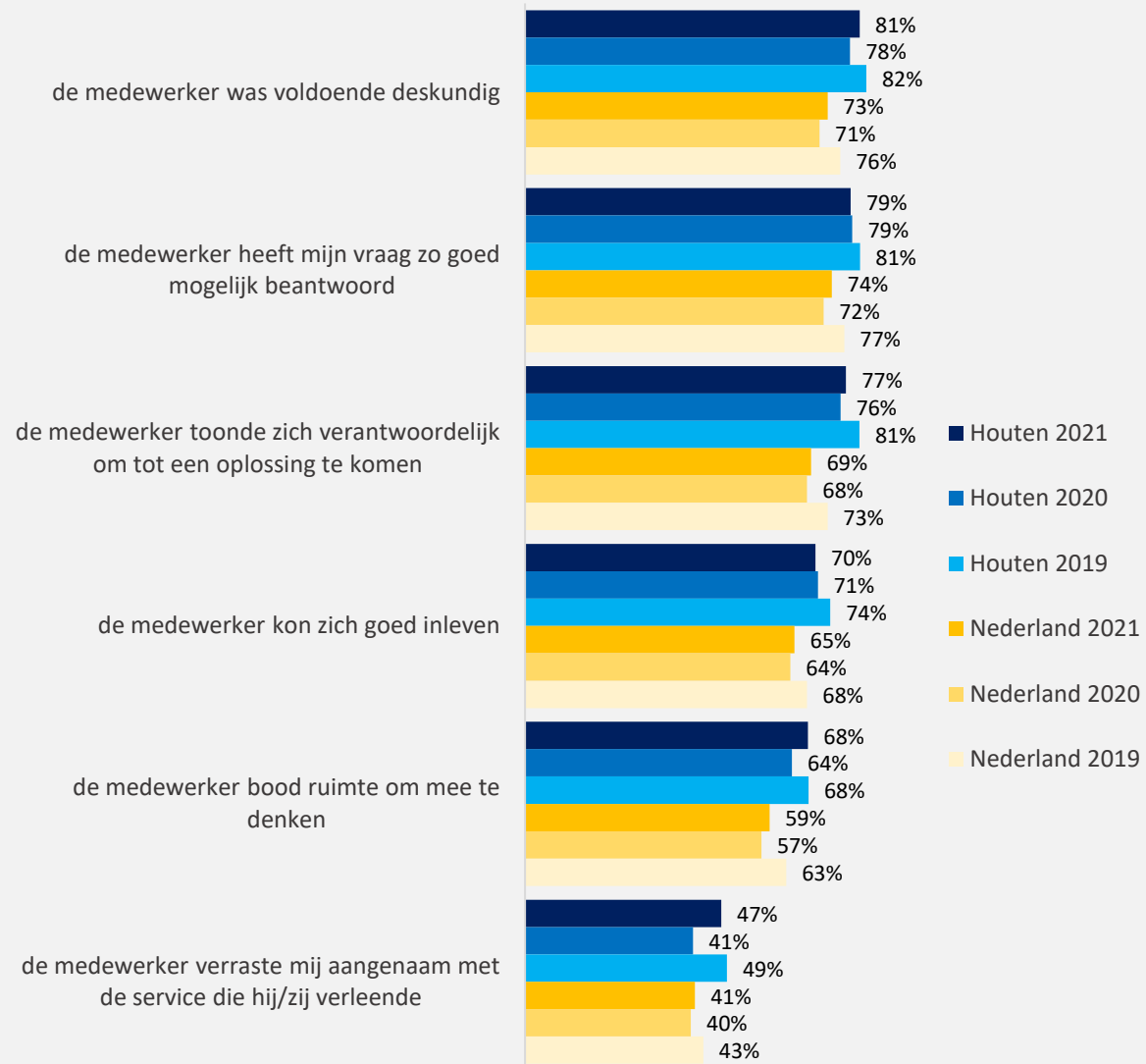
Als de stellingen volgens de VNG-methodiek worden omgerekend tot een score voor 'hostmanship', is de score een 6,7. Dit is gelijk aan het cijfer van 2020, maar iets lager in vergelijking met 2019 (7,0). De coronacrisis, waardoor veel contacten digitaal in plaats van face-to-face plaatsvinden, kan hier mede debet aan zijn. In de jaren daarvoor lagen de cijfers voor 'hostmanship' echter ook lager met zowel in 2017 als in 2018 een 6,8. In 2016 was de score nog een 6,3. Landelijk lag het cijfer voor hostmanship zowel in 2019, 2018 als 2017 op 6,6. In 2020 en 2021 was deze 6,4.

Gemeentelijke dienstverlening en 'hostmanship'

Van de 52% van de inwoners die in 2021 contact hebben gehad met de gemeente, heeft twee derde (68% ofwel 36% van alle Houtenaren) ook contact met een medewerker. Ongeveer acht op de tien Houtenaren die contact hebben gehad met de gemeente zijn positief over de deskundigheid van de medewerker (81%) en zijn van mening dat de medewerker de vraag zo goed mogelijk heeft beantwoord (79%). Ook is iets meer dan drie kwart te spreken over de verantwoordelijkheid die de medewerker nam om tot een oplossing te komen (77%). Daarnaast vinden ongeveer zeven op de tien dat de medewerker zich goed kon inleven (70%) en ruimte bood om mee te denken (68%). Bijna de helft is het (helemaal) eens met de stelling dat de medewerker hen aangenaam verraste wat betreft service (47%). Vergeleken met vorig jaar is bij de meeste aspecten sprake van een verbetering.

Houten vergeleken: gemeentelijke dienstverlening en ‘hostmanship’

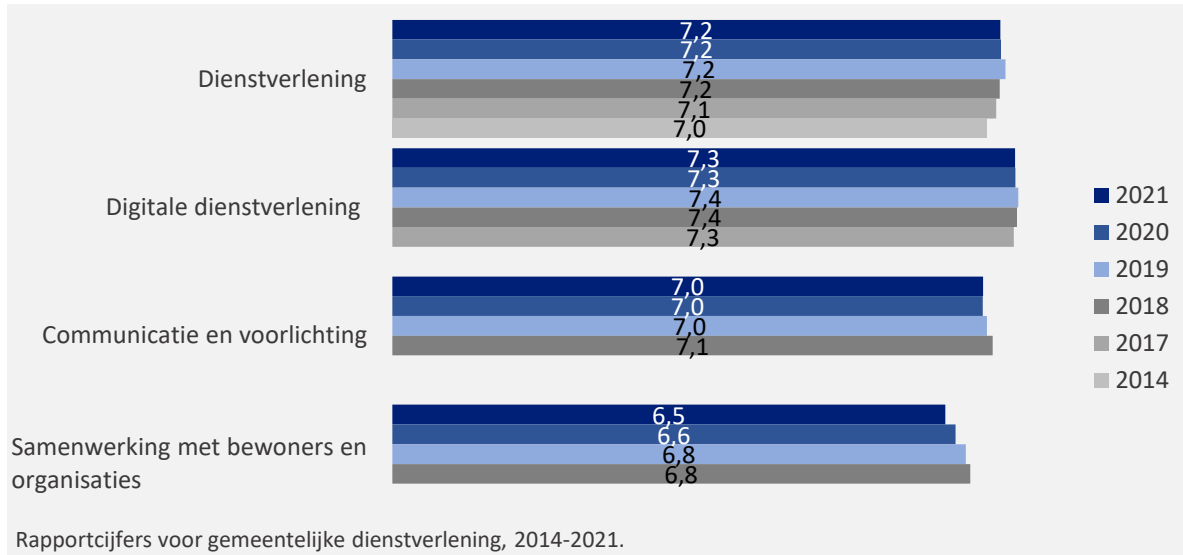
Stellingen over (het functioneren van) de medewerkers (% (helemaal) eens), vergeleken met Nederland, 2019-2021.

Van de 52% van de inwoners die in 2021 contact hebben gehad met de gemeente, heeft twee derde (68% ofwel 36% van alle Houtenaren) ook contact met een medewerker. Ongeveer acht op de tien Houtenaren die contact hebben gehad met de gemeente zijn positief over de deskundigheid van de medewerker (81%) en zijn van mening dat de medewerker de vraag zo goed mogelijk heeft beantwoord (79%). Ook is iets meer dan drie kwart te spreken over de verantwoordelijkheid die de medewerker nam om tot een oplossing te komen (77%). Daarnaast vinden ongeveer zeven op de tien dat de medewerker zich goed kon inleven (70%) en ruimte bood om mee te denken (68%). Bijna de helft is het (helemaal) eens met de stelling dat de medewerker hen aangenaam verraste wat betreft service (47%). Vergeleken met vorig jaar is bij de meeste aspecten sprake van een verbetering.

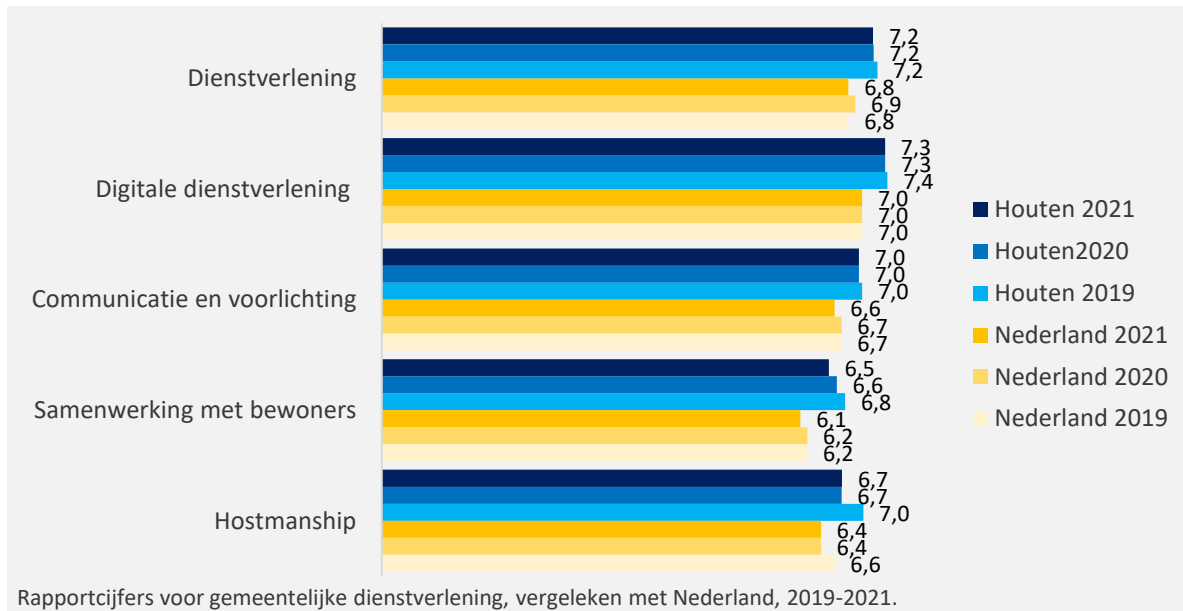
Vergeleken met de Nederlandse gemiddelden scoort Houten op alle onderdelen beter. Zo zijn inwoners van Houten veel positiever over de deskundigheid van de medewerker (81% tegenover 73%), het antwoord dat men kreeg op de vraag (79% tegenover 74%), de verantwoordelijkheid van de medewerker om tot een oplossing te komen (77% tegenover 69%), het inlevingsvermogen van de medewerker (70% tegenover 65%), de ruimte om mee te denken (68% tegenover 59%) en de mate waarin de medewerker verraste door de service die werd verleend (47% tegenover 41%). In Houten zijn inwoners vergeleken met de vorige meting ofwel positiever of is het oordeel niet echt veranderd. Gemiddeld in Nederland zijn inwoners ook weer iets positiever over de dienstverlening dan een jaar geleden. Men is echter nog niet zo positief als voor corona. We zien dan ook vanaf 2019 een daling van de tevredenheid in zowel Houten als de rest van Nederland.

Beoordeling van de gemeentelijke dienstverlening en participatie

De dienstverlening en communicatie van de gemeente worden in het algemeen positief gewaardeerd door de inwoners van Houten. Het meest positief zijn de inwoners over de dienstverlening (7,2) en dan met name over de digitale dienstverlening (7,3). De communicatie en voorlichting krijgt een 7,0. Het minst positief zijn de Houtenaren over de samenwerking met bewoners en organisaties, maar ook hierover zijn inwoners positief gestemd (6,5).

De rapportcijfers voor dienstverlening en communicatie zijn door de jaren heen min of meer stabiel gebleven. Dat geldt voor zowel Nederland als geheel als voor Houten. De wijze waarop de gemeente inwoners en organisaties betreft en de samenwerking zoekt, scoort in Houten daarentegen minder goed dan voorheen: van 6,8 in 2019 naar 6,5 in 2021. Een dergelijke daling zagen we eerder ook voor de relatie inwoners-gemeente. Bij hostmanship zien we zowel voor Houten (-0,3) als andere Nederlandse gemeenten (-0,2) een vergelijkbare afname van het cijfer sinds 2019. De rapportcijfers liggen anno 2021 voor alle onderdelen in Houten 0,3 of 0,4 punten hoger dan gemiddeld in Nederland.

Kwetsbare inwoners

Sociale krachtscores voor de kwetsbare doelgroepen	sociale kracht	zelfredzaamheid	participatie	mate van eenzaamheid	financiële zelfredzaamheid	sociale samenhang in de buurt	leefbaarheids-beleving	veiligheids-beleving	
Gemiddeld in Houten	7,7	8,2	7,9	8,1	8,1	6,5	7,5	7,8	
75-plus	6,9	7,7	3,3	7,9	7,6	6,0	7,4	7,9	
alleenstaand	6,9	7,5	6,2	6,5	7,3	5,5	7,4	7,4	
lager opgeleid	7,0	7,8	6,1	7,4	7,0	6,2	7,1	7,4	
niet economisch of sociaal actief	5,5	6,4	0,1	5,7	7,0	4,6	7,1	7,5	
één of meer problemen in dagelijks leven	7,1	7,3	6,8	6,7	7,6	6,2	7,3	7,3	
veel problemen in dagelijks leven	5,8	5,6	4,6	4,5	6,1	5,5	7,2	7,0	
kan moeilijk rondkomen	5,2	6,3	5,6	4,4	1,9	5,9	6,7	6,1	
kan niet terugvallen op anderen	5,8	4,8	4,8	4,6	6,5	5,6	6,9	7,0	
zeer eenzaam	5,6	6,1	6,8	0,7	6,5	5,7	6,8	6,7	
ten opzichte van gemeente Houten:	hoger dan gemiddeld (+0,3 - +0,5)			lager dan gemiddeld (-0,5 - -1,0)			lager dan gemiddeld (> +0,5)		lager dan gemiddeld (> -1,0)

De score voor sociale kracht valt bij kwetsbare doelgroepen lager uit dan gemiddeld. De laagste totaalscore voor sociale kracht hebben inwoners die moeilijk kunnen rondkomen (5,2), niet economisch of sociaal actief zijn (5,5) en/of zich zeer eenzaam voelen (5,6). Logischerwijs scoren Houtenaren die moeilijk kunnen rondkomen zeer laag bij financiële zelfredzaamheid (1,9), maar ook eenzaamheid krijgt een lage score (4,4). Houtenaren die niet sociaal of economisch actief zijn scoren niet alleen zeer laag bij participatie (0,1), maar eveneens bij de sociale samenhang in de buurt (4,6). Houtenaren die zich zeer eenzaam voelen, niet kunnen terugvallen op anderen en/of moeilijk rond kunnen komen, scoren bij alle pijlers ver onder gemiddeld. Inwoners van 75 jaar en ouder scoren ook onder het gemiddelde bij alle pijlers, maar deze verschillen zijn veel minder groot.

De kwetsbare groepen scoren voornamelijk lager bij de pijlers participatie en financiële zelfredzaamheid. Als het gaat over leefbaarheidsbeleving, scoren kwetsbaren ook lager dan gemiddeld maar deze verschillen zijn minder groot.

In het onderzoek is de omvang van de kwetsbare doelgroepen beperkt in de steekproef en in de netto respons. Veel uitkomsten, zeker die gaan over veranderingen in de tijd, zijn daarom meer indicatief dan exact voor deze groepen. Desalniettemin wijzen de uitkomsten op een relatief grote terugval onder de kwetsbare delgroepen tussen 2019 en 2021 als het gaat om sociale kracht en welbevinden. Meer dan onder andere doelgroepen die in het onderzoek worden onderscheiden. De cijfers zijn daar vrij consistent in. In die zin is de kloof tussen hen die het relatief goed hebben en de mensen die zwakker staan, verder toegenomen in coronatijd.

Resumé: de wijken

Sociale krachtscores naar wijk	sociale kracht	zelfredzaamheid	participatie	mate van eenzaamheid	financiële zelfredzaamheid	sociale samenhang in de buurt	leefbaarheidsbeleving	veiligheidsbeleving
Gemiddeld in Houten	7,7	8,2	7,9	8,1	8,1	6,5	7,5	7,7
Noord-West	7,9	8,2	7,7	8,4	8,3	6,6	7,7	7,9
Noord-Oost	7,4	8,0	7,6	7,7	7,9	6,0	7,2	7,3
Centrum	7,1	7,8	7,2	7,5	7,0	5,8	7,2	6,9
Zuid-West	7,7	8,2	8,2	7,8	8,0	6,5	7,6	7,7
Zuid-Oost	7,9	8,3	8,4	8,4	8,3	6,6	7,6	7,7
kleine kernen en het buitengebied	7,9	8,2	8,1	8,6	7,9	7,1	7,0	8,0
ten opzichte van gemeente Houten:	<div style="background-color: #d9ead3; padding: 2px;">hoger dan gemiddeld (+0,3 - +0,5)</div> <div style="background-color: #5cb85c; padding: 2px;">hoger dan gemiddeld (> +0,5)</div>			<div style="background-color: #f2dede; padding: 2px;">lager dan gemiddeld (-0,3 - -0,5)</div> <div style="background-color: #d9534f; padding: 2px;">lager dan gemiddeld (> -0,5)</div>				

De wijken vergeleken

Als er wordt gekeken naar de verschillen tussen de wijken, dan blijkt dat de scores in het **Centrum** en **Noord-Oost** (waarvan Centrum deel van uitmaakt) op alle punten (iets) lager liggen dan gemiddeld. Vooral op het gebied van de sociale samenhang in de buurt en de veiligheidsbeleving zijn de scores in Noord-Oost een stuk lager. Het **Centrum** scoort fors lager op het gebied van participatie, eenzaamheid, financiële zelfredzaamheid, sociale samenhang in de buurt en veiligheidsbeleving. Het is deels verklaarbaar waarom het Centrum en daarmee vaak ook Noord-Oost lager scoren. Dit gebied wordt gekenmerkt door een meer dan gemiddelde stapeling van problemen door o.a. vergrijzing en een centrumfunctie wat zorgt voor meer druk op de leefbaarheid. De score voor de leefbaarheidsbeleving blijft in deze twee gebieden dan ook achter in vergelijking met het gemiddelde: de indicatoren voor de staat van de openbare ruimte en het woonklimaat zijn veel lager. Ook in **de kleine kernen en het buitengebied** is de score voor leefbaarheidsbeleving lager, maar dit kan worden toegeschreven aan de beperkte voorzieningen die hier zijn te vinden. **Noord-West** en **Zuid-Oost** scoren op de zeven pijlers van sociale kracht veelal gemiddeld en in een enkel geval bovengemiddeld. Eenzaamheid speelt hier in verhouding minder dan gemiddeld in de gemeente. **Zuid-Oost** scoort hoger als het gaat om participatie, evenals **Zuid-West**. Al laat de laatste wijk wel een forse afname in participatie zien ten opzichte van twee jaar geleden. In deze twee wijken wonen verhoudingsgewijs veel gezinnen met kinderen en werkenden.

Resumé: de wijken

Sociale krachtscores naar wijk (Tussen haakjes de cijfers van 2019)	sociale kracht	zelfredzaamheid	participatie	mate van eenzaamheid	financiële zelfredzaamheid	sociale samenhang in de buurt	leefbaarheids- beleving	veiligheids- beleving
Gemiddeld in Houten	7,7 (7,7)	8,2 (8,2)	7,9 (8,0)	8,1 (8,6)	8,1 (7,8)	6,5 (6,4)	7,5 (7,4)	7,7 (7,8)
Noord-West	7,9 (7,7)	8,2 (8,2)	7,7 (7,7)	8,4 (8,5)	8,3 (7,9)	6,6 (6,5)	7,7 (7,5)	7,9 (7,9)
Noord-Oost	7,4 (7,5)	8,0 (8,1)	7,6 (7,6)	7,7 (8,4)	7,9 (7,4)	6,0 (6,2)	7,2 (7,2)	7,3 (7,5)
Centrum	7,1 (7,0)	7,8 (7,9)	7,2 (7,0)	7,5 (7,5)	7,0 (6,7)	5,8 (5,5)	7,2 (7,3)	6,9 (7,2)
Zuid-West	7,7 (7,9)	8,2 (8,5)	8,2 (8,6)	7,8 (8,9)	8,0 (7,8)	6,5 (6,4)	7,6 (7,6)	7,7 (7,7)
Zuid-Oost	7,9 (7,9)	8,3 (8,1)	8,4 (8,3)	8,4 (8,6)	8,3 (8,1)	6,6 (6,4)	7,6 (7,6)	7,7 (8,0)
kleine kernen en het buitengebied	7,9 (7,7)	8,2 (8,2)	8,1 (7,3)	8,6 (8,8)	7,9 (7,9)	7,1 (7,4)	7,0 (6,9)	8,0 (8,0)
ten opzichte van gemeente Houten:	<div style="background-color: #d9ead3; border: 1px solid #ccc; padding: 2px;">hoger dan gemiddeld (+0,3 - +0,5)</div> <div style="background-color: #5cb85c; border: 1px solid #ccc; padding: 2px;">hoger dan gemiddeld (> +0,5)</div>		<div style="background-color: #f2dede; border: 1px solid #ccc; padding: 2px;">lager dan gemiddeld (-0,3 - -0,5)</div> <div style="background-color: #d9534f; border: 1px solid #ccc; padding: 2px;">lager dan gemiddeld (> -0,5)</div>		De gele markering geeft een verbetering aan ten opzichte van 2019, rood een verslechtering			

Veranderingen 2019-2021e

Tussen haakjes zijn de scores voor 2019, de voorgaande meting op wijkniveau, weergegeven. De totaal score van de sociale kracht is op stedelijk niveau gelijk gebleven tussen 2019 (voor de coronapandemie) en 2021. Met name de mate van eenzaamheid onder inwoners is toegenomen in corona tijd. Vooral ten aanzien van de financiële zelfredzaamheid tekent zich daarentegen een positieve trend af.

Ondanks dat de sociale kracht voor Houten als geheel niet is veranderd, is dit wel het geval voor een aantal wijken. Zo is de sociale krachtscore verbeterd in **Noord-West** en **het Buitengebied** met **de kleine kernen**. In **Zuid-West** is sprake van een verslechtering van de sociale kracht. In **Noord-West** is de financiële zelfredzaamheid relatief sterk toegenomen, maar ook, zij het in mindere mate, de leefbaarheidsbeleving. In het **buitengebied en de kleine kernen** is met name de participatie sterk gestegen, terwijl de sociale samenhang in de buurt en de eenzaamheid iets zijn gedaald. Deze twee laatste aspecten scoren echter nog steeds boven gemiddeld. In het **Centrum** zijn met name de sociale samenhang en de financiële zelfredzaamheid verbeterd. Ook de participatie is hier wat toegenomen. De veiligheidsbeleving is hier echter wel achteruit gegaan. **Zuid-West** laat vergeleken met 2019 een lagere sociale krachtscore zien. Hier is met name de eenzaamheid sterk toegenomen en zijn de zelfredzaamheid en participatie gedaald. De toename van eenzaamheid en afname van zelfredzaamheid en participatie spelen hier vooral bij inwoners tot 30 jaar. In **Noord-Oost** geldt dat de eenzaamheid een meer prominente rol is gaan spelen. Ook dit geldt vooral voor inwoners tot 30 jaar. De sociale samenhang in deze buurt is eveneens iets gedaald evenals de veiligheidsbeleving. De financiële zelfredzaamheid is hier daarentegen relatief sterk toegenomen. In **Zuid-Oost** is de totaalscore voor sociale kracht niet veranderd. De meeste onderliggende scores zijn hier enerzijds licht verbeterd zoals de zelfredzaamheid, de financiële zelfredzaamheid en de sociale samenhang in de buurt. Anderzijds zijn de eenzaamheid en de veiligheidsbeleving-hier achteruit gegaan.

Resumé: Houten ten opzichte van andere gemeenten

Daar waar het gaat om de dienstverlening van de gemeente, de relatie tussen de gemeente en haar inwoners, de staat van de openbare ruimte, de aanwezigheid van voorzieningen, de veiligheid en de sociale inzet van inwoners, zijn cijfers van andere gemeenten beschikbaar in de benchmark 'Waar Staat Je Gemeente?' Houten steekt op veel punten positief af.

Gemeentelijke dienstverlening

De waardering voor de gemeentelijke dienstverlening en de gemeentelijke ambtenaren is op tal van aspecten beter dan gemiddeld in Nederland. Het resultaat hiervan is dat ook de gemiddelde rapportcijfers hoger zijn: voor de dienstverlening 7,2 (Nederland 6,8), voor digitale dienstverlening 7,4 (7,0) en voor communicatie en voorlichting 7,0 (6,7). Het cijfer voor hostmanship van de gemeente Houten is 6,7 (Nederland 6,4). Deze indicator is sinds 2016 sterk verbeterd. Toen bedroeg deze nog 6,3. We zien vanaf 2019 echter een daling van de tevredenheid in zowel Houten als de rest van Nederland als het om hostmanship gaat.

Relatie gemeente en haar inwoners

Ook de relatie tussen de gemeente en haar inwoners is beter dan gemiddeld. De samenwerking met inwoners scoort een rapportcijfer 6,5 (Nederland 6,1). Vergeleken met andere Nederlandse gemeenten betreft de gemeente Houten de inwoners meer bij haar plannen, activiteiten en voorzieningen, wordt er beter naar de mening van inwoners geluisterd en wordt er veel meer een beroep op hen gedaan om zelf een bijdrage te leveren aan de leefbaarheid en veiligheid in de buurt. Ook is de gemeente volgens de inwoners meer dan gemiddeld bereid om initiatieven te ondersteunen. Ten slotte vinden de inwoners ook meer dan gemiddeld in Nederland dat de gemeente doet wat ze zegt. De cijfers zijn sinds corona (2019) echter minder goed geworden in Houten, daar waar landelijk veelal sprake is van een stabilisatie of lichte verbetering. Dit geldt met name voor de stellingen 'de gemeente betreft inwoners voldoende bij haar plannen, activiteiten en voorzieningen', 'inwoners en organisaties krijgen voldoende ruimte om ideeën en initiatieven te realiseren', 'de gemeente luistert naar de mening van haar burgers' en 'de gemeente doet wat ze zegt'. Het verschil ten opzichte van andere gemeenten is dan ook afgenomen in de afgelopen twee jaar.

Staat van de openbare ruimte en voorzieningen

Als het gaat om de openbare ruimte (hoeveelheid groen, aanbod aan parkeerplaatsen, onderhoud) scoort Houten in vergelijking met Nederland positief. Vooral over de mate waarin de buurt schoon is en de bestrating is onderhouden, is men in Houten veel meer tevreden dan gemiddeld. Dat geldt ook voor het aanbod of de nabijheid van de meeste voorzieningen. Vooral sport- en speelvoorzieningen springen er in gunstige zin uit. Opvallend is dat afgelopen jaar de waardering voor speelvoorzieningen, welzijnsvoorzieningen en sportvoorzieningen (weer) is toegenomen.

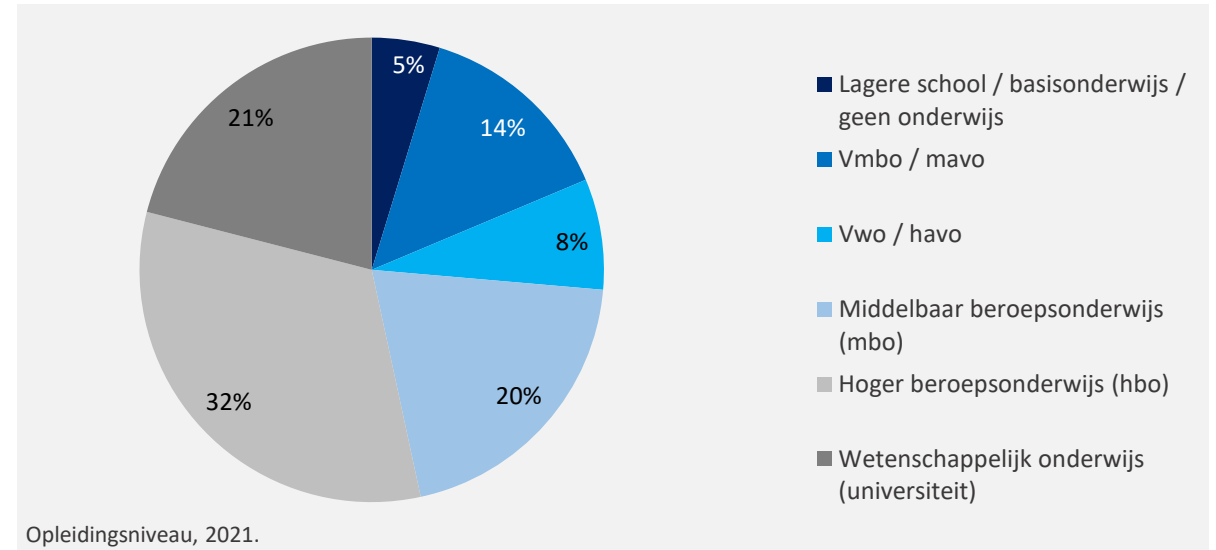
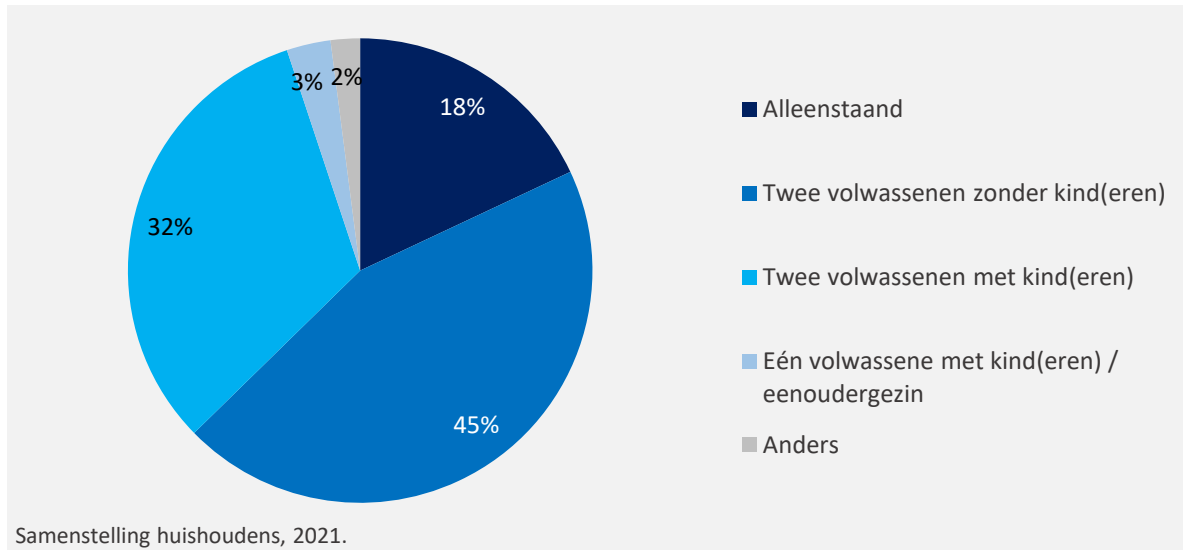
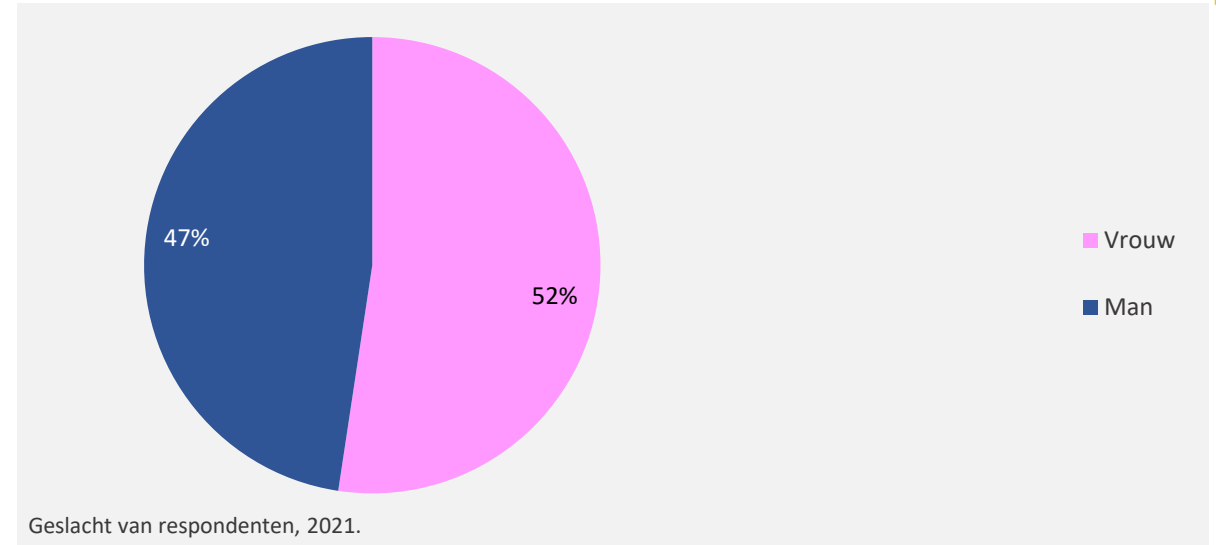
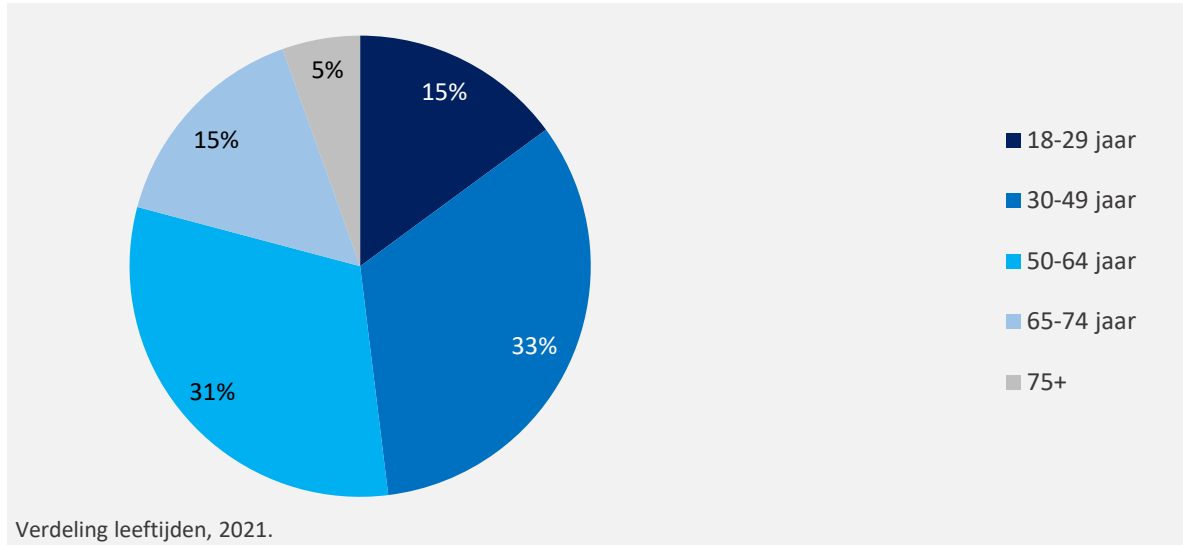
Veiligheid

Houten is in vergelijking met andere gemeenten ook een veilige gemeente: minder mensen voelen zich onveilig en de overlast van buurtbewoners is lager dan gemiddeld in Nederland.

Sociale inzet inwoners

De sociale inzet van de inwoners (dat wil zeggen het percentage vrijwilligers en mantelzorgers en de inzet voor burens en de buurt) laat een wat wisselend beeld zien. Het percentage vrijwilligers en potentiële vrijwilligers is vergelijkbaar met het Nederlands gemiddelde, het percentage mantelzorgers en het percentage inwoners dat burens wel eens helpt ligt lager, maar als burens in een zorgwekkende situatie terecht komen zijn de inwoners van Houten meer dan gemiddeld bereid om hen bij te staan. De werkelijk actieve inzet voor de buurt ligt net iets boven het landelijk gemiddelde, maar de potentiële bereidheid om een actieve bijdrage te leveren ligt juist weer veel hoger.

Achtergrondkenmerken van de respondenten (ongewogen cijfers)

De Monitor Sociale Kracht is ontwikkeld met medewerking van (voorheen) Lokaal Centraal en de gemeente Houten. Het onderzoek is als pilot in 2014 in de gemeente Houten uitgevoerd. Naar aanleiding van de pilot is het model aangescherpt. In 2016 (gemeenteniveau), 2017 (wijkniveau), 2018 (gemeenteniveau), 2019 (wijkniveau) en 2020 (gemeenteniveau) heeft in 2021 wederom een meting op wijkniveau zijn vervolgmetingen uitgevoerd.

Onderzoeksmethode

Om een zo hoog mogelijke en minst selectieve respons te bereiken en daarmee ook een optimale representativiteit en betrouwbaarheid van de uitkomsten, bieden we respondenten meerdere mogelijkheden aan om aan het onderzoek mee te werken. De inwoners die door de gemeente voor het onderzoek zijn geselecteerd (aselect), hebben een brief van de gemeente ontvangen, met daarin het doel en de opzet van het onderzoek, waarin men werd uitgenodigd om de vragenlijst via internet in te vullen. De mogelijkheid is daarbij geboden om een schriftelijke vragenlijst op te vragen. Na twee weken is een herinneringsbrief gestuurd. Om de respons te optimaliseren zijn de inwoners die in de eerste fase niet hebben gerepsondeerd, gebeld om de enquête alsnog telefonisch af te nemen. Daardoor zijn ook mensen bereikt die uit zichzelf niet zouden hebben meegedaan. De eventuele selectiviteit in de respons is daardoor zo klein mogelijk gehouden.

Respons en betrouwbaarheid

Er is voor dit onderzoek door de gemeente een random steekproef getrokken van 4.321 inwoners van 18 jaar en ouder, willekeurig verspreid over de gemeente. Daarvan zijn er uiteindelijk 1,077 meegenomen in de analyses van het onderzoek. Dit betekent een respons van 25% ten opzichte van de bruto steekproef. Dat is voldoende om betrouwbare uitspraken te doen op gemeenteniveau. Om de uitkomsten zoveel mogelijk representatief te laten zijn voor de bevolking van Houten zijn de onderzoeksgegevens gewogen naar leeftijdsgroep, geslacht en wijk. Dit betekent dat de verdeling in de respons door middel van een correctiefactor is rechtgetrokken naar de verdeling in de populatie.

Rapportage over de uitkomsten

Naast deze rapportage is een tabellenboek opgesteld waarin alle uitkomsten per vraag zijn weergegeven (naast die van de voorgaande jaren). In de rapportage is de categorie 'n.v.t.' / 'geen mening' / 'weet niet' meestal buiten beschouwing gelaten omdat deze werkwijze overeen komt met die van VNG Realisatie/ Waar staat je gemeente? Als dit een groot aandeel betreft, is dit apart vermeld in de tekst. In het tabellenboek worden - daar waar van toepassing - beide waarden vermeld.

Berekening van de scores

De vragen uit de enquête liggen ten grondslag aan de scores voor sociale kracht (en de pijlers daarvan). De scores worden op een gestandaardiseerde manier berekend. Om zoveel mogelijk vulling te krijgen van de scores wordt een score aan een respondent toegekend als twee derde (67%) van de vragen voor de score van de betreffende pijler is ingevuld. Deze laatste 'finetuning' is een belangrijke aanpassing geweest in het onderzoek vanaf 2018. Waar nodig zijn de cijfers van voorgaande jaren zo consistent mogelijk herberekend, zodat de trend door de jaren heen toch inzichtelijk kan worden gemaakt. Waar dit niet goed mogelijk was, wordt dit vermeld. Vanwege deze herberekening kunnen sommige uitkomsten over eerdere jaren in deze rapportage afwijken van voorgaande rapporten.

Colofon

Dimensus en Companen: Bundeling van kennis, kunde en kracht

Dimensus helpt opdrachtgevers bij het vinden van passende antwoorden op hun beleidsvraagstukken op het brede maatschappelijke werkterrein. Dit doen wij vanuit een bevlogenheid en passie voor sociaal-wetenschappelijk onderzoek. U bent daarbij partner in het proces; een goed resultaat komt namelijk niet tot stand zonder goede input. De onderzoeken van Dimensus richten zich op thema's als leefbaarheid en veiligheid, wonen, zorg en welzijn, cultuur, sport en recreatie en klanttevredenheid.

Companen helpt gemeenten, regio's, woningcorporaties en zorginstellingen, onder andere door onderzoek naar vraag en aanbod op de woningmarkt; op het niveau van de regionale woningmarkt, op locatieniveau, op het niveau van uw vastgoedportefeuille. In de onderzoeken is er aandacht voor de kwaliteit van de leefomgeving en voor zorg en diensten aan huis. Het onderzoek van Companen biedt een praktische opmaat voor advies, beleidsplannen en samenwerking.

Dimensus en Companen bundelen de krachten om u nog beter van dienst te kunnen zijn met innovatief onderzoek, passend bij uw vraag. Wij koppelen deskundigheid en logistieke ervaring, kwaliteit, flexibiliteit en een plezierige samenwerking aan een betaalbare prijs. In gezamenlijkheid ontwikkelen we producten. Voorbeeld hiervan is de GemeenteBeleidsMonitor (GBM), in Houten bekend als de Monitor Sociale Kracht (MSK), die inzicht geeft in waar uw gemeente staat op het gebied van leefbaarheid, veiligheid en sociale kracht. En ook het WoonWaardeModel, waarmee gericht informatie wordt verkregen voor gebiedsmarketing rond nieuwe woonbestemmingen, samen met potentiële bewoners.

Zo gaan Dimensus en Companen samen op zoek naar antwoorden op uw vragen!

Dit onderzoek is uitgevoerd door Dimensus in opdracht van de gemeente Houten.